

Egoet og verden er vores fælles skema.....	3
Lysset og glæden.....	4
Martha og Maria.....	8
Hvornår får vi fred?.....	10
Troen.....	13
Julen er enden på alle ofre.....	15
Der er ingenting at se. Maria.....	18
De, som er blinde, kan ikke se noget.....	20
Der er ingen ting at se. Gud er ingen ting.....	25
Vi søger det, som vi vil finde.....	28
Vores såkaldte viden og sikre erfaringer.....	29
Når jeg er svag, er jeg stærk.....	32
Dommens dag og verdens ende.....	35
Vi skal bøje af og vige udenom.....	39
Påskén.....	41
Den virkelige verden.....	43
Verdens visdom er en dårskab for Gud.....	46
Se verden fra et andet perspektiv.....	48
Troen på synden.....	49
Kun det, som vi deler, er virkeligt.....	51
At vælge himlen frem for helvede.....	52
Der er kun én relation.....	55
Det ene må gå bort, for at det andet kan komme.....	58
Alting sker - <i>for at</i>	62
Hullet i maleriet. Et glimt af himlen.....	67
Hvad er helbredelse?.....	67
Der er ingen ting at se. Eckhart.....	71
Ret og retfærdighed.....	73
Der er kun ét lille skridt fra verden til himmeriget.....	76
Vi skal tilgive hinanden, livet og os selv.....	80
Ingen er et offer.....	83
Hvad Gud har sammenføjet.....	85
Hver dag spørger Gud mig, om han må bruge mine øjne... 88	
Kærligheden bruger kroppen, men den tror ikke på kroppen.	89
Det, som vi frygter, er det, som vi vil have.....	92

Vi skal ikke give os god tid.....	93
Den meningsløse smerte og lidelse er en illusion.....	96
Se dig ikke tilbage!.....	97
At bruge verden.....	100
Vi er alle undervisere.....	102
Kroppen er et tyndt slør.....	104
Det er bedst ikke at tro på noget.....	107
Der er ingenting at se. Billedet og rammen.....	108
Alt liv stammer fra det samme liv.....	109
Ånden I flasken.....	111
Nuet er min fjende.....	111
Gud taler til mennesker i det sprog, som de forstår.....	113
Naturen er Guds budbringer.....	115
Maria og barnet.....	119
Kærlighed er kærlighed.....	120
'Kærlighed' er ikke altid kærlighed.....	123
Kroppen er et tyndt slør.....	126
Prisen for at vælge lyset.....	128
Alle illusioner er som åren i vandet.....	130
Alle illusioner kommer af frygt.....	132
Vi er kongens sønner og arvinger til riget.....	134
Der er ikke noget at gøre!.....	137
Når jeg beder Gud om noget, får jeg måske svaret af andre mennesker.....	138
Egoets stemme og verdens visdom.....	138
Da jeg var barn.....	138
Din vilje ske! Min vilje ske!.....	138
Korsfæst ham! Korsfæst ham!.....	138
Vil du være rask?.....	138
Den finger, der peger på månen, er ikke månen.....	138
Syndefaldet og troen på synden (A).....	138
Syndefaldet er troen på synden (B).....	138
Et godt træ bærer gode frugter.....	138
Sandheden skal gøre jer fri!.....	138
Alene er der ingen lykke eller frelse.....	138
At glide med strømmen.....	138

Det rene ingenting.....	138
At huske det, som det var.	138
Når jeg ser hende, som hun er, elsker jeg hende.	138
Der findes ingen død.....	138
Vi får det, som vi beder om.	138
Sønnen er givet al magt.	138
Dømmer ikke!.....	138
<i>Now is for ever!</i> Fremtiden er lige nu!.....	138
Vi er udsendte og budbringere.....	138
Hvad er medfølelse og kærlighed?	138
KONKLUSION: Lad Gud være i fred.....	138

Egoet og verden er vores fælles skema.

Egoet og verden er vores fælles skema, som styrer og ligger til grund for alle vore tanker og følelser, vore handlinger og vores opfattelse af hinanden, livet og os selv. De er de briller, som vi bruger, når vi ser på verden og livet. Egoet og verden er det *selvfølgelige*, som vi ikke tænker over, og som vi næsten ikke er bevidst om. Egoet og verden er tidens tanker og de herskende tanker i verden. Egoets skema er det sprog, som vi har lært og inden for hvilket vi lever og dør. Dette sprogs grammatik, syntaks og ordforråd bestemmer vores oplevelse af verden. I egoets skema er der ikke noget egentligt valg. Vi føler, at vi vælger mellem forskellige ting, men i virkeligheden vælger vi kun inden for egoets og verdens skema. Vi kan ikke se skemaet, og vi kan ikke se, at vi har valgt skemaet, og at det forudsætningen for alle vore valg. På den måde er alle vore valg skinvalg og alle vore problemer skinproblemer!

Egoets skema har ikke specielt noget at gøre med vores religion, moral eller livsanskuelse, men er vores almene, menneskelige præmis. Det præger *alle* mennesker - uanset hvem de er, og hvor de bor. Alle mennesker i vores verden tænker ud fra dette skema, ud fra denne form. Det præger vores syn på *alle* ting, som vi oplever: Vore relationer, arbejdet, samfundslivet, idrætten, politikken, kærligheden og døden.

Egoets og verdens tanker har vi lært i barndommen og i vores socialisering, og de er det *selvfølgelige* grundlag for alting i vores verden. Mens vi lever livet, bliver vi hver dag *bekræftet* i dette skema af det, som andre mennesker siger, og af det, som vi selv oplever og kan se! Ud fra dette skema dømmer, bedømmer og fordømmer vi verden, andre mennesker og os selv – det, som er, og det, som sker.

Dette skema er det, som giver *mening* og sammenhæng til vores verden. Uden dette skema ville verden og livet være meningsløst, tænker vi ubevidst. Skemaet er vores skjulte, tavse, underforståede videnskab om verden. Dette skema er både ubevidst og overbevidst. Det er ikke kun vores private eller personlige skema, men vores *fælles* forståelse af alting i livet. Det giver *identitet*. Det giver verden og livet *form*. Det gør det muligt for os at *forstå* verden og os selv. Det viser os, hvad der er årsag, og hvad der er virkning. Disse tanker udgør vores grundlæggende *viden* om verden - den viden og erfaring, som vi går ud fra og opfatter som *selvindlysende*. Vi ser egoets og verdens tanker som den eneste *mulige* opfattelse af verden. Vi ser disse tanker som identisk med *sandheden* – slet og ret. Hvis nogen skulle anfægte denne opfattelse, bliver vi *vrede*, eller vi bliver oversvømmet af *frygt*.

Lyset og glæden.

Du åbner din hånd, og de mættes med gode gaver.

Salmerne 104, 28.

Lyset er her. Midt i verden. Vi skal ikke skabe lyset. Lyset er kommet. Det er her allerede. Lige nu. Lyset er glæden ved livet. Glæden er ikke vores egen - ikke noget, som vi har skabt. Den er der *allerede*. Den var der allerede før os. Glæden tilhører ikke os. Glæden kan man ikke eje eller holde for sig selv. Den kommer ikke fra os eller vore tanker. Den kommer ikke fra vores lille jeg. Glæden er alles glæde. Den findes her. Midt i lyset. Vi har arv og del i glæden og lyset. Lyset og livet er helt åbenbart, helt tydeligt for enhver, som ser det. Lyset kræver ikke nogen fortolkning. Det er indlysende. Livet og lyset har ingen hemmeligheder. Alt er lagt åbent frem.

Måske kan vi ikke se lyset, men det skyldes ikke, at lyset ikke findes.

Måske *vil* vi ikke se lyset, eller måske har vi bundet sorte bind for øjnene? Måske er vi bange for lyset, fordi mørket er det gamle og kendte, som vi føler os trygge ved? Men lyset forsvinder ikke, fordi vi lukker øjnene. Det står og venter. Til evig tid! Vi tror, at *vi* venter på lyset og glæden, men det er omvendt: Lyset står og venter på *os*. Venter, indtil vi er parat. Vi *behøver* ikke at vente. Ingen har bedt os vente på glæden og lyset.

Hvis vi oplever, at vi desperat leder og søger efter lyset, er det ikke, fordi lyset er svært at finde. Lyset er åbenbart og tydeligt for alle, der *vil* se lyset. Lyset har ikke gemt sig. Lyset er det mest indlysende, åbenbare og åbenlyse, som findes. Lyset er som det store verdenshav, som fisken svømmer rundt i. Lyset er *overalt* og alle steder og til alle tider. Uanset om vi går til højre eller venstre, op eller ned. Hvis vi mener, at vi skal anstrenge os for at lede efter lyset, har vi simpelt hen ikke åbnet øjnene. Lyset og livet holder ingenting skjult. Gud har ingen hemmeligheder. Alt er *åbenbart*, og kun vores lille hjerne og dens tanker kan gøre alting indviklet. Lyset og sandheden kan ses af ethvert barn, som det siges i Det nye Testamente! Ethvert barn på jorden kender glæden ved livet og følelsen af livets overflod. Alt det, som har værdi, virkelighed og betydning, er *åbenbart*, *simpelt* og *enkelt*. Det indviklede og svært forståelige kommer ikke fra virkeligheden eller livet, men fra vores forstand.

Lyset og mørket udelukker gensidigt hinanden. Der eksisterer ingen mellemløsninger. Enten lever vi i lyset eller i mørket. – Han, der vandrer om natten, snubler, men han, som vandrer om dagen, finder vej! Hvis vi lever i mørket, kan vi ikke *se* lyset. Det *findes* slet ikke. Vi kan ikke se, at verden er lys og venlig. Hvis vi lever i lyset, kan vi ikke se mørket. Vi kan ikke se, at verden er ond, upålidelig og grusom, eller at livet er én stor skuffelse. Vi kan kun se månen, når det er mørkt. – Når du længe har stirret ind i solen, kan du kun se solens lys, uanset hvorhen du ser, som Eckhart siger! Når dagen kommer, må mørket vige for lyset. Når fornuften indfinder sig, må vi opgive vore illusioner, forestillinger og fordomme. Lyset bekæmper ikke og *behøver* ikke at bekæmpe mørket. Lyset behøver ikke noget forsvar eller angreb, og det behøver ikke at anvende nogen magt. Det sejrer i kraft af sit væsen og sin natur. Lyset er indlysende. Mørket forsvinder af sig selv.

Uden lyset kan vi slet ikke se. *Alt eksisterer i kraft af lyset, og uden lyset blev intet til af det, som er*. Hvis vi lever i mørket, kan vi ikke se

noget. Det, som vi ser i mørket, er kun vore egne gamle tanker og følelser. Det, som vi kan se i mørket, er kun vores egen frygt og skyld. Hvis vi lever i mørket, er vi overladt til vore egne tanker. Vi er *alene* med vore tanker og følelser. Vi kan kun drømme os bort fra mørket. Vi er fortabt. *Livet er vores lys*. I mørket har vi ikke noget rigtigt liv. Lyset får vore gamle tanker og følelser til at forsvinde - som dug for solen.

- På den dag skal I springe højt af glæde, siger Jesus. Den dag er ifølge Jesus *i dag*, lige nu. Når vi lukker øjnene op, kan vi se lyset. Vi bliver glade, og vi ånder lettet op.

Vi lever i en hule dybt under jorden. Det, som vi ser, er skygger af det, som foregår oppe på jorden. Vi har aldrig set andet. Vi tror, at skyggerne er alt, som findes. Vi tror, at skyggerne på væggen er virkeligheden. Den eneste virkelighed. Vi studerer skyggerne med vores forstand. Vi opstiller videnskabelige love for det, som vi tror er virkeligheden, men som kun er skyggerne. Når en fremmed kommer ned i hulen og forklarer os, at det, som vi ser, kun er skygger, bliver vi vrede og afvisende. - Det er umuligt, tænker vi. Vi mener, at vi godt ved, hvad der er virkeligt.

Den græske filosof Platon fortalte denne lignelse for 2500 år siden.

Vi ser det, som vi *vil* se. Vi ser det, som vi ved og tror er virkeligt. Vi ser det, som passer med vore tanker. Vi ser det, som i forvejen er inden i os selv. Det, som vi ser, kommer fra os selv. Vi ser skyggerne på væggen, fordi skyggerne er det, som vi vil se. Vi ser det, som vi ser, for at få mening på det hele. Vi ser det, som vi ser, for at beskytte os selv og bekræfte os selv. Vi ser det, som vi fokuserer på. Vi ser det, som vi vælger at se. Resten er uvirkeligt og findes ikke.

Men det, som vi ser, gør os *kede* af det, *bange* og *vrede*. Det, som vi ser, er en fremmed verden, som er mægtigere og stærkere. Vi ser en ond verden. Vi ser os selv som magtesløse og ofre. Det, som vi ser, er vores egen frygt. Frygten var inden i mig, men nu er den kommet ud i verden. Frygten er som en ond ånd, der er sluppet ud i verden. Det er som om verden er blevet besat. Når vi ser verden, bliver vi bange. - Frygten og angsten ser mange ting oppe i himlen og nede på jorden, som slet ikke eksisterer, siger den spanske digter Cervantes. *Lyset skinner i mørket, men mørket greb det ikke*.

Lys er lys. Der er ingen forskel på lys, og det ene lys er det samme som

det andet lys. Lyset kan ikke adskilles eller opdeles. Alt lys er dybest set det samme lys og kommer fra den samme kilde. Alle mennesker har del i og deler det samme lys. Når to lys føres sammen, kan man ikke længere skelne mellem, hvilket lys der kommer fra den ene eller den anden lampe. I det gamle kinesiske samfund fik *brylluppet* betegnelsen: Når lyset føres sammen! I fællesskabet har manden og kvinden ikke længere deres adskilte lys, men de lever af og i det samme lys. De har fået ét *sind*. Lyset bliver ikke mindre, når det bliver spredt og givet ud. Tværtom – det bliver *forøget*. Alt det lys, som findes, er blevet tændt af den samme gnist. I hver enkelt gnist findes hele lyset, og i lyset indeholdes alle gnister af lyset. Når vi ser lyset i hinandens øjne, ser vi lyset - hele lyset og lysets kilde. Lyset har ingen ende. Det er evigt og uden grænser. Det kan ikke lukkes inde, kontrolleres eller ejes. Mørket kan ikke udslutte eller få magt over lyset. Lyset gør alle ting virkelige. Uden lyset ville der ikke være noget liv. Alle ting kommer af lyset.

På den dag skal I springe højt af glæde! *Lyset er det sande lys, som oplyser ethvert menneske*. At se er at vælge og at være villig. Vi skal ikke skabe lyset, for det *findes* allerede. Lyset er ikke dit eller mit, og det kan ikke fremstilles eller besiddes. Vi kan ikke bemægtige os lyset. Vi skal ikke gøre ret meget. Vi skal blot *tillade* lyset at komme ind i vores personlige mørke. Vi skal blot åbne døren for livet og glæden. Livet og lyset er en magisk, underfuld gave, som vi aldrig nogen sinde vil kunne begribe med vores forstand. Vi skal kun åbne døren en lille sprække. Lyset kræver kun en lille, bitte åbning - for at slippe igennem. Glæden står allerede og *venter* derude. Livet står og venter på os. Det kommer ikke engang i fremtiden. Fremtiden er lige nu! Johannes-evangeliet 5, 9 og 5, 25. Livet og lyset skal vi ikke fremstille eller udtænke, men ethvert menneske, som har set lyset, kan vidne om det og derved sprede lyset. Det gode liv, som vi ønsker os, skal vi ikke først skabe. Det gode liv kommer *ikke engang*. Det er her *allerede*. Vi tror, at vi skal anstrenge os, arbejde og gøre så meget. Men det er ikke sandt! Det *er* allerede blevet gjort for os! Vi *er* allerede blevet herliggjorte. Det skal ikke ske engang i fremtiden. Alt *er* allerede sket. Alt det, som er nødvendigt, er allerede blevet gjort. Der mangler ikke noget. Livet *er* allerede smukt og godt. Rom 8, 30. Vi *er* lysets børn:

I er lysets børn og dagens børn. Vi tilhører ikke natten og heller ikke mørket. Så skal vi da ikke sove som de andre, men være vågne og ædru. For de, der sover, sover om natten, og de, der drikker sig berusede, er

berusede om natten. Men vi, der tilhører dagen, skal være ædru og iføre os troen og kærligheden og håbet.

1 Thess 5, 5.

Martha og Maria.

Martha, Martha, du gør dig bekymringer og er urolig for mange ting. Men ét er fornødent. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tages fra hende.

Lukas 10, 38.

Historien om Martha og Maria er en fortælling om at gøre og at være, om at bekymre sig og være ubekymret, om at præstere og at give slip, om at give og at modtage.

Martha bliver vred over det, som sker. Martha gør alt det, som hun kan. Hun er et godt menneske, og hun giver til andre. Hun tjener og varter op. Hun stiller krav til sig selv. Hun er travlt optaget af at sørge for andre. Hun gør det bedste, hun kan. Hun lever efter verdens og vores moral. Hun bliver heller ikke rigtigt afvist. Det kan godt være, at hun føler sig afvist. Men rent faktisk bliver hun ikke afvist. Jesus siger ikke til hende, at det, som hun gør, er forkert. Det er ikke forkert det, hun gør. Der er noget, hun overser eller glemmer. Nogen gange kan moralen være et spil, som skjuler glæden, livet og lyset.

Maria gør det, som er *fornødent*. Kun ét er fornødent. Det, som Martha gør, er ikke i egentlig forstand fornødent eller nødvendigt. Det er derfor, at Martha bekymrer sig om noget, der ikke er fornødent. Det er ikke nødvendigt, at hun skal være så bekymret – for det, som hun gør, er ikke nødvendigt. Martha er ikke nødt til at gøre det, som hun gør. Kun ét er fornødent.

Det, som Martha gør, er ikke forkert, men det, som kommer ud af det, er *lidelse*. Martha er ulykkelig. Martha er vred og urolig, og på den måde har hun ikke megen tro eller tillid. Hun handler ud fra en *frygt*. Hun stoler ikke på, at det går. Hun er bange for, at hvis hun ikke anstrenger sig og præsterer, hvis hun ikke bekymrer sig, så vil det gå *galt*. Martha ser sig selv som adskilt, alene og som et offer. Derfor er

hun vred. Maria er samlet, udelt og *forenet* – med situationen, med livet og med Jesus!

Maria er den, som sidder stille og modtager. Det er det eneste, som er nødvendigt. Kun hvis hun sidder stille og er til stede, kan hun modtage. At modtage er at *se* og høre. – Sid stille og I skal blive frelst, hedder det i Det gamle Testamente! Es 30, 15. Luk øjnene og se! Es 33, 15. Den, som altid er urolig og farer omkring for at leve op til verdens krav eller forventninger, kan hverken se, høre eller modtage. - *Den, som har travlt, kan ikke føle noget*, lyder et gammelt ordsprog fra Japan. Maria er til stede i nuet. Martha er ude i fremtiden. Martha er slet ikke til stede.

Når vi åbner os, er opmærksomme og lytter, *giver* vi meget! Det, som det andet menneske har brug for, er *ikke* altid, at jeg *gør* så meget. Det, som hun eller han har brug for, er, at der er et andet menneske, som vil sidde stille og lytte. Når vi giver slip på vore egne planer eller idealer og sidder stille, giver vi meget. Når jeg ser og oplever hende, som hun er, føler hun sig *set*, mødt og *accepteret*. Det er måske det mest værdifulde, vi kan give til hinanden.

I fortællingen har de to kvinder hvert sit modsatte forhold til tiden. For Martha er tiden kostbar og hun tænker at tiden skal udnyttes effektivt og fuldt ud. – Vi skal ikke spille tiden, tænker Martha. Tiden er kort og snart er den forbi! Der er ikke nok af tid. Vi har travlt! Vi kan genkende os selv i Marthas forhold til tiden.

Maria giver tiden og sin egen tid bort. Hun ved at der er tid nok. På en måde ved hun at tiden ikke findes – ikke på den måde som Martha tror. Maria tænker ikke i tidens skema. Hun er uden for tiden fordi hun ikke længere lever efter verdens tid. For Maria er tiden uden ende. Der er tid nok. Der er kun lige nu men det som findes lige nu vil aldrig holde op eller forgå. Der er ingen ting som vil forandre sig. Hvis vi lever i nuet findes tiden ikke længere – for vores begreb om tiden indebærer at tingene forandrer sig. Tiden, forandringerne og døden findes kun når vores tanker er i fortiden og fremtiden. Hvis vi er til stede lige nu findes tiden ikke længere. Øjeblikket er uforanderligt, fuldkomment og evigt. Maria er taget ud af tiden. Hun lever i Guds rige. Hun har fået fred.

At modtage er at give. At give er at modtage. Maria spreder lyset, når hun er stille, udelt og samlet. Hun spreder sit lys, og på den måde får

hun Jesus til at lyse op. Når Jesus giver, så modtager han lyset fra Maria. Når Maria modtager ordene fra Jesus, så giver hun det mest værdifulde, som hun kan give. Når hun er stille, udelt og samlet, er hun lykkelig.

Hvornår får vi fred?

Efeser-brevet 2, 13.

I den kristne tanke er ordet *fred* det mest centrale og mest brugte begreb. I Det gamle Testamente har fred – *shalom* - en meget videre betydning end det danske ord fred. *Shalom* betegner en individuel og kollektiv tilstand af fred, sundhed og lykke, trivsel, velfærd og tryghed i enhver henseende. Fred betyder altså meget mere end blot fraværet af en krigstilstand. Freden inkluderer alt det, som ligger i ordet *frelse*. Frelsen er en individuel og kollektiv tilstand af glæde, fuldendelse, lykke og fuldkommen tilfredsstillelse. Frelsen betyder et ophør af al mangel, nød, frygt og lidelse. Freden over jorden er julens budskab. I Det gamle og nye Testamente og i hele den muslimske verden er fredshilsenen den centrale hilsen mellem mennesker: - Fred være med jer! Fred over jer! *Pax vobiscum!* Nåden være med jer og fred fra Gud! Man kan leve med fred - og dø med fred. De syge og lidende har ingen fred. At blive helbredt er at få fred. At få fred er at blive frelst. De gudløse har ingen fred. Den retfærdige lever af fred. I Det gamle Testamente opstod tanken om det kommende fredsrige og den kommende fredsfyrste.

- Hvornår får vi fred? Hvornår får jeg fred? Spørger vi. Lige nu kan vi ikke have fred. Lige nu er der så megen uro, lidelse, modgang – hvornår får vi fred – ude i fremtiden? Hvor længe skal det vare ved? Hvornår holder det op? Hvornår kommer freden?

På Jesu tid spurgte jøderne på samme måde: - Hvor længe skal vi vente endnu? Hvornår kommer freden og fredskongen? Hvornår kommer Messias? Hvornår får vi frihed, frelse og fred?

Freden kommer, når vi er parat til den. Freden kommer der, hvor den er *indbudt* og velkommen. Den, der *vil* have fred, *får* fred. Når vi giver alle vore problemer, vores lidelse og vores besvær til Gud, giver han os i stedet Guds fred og al fred - som en gave! Det menneske, som giver slip på lidelsen, får fred. Når vi holder op med at kæmpe og bekæmpe,

får vi Guds fred. Salmerne 55, 19. Freden *er* allerede kommet til verden. Himlen er allerede kommet ned på jorden. Freden står og venter. Freden er ikke vores fred. Den kommer ikke fra vore tanker. Vore kloge tanker og følelser skaber kun splid og ufred. Men freden findes allerede til stede - her midt iblandt os. Den er vores, hvis vi vælger at række hånden ud efter den – *den fred, som overgår al forstand.*

Freden tilhører ikke noget menneske for sig selv. Freden tilhører alle. Freden er alles fred. Hvis jeg har fred, har jeg fred med alt og alle – med *alle* mennesker og med *alt* det, som sker og er. *Enten* har jeg fred med alt - *eller* jeg har slet ingen fred. Der findes *ingen* mellemvej. En lille surdej syrer hele dejen. 1 Kor 5, 6. Hvis jeg kun har fred med nogle mennesker, betyder det, at jeg lever i ufred med de øvrige – og så har jeg *ingen* fred. Hvis jeg sover og drømmer, er jeg ikke vågen. Når jeg drømmer, har jeg ingen fred, for alle mine drømme kommer af frygten for og utilfredsheden med livet. At have fred med livet er at se, at livet er *smukt og godt.*

Freden i verden begynder med det enkelte menneske. Freden kommer indefra – fra den stemme inden i os, som ikke er vore egne tanker eller følelser. Freden stråler ud fra det enkelte menneske, hvis vi giver den lov. Freden er et lys, som lyser for alt og alle. Freden er det lys, som kommer ud af øjnene. Jeg lyser min fred over alle mennesker, som jeg møder og over *alt* det, som sker. Gud lader sin sol stå op for retfærdige og uretfærdige - uden nogen persons anseelse. At have fred med verden er at *glemme* det, som ligger i fortiden, og kun at være i det, som er lige nu. At have fred med alle mennesker og sig selv er at sætte dem fri og lade dem være i *fred*. At have fred er at slippe Gud ud af det fængsel, som vi har bygget til ham i vores forstand og følelse. At have fred er at tage imod livet og lade Gud være i fred.

Egoet i os *vil* ikke have fred og vil ikke lyse nogen fred over verden. Egoet er fredens fjende. Egoet i os siger: - Jeg vil ikke have fred, fordi jeg ikke *kan* have fred - i al fald ikke lige nu! Egoet ser kun freden som en eventuel, fremtidig, uvis begivenhed – aldrig som en mulighed i *nuet*. Egoet har mange gode grunde til ikke at ville freden. Da Jesus møder den syge mand ved Betesda, hører vi om alle egoets gode og overbevisende grunde! Den syge mand *vil* ikke have fred. Han *vil* være syg. Men pludselig ser han en anden mulighed - og bliver helbredt.

Jeget vil ikke give slip på forurettelsen, utilfredsheden og vreden – og derfor vil jeget ikke have eller føle nogen fred. Jeget ser alting igennem et slør. For vores lille jeg er prisen, som vi skal betale for Guds fred, alt for høj. Vi vil ikke ofre så meget for at få fred! Egoet vil ikke have fred for enhver pris. Egoet forstår ikke, at freden slet ikke har nogen pris. Det, som vi skal ofre eller afgive for at få fred, er ikke noget værd. Det er kun vores frygt og lidelse. Det er en illusion. *Vores valg er simpelt og enkelt:* - Vil vi give os selv lov til at modtage freden – eller vil vi holde fast ved lidelsen, modgangen, fjendskabet og vreden? Vil vi have fred eller tro på synden? Hvis jeg tror, at hun virkelig har syndet imod mig og skadet mig – kan jeg ikke tilgive hende. Hvis vi tror på synden og skylden, får vi aldrig fred. Vil vi give afkald på vores utilfredshed med livet? Frygten er fredens største fjende. Vil vi give slip på mistroen og frygten? Hvis vi giver slip på verden, får verden fred. Når vi tilgiver os selv, får vi fred. Når vi holder op med at dømme det, som sker, og det, som er, får vi fred. Når jeg tilgiver hende, får hun fred. Jeg får fred ved, at hun lader mig være og vokse i fred – ved at hun ser og accepterer mig, som jeg er. Når vi lader livet være i fred, vil det trives og lykkes af sig selv. Den ørken, som vi havde skabt med vore kloge tanker, bliver forvandlet til en blomstrende have. Når vi giver livet ret, får vi fred. Freden er et valg, men hvis vi kan se virkeligheden, som den er, er der egentlig ikke noget valg. Valget er klart og åbenbart. Når vi tydeligt kan se valget, vil vi *altid* vælge livet og freden.

For vores lille jeg er freden en naiv drøm og samtidigt en truende og farlig ting – og tilmed en dum og verdensfjern tanke! For vores lille, frygtsomme ego er freden næsten skræmmende og truende. Sikkerheden og trygheden ligger i at bekæmpe og anklage livet. Egoet vil adskille og gøre forskel på alle ting. Freden oversvømmer alt og gør alting ens. Freden gør ingen forskel. Egoet vil ikke give slip på den retfærdige harme og straf. Det vil, at alle syndere skal straffes. Det føler sig truet af accepten og tilgivelsen. - Der er da grænser, tænker egoet! Egoet vil ikke give slip på tanken om synden og skylden – og derfor vil det ikke have fred. Egoet tænker tre tanker om freden: *at* freden ikke er mulig – i al fald ikke lige nu, *at* den er meget svær eller umulig at opnå, og *at* den tager uendelig lang tid at virkeliggøre! Derfor tror egoet ikke på freden.

- Det, som Gud vil have gjort, gør han gennem mennesker, hedder det i Det nye Testamente. Den fred som overgår al forstand er ikke en fred,

som kommer fra vores forstand eller tanker. Den kommer fra himlen, men Gud bruger mennesker til at sprede lyset og freden i verden. Sønnen er faderens spejl, og uden sønnen ville faderen ikke være fader. Uden mennesker kunne Gud ikke skabe nogen fred på jorden. Hver dag spørger Gud mig, om han må låne mine hænder og øjne. Hver dag takker Gud mennesket for, at det giver hans fred og lys og kærlighed videre.

Når vi giver freden til andre får vi fred. At give til andre er selv at modtage. Jo mere fred, som vi giver ud, jo mere fred får vi og jo mere kan vi dele freden.

Troen.

Gud sagde: Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os! Som mand og kvinde skabte han dem. Og Gud velsignede dem. Gud så alt hvad han havde skabt, og han så hvor godt det var.

1 Mos 1, 26.

At tro er at have tillid til det, som verden ikke kan se. I den forstand er al tro en tro på det usynlige. – Vi håber på det som vi ikke ser, siger Paulus. Romer-brevet 8, 25. At tro er at se. At tro er at have tillid til, at det, som sker og det, som er, har en *mening*. At tro er at lade livet og Gud være og virke i fred. At tro er at have tillid. Tillid til livet, os selv og andre mennesker. Det modsatte af troen er *frygten*. Hvis frygten for livet eller andre mennesker tager over, mister vi al tro og tillid. Det menneske, som har mistet troen, lever i verden uden noget håb og uden nogen fred. Freden og glæden forudsætter troen. Uden en tro og tillid til livet bliver verden hurtigt et helvede. Hvis vi ikke tror, vil vi ikke finde nogen fred eller glæde i livet.

At tro er at vide, at vi ikke er ensomme, afmægtige eller fortabte. At tro er at vide, at vi ikke er dømt. At tro er at have tillid til, at livet og kærligheden er stærkere end døden, lidelsen og synden. At tro er at tro på, at alle mennesker er *velsignet* af Gud. At tro er at vide, at der findes en sand og virkelig verden *bag* ved vores dom, drøm og slør. Troen er en tro på, at himmeriget og lyset *allerede* er kommet til verden.

At tro er at glemme alle vore gamle tanker og følelser og give slip på

vores såkaldte viden og erfaring. I nuet er alting glemt, og troen findes kun i nuet. Nuet er en evighed, som vi kan opleve, selv om vi lever i tiden. Tiden er en illusion. Evigheden er lige nu. Salmerne 84, 11. Når vi er i nuet, tror vi. Når vi er helt til stede i øjeblikket, glemmer og tilgiver vi fortiden. Troen tilgiver alt og alle. Troen bærer over med alt og alle. Troen glemmer alt. At tro er at blive som et lille barn på ny.

Troen ser på alting uden frygt og helbreder alt, som den ser. Troens øjne oplyser og helbreder alt, som de ser på. Troen ser ingen skyld, lidelse eller dom. Når jeg føler mig skyldig, kan hun ikke se, at jeg skal føle mig skyldig. Når vi tror, spreder vi lyset til hinanden. Vi er verdens lys. Når vi tror, baner vi vejen for hinanden. Når vi ser det andet menneske som et helt menneske, gør vi ham eller hende fuldkommen, hel og fuld. Troen vil ikke tage noget bort, men give alt til det andet menneske. Troen *rummer* alt og ser, at alt er godt. Troen accepterer og modtager alt i den virkelige verden. Troen ser verden og livet, som det er. Troen ser, at glæden og lyset er her og lige nu. Troen ser formålet og meningen med det, som sker. Troen ser, at hendes eller hans frygt eller vrede er en bøn om hjælp. Troen er barmhjertig mod det andet menneske – og imod os selv.

Troen giver slip på alle vore fordringer og lever med livet, som det er, fordi livet er godt og smukt. Troen er at tro, at al det, som sker, har en mening og et formål og vil føre til alle menneskers frelse og fuldendelse. Troen er at tro på det andet menneske og have tillid til, at andre mennesker ikke er vore fjender, men at de dybest set vil det samme, som vi vil. At hun og han er min ven. Troen betyder, at vi kan stole på og ikke længere har nogen frygt for andre mennesker. Troen dømmer ikke noget menneske. Troen adskiller ikke, gør ingen sammenligninger, ser ingen modsætninger eller forskelle. Troen tager ikke afstand fra noget eller nogen. Troen har ingen modstandere. Troen gør ikke noget menneske bedre eller ringere end det er i virkeligheden. Troen har ingen personsanseelse. Troen er blind for alt det ydre, som verden kun ser. Troen ser kun billedet og ikke rammen. Troen er blind for det ydre, som adskiller ham eller hende fra mig. Troen ser kun det, som vi er fælles om, og som vi deler. Troen ser, at hun og jeg er ét legeme. Frygten vil gøre det andet menneske mindre frit, mere begrænset og svagere. Troen vil gøre ham eller hende stærkere. Når vi tror, kan vi lade andre mennesker være i fred – i accept, kærlighed og uden frygt og angreb.

Troen er altid begrundet, og troen beviser sig selv. At tro, at vores vrede eller frygt har gode grunde, er en illusion. Dybest set er vores frygt aldrig begrundet. Vores vrede følelser er i virkelighedens verden aldrig berettigede. Troen og tilliden har altid ret i sidste instans. Frygten og troen har begge stærke kræfter i sig. Den ene skaber en verden fuld af fare, lidelse og vrede. Den anden giver os en verden af fred, glæde og fællesskab. Den ene adsplitter mennesker og gør dem deprimerede, ensomme og håbløse. Den anden forener mennesker og giver dem glæde, mod og styrke. Troen kan flytte bjerge. Når vi tror på andre mennesker, lever de op til vores tillid. *Når vi tror, forandrer verden sig.* Troen gør verden og alle mennesker bedre. Troen bringer verden og himlen sammen. Hvis vi mister troen og håbet, giver mødet med andre mennesker os håbet tilbage. Når vi tror og har tillid, ser vi ingen skyld eller synd. Troen ser ingen fejl og intet forkert. Når vi tror, ser vi livet og lyset, og det, som vi ser, får os til at tro. Hun og han giver mig troen og livet tilbage. Troen er ikke vores anstrengelse, men en gave. Troen er vores egentlige vilje og natur, som er blevet overskygget af vore gamle tanker og følelser. Troen er vores oprindelige sindstilstand – før syndefaldet. Når vi opgiver vore kloge tanker og gamle følelser, kommer troen af sig selv. Ingen kan tjene to herrer. Hvis vi frygter, kan vi ikke tro. Der hvor frygten går ud, kommer troen ind. Troen står og venter på os. Troen er barnets og derfor vores sande natur.

Vi *tror* på det, som vi kan *se*. Når vi tror, kan vi se det alt sammen, som det *er*. Når vi ser livet, som det er, ser vi, at alt er godt, og at alt er, som det skal være. Vi har ikke længere brug for tanken om skylden. Vi kan se, at hun eller han er uden nogen skyld. Al skyld og synd er dybest set det samme neden under de forskellige former, og *al* vores skyld er bragt ud af verden. Vi kan måske ikke se Gud eller Helligånden, men vi kan se *hinanden*. Det er alt, som vi *behøver* at se – for at tro. Når vi tror og ser, lever vi i Edens have. Når vi tror, har vi overvundet verden. Når vi tror, er vi taget ud af verden. Vi er i himlen.

Julen er enden på alle ofre.

Frygt ikke! Se jeg forkynder jer en glæde, som skal være for hele folket!

Lukas 2, 10.

Julen er enden på alle ofre, og hvis vi tror på julen, bliver vi befriet for tanken om offeret – tanken om at vi er *nødt* til at ofre os og at livet nødvendigvis *gør* os til ofre. Offertanken er vores centrale og tidligste *viden* og erfaring, som vi oprindeligt har lært tilbage i barndommen. Offertanken er grundlaget for alle religioner og trossystemer i menneskeheden historie. Offertanken gennemsyrrer verdens og egoets tankegang og syn på verden og livet. Offertanken er grundlaget for hele vores opfattelse af os selv, andre mennesker og virkeligheden - det som er og det som sker. Denne tanke er den centrale kerne i vores ubevidste eller overbevidste sprog og grammatik.

Offertanken har to centrale udtryk. Dens første udtryk er *at vi er ofre* for det, som er og sker. Vi kan ikke gøre noget. Der er ikke noget at gøre. Vi er magtesløse og hjælpeløse. Vi er små og svage. Vi er prisgivet og lad i stikken. Vi er adskilte og ensomme. Vi lever uden noget håb i en verden, som ikke kender nogen kærlighed eller nåde. Vi har livet imod os.

Det andet udtryk for offertanken er, *at vi er nødt til at ofre os*. Hvis vi ikke ofrer os, får vi ikke noget. Vi må opgive noget af vores eget, ellers vil vi ikke få noget. Vi må ofre det, som vi gerne vil. Andre mennesker vil ikke det, som jeg vil. Gud vil ikke det, som jeg vil. Derfor følger det af offertanken, at vi må leve i en evig mistillid og frygt for det, som er og det som sker. Hvis vi ikke gør noget, går det galt. Det andet udtryk – at vi må ofre for at få en lille smule – ligger til grund for al religion. Til alle tider har mennesker ofret og givet gaver til guderne – for at formilde dem. *Do ut des*, det vil sige: - Jeg giver dig noget for, at du kan give mig noget. Der er kun én relation, og denne tanke gennemsyrrer derfor alle vore relationer – til os selv, vore børn, vores familie, vore venner og kolleger.

Tanken om offeret *gør* os naturligt nok forbitrede og vrede på livet. Når vi tror på offertanken, *gør* vi andre mennesker skyldige. Vi bebrejder dem, at de ikke giver os det, som vi vil have, og som de burde give os – fordi vi har ofret os. Vi anklager guderne for, at de har svigtet os. Vi frygter guderne, fordi vi ved, at vi ikke kan stole på noget eller nogen.

Offeret indebærer, at vi må give *afkald* på noget, som er vores, og som vi gerne vil have. Når vi ofrer os, giver vi afkald på vores glæde og vilje. Dybest set føler vi os krænkede og afmægtige. Livet er uretfærdigt. Vi kan ikke sikre os - heller ikke hvis det gælder vore mest

centrale længsler og behov. Selv om vi ofrer os, kan vi ikke være sikre på at få noget. Selv om vi tjener og hjælper andre mennesker, kan de forlade os eller angribe os. Aldrig kan vi finde nogen sikkerhed i livet.

Offertanken bygger på, at man kan *handle* med livet, at man kan indgå *kompromisser* og lave *aftaler* med livet. Tanken om offeret indebærer, at man kan opnå noget ved at aflevere noget, som man holder af. Men ingen kan handle med livet. – En lille surdej ødelægger hele dejen! 1 Kor 5, 6. Livet er, som det er, og gør, som det vil. Livet vil kun én ting – at give os kærlighed, lykke og liv uden nogen grænser. Livet går ikke ind på vores tankegang. Livet giver fred og glæde til alle mennesker – ikke kun til dem, der har arbejdet meget eller gjort sig fortjent. *Frygt ikke! Se jeg forkynder jer en glæde, som skal være for hele folket!* Livet handler helt frit og uafhængigt af vore tanker og af vore ofre. Men når vi er besat af offertanken, kan vi ikke modtage livets gaver. Vi kan ikke, fordi vi ikke *vil*. Vi tror og vi holder fast ved, at alle skal yde, før de må nyde. Det kræver vi også af os selv. Vi vil ikke give os selv lov til at modtage livets glæde og lykke i nuet. Vi er imod, at livet, glæden, lykken eller kærligheden bare bliver delt gratis ud til alle. Vi er forargede. Det er ikke retfærdigt, tænker vi. Livet er uretfærdigt.

I Det nye Testamente fortæller Jesus historien om arbejderne i vingården. Den historie er også en fortælling om julen. En del af daglejerne arbejdede i tolv timer og nogle kun i én time, men de fik alle den samme løn, nemlig én denar. Da de arbejdere, som havde arbejdet hele dagen, opdagede hvad der var sket, blev de ophidsede, utilfredse og vrede. De blev konfronteret med noget, som slet ikke passede med deres gamle viden og erfaringer. De blev grebet af frygt. Men det som Jesus siger til dem er: - Frygt ikke! Jeres frygt og vrede kommer kun fra jeres gamle tanker og følelser! I skal ikke frygte livet eller kærligheden!

Julen er enden på alle ofre – hvis vi tror på julen og accepterer livet, som det virkelig er. Hvis vi giver os selv lov. Vi skal ikke - og vi kan slet ikke - gøre os fortjent til livet eller kærligheden. Livet tænker ikke, som vi gør. Julen tilbyder os et helt nyt *sprog*, et julesprog, som kan befri vore øjne fra verdens og syndens skema. Livet indgår ikke i aftaler, kompromisser, køb eller salg. Livet er en ufatteligt kostelig nåde og gave. Livets lys er en fri og gratis *gave* til hele folket. Glæden og lyset *er* kommet til verden. Vi behøver ikke at vente på glæden, freden eller lykken. Lyset står og venter på os. Det står ikke og venter

på, at vi skal gøre noget specielt eller ofre os. - *Glæden og lyset afhænger ikke af menneskers vilje eller stræben!* Romer-brevet 9, 16. Gud vil ikke, at vi skal ofre os, og han græder, når vi gør os mindre, end vi er. Glæden og lyset bliver givet frit til alle, som vil have det – uden *nogen* betingelser og uden *noget* krav. Uden *noget* offer. Livet ønsker, at vi skal have *mere* og ikke mindre. Julen er enden på al gammel religion og frygt for djævle og guder. Julen er enden på al vores frygt for kærligheden og livet. Julen er enden på alle vore gamle tanker og følelser – hvis vi tør at række hånden ud og tage imod. Alt er lagt åbent frem. *Frygt ikke!*

Der er ingenting at se. Maria.

Maria vendte sig om og så Jesus. Men hun vidste ikke at det var Jesus. Hun mente, det var havemanden.

(Johannes evangeliet 20, 11).

Da Maria kommer ud til graven den første dag i ugen, er der ingenting at se. Graven er tom. Det er tidligt om morgenen og det er stadig mørkt. Maria er den første, der kommer ud til graven. Der er ingenting at se, men hun kan se, at stenen der lukker gravrummet er blevet flyttet. Hun tror, at der er nogen som har flyttet den døde Jesus til et andet sted.

Maria står uden for graven og græder. Hun er fuld af sorg. Hun har mistet den mand, som hun har elsket. Hun er blevet forladt. Den, som hun elsker, har forladt hende.

Maria går ind i graven og ser ind i gravrummet, hvor Jesus er blevet lagt to dage tidligere. I gravrummet ser hun to engle i hvide klæder sidde der, hvor Jesus var blevet lagt.

De spørger hende: - Kvinde, hvorfor græder du? Hun svarer: - De har flyttet min herre og jeg ved ikke hvor de har lagt ham.

Maria vender sig om og ser Jesus. Men det, hun ser, er ikke Jesus, men havemanden. Det hun kan se med øjnene er, at det er havemanden. Havemanden er virkeligheden. Det kan hun se.

Havemanden spørger hende: - Hvorfor græder du? Hvem leder du efter?

Maria siger til manden: - Hvis det er dig, som har båret ham bort, så sig mig, hvor du har lagt ham! Maria ser havemanden og stiller sit spørgsmål til havemanden. Havemanden er den, som hun kan se. Ellers er der ikke noget at se.

Maria er fuld af sorg. Hun har mistet. Hun ser det hun ser og hører det hun hører. Det, hun ser, er virkeligheden. Hun kan se, at graven er tom, og at nogen har flyttet Jesus. Hun kan se og høre manden, havemanden. Hun ser med sine egne øjne, hvordan det er. Det er tydeligt nok.

Hun ser bort. Pludselig hører hun en stemme, som kalder hendes navn: - Maria! Hun kender stemmen. I et glimt kan hun *genkende* stemmen. Hun ved hvor den kommer fra. Hun vender sig om og ser, at havemanden er Jesus. Hun ser at Jesus er inden i havemanden. Pludselig kan hun se, at havemanden kun er et slør eller en skærm foran noget andet. Hun kan høre at det er Jesu væsen der kalder på hende. Fordi stemmen kommer fra vores væsen. Og fordi hun kender og elsker Jesu væsen. Hun kan høre og se, at Jesu *væsen* er nærværende, selvom han ikke selv er til stede - i sit legeme. Pludselig kan hun se Jesus som han er.

– Det er dig, mester! siger hun.

Maria får et andet syn, da hun hører navnet og *kaldet*. Hun får nye øjne - i et glimt, i et syn. Hun ser at havemanden ikke er havemanden, men et tegn. Hun ser at havemanden viser hen til Jesus. Havemanden er det ydre tegn eller den ydre form, som hendes fysiske øjne kan se. Men havemanden er ikke meningen. Han er i virkeligheden Jesus. Jesus er betydningen eller meningen med det, som hun kan se. Jesus er det, som den ydre virkelighed viser hen til. Hun ser pludseligt gennem virkeligheden og ser at der er noget bagved.

- Hold mig ikke tilbage, siger Jesus til hende. Maria er fuld af frygt og sorg og vil holde fast ved Jesus - nu, hvor hun endelig har fundet ham. Hun vil ikke give slip på ham. Hun vil ikke lade ham være i fred. Hun vil ikke give slip på den mand, som hun elsker. Men Jesus siger til hende, at hun skal give slip. Hvis hun giver slip på ham nu, skal hun aldrig miste ham. – Du har ikke mistet mig, siger Jesus. - Jeg er lige her. Tag ikke fejl Jeg går ikke fra dig.

Gud er inden i alle ting. Vi skal lade Gud være i fred.

Maria er et *spejl* for alle mennesker. Vi kan genkende os selv i Maria.

Fortællingen om Maria og den tomme grav er en symbolsk fortælling om at se og at se. Maria går ikke ud til graven for at få et syn eller for at møde Jesus. Hun tror ikke at Jesus er opstået fra de døde. Hun ved, at Jesus er død. Hun har selv set det med sine egne øjne. Hun har selv stået ved siden af hans kors, da han døde. Hun har selv været med, da de lagde ham i gravrummet to dage i forvejen. Hun har selv set det hele. Hun har set det med sine egne øjne. Hun ved at det er sandt. Hun går ud til graven for at se den døde Jesus og færdiggøre behandlingen af liget. Maria er ikke åndeligt søgende, men fuld af sorg. Hun forstår ikke det, som er sket. Hun forstår ikke *hvorfor* det er sket. Hun føler en dyb smerte ved at have mistet. Hun føler en stor fortvivlelse.

Maria får andre øjne at se med. Hun modtager en anden synsevne, en anden måde at se verden på. Den evne kommer ikke fra hende selv, og hun har heller ikke søgt den. Med sine egne tanker og med sin egen forstand kan hun ikke se verden anderledes end den er. Hun ser og oplever noget, som bliver *vist* hende. Noget som kommer bag på hende. Hun ser i et glimt, i et øjeblik, at der er noget *bagved* den virkelighed, som hun og verden kan se med sanserne. Hun ser pludselig, at der er et *lys* i mørket, hvor hun før kun så mørket. Hun ser verden som den er. Hun ser lyset.

Derefter går hun tilbage til det hus hvor Jesu disciple befinder sig. Hun fortæller om den tomme grav og havemanden. Hun spreder lyset. Det lys som hun så – bag ved den tomme grav, inden i virkeligheden og bag ved verden.

De, som er blinde, kan ikke se noget.

Hvis vi er helt blinde har vi ikke nogen skyld eller synd. Vi har ikke gjort nogen syndig gerning. Blindheden er ikke nogen straf. Det er ikke vores egen skyld, at vi er blinde. Det *er* vi bare. Vi har ikke gjort noget forkert.

Jesu disciple spørger ham: - Hvem har syndet, han selv eller hans forældre, siden han er født blind? Johannes-evangeliet 9, 2. Men Jesus svarer dem på den angivne måde: Ingen har syndet hverken han selv eller hans forældre. Han er bare blind. Lidelsen er ikke nogen straf, som rammer os udefra. Lidelsen eller sygdommen er ikke nogen hævn for vore fortidige gerninger.

Meningen med mandens blindhed er, at han skal få synet tilbage! Der findes ikke nogen anden *mening* eller forklaring. Han er ikke blind, fordi noget er blevet *taget* fra ham. Han er blind for, at noget skal *gives* ham. Meningen med vore lidelser er, at vi skal blive *befriet* for dem. Meningen og formålet med sygdommen er, at vi skal blive *helbredt*! Den har ikke nogen anden mening. Der er ikke noget andet formål med hele livet.

De, som er blinde, kan ingenting se. De, som *vil* være blinde, kan ikke se noget. Jesu modstandere, farisæerne, *kan* ikke og *vil* ikke se. Synden er, at vi ikke kan se, fordi vi ikke *vil*. Farisæerne hævder, at de *kan* se. De hævder, at de ved besked. Så længe de ikke vil eller kan se, er de i synden. Deres synd består i, at de ikke *vil* se virkeligheden, som den er. Koste hvad det vil! Vores synd består i, at vi ikke vil se kærligheden – uanset hvor mange beviser vi får! Vores synd består i, at vi *vil* se synden og kun synden, at verden er syndens verden, at menneskene er onde og skyldige, at hun er min fjende, at døden er det eneste, som vi kan være sikre på, og at livet er hårdt, meningsløst og grusomt. Farisæerne *vil* ikke have deres viden eller skema anfægtet. Deres omkvæd i teksten lyder hele tiden: - Vi ved! Vi ved!

Vi vil ikke have vores viden truet eller anfægtet. Vi ved besked. – Den der ved besked bliver ikke klogere trods al skade! Ordene stammer fra den tyske filosof Hegel, som kommenterede ordsproget: - Af skade bliver man klog! Verdens eller egoets skema *gør* det *umuligt* for os at *se* sandheden og lyset, og det får os til at *glemme* og benægte alle de gode ting, som rent faktisk *er* sket i fortiden. Johannes-evangeliet 8, 43. *Formålet* med egoets skema er at holde os borte fra lyset og glæden. Dets ubevidste vilje er at gøre os forvirrede, bange og deprimerede. Dets såkaldte realisme er i virkeligheden en kronisk pessimisme.

Når vi tænker inden i egoets skema, kan vi kun se det, som vi kan se. Vi kan ikke se noget, som ikke passer til skemaet. Vi ved ikke, at vi ser og tænker efter egoets skema, men det *gør* ingen forskel. Vi ser det, som vi *vil* se. Skemaet bestemmer alt, hvad vi tænker, føler, oplever og *gør*. Vi er på en måde ofre for vores individuelle og kollektive skema. - De kødelige vil de kødelige, og de åndelige vil det åndelige. Kødet vil krig og fjendskab – og det *vil* og *kan* ikke andet, som Paulus siger i Romerbrevet. Egoets og verdens skema er en *forvrængning* af virkeligheden. Det viser skabelsen, den virkelige verden og livet i et troldspejl.

De, som engang var blinde, og som blev seende, får en ny identitet. De bliver *forvandlet*. De bliver *nye* mennesker. De bliver genfødt. De bliver som børn på ny og får et helt nyt liv. De bliver udsendt til verden for at vidne om deres helbredelse. Johannes-evangeliet 9, 7. De bliver budbringere og engle for verden. De har set lyset, og derfor kan de nu *vidne* om lyset. De er kommet over til den anden bred og er blevet omvendt. De vidner om livets mirakel. Det er ikke Jesus, der *gør* manden rask. Jesus *gør* ikke sine *egne* gerninger, men *faderens* gerninger. Det mirakel, som sker med manden, kommer ikke fra Jesus, men fra livet. – Det, som Gud vil have gjort, *gør* han igennem mennesker, siger Jesus. Gud *gør* mægtige gerninger gennem *alle* mennesker.

Jesus er vores broder. Han er den førstefødte blandt alle brødrene. Vi kan *gøre* hinanden seende, når vi spreder lyset for hinanden. Vi er hinandens engle. Hvis jeg tør at vise mig, som jeg er, *gør* jeg hende og ham seende. Det er egentlig ikke mig, der *gør* det, for det er *faderens* gerninger, som sker igennem mennesker. Lyset er ikke vores eget, og det kommer ikke fra os. Vi er et *spejl* for lyset.

Vi er ikke længere mennesker, som Paulus siger. Vi er ikke længere identisk med det, som egoet ser som mennesket. Vi er ikke ydre former, ikke identisk med vores fortid, vore meninger eller anskuelser, vi kan ikke mere reduceres til vores identitet i verden, vores arbejde, vores religion, kultur eller sprog. Vi er noget, som ikke kan ses. Vi er det, som er inden i rammen. 1 Kor 3, 3.

Jesus ser ikke nogen skyld, synd eller sygdom. Han ser ikke på mandens sygdom, men på det, som sygdommen skjuler og viser hen til. Jesus overser og ser forbi mandens sygdom. Han ser, at manden på et dybere plan er rask. Jesus *ser* kun Guds skabelse i den blinde mand - og ikke verdens lov, synd eller skyld. Han *ser*, at manden er uden nogen skyld. Jesus ser lyset i den blinde mand. Han ser, at han er fuldkommen og skabt i Guds billede. Jesus ser, at manden dybest set ikke er blind, men seende. Jesus ser, at manden har tillid og tro. Jesus viser manden, at han ikke *behøver* at lide mere. At det ikke giver nogen mening at lide mere. Manden har troen og tilliden til, at han kan blive rask. *Vi* skal ikke skabe helbredelsen. Den er der allerede. Den står og venter på os. Helbredelsen kommer ikke fra vore tanker eller forstand, men den er der for vores skyld. Vi skal ikke gøre så meget. Det vigtige er ikke det, som vi *gør*, men det, som bliver gjort for os - det, som allerede for

længst *er* blevet gjort for os. Det, som vi skal gøre er ikke svært, men nemt nok. Vi skal blot åbne døren: - Gør døren høj og porten vid! Vi skal blot åbne for skodderne, så lyset kan komme ind. Lyset kommer af sig selv. Lazarus skal ikke gøre meget. Det eneste, som han behøver at gøre, er at rejse sig og gå ud af graven, da hans ven Jesus kalder på ham! Johannes-evangeliet 11, 43. Vi bliver *kaldt* ud af lidelsen og døden. Det eneste, som er nødvendigt, er, at vi er *villige* til at høre efter det *kald*. Livets kald lyder altid på samme måde: - *Kom og se!* Johannes-evangeliet 1, 39. Vi skal ikke gøre så meget – kun *ønske* og ville himmeriget frem for helvede! Når helbredelsen er mulig for sindet, vil den *altid* finde sted – straks og øjeblikkeligt!

Manden skal bare sige ja til helbredelsen. Manden kan se lyset. Han kan *se* Menneskesønnen. Han kan se, at Jesus er Menneskesønnen. Johannes-evangeliet 9, 36. Det betyder, at han er *villig* til at tro og modtage helbredelsen. Livet kræver ikke så meget. Vi skal blot vise en lille smule villighed. Vi skal blot vælge at have en lille smule tillid. Vi skal blot lukke døren op med en lille, bitte sprække. Hvis vi vælger det, vil livet, lyset og kærligheden tager over og oversvømme os. Den blinde mand er *villig* til at tro på, at han *kan* blive rask. *Derfor* bliver han helbredt og seende. Han er villig til at prøve at tvivle en lille smule på alle hans erfaringer og viden fra fortiden! Dybest set var han allerede seende, fordi han kunne *se* noget, som ikke kan ses med det ydre øje. Ingen kan med det blotte øje se, at Jesus er Menneskesønnen. Der er ikke noget at se. Jesus er et *tegn*, som viser hen til Menneskesønnen. Menneskesønnen er usynlig. Han ligger *skjult* inden i Jesus. Menneskesønnen er det rene ingenting - set med det blotte øje. Men manden kan *se* Menneskesønnen, siger Jesus. Derfor *er* han allerede helbredt og seende.

Det, som vi skjuler og holder for os selv, kommer ikke ud i lyset og bliver ikke helbredt. Det, som vi holder skjult, opfatter vi som farligt, og vi holder det skjult, fordi vi frygter for, hvad andre mennesker vil gøre, når de ser det! Vi tænker, at andre mennesker vil forlade os, når de opdager, hvem vi i virkeligheden er! Hvis vi holder vores lidelse, smerte og sygdom for os selv, vil den aldrig blive helbredt. Kun hvis vi giver vores sygdom og lidelse over, kun hvis vi er villige til at give slip på vores sygdom og lidelse, kan den blive set, overtaget og helbredt. Gud tager alt det, som vi giver til ham, og alt det, som vi ikke selv vil have.

At se er ikke bare at se. Da manden er blevet helbredt, er han selv blevet seende, men nogle af dem, som kender ham, er ikke blevet seende. Der er nogle, som siger, at det er ham – den blinde. Men der er andre, som ikke kan eller vil se, at det er ham – den blinde mand. At se er ikke bare at se. Hvis vi ikke vil acceptere mandens helbredelse, vil vi ikke se, at det er ham! Vi flytter rundt på virkeligheden. Nogle af mandens samtidige konstruerer en anden virkelighed. – Det er slet ikke ham, siger de. Det er en anden! Vi ser virkeligheden igennem vores skema om virkeligheden, og de ser noget, som de ikke *vil* se. Derfor ser de det ikke. Derfor *findes* det slet ikke – det, som de ser! – Hvis nogen ser noget, som *man* ikke kan se, må de være besat af en ond ånd! Johannes-evangeliet 10, 20.

Det, som vi ser, er ikke bare det, vi ser. Da Maria går ud til den tomme grav, ser hun havemanden, og hun tror virkeligt, at det *er* havemanden, som hun taler med. I ét glimt *ser* hun, at det ikke er havemanden, men Jesus!

Farisæerne *vil* ikke se virkeligheden. De vil og *kan* ikke tro, at det er den samme mand. De vil og kan ikke tro, at han har været blind siden fødslen. Der *må* være en anden forklaring. De tænker ud fra deres selvfølgelige *viden* om verden. Denne viden er deres skema og den form, som former og skaber deres verden. Vi ser det, som vi vil se. Det, som vi ser, kommer inde fra os selv. Vi ser det, som vi kan *forstå*, det, som giver *mening*, og det, som vi *ved* er virkeligt. Vi sender vore små engle ud og finder det, som vi søger. Det, som vi ser ude i verden, er det, som vi kender fra os selv. Verden er kun forbandet eller fordømt, hvis vi i forvejen har dømt os *selv* og kun ser vores egen skyld. Når vi dømmes, kan vi ikke se virkeligheden, som den er – men kun farvet og formet efter vore egne, private, små tanker og følelser. Hvis vi kun tillægger fortiden betydning, ser vi kun fortiden i nuet og øjeblikket. Vi kan ikke se, at det øjeblik, som er lige nu, er nyt og genfødt og født på ny. At det skabt og givet os som en helt ny og ubrugt gave. Vi ser kun forældrene i barnet! Så er der intet nyt under solen, som Prædikeren siger. Og det, vi kommer til at se, er kun *mere af det samme!*

Farisæerne må benægte *fakta* for at forsvare deres viden om verden. Alle ved, at manden har været blind fra fødslen, men farisæerne må benægte fakta, og det, som alle ved. Kun på den måde kan de bevare sig selv og deres identitet. Deres viden er deres *sikkerhed* og tryghed. Deres viden forhindrer dem i at se verden, men den er deres

nødvendige *forsvar*. – Vi *ved* at den mand er en synder, som de siger! De behøver ikke at se efter to gange. De ved, hvordan det er. Det er også, hvad den helbredte mand siger til dem i samtalen: - Hvorfor skal jeg sige jer det hele én gang til? Hvad hjælper det? I har jo allerede hørt det. I ved jo besked. Når I ikke kan se, er det, fordi I ikke vil se det, som det er! I lukker jo bare øjnene! Johannes-evangeliet 9, 25.

Der er ingen ting at se. Gud er ingen ting.

Gud er ikke nogen ting. Han er ikke blevet til på et bestemt tidspunkt, og han forsvinder ikke på et tidspunkt. Han har ingen udstrækning i tiden. Han er uden for tiden. Han har heller ingen udstrækning i rummet. Han fylder ikke noget. Gud har ikke nogen højde eller bredde eller dybde. Der er ingenting at se.

Når vi taler om, at noget eksisterer, mener vi, at det har en udstrækning i tid og rum. Stolen, blomsten og kruset eksisterer. de er blevet til engang, og de vil blive tilintetgjort engang. De fylder noget i rummet. Vi kan pege på dem og sige: - Se der! Der er det! Sådan kan vi ikke gøre med Gud. I den forstand kan vi sige, at Gud slet ikke eksisterer.

Men det, som gælder for Gud, gælder for mange ting, vi oplever og anerkender. Kærligheden eller livsglæden eksisterer ikke som noget, vi kan se eller måle eller pege på. Vores bevidsthed, tanker, følelser og erindring har heller ikke nogen udstrækning i tiden eller rummet. Men vi ved alle, at disse ting alligevel eksisterer - på en anden måde. Vi ved at de er *virkelige*.

På den måde kan vi sige, at vi kan *se* på to forskellige måder. Vi kan se med det fysiske øje, og med det kan vi se genstande som stolen og blomsten. Men vi kan også se på en anden måde - med bevidstheden, med det indre øje eller med sjælens eller hjertets øje.

Vi kan ikke se Gud med det fysiske øje, for han er ikke nogen genstand. *Gud møder og ser vi i andre mennesker*. Eller i os selv. Eller

i naturen og skabelsen. Gud er det, som er *bag* ved verden. Gud kalder på os fra andre mennesker. Gud er ikke identisk med andre mennesker, men han lever og virker inden i andre mennesker. Han taler fra det andet menneske, igennem ham eller hende - til mig. Når vi beder Gud om noget, får vi måske svaret fra andre mennesker! Gud kan kun vise sig i de former, som vi kender og kan se. I sig selv er Gud usynlig. Ingen har nogen sinde set Gud. Gud viser sig i en ydre *form* - som et andet menneske, som en stemme inden i os selv eller i en af naturens former. Vi ser Gud som et *tegn*. Gud viser sig i symbolsk skikkelse i en form, i noget, som vi kan se. På den måde manifesterer og åbenbarer Gud sig i det, som sker, og i det, som er. Det, som vi kan se med øjnene, kan vise hen til noget andet, Gud. - De gerninger, som Gud vil have gjort, gør han igennem mennesker, siger Jesus i Det nye Testamente. Skabelsen er Guds tanke. Vi er Guds tanker, og hans tanker kan ikke leve uden for hans sind og kærlighed. Dybest set findes der ikke andet end Guds kærlighed og tanker, fordi livet er Guds tanke og hensigt.

Gud er inden i alt det, som sker. Der sker ikke noget absolut ondt, for Gud er inden i alle ting. Og i alle mennesker. Guds vilje sker, fordi det er hans vilje, og det, som sker, er Guds vilje. Guds væsen, hans hellighed eller hans Helligånd er inden i alle mennesker, alle levende væsner og i alt, som lever. Alle mennesker har i deres inderste en stemme, som er et *vidne*, som taler *for* Gud og *fra* Gud. Den stemme vidner om, at vi er Gud lig. Rom 7, 22 og 8, 10 og 16. Ikke ét eneste menneske er dybest set Guds fjende. For Gud eksisterer der ingen fjender. Ingen er i virkeligheden Guds fjende. I Det nye Testamente siger Jesus til Judas: - *Du er min ven*. Når jeg kan se Gud, er det fordi det andet menneske viser mig Gud. Det er hans eller hendes gave at vise mig Gud. Når hun viser mig Gud, viser hun sig selv, og hvem hun dybest set er. Når hun viser mig sit væsen, viser hun mig hen til Gud. Himmeriget er inden i hende - eller ham. Hun eller han er verdens *lys*. Vores liv, rolle og formål er, at vi skal sprede lyset for hinanden og give den rige kærlighed videre, som vi har modtaget. Vi skal give livet videre og give liv, mod og lys til hinanden. Det er livets formål - fordi Gud er livet. Det andet menneske er for mig sandheden, vejen og livet. Hun og han er et *billede* på Gud. I Det nye Testamente er Gud og kærligheden sammenlignet med det levende vand. Hvert enkelt menneske er en kilde, som løber over med det levende vand!

Hvert eneste levende væsen har en hellighed og et indre lys, som kommer af, at Gud bor i det væsen. *Gud er ikke noget som er udenfor!* Gud er ikke noget eller nogen, som er fremmed for os. Gud er ikke uden for det, som lever. Han er inden i livet, for han er livets kilde. Gud er ikke adskilt fra det, som findes. Lyset er midt i verden. Derfor er alt liv helligt, kosteligt og ubetaleligt. Gud er ikke kun over eller uden for naturen eller verden. Han er også indeni. Vi har alle del i livet. Der findes kun ét slags liv, Guds liv. Derfor har vi alle del i Guds liv. Kun det, som vi deler med hinanden, er sandt og virkeligt. Når vi deler med hinanden, er det Gud, som vi har del i. Vi deler Gud. Gud eller livet er noget, vi deler - ikke noget vi kan holde for os selv. Fordi Gud ikke er nogen ting. Gud er i alt og *rummer* alt. Gud vil det hele og gør det hele. Det, som sker, er Gud, der handler, som der står i Salmerne. Gud er det hele. Gud kan ikke lukkes inde i vore små meninger om ham. Vi har ikke skabt ham, men han har skabt os. Gud er hinsides enhver forståelse og beskrivelse. Ingen ord kan beskrive Gud. Gud går ikke imod noget eller nogen. Gud behøver ikke at kæmpe eller føre krige. Der findes kun én magt i universet, Guds magt. Gud har ingen fjender. Gud har taget bolig i *alle* levende væsner til alle tider, *for at* de kan leve, oplyses, elske og blive elsket. Guds mening med de levende væsner er, at de skal værdsættes, æres og elskes. Vi oplives, opvækkes og helbredes gennem andre mennesker. Når jeg ser hende, som hun er, bliver jeg helbredt for min lidelse og min blindhed. Hvis Gud ikke boede og virkede i os, hvis Gud ikke elskede os, ville vi ikke kunne elske eller blive elsket. Men det er netop det, som er Guds vilje - *for* os og *med* os. Gud er, som han er, og han gør, hvad han vil. Vi skal ikke gøre så meget. Vi skal blot lade ham være og virke i fred.

- Er Gud nogle gange ond og nogle gange god? Spørgsmålet bliver stillet i Salmerne i Det gamle Testamente. Gud er altid god. Guds væsen og kraft er, at han vil det gode. Gud er ikke somme tider vred eller ond eller straffende. Alt, som sker, er godt, fordi det er Guds vilje. Alt er Gud, og Gud er kraften og livet inden i alle ting, alle levende skabninger og alle begivenheder. Der findes ikke en tid, hvor Gud ikke eksisterer. Der findes ikke et eneste sted, hvor Gud ikke er til stede. Der findes ikke noget menneske, som er forladt af Gud. Der findes ikke nogen tilstand, hvor Gud ikke er til stede – sorg, vrede, frygt, fortvivelse. Gud er alle steder og til alle tider. Der er intet at frygte. Vi er aldrig adskilt, ensomme eller forladt. Der er intet at dømmes. Der er

intet at adskille. Der findes ikke noget, som vi kan skille ud og dømmes: - Det er forkert og dårligt! Alt er godt. Livet er smukt og godt.

Den lille fisk spurgte den store fisk: - Alle taler så meget om vandet. Kan du sige mig: Hvor er dette vand? Den store fisk svarede: - Vandet er overalt hvor du bevæger dig. Hvis du svømmer til højre eller til venstre, så er vandet der stadig væk. Om du svømmer nordpå eller sydpå – det er det samme vand som findes overalt! Lige meget hvor længe eller langt du svømmer, du kommer aldrig ud af vandet - og det er stadig væk det samme vand!

Vi søger det, som vi *vil* finde.

Alle mennesker lever deres liv ved, at de søger noget. Vi søger det, som vi vil finde, og ønsker at finde. Vi søger det, som vi kender til, og det, som vi tror er muligt, og som vi tror eksisterer. Ingen mennesker søger noget, som de ikke tror eksisterer. Vi søger det, som vi tror vil gøre os tilfredse eller lykkelige.

Når vi ser på verden, finder vi de *beviser*, som vi søger. Vi finder det, som vidner om det, som vi ved. Det, som vi kan se, beviser det, som vi tror på. Det ene menneske tror måske, at alle mennesker er onde og egoistiske, og det menneske finder hele tiden bekræftelse i det, som det kan se. Det andet menneske tror, at mennesker er gode nok og gør det bedste, som de kan. Det menneske finder noget helt andet, når det ser og søger i verden. Vi er som søgemaskiner. Den ene søgemaskine finder noget, og den anden noget andet. Det hele afhænger af maskinen, dens søgeprogram, dens indretning! Når vi ser og oplever os selv, hinanden og livet, sender vi små engle ud i verden eller virkeligheden. Vore små engle har fået at vide, hvad de skal lede efter, og de finder det, som vi ønsker.

Grundlæggende ledes vi af to forskellige følelser, og de følelser styrer os og er vores *filter*, når vi ser verden, lyset eller mørket. Hvis vi ledes af *frygten*, sender vi vore engle ud efter alt det, som kan *bevise* frygten, *bevise*, at virkeligheden er farlig, fjendtlig, uvenlig og upålidelig. Men hvis vi ledes af en følelse af en indre *tryghed*, vil vore engle komme hjem med beviserne for, at virkeligheden er meningsfuld, og at livet er vores *ven!*

Vores såkaldte viden og sikre erfaringer.

Så kom jeg til at hade livet; for mig var det, der sker under solen, ulykkeligt. Alt er jo tomhed og jagen efter vind!

Prædiker 2, 17.

Vores viden og erfaringer er det, som gør det *mest* svært for os at *se* glæden, lyset og virkeligheden, som den er. Vores viden og erfaring er, at det eneste, som vi kan være *sikre* på, er *døden*, og at vi her på jorden skal *miste* alt det, som vi elsker. At kærligheden ikke altid er kærlighed, men ofte kun egoisme og begær. At livet er fyldt med modgang og *lidelse*. At vi ikke kan *stole* på livet eller andre mennesker. At vi ikke kan stole på os selv, og at vi *ikke* er noget værd. At vi er hjælpeløse *ofre*, og at vi er *nødt* til at ofre os for at få en lille smule af livets goder. Livet har *skuffet* os. Vi *tror* ikke længere på livet, glæden eller kærligheden. Verdens visdom, vores viden og erfaringer har gjort os ulykkelige. Vores såkaldte viden er blevet vores *tro*.

Det, som vi har *lært*, gør det næsten *umuligt* for os at lære noget *nyt*. Gennem hele livet har vi lært det samme og set det samme. Vi har lært et bestemt sprog og en bestemt syntaks, og hele vores virkelighed ligger inden for rammerne af det sprog. Det, som vi ikke kan se og forstå med sproget, *findes* ikke. Vore antagelser og forventninger er blevet opfyldt. Vi så og hørte det, som vi i forvejen *vidste*. Vi har set og oplevet det, som vi *ville* se – uden at ane, at det var det, som vi ville. Vore ord, begreber og skemaer fortæller os, hvordan *virkeligheden* er, og hvad der er muligt. Vores viden om virkeligheden *former* og filtrerer det, som vi ser. Det er vores *viden* og erfaring, som giver mening til det, som vi ser. Vores viden og vore erfaringer er de briller, som vi ser verden igennem – uden at vi har *nogen* mistanke om, at vi faktisk ser verden igennem briller. Vi ser kun det, som vi allerede *har* set. Vores viden og erfaringer er det, som vi er mest sikre på, fordi de afspejler det, som vi har *set* - med vore egne øjne. Vi *tror* på det, som vi kan se. Det, som vi ikke kan se, findes ikke. Det er *umuligt*.

Den verden, som vi har erfaret og set, kommer ikke udefra, men indefra. Verden er ikke sådan, som vi tror. Hun er ikke sådan, som jeg tror. Han er ikke den, som jeg ser. Den verden, som vi tror på, er en projektion af vores egne tanker og følelser. Vi har vendt årsag og

virkning på hovedet. Vi tror, at vi er frygtsomme eller vrede, *fordi* verden er farlig, upålidelig eller ond. Vi tror, at vi ingen fred har, *fordi* verden og andre mennesker ikke giver os lov. Men virkeligheden er lige modsat. Den verden, som vi oplever, kommer fra os selv. Der er ufred og uro i min verden, fordi jeg ikke har nogen fred i mig selv. Hvis *jeg* går imod livet og verden, vil jeg føle, at *verden* går imod mig. Hvis jeg ikke ser hende, som hun er, vil jeg føle at hun er og *gør* noget forkert! Egoets skema viser verden og livet som i et troldspejl – som en forvrængning af den virkelige verden.

Ingen mennesker kan se to ting på én gang. Intet menneske kan tale to sprog på én gang. *Enten* ser vi os selv og verden på den ene måde *eller* på den anden måde. Der findes ingen mellemvej. *Den mindste smule surdej gennemsyrrer hele dejen* (Gal 5, 9). *Enten* ser vi os selv som ofre, *eller* vi ser os selv som frie og myndige. *Enten* ser vi kun kilden til vore oplevelser uden for os selv, *eller* vi finder den egentlige kilde inden i os selv. *Enten* mener vi, at vores vrede er berettiget, *eller* vi indrømmer, at den kommer af vores egen indre, kroniske tilstand. Vi kan *ikke* forene de to synsmåder eller perspektiver. Vi kan *ikke* gøre begge ting på én gang. De to modsatte perspektiver kan ikke begge være sande. *Enten* drømmer vi, *eller* vi er vågne, og drømmen eksisterer kun for ham, som drømmer! Vi må vælge – og vi vælger i *hvert* øjeblik. Alle mennesker vælger *lige nu*. Det er lige som psykologiens *Kip*-billeder, hvor to tegninger er skjult i det samme billede. *Enten* ser vi den onde heks *eller* den unge pige.

For at se virkeligheden, som den er, må vi *glemme* alt det, som vi har lært. Al vores viden og erfaring har ikke gavnet os, og egoets læring har gjort os små, svage, afmægtige og ulykkelige. Vi må glemme alt det, som vi *ved* og har *erfaret*. Vi kan lære et nyt sprog. Vi skal lade livet og Gud være og virke i fred. Hvis vi ikke tømmer bægeret, kan det ikke blive fyldt med noget nyt. Hvis vi ikke tømmer sækken, er der ikke plads til den gode vin. Livet og kærligheden kan ikke komme til, hvis vi ikke *gør plads* og træder til side. Hvis vi ikke tømmer sindet, vil det blot fortsætte med at reproducere sig selv, og der vil ikke være nogen ende på lidelsen. Hvis vi ikke tømmer sindet for dets gamle viden, har kærligheden og den virkelige verden ikke en chance. Hvis vi ikke glemmer vores viden, gamle tanker og følelser, vil vores frygt sejre over vores åbenhed, tillid og venlighed. Hvis vi ikke glemmer vore egne ord, kan vi ikke høre *ordet*, det ord, som på én gang *ikke* er

vores eget og samtidigt taler fra et ukendt sted *inderst* inde i os selv.

Hvis vi selv taler meget højt, kan vi ikke høre noget som helst. Livet og lyset kræver kun en *lille* bitte tro af os – at vi er *villige* til at glemme vores såkaldte viden og erfaring blot et enkelt øjeblik! At tro er – bare for ét øjeblik – at tvivle på vore egne tanker og følelser. Vore tanker er ikke sandheden, og vore følelser har gang på gang vist os et forvrænget billede af den virkelige verden. Mine *følelser* fortalte mig, at det, som hun valgte, gjorde hun *imod* mig. Hans følelser fortalte ham, at alle mennesker havde forladt ham, og at alting var håbløst. Men det var slet ikke sandt. Vore tanker og følelser viser os, hvem vi er, eller hvordan vi ser på os selv – men de fortæller os sjældent sandheden om andre mennesker eller den virkelige verden. At tro er at holde op med at tro, at ens tanker og følelser er så forfærdelig vigtige eller pålidelige! At tro er at give slip på sig selv og begynde at stole på, at vi kan høre og modtage sandheden fra en anden kilde end vore egne tanker og følelser. At tro er det modsatte af vores såkaldte viden. At tro er at tro på, at lyset kommer af sig selv, når vi holder op med at skabe forhindringer.

Verdens visdom og viden *kan* ikke forenes med lyset og virkeligheden. Syndens sprog og lysets sprog er modsatte og uforenelige. Vi kan ikke se mørket og lyset på én gang. Verdens klogskab må vi nødvendigvis aflære, *førend* vi kan lære en ny virkelighed at kende. Gud har givet visdommen og sandheden til de små børn! Luk 10,21. Verdens skema gør det *umuligt* for os at se lyset og at se, at livet er godt. *Formålet* med det skema er, at vi *kun* skal se og opleve det dårlige, onde, farlige og lidelsesfyldte. Men når vi sidder helt stille, med tomme hænder og uden gamle tanker og følelser, kan vi måske høre en *anden* stemme tale til os. Den stemme er ikke *af denne verden*, og *kun* den stemme kan befri os for vores egen viden og vore egne sikre erfaringer! Uden den stemme er vi evigt fortabt i vore egne skemaer og kloge tanker og planer. Uden den ånd er vi prisgivet vore egne vrede eller frygtsomme følelser. Når vi hører den stemme, kan vi *genkende* den. Vi føler, at vi har hørt den stemme før, eller vi oplever spontant, at det, som den stemme siger, er indlysende sandt og gyldigt. Mere sandt end vore egne gamle tanker og følelser! Vi har ikke skabt os selv. Vi er skabt i Guds billede. Dybt og dunkelt inden i *alle* mennesker findes en skjult og glemt erindring om sandheden og Gud. Selv hedningerne har loven skrevet i deres hjerte.

- *Mine tanker er ikke jeres tanker, og jeres tanker er ikke mine tanker!*

Salmerne.

Når jeg er svag, er jeg stærk.

[v3](#) I kræver jo en prøve på, at Kristus taler igennem mig. Han er ikke magtesløs over for jer, men er **stærk** i jer. [v4](#) For han blev korsfæstet i magtesløshed, men han lever ved Guds magt, og vi er magtesløse i ham, men for jer skal vi leve sammen med ham ved Guds magt.

2 Korinther-brev 13

[v10](#) Derfor er jeg godt tilfreds under magtesløshed, under mishandlinger, under trængsler, under forfølgelser og vanskeligheder for Kristi skyld. For når jeg er magtesløs, så er jeg **stærk**.

2 Korinther-brev 12

v25 For Guds dårskab er visere end mennesker, og Guds **svaghed** er stærkere end mennesker.

1 Korinther-brev 1, 25

Jeg optrådte hos jer i **svaghed** og med megen frygt og bæven, [v4](#) og min tale og min prædiken blev ikke fremført med overtalende visdomsord, men med Ånd og kraft som bevis, [v5](#) for at jeres tro ikke skulle afhænge af menneskers visdom, men af Guds kraft.

1 Korinther-brev 2, 3

Således er det også med de dødes opstandelse. Hvad der bliver sået i forgængelighed, opstår i uforgængelighed. [v43](#) **Hvad der bliver sået i vanære, opstår i herlighed. Hvad der bliver sået i svaghed, opstår i kraft.**

1 Korinther-brev 15.

TAO.

Når jeg er svag i verdens øjne, er jeg måske stærk, og når jeg er stærk i verdens øjne, er jeg svag. Vi kan let tage fejl af styrke og svaghed. Egoet tror, at kærlighed er svaghed, og at kritik og angreb er det bedste og eneste forsvar. Egoet tror, at vi skal sige fra og sætte andre på plads – så får vi fred. Egoet har vendt alting på hovedet.

Det, som vi tror er en *styrke*, kan vise sig at være en *svaghed*. Det, som bliver sået i svaghed, forvandler livet til en styrke, og det, som bliver sået med magt og styrke, bliver til vores senere svaghed og ulykke. Hvis vi fører os frem med magt og herlighed, vil vi lide nederlag. Hvis vi ikke er bange for at vise vores svaghed, uvidenhed eller usikkerhed, vil vi få andre menneskers respekt, støtte og anerkendelse. Hvis vi tør at bede andre om hjælp, vil vi få megen kærlighed og hjælp. Hvis vi er for stolte til at bede om hjælp, vil vi ikke blive hjulpet – og vi vil føle os svigtet. Vi får det, som vi beder om, og når vi beder andre om hjælp, viser vi os, som vi er. Det, som vi får, er det, som vi dybest set har bedt om. Det, som vi inderst inde beder om, er det, som vi får.

Når vi er *magtesløse*, er vi *stærke*. Vi kan føle os magtesløse over for døden, skæbnen, andre mennesker og livet. Men hvis vi accepterer vores magtesløshed, er vi stærke. Hvis vi ikke kæmper imod, er vi stærke. Hvis vi indser at vi ikke kender alle livets hemmeligheder, og at vi dybest set ikke ved, hvad der er det bedste for os selv og for dem vi holder af – kan vi acceptere magtesløsheden. Hvis vi har tro og tillid, kan vi give slip. Når vi giver slip, får vi en indre sikkerhed og en anden styrke.

Vores sande styrke ligger ikke i vores lille ego og dets desperate kamp for at sejre og vinde. - Vi skal ikke overvinde det onde med det onde, for så bliver vi trælle under det onde. Vi skal overvinde det onde med det gode! Romer-brevet 12, 21. Den magt, som vi bruger, når vi vil have vores vilje, vender sig imod os selv og bliver vores herre. Andre mennesker og livet vender sig imod os, hvis vi med magt vil gennemføre vores beslutning og vilje. Egoets kamp og strid bygger på frygt og mistro. Egoet tror ikke på, at livet går den rigtige vej. Egoet tror ikke på andre mennesker. Egoet frygter straffen og ydmygelsen. Egoet kæmper imod strømmen. Og den, som går imod strømmen, kommer til at opleve megen modgang og mange nederlag!

At *vinde* er at *tabe*, og at *tabe* er at *vinde*. Vi *vinder* ved at *overgive* os. Vi *sejrer* ved at *give op*. Vi *avancerer* ved at *trække os tilbage*. Vi *vinder frem* ved at *bøje af og give efter*. Den, der går med store skridt, kommer ikke langt. Når vi stiller os bagest, vil vi komme først frem. Den, som ikke er bange for at stige ned i helvede, kommer i himlen. Når vi tør at vise vores svaghed, vil vi blive elsket og respekteret. Når vi giver plads til andre, vil de følge efter os. Vi stræber efter det høje ved at holde os til det lave. Romer-brevet 12, 16. Når vi glemmer os selv, vil vi aldrig blive glemmt. Når vi giver slip på vores trang til at styre og kontrollere livet, vil det begynde at gå den rigtige vej. *Hvad der bliver sået i vanære, opstår i herlighed. Hvad der bliver sået i svaghed, opstår i kraft. De første skal blive de sidste og de sidste de første.* Det, som sker, er *tegn* for noget andet. Det, som ser ud som et nederlag, en ydmygelse eller en magtesløshed, er i virkeligheden en sejr. Nederlaget er et tegn og et symbol på sejren. Det er ikke armen, som giver sejr! Salmerne 44, 4. Korsfæstelsen er det ydre *tegn* for opstandelsen, himmelfarten og ophøjelsen. Bispisningen af de 5000 kommer fra den lille dreng, som kun har fem brød og to fisk!

Jeg sætter mit liv til for at få det tilbage. Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af mig selv. Jeg har magt til at sætte det til, og jeg har magt til at få det tilbage.

Johannes-evangeliet 10, 17.

Vi er aldrig svage eller magtesløse i dybere forstand. Vi er stærke. Vi er kongens sønner og rigets herrer og arvinger. Vi er myndige og frie. *Vi er ikke længere under nogen opdrager*, som Paulus siger. Gal. 3, 25. Men vores styrke eller myndighed er ikke egoets eller verdens magt og styrke, som i virkeligheden er en svaghed, som kommer ud af frygten, mistroen og håbløsheden. Vores sande styrke er på et andet plan. Vi behøver ikke at bruge verdens metoder til selvhævdelse eller styrke. Vi skal ikke spille verdens spil om magten og æren – i så fald vil vi tabe. Vi skal ikke bekriige, bekæmpe eller gå imod andre mennesker. I egoets krige er der kun tabere. Vi behøver ikke frygte noget menneske. Tværtimod er hendes eller hans magt og styrke også min styrke. Hun er mine øjne og hænder, og det, som jeg ikke kan, gør hun for mig. Han eller hun er ikke en fjende eller forhindring, men min ven og en gave.

Når vi frit og uden frygt giver udtryk for os selv, som vi er, får vi en anden styrke og magt, som ikke er vores egen. Den kraft og magt er der

for os, og den er stærkere end al egoets magt. Den magt er større end al verdens magt og magthavere. Når vi giver slip og giver os hen til livet, får vi del i en kraft og magt, som ikke kommer fra os selv, og som overgår al forstand. Vores sande kraft og styrke er den kraft, som vi modtager som en gave – den kraft, som vi får givet, når vi beder om den. Der findes kun én magt – Guds magt. Hvis vi lægger alt over til ham, har vi al magt. Når vi i verdens øjne er svage og magtesløse og har opgivet vores egen lille vilje, kan vi åbne os for livets kraft, held og styrke, og så kender vores magt, muligheder og energi ingen grænser. *Vi er alt, vi har alt og vi kan alt* – for den magt er stærkere og mægtigere end alle menneskers magt.

Det er Herren, der styrer en mands gang. Han styrker ham og glæder sig over hans færd. Når han snubler, falder han ikke omkuld, for Herren støtter ham! Salmerne 37, 23.

Dommens dag og verdens ende.

Når så alt er underlagt ham, skal også sønnen selv underlægge sig under ham, for at Gud kan være alt i alle.

1 Korinther-brev 15, 28.

Vi skal alle forvandles i ét nu, på et øjeblik. Dette dødelige skal ikklædes udødelighed. Gud giver os sejren.

1 Korinther-brev 15, 51.

Dommens dag er verdens ende. Dommen over verden er vores frelse og redning. Ved dommen bliver vi frelst for den verden, som vi kender. Dommen er en frisættelse og en frikendelse af mennesket på jorden. Ved dommen bliver alle mennesker frelst - uanset race, folk, livsanskuelse eller religion. I dommen er vi alle ét og én og det samme. Verdens ende er en nåde. Dommens dag er alt det, som vi tror og håber på. På dommens dag skal vi overvinde døden ved at tage imod livet uden nogen forbehold. På dommens dag skal vi føres ud af lidelsens verden og befries for al frygt, ondskab, død og smerte.

– Den, der går ind gennem døren, er fårenes hyrde. Fårene hører hans

røst, og han kalder sine egne får ved navn og fører dem ud. Når han har fået alle sine får ud, går han foran dem, og de følger ham, fordi de kender hans røst! Johannes-evangeliet 10, 3.

Ved dommen bliver vi dømt retfærdigt. *Retfærdigheden* er, at vi skal frelles, fordi vi alle er uden nogen synd og skyld, og fordi vi er udvalgt til at blive frelst. Egoet ser kun synd og skyld alle vegne, men ved dommen skal egoet dømmes, og vi skal befries for egoet. Egoet dømmes og fordømmer alt, som det kan se, og alle dets domme er uretfærdige og uden nogen grund i virkeligheden. Egoet ser ingenting, fordi det i forvejen *ved* alting! Johannes-evangeliet 9, 25. Egoet projicerer sin frygt og vrede over på Gud og venter hans straf og dom over verdens synd. Gud er en ond mand. Al gammel religion er egoets, vredens og frygtens religion.

Dommens dag er ikke en ulykke, men tværtom vores endelige lykke. Dommens dag er ikke et ragnarok, en naturkatastrofe eller en astronomisk ulykke. Verden skal ikke angribes eller nedkæmpes. Vi vil blive ført ud af verden i fred og glæde. Johannes-evangeliet 10, 3. Dommens dag er ikke et udbrud af vrede, men et resultat af Guds tilgivelse, accept og kærlighed. Verden forsvinder som dug for solen. Den forsvinder, lige som mørket forsvinder, når lyset kommer.

Gud har ikke bestemt os til at rammes af hans vrede, men til at opnå frelsen.

1 Thess 5, 9.

Når vi tilgiver verden, forsvinder og ender verden. Til sidst skal vi tilgive alt og alle. Verdens ende er enden på vore *tanker* og gamle *følelser*. Vore gamle tanker og følelser kommer af, at vi ikke kan og vil tilgive verden. Vi er utilfredse, forurettede og frygtsomme. Vi tror, at vores utilfredshed er berettiget. Vi tror, at vores vrede kan forbedre verden. Det er vore tanker og følelser, som holder liv i verden. Derfor forsvinder den gamle verden, som vi kender, når vi tilgiver hinanden og livet. Når dommens dag kommer, skal vi se, at vores utilfredshed og vrede var uden nogen begrundelse.

Når vi tilgiver, er det enden på synden og skylden. Verden er syndens hus, og i verden hersker synden. Når synden og skylden forsvinder, kommer vi i Paradiset.

For egoet har verden et formål og en mening. Så længe noget tjener et

formål, vil egoet ikke give slip på det. Vi vil ikke give slip på verden. Vi hager os fast i verden. Vi føler, at verden er det eneste, vi har. At forsage verden er at opgive alt det, som vi håber, elsker og tror på. Men den verden, som vi kender, er i virkeligheden frygtens, syndens og skyldens verden. Når vi indser det, kan vi give slip på verden. Vi kan forlade verden. Vi kan se, at verdens formål og funktion kun var at opretholde frygten, vreden og utilfredsheden. Vi ser, at verden var en selvskabt illusion - blot en forestilling. Vi ser, at verden kun vil én ting – at gøre os til værgeløse ofre. Vi indser, at det, som vi så og frygtede, kun var vore egne gamle tanker. Vi ser, at det, som vi troede var verden, kun var vores opfattelse af verden. Den verden, som vi troede på, var ikke den virkelige verden. Det, som vi troede var fakta, var kun vore egne følelser.

Vi troede, at vi havde brug for verden, men i ét øjeblik kan vi se, at verden har brug for os og vores tilgivelse.

Når vi ser, at verden er en indbildning, vender vi ikke tilbage til den. Når vi først har set igennem maleriet, ved vi, at maleriet ikke er virkeligheden. Når vi har set, at verden ikke kan give os noget, som vi har brug for, forlader vi verden - uden frygt og uden en tanke. At forlade og opgive verden er ikke noget offer eller tab. Når vi opgiver verden, giver vi slip på noget, som ikke gavner os, og som ikke har nogen værdi. Vi skal ikke tro, at det er 'svært' eller tager lang tid. Verdens ende sker i ét nu, i ét øjeblik. Ét eneste glimt er nok. Kun ét er fornødent. Når Maria sidder stille er hun i Guds rige. I ét nu er tiden slut og helt forbi. I ét øjeblik er der ikke mere tid. I ét nu er det, som det var engang - dengang tiden ikke eksisterede. På dommens dag skal tiden ophøre med at eksistere. – *På den dag skal I springe højt af glæde!* På den dag skal tiden forsvinde og afløses af evigheden, som er en tilstand, hvor tiden ikke findes. Tiden viger for evigheden, som mørket viger for lyset. Vi lever i tiden, fordi vi *tror* og *tænker* efter verdens og tidens lov. Vi lever i tiden, fordi vi *tror*, at vi er tidens trælle. Men tiden findes ikke ude i virkeligheden. Tiden findes ikke uden for os selv, men kun i vore egne tanker.

Når vi er til stede i nuet, findes tiden ikke mere – vi er i evigheden. Når vi er til stede i nuet, er alt perfekt og fuldkomment, som det er. Der mangler ikke noget. Der findes ikke nogen frygt eller bekymring længere. Vi har fået fred. Vi lever i Guds rige. Vi ved, at vi aldrig skal miste noget. I nuet er der ingenting, som forandrer sig, og hvis

ingenting forandrer sig, er vi taget ud af tiden. Tid er det samme som forandring og tab. Nuet er evigt. Det findes ikke bare lige nu. Det er *altid* – og det betyder, at det er evigt og uden ende. Det, som findes altid, og som vi ikke kan miste, er det *evige*. Det, som vi dybest set er, er evigt. Det, som vi *gør*, forandrer sig, men ikke det, som vi *er*. Det tager *tid* at gøre noget, men det tager *ingen* tid at *være*. Det er, hvad fortællingen om Maria og Martha kan vise os.

Dommens dag er ikke engang i fremtiden, men den er lige nu! Dommen sker i hvert eneste nu! Udsæt ikke noget til i morgen, for så er det for sent! Alting sker lige nu! Johannes-evangeliet 11, 8 og 11, 31. Hvis vi afviser og bekæmper lyset, dømmer vi os selv - allerede nu. Gud dømmer ikke noget menneske, men vi dømmer os selv efter livets lov. Når vi forkaster lyset, *straffer* vi os selv. Johannes-evangeliet 11, 48.

Når vi ser virkeligheden, som den er, ender verden. Når vi giver slip på at dømme og fordømme vore medmennesker, ender verden. Når vi er taknemmelige for livet og velsigner verden, forsvinder egoets verden. Når vi opgiver tanken om, at mennesker er syndige, skyldige og forkerte, ender den verden, som vi kender.

Det, som kommer efter verden, er det *modsatte* af verden eller verden vendt på hovedet. Sandheden er det modsatte af løggen og illusionen. Det modsatte af verden er freden, livsglæden og himmeriget. På dommens dag skal vores uretfærdige dom over skabelsen og livet vendes på hovedet. På den dag skal vi springe højt af glæde:

*Glæd jer med Jerusalem!
Så skal I drikke og mættes
Og finde ro ved hendes bryst.
I skal die og glæde jer
Ved hendes dejlige bryst.
Jeg leder til hende
En flod af velstand
Og folkenes rigdom
I en rivende strøm.
Hendes børn skal bæres ved hoften
Og vugges på knæ.
Som en mor trøster sit barn
Trøster jeg jer!*

*Når I ser det
Skal jeres hjerte glæde sig
Og jeres krop skal trives som græs.*

Es 66, 10.

Verden ender ikke i krig og kamp – for det er netop krigen og kampen, som vedligeholder egoet og verden. Verden ender i den fred og glæde, som er verdens modsætning. Dommens dag er skabelsens og naturens sejr over opdragelsen. Dommens dag er barnet, der trøstes og dier hos moderen. Verdens ende er *livets* sejr over døden. Når vi får *fred*, ender hele den verden, som vi kender. Når verden ender, vil alle mennesker ånde frit, le og glæde sig. Dommens dag er menneskenes og alle levende væsners rigdom, befrielse, helbredelse og lykke.

Vi bestemmer ikke, *om* dommen skal komme. Vi bestemmer ikke, *om* livet og kærligheden skal sejre, men vi vælger, *hvornår* dommen og frelsen skal komme. Den kommer, når vi ønsker og er parat til, at den skal komme. Hvis vi tror og har tillid, kan den komme lige nu og her. Ingen har bedt os om at lide. Vi behøver ikke at vente på himlen. Vi behøver ikke at udsætte himmeriget og det gode liv til engang i fremtiden. Ingen har bedt os om at vente! Vi behøver ikke at vente. Fremtiden er lige nu. Johannes-evangeliet 5, 25.

Vi skal bøje af og vige udenom.

Men Jesus bøjede sig ned og gav sig til at skrive på jorden med fingeren.

Johannes-evangeliet 8, 6.

I Det nye Testamente fortælles det, at farisæerne og de skriftkloge kommer til Jesus med en kvinde, som de har grebet i hor. Begivenheden foregår på tempelpladsen i Jerusalem, hvor Jesus optræder og underviser. Der er en stor mængde til stede, og situationen er spændt. Jesu modstandere prøver at lokke ham i en fælde. De stiller kvinden foran ham og siger: - Denne kvinde er grebet på fersk gerning i ægteskabsbrud. Loven påbyder, at hun skal stenes. Hvad siger du?

Den fælde, som de prøver at fange Jesus i, består af følgende: Hvis

Jesus giver dem ret i, at kvinden skal henrettes og stenes – vil han svingte kvinden. Jesus er på det tidspunkt kendt for at forsvare samfundets svageste og dem, som samfundet forkaster og lukker ude. For Jesus er Gud ikke en magt, som dømmes mennesker til død og straf. Gud er kærlighed og tilgivelse.

Men hvis Jesus omvendt går imod, at kvinden skal straffes, vil hans modstandere have et bevis for, at han har afvist og foragtet Guds lov og gjort sig selv til Gud. Hvis Jesus svarer sådan, har han fortjent selv at blive dømt til døden. At gå imod loven er synd og gudsbespottelse.

- Hvad siger du? Sig os hvad du mener! Farisæerne og de skriftkloge vil have Jesus til at sige, hvad han mener. De mener, at det er vigtigt at mene noget, og at det er afgørende at mene det rigtige. Det er vore meninger, som gør forskellen, mener de. Det, som vi mener, er det, som vi er.

Jesus svarer ikke. Han afviser deres fælde. Han afviser at diskutere med farisæerne og de skriftkloge. Han nægter at forsvare sig. Han afviser at blive fanget ind i den strid og diskussion, som hans modstandere ønsker. Han bliver ved med at være tavs. Han bliver ved med at sidde stille og skrive på jorden med fingeren. Der går meget lang tid, og situationen er meget anspændt, men Jesus holder fast ved sin beslutning. Jesus vil ikke gå ind i verdens tankegang, som den bliver repræsenteret af de jødiske ledere. Han vil ikke gå ind i deres spil. Han stopper spillet. Han ved, at deres spil kun er en falsk illusion. Han ved, at deres spil ikke fører til sandheden. Han ved, at meninger ikke fører til nogen sandhed. Jesus ved, at det ikke nytter noget at gå ind på deres præmisser. Han ved, at det ikke nytter noget at bekrige eller gå imod. Han ved, at hvis han spiller deres spil, kan han ikke vinde. Jesus forholder sig tavs og passiv. Han sidder stille.

Siden bliver den spændte situation forløst. Jesus siger til de skriftkloge, at de dømmes kvinden ud fra deres *egne* tanker og forestillinger – ikke ud fra loven eller Guds tanker. Den skyld, som de ser i kvinden, er ikke virkelig. Den stammer fra deres egen frygt og deres egne tanker. Den er en *projektion*. Jesus nægter at diskutere med sine modstandere, men det, som han siger, får dem til at indse, at de måske har taget fejl. De går deres vej, og kun kvinden og Jesus bliver tilbage.

Sandheden behøver ikke noget forsvar. Intet menneske behøver at forsvare sig selv. Den, som forsvare sig, erkender sin skyld – hvorfor

skulle han ellers forsvare sig? Jesu modstandere angriber Jesus *for at gøre ham skyldig*. Jesus behøver ikke at diskutere eller forsvare sig. Jesus ved, at sandheden ikke findes ved at diskutere eller gå imod andre og gøre dem forkerte. Vi kan ikke diskutere os frem til sandheden. Sandheden kan vi kun høre eller se. Sandheden viser sig for os, og den er ikke noget, vi tænker os frem til. Hvis andre mennesker angriber eller kritiserer os, skal vi ikke give igen. Det tjener intet formål. Og det er også uværdigt. Vi behøver det ikke. Det er en illusion, hvis vi tror, at vi kan sikre os - ved at angribe andre! Vi finder ikke nogen tryghed ved at gøre mennesker skyldige eller forkerte. Alle mennesker er dybest set uden nogen skyld. Ingen er forkerte. Når vi diskuterer og angriber, gør vi andre mennesker skyldige og forkerte. Men vi har ingen ret til at dømmes. Vi kan og skal give udtryk for os selv og vores egen væren - på en så sand måde som muligt. Vi behøver ikke at reagere på andre menneskers anklage, angreb eller kritik. Det er kun deres ego, som taler. Det er ikke dem selv. Vi kan godt bøje af og vige udenom. Vi behøver ikke at hænge fast i vores eget eller andres ego. Når vi bøjer af, er det ikke udtryk for svaghed, men for styrke.

Påskens.

Den kristne påske er et symbol på *sejren* og befrielsen. Meningen med påskens er ikke, at vi skal se Jesus som det lidende og ydmygede menneske på korset. Meningen er, at vi skal se, at Menneskesønnen sejrer over verden - ved hans *ophøjelse* og *oprejsning*.

Påskens budskab er *glæden* og *lykken*. Påskens handler om, at vi har overvundet smerten, lidelsen og døden. Påskens er et tegn for Guds fred og glæde ved livet. Den korsfæstede er en ydre form, et tegn, som viser hen til det virkelige indhold, den sejrende Kristus. I korsfæstelsen modtager sønnen *helbredelsen* fra faderen. Hans helbredelse betyder, at han forlader legemet, egoet og verden, og han tilgiver verden og synden. Vi bliver forsonet og forliget med verden. I korsfæstelsen og opstandelsen bliver sønnen sig selv, glad, fri, uafhængig, mægtig. I påskens opstandelse bliver *alle* mennesker helbredte, frie, mægtige og som født på. Vi holder op med at tænke, frygte og være vrede. Korsfæstelsen er *endemålet* for alle mennesker – rejsens mening.

På dette kors bliver alle mennesker født igen af *ånd* og vand. Johs 3. I

korsfæstelsen ophører al vores lidelse. Vi bliver tilgivet, og vi tilgiver verden, det andet menneske og os selv. Vi får Guds magt, ånd, frihed og øjne. Vi opstår som det *nye* menneske – uden nogen skyld. Vi har overvundet verden, og vi skylder ikke længere verden eller egoet noget. I påskens bliver vi taget ud af verden, og vi får en ny bolig i himlen. Påskens er en hyldelse til livet og ikke et minde om døden. Påskens er en overvindelse af al vores frygt. Vi kan ikke blive forenet i døden, men i opstandelsen og livet er *alle* mennesker *forenet*. Vi er ét, ens og det samme.

Hvis vi kun kan se den lidende på korset, bliver vi hængende i egoets og verdens skema. Vi sidder fast i vore egne tanker og følelser. Verden kan kun se én ting nemlig den korsfæstede Jesus – et offer. Jesus mister alt, og *egoet* ser Jesus som et symbol på alle menneskers lod og skæbne – at vi skal fortabe og miste alt det, som vi holder af. At mennesket er som et vindpust, som græs på taget, og at alt er tomt og meningsløst. For egoet eller verden *ender* historien med lidelsen og smerten. Egoet kan ikke se, at der kommer noget bagefter, eller at korset er et tegn for noget andet. Egoet kan kun se det, som det vil: Nederlaget, ydmygelsen og døden. Egoet får sine tanker bekræftet, når det ser på verden. Egoet ser det, som det vil, det, som giver mening, det, som er uundgåeligt. Så længe vi ser på korsfæstelsen med egoets øjne, er der ikke noget alternativ, intet håb. Kun død. Vi må derfor vælge – *enten* ser vi med verdens øjne *eller* vi ser med troens øjne. Der findes ikke nogen mellemvej. Vi kan ikke se, at verden på én gang er god og smuk og samtidigt er fortabt. Der findes ikke nogen gradvis løsning. Virkeligheden er ikke en blanding af godt og skidt. Guds virkelighed er kun god og smuk. *Enten* ser vi, at korsfæstelsen og påskens er et budskab om glæden, sejren og friheden – *eller* vi ser kun tomheden, lidelsen og håbløsheden. Vi ser det, som vi vælger at se. Vi ser det, som vi vil se. Hvis vi vælger at se friheden og glæden i Jesu korsfæstelse – ser vi den *virkelige* verden.

At se den virkelige verden er en gave, som vi får. Når vi ser livet, lyset og godheden er det ikke vores anstrengelse eller møje. Vi får Guds øjne som en gave, hvis vi vil have dem. Vi får det hele givet. Vi skal ikke gøre så meget, og det som vi skal gøre er ikke svært og tungt, men nemt nok! Vi skal kun vælge at være åbne og villige. Vi skal blot åbne for vinduets skodder, så lyset kan komme ind. Lyset kommer ikke i kraft af vores møje eller anstrengelse, men af sig selv. Vi skal kun

vælge, om vi *ønsker* livet eller døden. Gud gør resten. Gud gør det hele.

Den virkelige verden.

Den verden, som vi lever i, og som vi ser, er virkelig *for os*. Vi tror, at det er den virkelige verden. Vi tror, at det er *hele* virkeligheden, som vi ser - derude. Vi tror, at det, som vi ser, er pålideligt og troværdigt - og ikke forvrænget eller misdannet af vores eget sind. Vi *ved*, hvad vi ser, og vi *tror* på det, som vi kan *se*. Vi ved, at vore tanker eller følelser på en *vis* måde er med til at bestemme det, som vi ser – men kun i et *vist* begrænset omfang! Den virkelighed, som vi oplever – er virkelig. Den er ikke nogen hallucination! Det *ved* vi!

Det eneste, som dybest set kan ændre denne opfattelse er, hvis vi pludseligt i et *glimt* kan se en *anden* verden eller en *anden* virkelighed. I ét øjeblik ser vi *igennem maleriet* – ind til en anden virkelighed, som ligger bagved det, som vi troede var virkeligheden. Vi kan ikke blive overbevist om, at der findes en anden eller mere sand virkelighed ved ord, argumenter, bøger eller meninger. De *gør* ingen forskel. Kun hvis vi selv kan *se* det, tror vi på det. Kun hvis vi selv har *erfaret* det, *gør* det en forskel.

Den virkelighed, som vi lever i og kender, er præget af grundlæggende tanker om *synden, skylden, frygten og håbløsheden*.

Tanken om synden er den tanke, at det, som findes, og det, som sker, er forkert, ufuldendt, farligt eller forfærdeligt. Tanken om skylden fortæller os, at vi selv og alle andre mennesker er skyldige. Andre mennesker – min kone, mine børn, mine kolleger - er *skyld* i, at jeg ikke har det godt, *at* jeg mangler noget, *at* jeg ikke lykkes med mit liv. Selv er vi skyldige, fordi vi føler os svage, magtesløse, syndige, små og dårlige. Vi føler, at vi har svigtet os selv – og andre. Vi føler, at vi ikke er, som vi *burde* være. Fordi vi er skyldige, fortjener vi *straf*. Vi har ikke fortjent at få det godt. Vi har ikke *fortjent* kærligheden. Vi *vil* ikke have kærligheden – heller ikke Guds kærlighed! Fordi andre mennesker er skyldige, fortjener *de* straf! Skylden varer ved – den kan kun soves ved tilintetgørelsen og døden. Andre menneskers skyld kan vi ikke tilgive. De fortjener skade, lidelse og straf for det, som de gjorde. Tanken om vores evige *skyld* kaster et *slør* ud over hele den skabte

verden og *skjuler* Gud i en tåge af tanker og følelser. Tanken om skylden lukker os inde i en adskilt, privat verden, hvor vi er alene med vore egne tanker.

Frygten ligger bag ved den måde, som vi oplever verden på. Verden er farlig. Det, som er og sker, er farligt. Vi kan ikke stole på andre mennesker. Vi kan ikke stole på livet. Frygten er et filter, som får os til at se og fokusere på alle de forhold, som er farlige og truende for vores sikkerhed og lille jeg. - Frygten ser mange ting oppe i himlen og nede på jorden, som slet ikke findes, siger digteren Cervantes! Frygten er lige som synden og skylden et skema og filter, som får os til at sortere og filtrere den virkelige, skabte verden, så kun det dårlige og negative bliver tilbage. De er vores fælles briller.

Tanken om, at *det er håbløst*, ligger som et alment, abstrakt skema under vores opfattelse af verden. Vi ser alt det, som *ikke* er muligt, og alt det, som er uundgåeligt og *tvunget*. Vi ser, at alt det, som vi gerne vil og længes efter, og som burde ske, er *umuligt*. Håbløsheden er den tanke, at der ikke findes nogen frelse eller redning fra virkelighedens hårde lov. Den er tanken om *No Way Out*. Denne tanke finder vi udtrykt i naturens verden - i vores *konstruktion* af naturen. Naturlovene *beviser* (mener vi), at intet sker eller kan ske i strid med naturens love. I naturen er der *ingen* tilgivelse eller nåde, tænker vi. I naturen æder og dræber alle levende væsener hinanden - uden at fortrække en mine. Naturen viser, at alt kommer ubønligt af en årsag. Der findes ingen frihed i naturen. Der er intet nyt under solen. Enhver årsag medfører med *nødvendighed* kun én bestemt følge og virkning. Alting har en årsag i *fortiden*, og fortiden kan ikke forandres. Der er *ingen* vej ud af nøden, smerten og mangel-tilstanden. Alt er håbløst. Døden er enden på alt liv, og døden er det *eneste* i livet, som vi kan stole på og være sikre på. Mirakler sker ikke. Fortiden hersker over nutiden. Mennesket er et dyr. Kærligheden findes ikke. - Det gode er umuligt, tænker vi. Det er en naiv drøm. Virkeligheden er hård, kold og ufølsom. Andre mennesker vil ikke det, som jeg vil. Det, som de vinder, taber jeg. Livet er ikke interesseret i os og hører ikke efter, hvad vi beder om. Verden er *ligeglad*. Verden er *ond*. Gud er ligeglad med os. Gud er en ond mand.

Alle disse tanker *gør* det *umuligt* for os at se den *virkelige* verden. Vore øjne er så slørede, og vores syn er så forvrænget, at vi slet ikke *kan* se den virkelige verden eller De levendes Land, som Grundtvig sagde. Vi

lever i en drøm. Vi kan kun se døden, vreden og lidelsen. Aviser og medier viser os hver dag en verden fuld af ondskab, ligegyldighed, ukærlighed og dumhed. Vores kollektive *billede* af verden skaber en forståelig, naturlig frygt for og i alle mennesker. Det er ikke mærkeligt, at vi er bange, eller at vi er vrede! Vores utilfredshed, utilpashed og vrede er forståelig og *berettiget*. Så længe vi ser verden igennem disse briller, *kan* vi ikke se den virkelige verden. Vi lever i en drøm. Vi er levende døde eller døde levende - i De dødes Rige. Den blinde mand *kan* ikke se nogen farver. Det er *ikke* mærkeligt, at vi dømmes, angriber og frygter verden. Vi reagerer på det, som vi kan *se* med øjnene!

Vi kan *ikke* forsøge at se mere positivt på verden, så længe vi ser med verdens øjne – for verdens øjne får os *altid* til at se det, som er forkert, fordømt eller farligt. Det er *aldrig* godt nok lige nu! Vi må *vælge* et *andet* syn end egoets syn på verden.

Hvis vi bliver ved med at se i den samme retning, vil vi vedblive med at se det samme. Vi vil få stadigt *mere af det samme*. Det som vi ser bekræfter det som vi ved. Denne cirkulære bevægelse vil aldrig holde op. – Der er intet nyt under solen, som Prædikeren siger! Vores syn kan ikke reformeres, forbedres eller ændres ved, at vi forsøger at tænke mere positivt! Vi må *vælge*. Vi må vende os rundt og se i en *anden* retning. Vi kommer ikke ud i lyset ved at søge og lede i mørket. Vi skal ikke gøre så meget. Vi skal ikke skabe den virkelige verden. Den *er* der allerede. Den virkelige verden er dybest set den eneste verden, som findes. Den er Guds verden. Vi skal blot vende os om og se den anden vej. Det, som vi skal gøre, er ikke svært, tungt eller indviklet. Det er *nemt* nok. Når vi åbner for vinduets skodder kommer lyset ind. Vi behøver ikke at kæmpe for lyset eller bekæmpe mørket – når lyset kommer, forsvinder mørket af sig selv.

Det er ligesom gestaltpsykologiens kip-billeder: *Enten* ser vi tegningen af den unge, smukke pige *eller* vi ser kun den onde heks! Vi ser på den samme tegning. Der er kun én tegning. Men det, som vi ser, er *helt* forskelligt og usammenligneligt. Vi kan *ikke* vælge at se begge tegninger på én gang. Det kan ikke lade sig gøre.

Vi kan ikke se to forskellige verdener på én gang. Vi kan ikke samtidigt se, at verden er lidelsens og syndens hus, og se, at livet er godt og smukt. Vi må vælge. Vi vælger ud fra en beslutning, ud fra et *ønske*. Eller vi kan beslutte os for at vælge om igen – fordi vi har fået *nok* af al

verdens sorg og lidelse! Men vi *må* vælge. Vi kan ikke både sove og drømme og være vågne på samme tid. Vi vælger mellem at se verden med egoets øjne (vore egne øjne) eller med Guds øjne. Vi kan vælge at se *forbi* synden og lidelsen. Vi kan *vælge* at se, at hendes vrede ikke er et angreb på os, men er et råb om hjælp og en bøn kærlighed. Vi kan vælge at *overse* skylden! Vi kan vælge at være *blinde* og *døve* for verdens forfølgelser og ondskab, som det siges i Salmerne (S 39). Vi kan vælge at være *ulydige* over for verdens visdom. Vi kan vælge at se, at det andet menneske *ikke* er skyldigt. At han er *perfekt* som han er og uden nogen skyld! At hun er fuldendt, god og kærlig og Guds og lysets barn! Vi kan vælge at se, at *alt* det, som sker i livet, virker sammen til gode for alle mennesker! Vi kan vælge at se helbredelsen i stedet for sygdommen og livet frem for døden. Hvis vi *kun* ser døden alle vegne – er det, hvad vi har *valgt*! Hvis vi kun tror på mørket, kan vi intet se. Vi kan vælge at se den virkelige verden – ved at vælge at *overhøre* egoets og verdens skema og stemme. Når vi vælger at *overse* og se *forbi* og *igennem* verdens dårlighed, vælger vi *troen* og tilliden. Vi vælger at se *skabelsen* i stedet for vore egne *tanker* om verden. Vi vælger at se *forbi* vores frygt for det, som sker. I Det nye Testamente kaldes dette *kærlige* syn på verden at se med *hertets* øje!

Mellem de to synsmåder er der *ingen* mellemvej og *intet* kompromis. Man kan ikke være delvist tilgivet, delvist seende eller delvist frelst. I hvert enkelt øjeblik i livet er det et *enten-eller*.

Når vi i ét øjeblik har set *igennem* maleriet, er vi ikke i tvivl. Når vi først én gang har set kærligheden ved vi, hvad vi skal vælge. Når vi er blevet helbredt, vender vi ikke tilbage til sygdommen.

Verdens visdom er en dårskab for Gud.

Ingen må bedrage sig selv. Hvis nogen af jer mener at være vis i denne verdens forstand, må han blive en dåre for at blive vis. For denne verdens visdom er dårskab for Gud – der står jo skrevet: "Han fanger de vise i deres snedighed", og igen: Herren kender de vises tanker, Han ved, at de er tomme.

1 Kor 3, 18.

Denne verdens visdom er en dårskab for Gud. Hvis vi tror på denne verdens visdom og kundskab, er det, som Gud siger, vanvid og dårskab. *Enten* er verden sindssyg *eller* Gud er det. *Enten* er kærligheden vores fjende *eller* vores ven.

Enten tager egoet helt fejl - eller Gud har taget helt fejl. Enten lever Gud i en drøm, eller vi gør det. Enten kan vi se sandheden, eller *kun* Gud kan se det, som er sandt og virkeligt. Enten kan vi stole på verden, eller vi kan slet ikke stole på verdens kundskab og lærdom.

Der findes ingen mellemvej og intet kompromis. Der findes ingen rimelige mellemløsninger. Hvis vi mener, at Gud har taget fejl på ét punkt, har han taget fejl af *hele* sandheden. Hvis vi mener, at verden og egoet har ret på *nogle* punkter, kan vi ikke længere stole på Gud. Verden og egoet hævder, at uanset hvad man mener, så er visse sandheder indiskutable og evigt sande - såsom: - Vi skal alle dø! Ingen er fuldkommen! Vi er undergivet legemets behov! Det, som jeg giver bort, har jeg mistet, og de andre fået! Hvis vi mener, at egoet har ret på ét eneste af disse punkter – kan vi ikke længere tro, at egoet har uret, og vi har gjort Gud til en løgner eller én, som vi ikke helt kan stole på! Vi må *vælge*. En lille surdej syrer hele dejen. Vores ego og sunde fornuft tror, at vi kan finde kompromisser og mellemløsninger, men det lykkes aldrig for os. Hvis én eneste af verdens tanker er meningsfulde og fornuftige, er Gud en bedrager og fuld af løgn. Og hvis én eneste af Guds tanker er sand, kan vi ikke længere stole på verdens visdom. Tror vi, at vi har ret i én eneste af vore *egne* tanker, i én eneste af vore *egne* værdier og love?

Sandheden er sand, fordi *alt* det, som den siger, er sandt. Hvis *noget* af det, som den siger, ikke er sandt, er den ikke længere sand. Hvis den ikke er sand og virkelig, er den bare en drøm, en illusion eller en løgn! Man kan ikke indgå rimelige aftaler eller kompromisser med sandheden! Enten er noget sandt - eller det er ikke sandt. Enten drømmer vi, eller vi er vågne. Enten er vi frelst eller fortabt. Der findes ingen øer af paradiset i helvede eller områder af helvede i Guds rige. Der findes ikke nogen frygt eller lidelse i kærligheden. Kærligheden er kun Guds fred, velsignelse og glæde. Der findes ikke én eneste dårlig ting i himmeriget. Enten hersker mørket eller lyset. Hvis der findes ét eneste lys i mørket, er det ikke længere mørkt. Hvis vi blot har *én* eneste mistanke til vore egne kloge tanker, hvis vi bare har *én* lille,

bitte tro og tillid, lever vi ikke længere i mørket!

- Hvad er sandhed? spørger Pilatus i den berømte samtale med Jesus. Men sandheden er ikke svær at finde. Vi kan måske ikke se sandheden eller lyset, men vi kan se og mærke sandhedens og lysets *konsekvenser*. Når vi har fundet sandheden, har vi fundet *fred* og *glæde*. Vi kan ikke med legemets øje se Gud eller Helligånden, men vi kan se og mærke deres *følgervirkninger*. Vi kan se, at Helligånden virker og arbejder, når mennesker, der har givet op, får en ny tillid og nyt mod på livet. Når vi oplever kærligheden, kan vi måske ikke direkte se kærligheden. Vi kan ikke pege og sige: - *Se der* er kærligheden! Men vi ved godt, og vi er helt klar over det, når vi oplever sand kærlighed. Vi er *ikke* i tvivl. Når vi ser lyset eller sandheden eller kærligheden, så *tror* vi. Al vores tvivl og skepsis forsvinder som dug for solen. Vi tror på det, som vi kan se – med hjertets øje, som Paulus siger. Vi finder sandheden ved at gøre eller være sandheden. Vi ser lyset, når vi spreder lyset. Vi finder sandheden ved at leve på en sand måde. Vi finder hjem til Gud i virkelighedens verden og i praksis – ikke i vores tanker eller forstand. Vi finder ikke nogen sandhed i vores lille, ensomme hjerne eller i vores teori. Sandheden er praktisk, virkelig og konkret. Den kræver ikke noget forsvar eller nogen argumenter. Når vi ser den, er vi *overbevist*. Sandheden, kærligheden og lyset fejer alt andet til side. Kærligheden får alle vore tanker og følelser til at forstumme.

Vi kommer ikke uden om at *vælge*. Egoet gør kærligheden farlig og truende, fordi den ikke kan holdes på afstand, men tager magten fra os. Samtidigt mener egoet, at kærligheden er svaghed, og at menneskets eneste styrke er vores selvhævdelse, magt og fordømmelse af andre. Egoet ser Guds retfærdighed som en stor *urimelighed* og uretfærdighed – som vi kan læse i lignelsen om arbejderne i vingården. Egoet mener, at det onde skal straffes og det gode fremmes og belønnes. Egoet gør himlen til et mareridt og helvede - og helvede til dets himmel eller i al fald den eneste tilstand, som er mulig og realistisk. Gud ligner en engel, men han er måske snarere en djævel, spørger egoet? Gud er farlig, og når egoet hører om tilgivelsen og nåden siger det: - Vig fra mig!

Se verden fra et andet perspektiv.

Da jeg var i Berlin, så jeg på et museum en model over Berlin, som det

så ud omkring år 1800. Hvis jeg stod op på tærne, så jeg ét Berlin. Hvis jeg gik ned i knæ, så jeg et andet billede. Hvis jeg kiggede på modellen fra øst, så jeg ét bestemt Berlin. Hvis jeg så på modellen fra vest, så jeg noget helt andet. Hvad var det sande Berlin?

Chopra siger, at vi kan se virkeligheden fra mange forskellige perspektiver. Vi kan se virkeligheden i mange forskellige dimensioner. Den synlige dimension er kun en af dem. Vi vælger vores rum eller syn, siger han. Vi vælger vores perspektiv, før vi går ud og ser efter!

Hvis ét bestemt perspektiv bliver ved med at skabe smerte og lidelse, kan vi altså vælge et andet perspektiv. Lige som i en relation. Jeg kan hele tiden spørge: Hvad får jeg ud af det her? Eller jeg kan vælge en anden dimension og spørge: Hvad får vi ud af det her?

Cellen legemet chopra

Strålen lyset

Bølgen oceanet

M og O er et perspektiv på Gud og to aspekter af Gud

Aspekter er insubstantielle M og O er ikke ting adskilt i tid rum ikke form

Bibelen er et perspektiv på Gud

Troen på synden.

Troen på synden er den tanke, at mennesket har sat sig op imod Guds lov og kærlighed. Mennesket har afvist Gud. Men troen på synden er også den tanke, at det er *umuligt* for mennesket at afvise Gud, at såre og krænke Gud, at gøre det, som er imod Gud, at ødelægge Guds liv og livets godhed. Troen på synden er en tåge, som vi har lagt ud over hele virkeligheden og livet. I den tåge kan vi ikke længere se den virkelige verden, og vi er fortabt.

Troen på synden indebærer, at vi gør os selv meget *større*, end vi er, og til *noget*, som vi slet ikke er. – Hvem kan standse eller forhindre Guds vej og vilje, som der spørges i Salmerne? I troen på synden hævder vi, at det er muligt, at vi kan forhindre, at Guds vilje sker. Vi hævder, at vi kan forhindre Gud i at være Gud og i at være den, som han er. Vi tror,

at vi med vore små handlinger kan gøre Gud vred og få ham til at opgive kærligheden. Vi tror, at vi med vore små tanker kan gøre Gud *svagere*, end han er. Egoet tror, at det kan få magt over og dræbe Gud og erklære, at han er død! Egoet tror, at det kan forandre og skabe Gud i sit eget billede. Vi tror, at vi med vores synd helt kan ændre vores natur og sætte Guds skabelse ud af kraft. Som Grundtvig sagde: - Vi tager helt fejl. Arvesynden betyder ikke, at vi har ødelagt skabelsen eller livets godhed. Hvis det var sket, havde det ikke været muligt for os at få et nyt liv. *Ingen* af vore syndere kan ændre, at vi er lysets børn og skabt i Guds billede!

Vi og egoet har skabt hele den såkaldte verden ud fra synden. I vores frygt har vi kastet et slør af synd og skyld ud over hele verden. Troen på synden er den *klippe*, som vi har bygget huset på. Den klippe, som vi tror vil vare for evigt. I syndens verden er der intet håb og ingen nåde. Når vi tror på synden, er vi *fortabt*. Vi kan aldrig komme ud af egoets skema og fængsel.

Når vi ser synden – og vi ser den overalt og til alle tider – ønsker vi at *straffe* synden. Synden kan ikke tilgives. Vi ønsker at *skade* og ødelægge alle syndere. Synden kan kun *udsones* gennem straffen, offeret og lidelsen – og i sidste instans med døden. Synderen må *betale* for sin brøde. Vi ser synden lige så meget i os selv som i andre mennesker. I troen på synden ønsker vi også at straffe os selv. Når vi lever og tænker i synden, lever vi i frygt, og vi gør det andet menneske og os selv til noget fremmed, fjendtligt og farligt. Vi gør andre mennesker til *aliens* og noget inden i os selv til en *alien*! Vi frygter, at der er noget ondt og fjendtligt inden i os selv. Når vi ser synden, gyser vi og bliver vrede. I synden har vi gjort det andet menneske og os selv til en *ting*. Frygten gør os blinde for den virkelige verden – at hun og han er lysets børn. Vi kan ikke længere se, at det, som han gjorde, var en fejltagelse eller et råb om hjælp. Vi kan kun se, at han er en ond mand. Synden er ond, og *retfærdigheden* kræver, at synden bliver straffet. Hver gang vi straffer synden, bliver vi bekræftet i vores grundlæggende tro – troen på synden! Når vi straffer synden, føler vi en retfærdig og næsten hellig vrede. Vi føler en dyb indre tilfredsstillelse. Synden skal straffes af hensyn til alles velfærd og tryghed. Synden er farlig. Synden skal straffes – ellers vil den brede sig og oversvømme hele verden. Alle onde mennesker skal straffes, for at vi kan få *fred*!

Kun det, som vi deler, er virkeligt.

Kun det, som jeg deler og kan dele med ham eller hende, er virkeligt og kun det har nogen virkelig betydning. Det, som jeg har, har jeg fået givet. Kun det, som jeg har fået givet, er mit. Kun det, som jeg har, kan jeg dele med andre. Kun det har nogen betydning og værdi. Det, som jeg holder skjult for mig selv, er ikke noget værd. Det giver mig ingen glæde.

Penge og ting kan jeg eje - og holde for mig selv. Hvis jeg deler dem med andre, får jeg mindre, og de får mere. Penge og ting kan jeg ikke for alvor dele med andre. Penge og ting er dybest set ikke meget værd, og dem får jeg ikke lov at beholde. Det, som jeg deler, får jeg lov at beholde, det mister jeg aldrig. Kun det, som jeg giver ud og deler med andre, vokser og beholder jeg for evigt. Når jeg deler min glæde med andre, bliver den ikke mindre, men større. Det, som har værdi, vokser, når det bliver delt. Livets lov er den modsatte af verdens lov. Hvis jeg deler mit liv med en anden, får vi begge mere. At dele med hinanden er livets væsen og vores væsen og natur. Det beviser, at egoet ikke har ret, og at verden tager fejl. Vores natur og vilje er at dele med hinanden. Vi har den samme vilje. Vi vil det samme. Vi deler den samme vilje til glæden og kærligheden.

Når jeg deler mine tanker med en anden, får jeg ikke færre, men flere tanker. Mine tanker vokser i betydning og værdi. Når jeg deler min glæde med andre, får jeg deres glæde dobbelt tilbage.

Når jeg giver mig selv ud til andre, finder jeg mig selv. At give er at modtage. Vi lever ikke i os selv eller for os selv. Kun når vi deler os selv med andre, bliver vi os selv. Egoet tror, at vores eneste glæde er at tilrane og tilrive os goder fra livet og de andre og at beholde dem for sig selv. Det, som jeg skaffer mig, får de andre ikke. Nogle er vindere, nogle tabere. Det andet menneske er en forhindring.

Egoet lever i en ond drøm om verden. Drømmen er uvirkelig og usand.

Det, som jeg får, får hun lige så megen glæde af. Når han får noget, går der intet fra mig. Hendes lykke er også min lykke. Min helbredelse er også hans helbredelse. Lyset bliver ikke mindre, fordi jeg får del i lyset. Lyset kan ikke deles i adskilte dele. Lyset er ét. Mit lys er også dit lys. På kinesisk betegnes et bryllup som at lyset føres sammen. Når dit lys og mit lys er ført sammen og forenet, kan dit og mit lys ikke længere

adskilles. Der er ikke noget, som er mit eller dit. Det er til fælles glæde. Alle levende væsner har del i det samme liv og lys, som de deler med hinanden.

Jo mere hun får, jo mere er der for alle andre at dele. Ikke én eneste skal miste noget, når vi deler alt. Alle skal få og modtage og ingen skal betale eller miste.

At vælge himlen frem for helvede.

Du gør dig bekymringer og er urolig for mange ting. [v42](#) Men ét er fornødent. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tages fra hende.

[v19](#) Jeg tager i dag himlen og jorden til vidne imod jer: Jeg har stillet dig over for livet og døden, velsignelsen og forbandelsen. Så vælg da livet, for at du og dine efterkommere må leve, [v20](#) og elsk Herren din Gud, adlyd ham, og hold fast ved ham! Så vil du leve og få et langt liv og bo på den jord, Herren lovede dine fædre Abraham, Isak og Jakob at give dem.

(5 Mos. 30, 19).

Vi vælger i nuet. Vi vælger mellem livet eller døden, himlen eller helvede. Vi vælger freden, når vi slutter fred med livet. Vi vælger det, vi vil. Vi mener, at vi har gode grunde til vores valg. Vi mener, at vi vælger det, som er bedst eller det, som er mest værdifuldt.

Fordi vi er mennesker i verden, tænker vi i modsætninger og i forskelle. Det ene er forskelligt fra det andet. Himlen er forskellig fra helvede. På den måde oplever vi, at vi må vælge mellem forskellige muligheder. Vi vælger mellem at gifte os eller at leve ugift. Vi må vælge mellem at arbejde videre eller gå på pension. Enten bruger vi pengene, eller vi sparer dem op. Enten køber jeg huset, eller jeg bliver boende i lejligheden. Vi kan ikke gøre begge dele på én gang, så vi må vælge. Man må vælge og ifølge verdens tankegang er det uheldigt – fordi når vi vælger det ene frem for det andet mister vi noget! Valget er ifølge

egoet en bitter nødvendighed, som altid medfører et *offer*.

Egentlig er der ikke noget valg. Egentlig er der ikke nogen modsætning mellem lige alternativer. - *Det, som kødet og verden vil er fjendskab, men det som ånden vil er frihed, fred og glæde*, siger Paulus!

Sandheden har ingen modsætning, som er virkelig. Det er egentlig kun sandheden, som er virkelig eller sand. Selvbedraget er ikke noget lige alternativ til en sand erkendelse. Frygten er ikke noget lige alternativ til kærligheden. På et tidspunkt forsvinder selvbedraget som dug for solen. Det kan ikke holde ud i det lange løb. Forbitrelsen må på et tidspunkt give efter for en glæde og accept af livet, som det er. Vreden kan ikke fastholdes. Med tiden falder vore illusioner og vrede tanker, fordi livet i os vinder i det lange løb. Døden findes egentlig ikke nogen steder. Det eneste, som eksisterer, er livet, som vi lever i, og som omgiver os til alle sider. Vi har ikke længere del i døden og fortiden, men i opstandelsen, livet og nuet. Vi lever, og derfor *er* vi livet. Dybest set kan vi ikke vælge, om vi vil være os selv – for det er vi. Valget er på en måde en forestilling, en *illusion*. Et barn, som kaster sten i vandet og tror, at det kan ændre oceanet eller tidevandet, lider af en falsk overbevisning, en *illusion*. Barnets *illusion* kan ikke holde stand imod tiden, livet og fornuften.

Når vi *har* valgt sandheden eller lyset, ser vi, at der egentlig ikke *var* noget valg. Vi ser, at vi ikke skal gøre så meget, for det vigtigste er allerede gjort for os. *Livet afhænger ikke af menneskers vilje eller stræben*. Bagefter kan vi se, at der egentlig kun var én mulighed. Sandheden, glæden eller lyset er *selvindlysende*. Når vi ser, at noget er sandt, så *genkender* vi det. Vi ser det med sindet eller med vores intuition – ikke med vores forstand eller kloge tanker. Sandheden er intuitivt sand. På samme måde forholder det sig med kærligheden. Når vi *har* valgt kærligheden, kan vi se, at der ikke var nogen anden mulighed. Kærligheden er indlysende rigtig. Bagefter er vi ikke i tvivl. I den forstand er vore valg og beslutninger dybest set en *illusion* eller en *indbildning*. Der er egentlig ikke noget at vælge imellem. Når vi vågner ved vi at det som vi oplevede kun var en drøm. Når vi først er vågnet er vi ikke i tvivl:

Som en drøm, når man vågner, Herre. Når man står op, ringeagter man dens billede! Salmerne 73, 20.

Når vi ser sandheden, godheden eller kærligheden, så genkender vi den.

Vi ser med det samme at godheden eller kærligheden er sand og rigtig. Lige som åren i vandet – bagefter er vi ikke i tvivl om, at den knækkede åre i vandet er øjets *illusion*. Når vi ser Gud, genkender vi ham. Når jeg ser sønnen, så ved jeg, at jeg elsker ham.

Mennesker *vælger* et liv i lidelse og negative følelser eller et liv uden kærlighed. Vi vælger at fokusere på vores egen lidelse og modgang. Vi vælger kun at se det, som vi vil se. Vi kan kun vælge det, som vi dybest set ikke vil, fordi vi er *omtågede* eller forvirrede. Hvis vi er vågne og opmærksomme, vælger vi ikke noget, som er skadeligt for os selv. Når vi vælger det skadelige, er det fordi vi lever i en drøm eller en *illusion*. Der er støv på spejlet. Når vi vælger glæden og himmeriget, er vi ét med os selv og vores natur. Vi er bevidst om os selv, som vi er. Når vi vælger helvede, er vi ikke os selv, og vi har glemte, hvem vi er, og hvad vi dybest set vil. Hvis vi vælger et liv i ufred og lidelse, kan vi ikke se virkeligheden klart på grund af vores indbildning, faste skemaer eller fordomme. Vi ser det, som vi vil se, det, som vi vælger at se. Vi gør modstand og forsvarer os imod glæden og livet – uden helt at vide hvad vi gør.

Når vi forstår, at vi kan *vælge* mellem lyset og mørket, vil vi *altid* vælge lyset. Vi vil altid vælge glæden frem for lidelsen, helbredelsen frem for sygdommen, freden frem for ufreden. At vælge kærligheden eller freden med andre mennesker er sundt, normalt, naturligt og intelligent. At vælge helbredelsen eller væksten er modent, voksent og rationelt. Når vi ser valget, som det er, er vi *ikke* usikre på, hvad vi skal vælge. Vi har del i skabelsen, naturen og livet, og livet ved godt, hvad det vil. Livet vil altid det sande, gavnlige og gode. Livet vil glæden og væksten. Det er *livets vej*.

Ifølge verdens tankegang er vi stillet over for utallige valg og muligheder, som synes uoverskuelige og svære. Det er ikke sandt. Vi kan *kun* vælge i nuet og for nuet, altså lige nu og her, og vi kan kun vælge det, som *lige nu* er godheden, sandheden og kærligheden eller det, som *lige nu* er usandt, ukærligt eller skadeligt. Alle valg er i virkeligheden simple og enkle. Der er egentlig kun ét valg, som vi stilles overfor – igen og igen, øjeblik for øjeblik. Hvis vi vover at give slip på vore tanker og gamle følelser, kan vi se, hvad vi *kan* vælge. Når jeg sidder sammen med hende eller ham - i øjeblikket her og nu – så *ved* jeg, hvad der er det rigtige og nødvendige at gøre. Inderst inde *ved* vi det. Det gode er altid det åbenbare, der lige *ligefor*. Vi *ser* det eller

mærker det – som noget, der bliver *vist* os. Hvis vi giver slip på vore kloge tanker og gamle følelser, vil vi altid vælge livets vej.

Der er kun én relation.

Mændene bør elske deres hustruer som deres eget legeme. Den, der elsker sin hustru, elsker sig selv.

Efeser-brevet 5, 28.

Mennesket er ikke en ting, en genstand eller en krop. Mennesket er dets *relationer*. Faderen er kun fader, fordi han er far til datteren. Manden er kun mand på grund af hans relation til kvinden. Vi er *bestemt* af vore relationer til hinanden. Vi finder os selv i vore relationer. Hvis vi ikke havde nogen relationer, ville vi ikke eksistere. Vi finder vores lykke i vore relationer til andre mennesker. I min relation til ham eller hende bliver jeg fuld og hel. Jeg bliver fuldkommen. Hun er mit *mål*, mit formål og min fuldendelse, og i os mennesker bliver Guds kærlighed fuldendt. Vi er skabt i Guds billede. Da han skabte mennesket, gav han sig selv og sit væsen bort i kærlighed. I os selv, med os selv og for os selv er vi ingenting. Vi realiserer os selv i vore relationer. Faderen finder sig selv i sønnen. Gud realiserer sig selv i mennesket og viser sin herlighed over hele jorden *ved* os. Es 49, 3. Vi er Guds vidner og beviser på at han er som han er. Alene er der ingen identitet, lykke eller frelse. Alene og adskilt er der faktisk intet menneske, ingen Gud og intet liv. Uden os ville Gud ikke være Gud. Uden hende eller ham ville jeg slet ikke være til – jeg ville være fortabt.

Der er kun én relation. Den *måde*, som jeg forholder mig på, er den *samme*, uanset hvem, jeg forholder mig til. Ikke med hensyn til de ydre former, men i *indholdet* - i de grundlæggende tanker og følelser i relationen. Den måde, som jeg forholder mig til mit barn, er den *samme* grundlæggende måde, som jeg forholder mig til min ven eller til mine forældre. Det er derfor, at jeg som menneske er *defineret* ved mine relationer. De udtrykker, *hvem* jeg er, eller hvem jeg *tror*, at jeg er!

Hvis jeg – fejlagtigt – tror, at jeg er lille og svag, vil denne tanke påvirke *alle* mine relationer, og mit forhold til andre mennesker vil blive præget af afmagt, frygt og vrede. Han, der fordømmer sig selv, dømmer også andre. Det menneske, som hader sig selv, kan ikke elske andre. De synder, som jeg fordømmer hos andre, er mine egne – dem,

som jeg frygter og genkender hos mig selv. Hvis jeg ikke så mig selv som en skyldig synder, ville jeg heller ikke gøre andre mennesker skyldige. Hvis jeg ikke er glad og tilfreds med hende eller ham, er jeg heller ikke glad for mig selv.

Den mest grundlæggende relation, som jeg lever i, er min relation til *nuet*, til det, som er, og det, som sker lige nu. Måske er jeg utilfreds med det, som er lige nu. Jeg synes ikke, at det er godt nok. Jeg er vred. Måske er jeg bange for det, som er lige nu. Jeg kan ikke føle nogen tillid. Jeg kan ikke stole på, at livet går den rigtige vej. Men måske kan jeg rumme og acceptere øjeblikket, som det er - i tro, kærlighed og tillid. Kærligheden er at kunne *rumme* *nuet* og at se, at det er *godt*.

En anden grundlæggende relation er min relation til mig *selv*. Således som jeg behandler mig selv, vil jeg *også* behandle andre. Hvis jeg ikke kan tilgive mig selv, kan jeg heller ikke tilgive andre. Hvis jeg er vred på mig selv, bliver jeg også vred på andre. Hvis jeg kan rumme mig selv, kan jeg også rumme andre. Ingen kan se sig selv som en synder uden også at opfatte *alle* andre som syndere! Hvis jeg ser mig selv som skyldig, vil jeg lægge den samme følelse af skyld over på alle andre mennesker. Hun siger til mig: - Hvis du er en skyldig synder, er jeg det også! Er jeg vred på mig selv, er jeg vred på Gud. Er jeg skuffet over mig selv, er jeg skuffet over livet og virkeligheden.

De grundlæggende relationer til mig selv og til det, som er lige nu, bliver spejlet i mine nære relationer til mine børn, min partner og min familie. Hvis jeg ikke kan tilgive mig selv, kan jeg heller ikke tilgive mit medmenneske. Hvis jeg ikke kan elske mig selv, som jeg er, kan jeg heller ikke elske andre mennesker. Og omvendt! Hvis jeg ikke har tillid til hende, har jeg heller ingen tillid til mig selv. Jeg hjælper ham eller hende ved at hjælpe mig selv. At hjælpe ham eller hende er det eneste, jeg behøver at gøre for mig selv.

Der er kun én relation. Min relation til livet eller til Gud spejler den samme grundlæggende relation. Hvis jeg ikke kan stole på mig selv eller ham eller hende – kan jeg heller ikke stole på Gud. Gud bliver en modstander, en fjende. Gud er en ond mand. Gud vil dømme og straffe mig. Han vil ikke det, som jeg vil. Religioner og mennesker har igennem historien gjort guderne til farlige modstandere, som er vrede, og som hævner sig. Mennesker har levet i *frygt* for Gud. Men den frygt er et *spejl* af deres frygt for sig selv og manglende tillid til sig selv og

livet. Menneskene har skabt guderne i deres eget billede.

Der er kun én relation. Det, som bliver givet til den ene, bliver også givet til de andre. Jo mere vi giver, jo mere får vi. Når jeg har givet slip på det hele og givet alting bort, bliver jeg taknemmelig. 2 Kor 9, 10. Det, som bliver taget fra den ene, bliver også taget fra alle andre. Det, som bliver frarøvet en, bliver røvet fra Gud og hele livet. Hvis jeg tager glæden fra hende, mister jeg den også selv. Når vi kommer nærmere Gud, kommer vi tættere på hinanden. Når vi kommer tæt på hinanden, kommer vi nærmere til Gud – vi kommer i himmerige. Når jeg giver mig selv til Gud, giver jeg mig hen til hende. 2 Kor 8, 5. Når vi virkelig ser og rummer det andet menneske, ser vi lyset. At tro på Gud er at tro på ham eller hende, som er vores nærmeste. Hvis vi tror, at Gud er fuldendt og uden skyld og synd, tror vi også, at hun er det. Hvis jeg ikke vil se, at han er uskyldig, gør jeg også Gud og hele livet skyldigt og forkeret. Er jeg vred på hende, er jeg vred på Gud. Hvis jeg kun ser ham som en fremmed, gør jeg alle mennesker og Gud til fremmede, fjendtlige og farlige. At stole på livet er at stole på hende eller ham, som er til stede – lige her og nu! Hvis vi er ligegyldige over for hinanden, er vi ligeglade med Gud. Hvis vi glemmer hinanden, glemmer vi at leve. Uden ham eller hende er der slet ikke noget liv.

Frelsen blev *ikke* givet til hedningerne, fordi den i forvejen var blevet taget fra Israel. Grækernes redning og frelse blev ikke *taget* fra nogen. Den var en gave - til *hele* verden. Når Israel omvender sig, vil glæden kun blive større. Det, som den ene får glæde af, bliver ikke taget fra de andre – men forøger kun alles glæde! Der er altid nok til alle, og glæden bliver kun større, når den bliver delt! Romer-brevet 11, 11. Lyset bliver ikke mindre af, at det bliver delt eller ved, at flere får del i lyset. Når hun får mere, bliver der mere til mig og til alle mennesker – til deling og glæde. Det, som et menneske modtager – som i fortællingen om den fortabte søn - får alle mennesker til fælles fest og glæde! Luk 15, 31. Hendes frelse *er* faktisk min lykke. Når jeg giver ham kærligheden, ved jeg, at jeg selv har modtaget kærligheden. Jeg kan kun give den, fordi jeg har modtaget den. Beviset for, at jeg har modtaget den er, at jeg kan give den videre. Når jeg giver bort, så modtager jeg.

Du skal elske din næste som dig selv. Du skal elske og rumme dig selv. Du skal elske din næste. Hvis du ikke elsker dig selv, elsker du ikke din næste. Hvis du ikke ærer og respekterer dig selv, har du heller ingen

respekt for ham eller hende. Kun den, som elsker og gavner sig selv, kan elske livet. Hvis jeg elsker Gud eller livet, elsker jeg også det, som findes lige nu, og ham, som findes lige her! Det, som er *lige nu* - er nemlig livet og *hele* livet! Der er kun én relation.

- *Jeg var sulten og I gav mig noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke, jeg var fremmed og I tog imod mig.*
- *Herre, hvornår så vi dig sulten og gav dig noget at spise eller tørstig og gav dig noget at drikke?*
- *Alt hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig.*

Mt 25, 35.

Det ene må gå bort, for at det andet kan komme.

og jeg vil bede Faderen, og han vil give jer en anden talsmand, som skal være hos jer til evig tid: sandhedens ånd, som verden ikke kan tage imod, fordi den hverken ser eller kender den. I kender den, for den bliver hos jer og skal være i jer. Jeg vil ikke efterlade jer faderløse; jeg kommer til jer. Endnu en kort tid, og verden ser mig ikke længere, men I ser mig, for jeg lever, og I skal leve. Den dag skal I erkende, at jeg er i min fader, og I er i mig og jeg i jer.

Johannes-evangeliet 14.

Sådan har jeg talt til jer, mens jeg endnu var hos jer. Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer. Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst! I har hørt, at jeg har sagt til jer: Jeg går bort, og jeg kommer til jer. Hvis I elskede mig, ville I glæde jer over, at jeg går til Faderen, for Faderen er større end jeg. Nu har jeg sagt det til jer, før det sker, for at I skal tro, når det sker. Jeg skal ikke tale meget med jer mere, for verdens fyrste kommer; og mig kan han intet gøre,

Johannes-evangeliet 12,25.

Men Jesus svarede dem: »Timen er kommet, da Menneskesønnen skal herliggøres. Sandelig, sandelig siger jeg jer: Hvis hvedekornet ikke falder i jorden og dør, bliver det kun det ene korn; men hvis det dør, bærer det mange fold.

Johannes-evangeliet 12.

Men nogen vil spørge: Hvordan opstår de døde, og hvad slags legeme får de? Tåbe! Det, du sår, får ikke liv, hvis ikke det dør. Og det, du sår, er ikke den plante, der kommer op, men et nøgent korn, enten af hvede eller af en anden slags. Men Gud giver det den skikkelse, han vil, og hver slags korn sin skikkelse. Ikke alt kød er ens, men det er forskelligt for mennesker, kvæg, fugle og fisk. Der findes både himmelske legemer og jordiske legemer; men de himmelske har én slags glans, de jordiske en anden. Solen og månen og stjernerne har hver sin glans, og stjerne adskiller sig fra stjerne i glans.

1 Korinther-brev 15, 35.

Hvis ikke det ene går bort, kan det andet ikke komme. Hvis ikke vi giver slip på det ene, kan vi ikke få eller modtage noget andet. Hvis ikke den ene glider bort, kan den anden ikke komme. Hvis ikke larven forsvinder, kommer der ikke nogen sommerfugl. Kun hvis mine illusioner falder bort, kan sandheden komme frem. Hvis jeg ikke giver slip på min frygt, har kærligheden ikke en chance. Hvis ikke bordet ryddes, er der ikke plads til flere gaver. Hvis ikke bægeret tømmes, kan det ikke fyldes. Vinduet giver kun plads til lyset, fordi det er tomt. Hvis jeg ikke åbner hånden og sindet, kan jeg ikke tage imod noget.

Men vi kan føle det, som om vi mister. Vi kan nogle gange i livet føle, at vi mister alt, og at livet tager det hele fra os. Vi bliver måske bitre, vrede, fortvivlede eller håbløse. Livet efterlader os faderløse, ensomme, fortabte og uden håb. Vi bliver ladet alene tilbage - med os selv og vore egne tanker og følelser. Livet er grusomt og uden nåde.

Men livet vil ikke tage noget værdifuldt fra os, og vi mister ikke noget, som vi behøver, eller som er vigtigt for os. Livet svigter os ikke. Livet vil hele tiden give os mere, hvis vi giver det lov. Det er ikke vores skæbne eller livets natur, at vi skal miste. Meningen med skabelsen og livet er, at vi skal vokse, trives og udvikles. Vi skal finde os selv og finde hinanden i kærlighed. Vi skal befris for al frygt, vrede og sorg og komme til at se livet, som det er. Vi skal herliggøres og opleve et

himmerige på jorden. Det er vores og livets ønske og vilje. Himmeriget er det eneste, som vi dybest set ønsker os, og livet overlader os ikke til os selv og vores lille ego. Livet har en evig omsorg. Livet giver ikke slip på én eneste af sine egne.

Det er Herren, der styrer en mands gang. Han styrer ham og glæder sig over hans færd. Når han snubler, falder han ikke omkuld, for Herren støtter ham!

Salmerne 37, 23.

Når vi oplever livet i øjeblikket, kan vi føle, at vi mister. Men siden kan vi måske se, at vi ikke mistede, men at vi fik noget andet, noget mere eller noget bedre. Livet viser os denne lov, hvis vi ser efter. De ting, som skete, og som var smertefulde i øjeblikket, åbnede op for noget andet og noget nyt, som kom til at gavne os og hjælpe os. Livet fortæller os, at vi kan stole på livets strøm. Livet beder os om at have tillid. De virkelige gaver, som vi får af livet, beholder vi for evigt. Livets sande gaver kan og skal vi aldrig miste. Når jeg engang har set lyset i hans eller hendes øjne, vil det lys forblive i mig til evig tid. Tiden gør ingen forskel. Tiden har ingen magt over livet eller kærligheden.

Maria er fuld af sorg, da hun går ud til graven. Graven er tom, og Maria føler, at hun har mistet alt. Men hendes følelse af sorg og håbløshed vendes, da hun ser, at hun ikke har mistet den mand, som hun elskede. Maria forstår, at tanken om tabet var en illusion. I et glimt ser hun, at hun aldrig nogen sinde vil eller kan miste kærligheden.

Jesu disciple er opskræmt ved tanken om, at han skal forlade dem. Men Jesus forklarer dem, at hvis han ikke går bort, kan den anden ikke komme. Han, der skal komme, er på en måde den samme som ham, der var engang. Der er kun én relation. De skal ikke miste, men have mere. De bliver ikke forladt. Vi bliver heller ikke forladt, og vi skal heller ikke miste.

Livets lov er at forandre sig og udvikle sig hen imod et mål eller en fuldendelse. Det er livets og dermed også vores vej. Hele naturen omkring os bevæger sig i den retning. Der er gemt en vilje i hele skabelsen, som driver den fremad. Skabelsen sukker, længes og vander sig. Hele skabelsen længes mod målet og fuldendelsen. Hele skabelsen higer efter forløsningen, efter at blive hel og fuld, som det hedder i Det

nye Testamente. Rom 8, 18. Tingene forandrer sig. Mennesker kommer ind i livet og ind i vores liv, og efter en tid går de bort igen. Forhold og tilstande kommer og varer en tid og forsvinder igen til sidst.

Ægteskaber, venskaber og relationer indgås, varer og forsvinder igen. Det er den *strøm*, som livet bevæger sig frem igennem. Det er livets ydre *form*. Men livet er ikke en lang række af tab, ofre eller nederlag. Det er en *vækst* på samme måde, som barnet vokser, forlader barnekroppen og barne-livet og bliver en voksen. Det er livets natur og gave. Dybest set er der kun én relation, og vi mister ikke noget.

Hvis vi ser efter, kan vi se, at livet går i den rigtige retning. Livet har en plan. Den arbejder i vores krop og natur, i vore gener og i vores bevidsthed. Den plan vil blive ført igennem til målet. Vi ser, at vi kan stole på livets strøm og på den store plan, som livet er udtryk for. Den plan er nedlagt i selve skabelsen af de levende væsner her på jorden. Vores liv er en slags rejse eller valfart hen imod et mål, som vi kun kan se i glimt. Målet er ikke vores private mål, og det kommer ikke fra vore tanker eller valg. Livet har et formål, men *vi* har ikke bestemt formålet. Alle levende væsner stræber imod det *samme*, ene mål, fuldendelsen, herliggørelsen og kærligheden. Alle veje, vildveje og omveje fører frem til det mål. Neden under alle ydre former er der kun én vej, *Vejen*. Alle mennesker er på vej mod det samme sted. Alle skal vi dybest set lære det samme, selv om vi lærer det på mange forskellige måder. Den ånd, som virker i livet, bruger alle ting i livet til at virkeliggøre Guds mål. Alle veje fører i sidste ende til Gud. Dybest set kan ingen mennesker gå imod noget andet mål end nærmere til Gud, fordi Gud er vores fred og glæde. Faderen vil ikke have, at sønnen for alvor farer vild på vejen. Alle de ting, som sker i vores liv, uanset om vi ser dem som gode, ligegyldige eller onde, fører os *nærmere* målet. Vore egne vildveje kan måske føre os ud på en vej, der fører til *ingenting*, *væk* eller *borte*. Men der findes ikke i sidste instans noget sted, som hedder *væk* eller *borte*! Alle mennesker er Guds elskede, og han lader ikke én eneste af sine elskede gå bort til intetheden. For hvert åndedrag kommer vi nærmere kærligheden og Guds rige. Hver gang vores hjerte slår, kommer vi nærmere til Gud. Med hvert skridt, som vi tager, kommer vi tættere til lyset, himlen - og hinanden. Guds rige er midt iblandt os. Luk 17, 20.

Alting sker - for at.

død, knuste de ikke hans ben, [v34](#) men en af soldaterne stak ham i siden med et spyd, og der kom straks blod og vand ud. [v35](#) Den, der har set det, har vidnet om det, for at også I skal tro – og hans vidnesbyrd er sandt, og han ved, at han taler sandt. [v36](#) Dette skete, for at det skriftord skulle gå i opfyldelse: »Ingen af hans knogler må blive knust.« [v37](#) Og atter et andet skriftord siger: »De skal se hen til ham, de har gennemboret.«

Johannes-evangeliet 19

[v1](#) Da de nærmede sig Jerusalem og kom til Betfage ved Oliebjerget, sendte Jesus to disciple af sted [v2](#) og sagde til dem: »Gå ind i landsbyen heroverfor, og I vil straks finde et æsel, som står bundet med sit føl. Løs dem, og kom med dem. [v3](#) Og hvis nogen spørger jer om noget, skal I svare: Herren har brug for dem, men vil straks sende dem tilbage.« [v4](#) Det skete, for at det skulle opfyldes, som er talt ved profeten, der siger:

[v5](#) Sig til Zions datter:
Se, din konge kommer til dig,
sagtmodig, ridende på et æsel
og på et trækdyrs føl.

Matt 21

[v22](#) Alt dette skete, for at det skulle opfyldes, som Herren har talt ved profeten, der siger: [v23](#) »Se, jomfruen skal blive med barn og føde en søn, og de skal give ham navnet Immanuel« – det betyder: Gud med os. [v24](#) Da Josef var vågnet op af søvnen, gjorde han, som Herrens engel havde befalet ham, og tog hende til sig som sin hustru. [v25](#) Men han lå ikke med hende, før hun fødte sin søn. Og han gav ham navnet Jesus.

Matt 1.

[v22](#) Var jeg ikke kommet og havde talt til dem, havde de ikke haft synd; men nu har de ingen undskyldning for deres synd. [v23](#) Den, der hader mig, hader også min fader. [v24](#) Havde jeg ikke gjort de gerninger iblandt dem, som ingen anden har gjort, havde de ikke haft synd; men nu har de set, og dog hader de både mig og min fader.

v25 Men det er sket, for at det ord, som står skrevet i deres lov, skal gå i opfyldelse: »De hadede mig uden grund.«

Johannes-evangeliet 15

har løftet hælen imod mig.

v19 Jeg siger det til jer allerede nu, inden det sker, for at I, når det er sket, skal tro, at jeg er den, jeg er. **v20** Sandelig, sandelig siger jeg jer: Den, der tager imod, hvem jeg end sender, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, der har sendt mig.«

Johannes-evangeliet 13

v56 Men det er alt sammen sket, for at profeternes skrifter skal opfyldes.« Da lod alle disciplene ham i stikken og flygtede.

Matt 26

Det, som sker, sker ikke tilfældigt. Det, som sker, er det, som skal ske – det, som er planlagt. Luk 13, 33. Det, som hænder, sker *for at* noget andet skal ske, for at noget skal komme eller gå i opfyldelse. Israel afviste frelsen *for at* hedningerne også skulle nå frelsen! Romer-brevet 11, 11. Johannes kommer *for at* bane vej for Jesus. Hvis Johannes ikke var kommet, havde der ikke været plads til Jesus. Alting sker med et *formål*. Vi har mange formål i vore valg og tanker, men livet har et dybere formål – neden under vore tanker. Vi kan være bevidst eller ubevidst om det formål. Men det ændrer ikke ved noget, for livet vil altid gennemføre sine egne formål – på en eller anden måde. Livet er mange gange større og stærkere end dig og mig. Livet er som det er og gør hvad det vil. Livet vil, at frelsen skal nå hele jorden. Es 49, 6. Vi er sat her i verden for at lære kærligheden og sandheden at kende – og før eller siden vil det lykkes. Når vi ser verden, som den er, kan vi se, at alt det, som sker, er trin på vejen. Livet har kun én vej, men den vej har mange ydre former. Livet er selv vejen og sandheden. Livet udvikler sig ved, at der sker noget. Mennesket udvikler sig og finder sig selv gennem de ting, som sker i livet. Uanset hvad der sker, tjener det dybest set til vores frelse. Alle mennesker går Vejen, og alle veje fører til Gud. Livets vilje er at sejre over mørket, og mørket kan ikke blive ved med at holde stand imod lyset. Egoet kan ikke blive ved med at forsvare sig imod lyset. Når lyset kommer, må mørket nødvendigvis vige. Til sidst må egoet give op. Livet og kærligheden sejrer over alt –

før eller siden. Helligånden bruger de ting, som sker, til at hjælpe og vejlede os frem til lyset og målet. Alle de ting, som sker, bringer os nærmere til himlen. Alle ting sker for at forøge taksigelsen over hele jorden. 2 Kor 4, 15. Gud er inden i de ting, som sker. Det, som sker, er Gud, som handler. Es 48, 3. Alt er godt. – *Herrens gerninger er store og velegnede til deres formål!* Salmerne 111, 2.

Det, som sker, sker altid med et formål. Når en mand og en kvinde mødes og kommer til at holde af hinanden, er der en mening med deres møde. Meningen er, at de skal elske hinanden. Det er ikke os, der bestemmer formålet. Vi vælger ikke, hvad der er formålet eller meningen med de ting, som sker. Formålet med livet er *givet*. Vi kan gå imod livets formål. I så fald går vi – for en lille tid - fortabt i vores lille ego. Vi kan vælge at lukke øjnene for livets mening og formål. Vi kan vælge at gå mange *omveje*. Men vi kan ikke give livet et andet formål. Der er kun én vej, Vejen. Vi er her for at lære at tilgive hinanden og livet. Når en mand og en kvinde mødes, er det *meningen*, at de skal elske hinanden.

Judas forlader Jesus og går hen for at angive ham til det jødiske råd. Det, som Judas *gør*, er *nødvendigt*. Judas gør det, som han må gøre. Han kan ikke andet. Jesus kalder ham for sin ven og lader ham gå i fred. Alle disciplene forlader og svigter Jesus. Det sker alt sammen for at bane vej for det, som skal ske. Der er en mening med det, som Judas og disciplene *gør*. Det, som de *gør*, fører frem til meningen og målet. Det, som er livets formål, bliver opfyldt ved det, som de *gør*. Måske forstår de det ikke selv, men vi kan se det, når vi genoplever forløbet. Hvis Judas ikke var gået sin vej, var opstandelsen og herliggørelsen ikke sket.

Lazarus er syg *for at* livet skal frelses og *for at* lyset kan bryde frem. Der er et formål og en mening med hans sygdom. Lazarus bliver syg *for at* vi kan vågne og opvækkes. Lazarus' sygdom skal ikke ende med døden og dens mening er ikke at Lazarus skal dø. Hans sygdom er et *tegn*, som peger på *livet* og ikke på døden. Egoets sygdomme er til døden, som Jesus siger. Johannes-evangeliet 11, 4. Sygdommen til døden er uden mening og uden noget formål. Den ender blot med døden, som er dens eneste mål og vilje. For egoet er der *ingen* mening i sygdommen. Sygdommen er *kun* en fjende – *uden* håb eller betydning. Når vi ser sygdommen med egoets øjne, har den intet formål. Den er *ond* og grusom. Men Lazarus' sygdom er *ikke* til døden. Han bliver syg

og dør *for at* livet kan sejre og vise sig. *For at* han kan blive helbredt! Det virkelige er ikke de ydre former. Sygdommen har mange ydre former, men ingen af dem er vigtige eller virkelige. Ingen sygdom er dybest set til døden. Det usynlige indhold, som er inden i formen – sygdommens formål og mening - er mere virkeligt end det synlige.

Ingen er livets fjende, for livet bruger alle ting som sker, til sit formål. I en absolut betydning sker der ingen fejl. I en dybere forstand har lyset, kærligheden og livet ingen modstandere – alt hvad der sker, bidrager til livets sejr. Livet har et mål, som vi ikke kan se, eller som vi kun kan se i glimt.

Det, som sker i det enkelte menneskes liv, er godt eller nødvendigt. Vi oplever sorg, modgang, smerte, tab og lidelse. Vi græmmer os over vore egne fejltagelser. Når vi oplever lidelsen, forstår vi måske ikke meningen, men alt det, som sker, har en mening. Intet er løsrevet, tilfældigt eller overflødigt. Vi skal ikke sidde fast i fortiden. Vi skal tilgive os selv. Vi skal ikke fortryde det, som vi gjorde. Det, som skete, havde et formål og i en dybere forstand skete det efter Guds vilje, som Paulus skriver til Korinth! 2 Kor 7, 8. Når den lille spire vokser til et stort træ, bliver træet udsat for mange påvirkninger og begivenheder. Alle disse begivenheder er nødvendige, for at træet til sidst kan nå målet – at være dette bestemte træ midt i skoven. Ikke en eneste af disse begivenheder kan undværes. Der sker ikke mere end det, som er nødvendigt, og det, som sker i livet, er tilstrækkeligt for, at livet kan udvikle sig mod sit mål.

Det, som sker, sker for, at vi kan komme til at se og tro. Det sker for, at vi kan lære en tro og tillid til livet. Det sker for, at vi kan komme til at opleve den sande kærlighed - at elske og at blive elsket. Alting sker for, at vi kan blive *herliggjort*. Det sker for, at skabelsen kan blive *hel* og *fuld*, for at vi kan blive helbredte, fuldkomne og Gud lig. For at vi kan blive frie og glade. Hele skabelsen længes efter at blive hel og fuld. Alle mennesker længes efter at finde fred og kærlighed og efter at finde sig selv. Vi vil det samme. I livet er der en ånd eller kraft, som bruger alle ydre ting og former som midler for at virkeliggøre livets og skabelsens mål. Livets lov lærer os det, som gavner livet: velfærd, lykke, frelse, trivsel, held, styrke, fred og godhed. Es 48, 17. Når vi ser verden og livet, som det er, kan vi se, at denne ånd og kraft er virksom. Vi kan se, at ånden virker i hele livet og i alle levende væsner. Livet rummer alle ting og virker inden i alle ting. Vi kan se, at livet er en

gave. Vi kan se bag om de ydre begivenheder og se det, som de betyder og bevirker.

Vi ved, at alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud!

Romer-brevet 8, 28.

Egoet og verden fortæller os, at det som sker, er tilfældigt, ondt og meningsløst. Men hvis vi giver slip på verdens visdom og ser efter uden egoets skema, kan vi se, at livet går i den rigtige retning – trods mange omveje *eller* i kraft af mange omveje. Livet er godt. Når vi ser livet eller det andet menneske, som hun eller han er, ser vi meningen med livet, og vi kan leve i accept, fred og glæde over de ting, som sker. Vi behøver ikke at føle frygt eller bekymring. Der sker ikke noget absolut ondt i den verden, hvor livets ånd og kraft virker. Ikke en eneste spurv falder til jorden uden, at det på en måde er godt eller nødvendigt eller meningsfuldt.

Det er Herren, der styrer en mands gang. Han styrker ham og glæder sig over hans færd. Når han snubler, falder han ikke omkuld, for Herren støtter ham! Salmerne 37, 23.

Rigtigt nok kan jeg opleve det, som andre mennesker gør, som noget, der skader mig. Men vore erfaringer viser en anden virkelighed. Sandheden er, at alt, hvad andre mennesker tænker, føler og gør, tjener til *min* frelse. Bagefter kan vi måske se det. Hun eller han er i en dybere forstand min frelser og hjælper. Hun eller han ved det ikke, men jeg kan i et øjeblik se og forstå det. I ét eneste lille glimt ser jeg, at det er sandt. Det er sådan det er. Hun eller han leder mig ud af mørket, bort fra synden og ind i lyset! Hun er en engel fra Gud. (Gal 4, 14). Vi er engle for hinanden, fordi livet og Gud er virksomme inden i alle de ting, som sker, og i det, som mennesker gør. Vi ved ikke, hvad vi gør, og den ene hånd ved ikke, hvad den anden gør. Hjertet forstår ikke, hvad maven gør. Foden forstår ikke, hvad hånden gør, men begge gør det, som er nødvendigt for at *hele* legemet kan trives og helbredes – og livet kan lykkes. Alting går kun fremad. Det, som er nu, er bedre end det, som var engang. Alt det, som sker i det enkelte menneskes liv, sker *for*, at hun eller han kan komme i himmeriget. Gud vil, at vi skal finde fred og glæde. – *Det, som Gud vil have gjort, gør han gennem mennesker*, som Jesus siger i Det nye Testamente. Livet beviser sig selv igennem de ting, som sker. Kærligheden beviser sig selv og sin virkelighed gennem vore handlinger. Når vi ser det, er vi ikke i tvivl.

Hullet i maleriet. Et glimt af himlen.

I Zen findes et billede, som kaldes *hullet i maleriet*.

Det, som vi ser, er maleriet. Virkeligheden er ligesom et maleri. Men pludselig kan vi få et *glimt*. Måske kun i en brøkdel af et sekund. Vi ser, at der er hul igennem maleriet. Vi indser, at det, som vi ser, kun er et maleri. Vi ser pludselig *igennem* maleriet! Vi kan se, at der er noget på den anden side, bag ved maleriet. Vi ser, at maleriet *ikke* er virkeligheden, men kun et billede! Maleriet er ikke hele virkeligheden eller enden på virkeligheden. Og selv om denne oplevelse kun varer et lille øjeblik, vil vi *aldrig* glemme den. Verden er ikke længere sig selv - efter den oplevelse.

Et glimt af himlen er, når man pludselig ser noget eller ved noget - uden at vide hvad det er. Man kan ikke sætte ord på. Men man ved, at det er *virkeligt*.

Hvad er helbredelse?

Vil du være rask?

At blive helbredt er at blive rask og at blive *hel* - at blive et *helt* og *sandt* menneske. At blive helbredt er at blive sig *selv* - sådan som man virkelig er eller var. Hvis vi er syge, kan vi blive helbredt. Hvis vi er raske, har vi ikke brug for nogen helbredelse. – De syge har brug for læge, ikke de raske! I himlen er der hverken brug for tilgivelse eller helbredelse, for der er alle raske. Når vi *er* os selv eller har *fundet* os selv, har vi ikke længere brug for helbredelse.

Hvis vi lever som store og små grene på det samme vintræ, er vi ikke adskilte, og vi har ikke brug for læge eller helbredelse. Hvis vi er *adskilt* fra livet, er vi prisgivet døden og har brug for at blive helbredt. Døden er et resultat af sygdommen. Når vi lever alene, uden håb og adskilt, skal vi dø. På en måde er vi allerede døde – vi er levende døde. Det liv, som vi lever, når vi er *adskilt* fra livet eller andre mennesker, er ikke noget sandt liv. Hvis vi lever uden tillid eller kærlighed, lever vi ikke et sandt menneskeligt liv. Vi lever adskilt og alene. Vi lever et

uværdigt liv som ofre. Vi lever i frygt og vrede. Når vi er alene, er vi ingenting. Når to eller tre er forenede, har de alle ting, er de helbredt. Syndefaldet er en fortælling om, hvordan manden og kvinden blev *adskilt* fra livet, glæden og Gud. *Engang var vi adskilte, udelukkede og fremmede, uden håb i verden*, siger Paulus (Efeser-brevet 2, 12).

Vi får det, som vi er klar til at modtage, eller det, som vi er *villige* til at modtage. På den måde *får* vi det, som vi ønsker eller vil *have*. Helbredelsen vil altid indfinde sig i *samme* øjeblik, som den er mulig! Hvis vi er syge, er vi ikke *rede* til at blive helbredte. Vi *vil* ikke modtage helbredelsen. Eller vi *har* ikke været villige til at modtage helbredelsen. Hvis man ikke tror, at man kan blive helbredt, bliver man ikke helbredt - for man *vil* ikke. På den måde kan vi have en modstand imod helbredelsen. På en eller anden måde synes vi, at den *koster* for meget – vi skal ofre for meget! Vi får og oplever det, som vi evner at modtage, og det, som vi er i stand til at acceptere. Vi får det, som kan trænge igennem vore tanker og vores psykologiske forsvar. Vi forstår de ord, som hører til vores sprog. Helbredelsen er der hele tiden *for* os. Den findes. Den står og venter på os. Ligesom lyset. Men den kan ikke tiltvinge sig adgang – hvis vi ikke *vil*. Men vi kan *vælge* en anden indstilling. Vi kan vælge at tro. Vi kan vælge at *have tillid* til helbredelsen. Vi kan vælge at være *villige*. Vi kan *vælge* at forsøge at *glemme* al vores viden og alle vore sikre erfaringer fra fortiden – og åbne os en *lille* bitte smule for *muligheden* af, at vi kan blive helbredt!

En mand er ikke blot identisk med sit ydre legeme, og en kvinde er ikke det samme som hendes fysiske krop. Vi er noget *mere*, noget dybere og noget andet. Vores sande *identitet* er ikke det, som vi kan se med det ydre øje. Livet er ikke det samme som kroppen. Døden er ikke enden og fødslen ikke begyndelsen. - *Forud* for vores fødsel var vi kendt af Gud og bestemt til at blive formet efter hans billede. Romerbrevet 8, 29. Det er dybest set ikke kroppen, som er syg, men *sindet*. Kroppen er *ikke* vores herre, og vi er ikke ofre eller trælle. Kroppen kan dybest set slet ikke være syg. Den er, hvad den er, og som den er. Sygdommen findes i vore *tanker* og *følelser*. Sygdommen i kroppen er en projektion eller en følge af vore tanker og følelser. Både helbredelsen og sygdommen kommer indefra. Årsagen til sygdommen eller blokeringen imod helbredelsen er *inden* i os selv. Helbredelsen er ikke kun en helbredelse af kroppen eller de ydre ting – de er kun et symptom eller et spejl – men en helbredelse af vores sind, følelser og

sjæl - og af vore relationer.

Kroppen har ikke nogen magt i sig selv. Kroppen er ikke en nødvendighed, en lov eller et fængsel, som holder os fanget. Vi er ikke kroppens fanger, og kroppen er ikke vores fængsel! Egoet gør måske kroppen til en mægtig gud, som vi må trælle under, men vi er ikke værgeløse ofre for kroppen. Kroppen er kun det, som vi gør den til. Hvis kroppen var en magt, eller hvis kroppen havde sit eget uafhængige liv, ville der *ikke* findes nogen helbredelse. Så ville vi være fortabt og *prisgivet* kroppens love og nødvendighed. Så ville vi være et *offer* for kroppen, dens vilje og dens sygdom. Men kroppen har *ingen* vilje eller hensigt! Det er kun os, der kan have tanker, følelser, vilje eller hensigt! Livet kan ikke dø, og der findes ikke nogen ubønhørlig naturens lov, som sender os i døden. Livet vil ikke, at vi skal dø. Det er egoets og verdens tanke og skema, men det er en illusion. Livet kan ikke forsvinde eller dø, og vi er ikke undergivet nogen naturens eller dødens lov. Vi er kroppens herrer og ikke dens trælle.

Kroppen bestemmer ingenting. Kroppen kan ikke slå os ihjel. Helbredelsen er en helbredelse af vores egentlige *væsen*, af vores indre. At blive helbredt er at blive *befriet* for illusionen – om døden og kroppen. At se, at det ydre, det synlige, det fysiske *ikke* har nogen magt i sig selv. At blive helbredt er at tilgive og acceptere verden, og at *se* verden, som den virkelig er. At *rumme* og se livet, som det *er*. At se, at livet er *godt* og *smukt*. At se, at kun kærligheden er virkelig og at ethvert angreb eller overgreb er en *bøn* om hjælp og kærlighed. At blive helbredt er at se, at *alle* mennesker er ét, ens og forbundne, og at der ikke er nogen adskillelse mellem os og det andet menneske eller mellem os og livet. At se, at alle mennesker er mine brødre, og at alt det, som sker, er en nødvendig del af min frelse. At blive helbredt er at indse, at vi *ikke* er adskilt fra Gud og aldrig *kan* adskilles fra Gud, lyset, glæden eller livet. Livet giver ikke slip på én eneste af sine egne. Vi *er* livet. Vi *er* sandheden, vejen og livet. Adskillelsen og fortabtheden var kun en illusion, kun en del af verdens, sygdommens og egoets skema. Gud sender os ikke i døden – det gør vi selv, hvis vi kun tænker *egoets* tanker, som altid fokuserer på offeret, smerten, lidelsen og døden. Den syge ser sig selv som fortabt og uden håb. At blive helbredt er at *tro* og *stole* på kærligheden og livets magt og godhed – at blive befriet for vreden imod skæbnen og livets gang. At blive befriet for egoets depression. At *tro* er at tro på, at vi kan helbredes – uanset vores lidelse

og sygdom. At tro er at *acceptere* og *tage imod* helbredelsen. At tro er at glemme sine egne meninger, erfaringer, følelser og tanker - og være *villig*.

At blive helbredt er at se, hvem man dybest set er – at finde hjem til sig selv. Når den fortabte søn vender hjem, bliver han helbredt. *Fortiden* bliver slettet, og han bliver tilgivet, velsignet og modtaget i glæde. Når jeg er helbredt, ved jeg, at jeg ikke er identisk med det ydre eller med det, som er sket engang i fortiden. Jeg er ikke identisk med det, som verden ser. At være helbredt er at *se* andre, som de er, og ikke at se sine egne tanker eller skemaer i dem. Når jeg er helbredt, er jeg fri til at leve livet i *glæde* sammen med andre mennesker. At være helbredt er at give slip på sine små krav og fordringer til livet. Når jeg er helbredt, behøver jeg ikke længere at dømme andre mennesker eller det, som sker. Jeg kan se, at andre mennesker er gode og uden skyld – de har aldrig gjort noget, der er til skade for mig. At blive helbredt er at få lykken, heldet og *livsglæden* tilbage. Når jeg er helbredt, kan jeg tilgive andre og elske mig selv. Jeg kan tilgive livet og holde op med at hade og bekriige min sygdom. At være helbredt er at *opstå* fra de døde eller at blive *født* på ny. At leve i en værdsættelse og *taknemmelighed* over for livet. Når jeg er helbredt, har jeg *overvundet* døden, sygdommen, depressionen og verden. Når jeg er helbredt, kan jeg *se forbi* sygdommen og se det, som er på den anden side af sygdommen. Jeg kan *se* lyset bag ved mørket. Jeg kan leve med min sygdom. At være helbredt er at *rumme* og acceptere livet og kærligheden og at leve uden frygt for det, som skal ske. At være helbredt er at vide, at Gud findes alle steder, i alle øjeblikke og til alle tider, og at intet menneske *kan* være adskilt fra godheden eller livet.

Den, som selv er blevet helbredt, kan helbrede andre. Han kan ikke andet, og det er det, som han *gør* – uden at tænke over det. Han giver det videre, som han har modtaget. Kun *fordi* vi har modtaget så meget, kan vi give det videre – uden nogen kamp, vilje eller selvovertindelse. Helbredelsen *afhænger ikke af vores vilje eller anstrengelse*, som Paulus siger. Alle vore anstrengelser er kun spildt arbejde. Es 49, 4. Vi er planter, vækster og træer på Herrens mark. Væksten og helbredelsen kommer ikke fra vores vilje eller tanker. Vi er leret, og Gud er keramikeren. Gud er den høne, som spreder sine vinger og beskytter sine små. Gud er moderen, som bærer os på armen. Es 45, 9 og 46, 3.

Der er ingen ting at se. Eckhart.

- *Alle ting bliver for dig idel Gud, ganske som hvis et menneske længe har set ind i solen.*

Mester Eckhart taler om at *tåle* Gud, at lide Gud, at *tåle alt* - fordi Gud er i *alle* ting. Hos ham bliver menneskets styrke netop det *passive* og tålmodigheden.

Det latinske udtryk for tålmodighed: *patientia* og *patior* er det samme ord som *passiv*. Verbet *patior* betyder, at jeg lider, udstår og udholder noget ubehageligt. Jeg tåler, bærer og finder mig i noget, men det betyder også, at jeg er passiv, modtagende og får noget givet. *Patientia* betyder på én gang tålmodighed og overbærenhed og samtidigt lidelse og lidenskab!

For Eckhart er *livet* og det gode og i sidste ende Gud noget, som jeg lider, *modtager* og får *foræret*. Det gode, som jeg gør, er *ikke* noget, jeg "*vil*", men noget, jeg "*lider*". Jeg er passiv i betydningen *modtagende*, når jeg gør det gode, ligesom det at være passiv, udholdende og tålende er et gode. Han har indset, at vore gode gerninger *ikke* er vores eget værk, ikke kommer fra vore egne tanker, men *stammer* fra skabelsen, livet eller Gud selv. Det, der er vores gave og opgave, er ikke at tænke på gode gerninger, men at *tåle*, at de kommer af sig selv, at give dem *lov* til at flyde ud af sig selv. Det betyder, at vi skal lære at vente på, at de selv kommer. Lige som sommerfuglen: - Det nytter ikke at jage efter den. Man må vente, til den kommer af egen fri vilje!

Sjælen er en *spire*, siger Eckhart. - Den vokser som en *plante*. Det kræver en sand tålmodighed at pleje og passe en lille spire, for den vokser i sit eget *tempo*, og *hvorhen* den vil - og ikke efter vores hoved eller ideer! - *Ånden blæser, hvorhen den vil!* Det vigtige og værdifulde i livet er ude af vore hænder og kontrol.

Menneskets handlinger er som et træ i skoven, der kaster et frø, som spirer til et nyt træ, siger Mester Eckhart. *Gud grønnes og blomstrer i glæde i mig!* Træet handler ikke, men er *virksomt*. Træet skaber ikke noget nyt træ. Den nye spire er *ikke* noget objekt for træets hensigtsmæssige handling. Træet er ikke et subjekt over for et objekt. Eckhart udbryder: - Jeg er kommet *fri* af min egenvilje, og jeg og Gud er blevet ét! At virke betyder at fungere og være til efter sin

bestemmelse og natur.

Idealet om *ikke-handling* hos Eckhart, betyder ikke, at vi skal være opgivende eller uvirksomme, men at vi skal handle på en *anden* måde, en mere *autentisk* måde - i overensstemmelse med vores natur, rette størrelse, det rette tidspunkt og vores rette plads i verden. Ikke-handling hos Eckhart er frie, åndelige handlinger, uden nogen tvang - udefra eller indefra. Min ikke-handling er *ikke* betinget, forårsaget eller begrænset af mit *begær* eller mine *behov* eller af mine *tanke*. Det er ikke længere mig, der handler. Det er Gud, der virker og arbejder i mig og igennem mig.

Vi ved ikke, hvad der er vore virkelige eller sande *behov*. Vi tager fejl og bilder os noget ind. Kun han, som har skabt os, kender vore virkelige behov. Vi prøver at få verden til at opfylde vore behov, men verden giver os kun en kortvarig tilfredsstillelse og derefter en langvarig smerte! Vores rigdom, lykke og arv ligger ikke ude i en fremmed verden, men inden i os selv. Når vi overlader vores lykke til Gud, vil vi rejse *let* og *ubesværet* på vejen. - Hvad har lyset behov for? Dybest set har vi slet ingen behov undtaget at vågne op og sprede lyset for hinanden.

Når en mester laver et billede af træ, så fører han ikke billedet "ind i" træet. Han skærer de spåner væk, som gemte og dækkede over billedet. Han tilfører ikke træet noget, men han fjerner og bortmejsler det, som var på overfladen, og så lyser det frem, som lå skjult derunder! Lyset bliver så rigeligt, at det flyder over og ud i det ydre menneske.

Den kærlighed, som jeg fyldes med udefra og oppefra, flyder over og ud i verden - ikke ved en møje eller anstrengelse fra min side, men som en naturlig, *uanstrengt*, flydende proces. Kærligheden er det levende vand, som *flyder* over i det ydre menneske. Alle vore anstrengelser er kun spildt arbejde. Es 49, 4.

- *Alle ting bliver for dig idel Gud*, siger Eckhart, ganske som hvis et menneske længe har set ind i solen. Det virkelige og det, som vokser, er det, som ikke er *betegnet*, begrænset eller defineret - det vil sige: afgrænset. Det, som vi lever af, er det, som vi *ikke* kan sætte *grænser* for, det, som vi ikke kan dæmme op for, det, som vi ikke kan *kontrollere*, men som *oversvømmer* os, og som vi *svømmer* rundt i. Vi er levende skabninger, som svømmer rundt i det levende vand. Det, som jeg holder *afgrænset* til mig selv, er ikke så meget værd som det, jeg kan

dele med andre - det, som vi alle har del i! En amerikansk forfatter (Robert Aitken) har sagt, at den ægte tro, taknemmelighed og *tillid* finder vi i naturen, i tomatplantens virke og i havets plankton - regnormens visdom! Her virker det universelle sind, og intet bliver sparet, opsparet, reserveret til os selv. Når vi har set tilstrækkeligt længe ind i solen, bliver vi *blinde* for alt andet end solen. Vi *glemmer*, siger Eckhart. Vi er som den fisk, der svømmer i vandet. Der er ikke andet end vand - ligeegyldigt, hvorhen den svømmer. Som med et menneske, som har givet *slip* og er gået ind i *strømmen*: Det gode er overalt, og jeg kan ikke *se* andet end lys, tillid, tro og kærlighed. - *Alle ting er blevet til guld i vore hænder*, som Eckhart siger.

Tiden er et begreb og derfor en konstruktion. - Det øjeblik, da Gud skabte det første menneske, og det øjeblik, da det sidste menneske skal forgå, og det *nu*, som jeg står og taler i, er det selv *samme* øjeblik, og det er alt sammen det ene og *samme* nu. Der er kun én tid – lige nu.

I visdommen og i troen ser jeg *virkeligheden*, som den er. Jeg *glemmer* alle de *ord*, som jeg plejer at bruge om Gud, siger Eckhart, og "jeg tager ham nøgen i hans badehus, hvor han afklædt og nøgen er sig selv"! Sandheden er ikke fingeren, men den måne, som fingeren peger på. Gud er, som han er, og gør, hvad han vil. Han kan ikke lukkes *ude*, men han kan heller ikke lukkes *inde* i vore ord, sprog eller dogmer.

Ret og retfærdighed.

v1 For Himmeriget ligner en vingårdsejer, der tidligt om morgenen gik ud for at leje arbejdere til sin vingård. **v2** Da han var blevet enig med dem om en dagløn på en denar, sendte han dem hen i sin vingård. **v3** Ved den tredje time gik han ud og så nogle andre stå ledige på torvet, **v4** og han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård, så skal jeg betale, hvad I har ret til. **v5** De gik derhen. Igen ved den sjette og den niende time gik han ud og gjorde det samme. **v6** Ved den ellefte time gik han derhen og fandt endnu nogle stående dér, og han spurgte dem: Hvorfor har I stået ledige her hele dagen? **v7** De svarede ham: Fordi ingen har lejet os. Han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård. **v8** Da det blev aften, sagde vingårdens ejer til sin forvalter: Kald arbejderne sammen og betal dem deres løn, men sådan, at du begynder med de sidste og ender med de første. **v9** Og de, der var

blevet lejet i den ellefte time, kom og fik hver en denar. **v10** Da de første kom, troede de, at de ville få mere; men også de fik hver en denar. **v11** Da de fik den, gav de ondt af sig over for vingårdsejeren **v12** og sagde: De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, der har båret dagens byrde og hede. **v13** Men han sagde til en af dem: Min ven, jeg gør dig ikke uret. Blev du ikke enig med mig om en denar? **v14** Tag det, der er dit, og gå! Jeg vil give den sidste her det samme som dig. **v15** Eller har jeg ikke lov til at gøre, hvad jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god? **v16** Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste.«

(Mattæus 20, 1).

I filosofiens historie er diskussionerne om ret og retfærdighed uendelige. I menneskehedens religioner og tanke-systemer har begreberne spillet en enorm rolle. Psykologisk er vore følelser om ret og retfærdighed meget stærke og indgroede. Vi kender følelsen af, at det ikke er retfærdigt, fra dagligdagens dramaer og fra vore egne tanker og reaktioner. Vore tanker om ret og retfærdighed hænger sammen med tanken om bør og burde og med vores moral. Men meget af det, som vi kalder normer og moral, er kun verdens og egoets lov og moral. Moralen er et spil, som skjuler Gud – og skabelsen og livet. Jesus var en frådser og en vindranker.

I lignelsen om arbejderne i vingården handler vingårdsejeren klart uretfærdigt - efter vores eller verdens målestok. Måske kan vi endda føle, at ejeren ligefrem gør nar af de arbejdere, som har præsteret mere. Vi kan umiddelbart føle uretfærdigheden og urimeligheden, når vi hører historien.

De arbejdere, som har arbejdet mest, og som burde blive belønnet, er naturligt nok vrede og utilfredse: - *De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, der har båret dagens byrde og hede.* Den menneskelige retfærdighed er, at mennesker skal modtage, som de har *fortjent*, eller at goderne skal fordeles efter, hvor meget mennesker har *præsteret*. På samme måde indebærer retfærdigheden, at de, som har syndet eller skadet andre, skal *straffes*. Egoet handler ud fra nogle dybe overbevisninger om verden: - Der er ikke nok til alle. Vi kan ikke alle få det, som vi vil have. Derfor skal de gode ting fordeles skævt, så de gode, retfærdige eller flittige skal have mere. Det er den

eneste mulighed for egoet. Verdens tanke om retfærdigheden bygger på, at det, som det andet menneske får, bliver taget fra mig, og det, som jeg får, bliver røvet fra den anden. Hvis hun eller han får mere, får jeg mindre. Det ene menneske er fjende, modstander eller konkurrent til det andet menneske. Egoet tænker i en økonomisk eller markedsmæssig model. I det økonomiske liv kan vi jo mene, at hvis konkurrenten får mere eller får ordren, så går den fra mig. Denne økonomiske model overfører egoet til *alle* forhold. Følgen af tanken om retfærdigheden er, at vi angriber, forsvarer os, bliver vrede, ser de andre som skyldige og os selv som uskyldige og hævner os. Vi kan føle en næsten hellig vrede, når vi straffer dem, som har *forsyndet* sig. De har brudt loven, og de har fortjent straf. De er *skyldige*. De er selv ude om det. Det er retfærdigt. Det ville være forfærdeligt uretfærdigt, hvis disse lovløse gik fri uden straf! Vi kan føle, at vi svinger sværdet – næsten på Guds vegne. Vi er tilfreds med os selv. Det er os, som har ret. Det er en principsag!

Vi kan også i den bibelske fortælling se, hvordan de første arbejdere kommer til at føle sig som *ofre*. Det er synd for dem. De lider uret. De bliver utilfredse og vrede. Dybere nede kan vi sige, at de føler frygt, for de er bange for, hvad vingårdsejerens handlemåde kan føre til - hvis den breder sig! De er bange for at miste den smule, som de har samlet sig. De bliver vrede på de øvrige arbejdere. Indirekte kræver de, at ejeren skal tage noget fra de øvrige og give til dem. De andre er min fjende. Han eller hun er en *fremmed* – som ikke vedrører mig. Jeg er ligeglad, men det skal være retfærdigt. Koste hvad det vil!

Det grundlæggende krav er, at verden og livet *skal* være retfærdigt, og den vigtigste følge af denne tanke er *vreden*. Vreden rammer både vingårdsejeren og de øvrige arbejdere. Alle egoets mekanismer, illusioner og forsvar kommer frem i den lille historie. Lignelsen er et budskab til os om at holde igen med vores hurtige dom over livet som uretfærdigt. Budskabet er, at vi skal stille spørgsmålstegn ved vores indgroede *tro* på menneskelig ret og retfærdighed. Sandheden er, at der ikke bliver taget noget fra de første arbejdere. De vrede arbejdere lever i en drøm. Deres utilfredshed, frygt og vrede bygger på en grundlæggende indbildning eller illusion: At det går ud over dem, når andre får noget. Sådan er livet *ikke*. Snarere lige omvendt: Når hun eller han får noget, så bliver det også givet til mig. Når hun oplever en større glæde, vokser alles glæde – til deling! Vi er ikke hinandens fjender. Vi

er indbyrdes forbundne og - på et dybere plan - fælles om livet. Hun og han er min ven. Vi er ikke ofre, og vi er heller ikke svage eller magtesløse. Der findes ikke nogen derude eller uden for mine tanker, som kan skade mig eller tage noget fra mig. Vi har alle fået, hvad vi har brug for, og alt det, som vi overhovedet har nogen nytte af. Der *er* virkelig nok til alle. – *Gud vil fuldt ud give jer alt, hvad I har brug for*, som det siges i Det nye Testamente. Det, som vi selv tager med hånden, skal vi miste, men det, som vi har modtaget og fået givet, beholder vi for evigt. Vi mister ikke noget værdifuldt. Når vi lever livet, får vi ikke mindre, men mere. Livet giver os ikke nogen grund til at frygte, at vi skal miste det, som vi har. Der findes ikke nogen levende skabning, som i løbet af livet får mindre.

Egoets påstand er, at vores retfærdige harme og vrede er *velbegrundet* og *berettiget*. Derfor er egoet indædt og aggressiv i sin retfærdige sag. Egoets vrede vender sig imod det andet menneske. Han og hun gøres skyldig og lovløs. Straffen over ham er begrundet. Vi skal ikke bare give efter for al uretfærdighed, og man skal sige fra og stå fast på sine *principper*, tænker jeg. Egoet løfter retfærdigheden op til noget, der er hævet over den enkelte - til en sag. Derfor er egoets vrede næsten hellig. Kampen for retfærdigheden bliver vores hellige krig. Egoet ved godt, at prisen for den hellige vrede er, at vi nok aldrig får fred i sindet, med os selv eller andre. Men egoet er villig til at betale den pris. Livet er krig og kamp, tænker egoet. Vi skal med viljens styrke stå fast på vores *ret* og kæmpe. Vi skal ikke give op!

Livet har en helt anden slags retfærdighed. Livets retfærdighed er, at vi alle får det, vi har brug for. Ikke det, som vi tror, at vi har brug for, men det, som vi i virkeligheden har brug for. Det, som vi virkelig har brug for, er livet, lyset og kærligheden. Det får vi givet - uden nogen grænser. Hver eneste dag. Der *er* nok til alle. Vi skal ikke være bange. Det, som vi beder om, det får vi. Vi får det, som vi har bedt om. Livet kan ikke give os noget, som vi ikke virkelig har brug for. Det, som vi virkelig har brug for, kan vi *ikke* selv tage med hånden. Det kan vi kun *modtage*.

Der er kun ét lille skridt fra verden til himmeriget.

Det tager kun et eneste lille øjeblik at miste troen på livet. Når vi mister

troen på, at livet er godt og smukt, bliver vi *fristet*. At føle fristelsen i os tager kun ét lille øjeblik. I det øjeblik opgiver vi. Vi falder tilbage. Vi føler en vilje eller et ønske i os til at opgive og flygte fra det hele og falde *tilbage*. Vi mister modet. Vi mister al fred og glæde. Vi mister troen på, at livet nogen sinde vil lykkes. Vi føler os svage, hjælpeløse og afmægtige. Fristelsen er altid en fristelse til at være *lille* og *svag*. Den er en indre impuls om igen at give sig ind under verdens lov, nødvendigheden, ufriheden, følelserne og afmagten.

Der er kun ét eneste lille skridt fra verden til himmeriget. I ét eneste glimt kan vi se lyset eller sandheden eller kærligheden. I det øjeblik er vi overbeviste, sikre og fulde af fortrøstning. Det er ikke svært at se lyset. Det tager ikke lang tid, og det kræver ingen møje eller anstrengelse. Det sker pludseligt i ét øjeblik. Lige som Maria ved den tomme grav. I ét øjeblik vender hun sig rundt og ser, at det er Jesus – og ikke havemanden.

Som lynet lyser fra den ene ende af himlen til den anden, når det lyner, sådan skal Menneskesønnen vise sig.

Luk 17, 24.

Men det tager heller ikke lang tid at blive fristet. I ét eneste splitsekund ser verden pludseligt helt anderledes ud. Livet bliver ondt og fjendtligt. Livet bliver lidelse. Det, som er og det som sker, er meningsløst. Alting er håbløst. Troen bliver en naiv drøm. Vi mister troen og tilliden til, at livet kan lykkes. Vi ser, at det, som vi troede på, var en illusion, en drøm. - Når vi bliver fristet, bliver vi *besnæret* med en *forførerisk* tale! hedder det hos Paulus. Kol 2, 4.

Kan Gud dække bord i ørkenen? Kan han også give brød? Kan han skaffe kød til sit folk? Salmerne 78, 19.

Når vi bliver fristet, gribes vi af frygt og angst. Vi mister tilliden til os selv og andre mennesker. I ét øjeblik ser vi, at vi ikke duer til noget og ikke er kommet nogen vegne. I ét eneste øjeblik ser hun, at den mand, som hun elskede og troede på, har bedraget hende og løjet over for hende. Når vi bliver fristet, sker det i ét lille nu, hvor alting bliver vendt om til sin modsætning.

I ét nu ser han, at hans håb om helbredelsen var én lang indbildning og illusion. Han vil aldrig blive rask igen. Han vil komme til at lide mere og mere og til sidst dø en forfærdelig død. Hans smerter og lidelse vil

kun blive værre og værre. Der er intet håb. Han har blot levet i en drøm. Alt skal han miste og intet beholde. Livet er uden mening.

Fristelsen kommer af frygten, og den gør os hårde og vrede. Det er ikke mærkeligt, hvis vi bliver fristet. Når vi føler fristelsen, føler vi en vilje til at vende tilbage til det gamle. Vi føler fristelsen til at vende tilbage til vore gamle tanker og følelser, vores gamle selvbillede eller vores gamle frygt og mistro, som vi har lært af verden. Vi føler, at det, som var i fortiden, var mere trygt og sikkert. Vi hører pludselig kaldet fra vore gamle guder. At blive fristet forudsætter, at vi har lært noget nyt, en ny viden – at vi har fået en ny tro. At blive fristet forudsætter, at vi er blevet omvendt. Det menneske, som aldrig er blevet omvendt, kan ikke blive fristet af det gamle. Vi har lært en anden opfattelse af verden og livet end den, som vi engang – i barndommen, i skolen, i livet - lærte. Det er ikke mærkeligt, at vi pludseligt kan komme i tvivl og miste troen. Fra barns ben har vi lært at frygte verden og mistro livet og godheden. Vi har lært, at der ikke kommer nogen for at hjælpe os, men at det andet menneske helt modsat vil tage noget fra os. At livet vil tage det hele fra os. Det er ikke underligt, hvis vi bliver fristet til at falde tilbage til det, som vi kender til – vores gamle viden. Det gør ingen forskel, at det, som vi kender og har lært, er negativt eller fjendtligt. For det er stadig væk det gamle og kendte, som vi kan føle os trygge ved.

Fristelsen kommer, fordi vi føler, at vi er kommet ud i det tomme rum og ikke er sikre på, hvad der er sandt eller godt længere. Vi ved ikke længere, hvad der er op eller ned. Når vi aflærer egoets og verdens gamle skema, kan vi føle, at vi mister fodfæstet eller orienteringen. I fristelsen bliver vi grebet af en stærk frygt for noget ukendt eller uoverskueligt. Dybest set er fristelsen altid en pludselig frygt og angst for kærligheden. Kærligheden bliver i ét nu til sin modsætning. Den bliver truende, farlig og oversvømmende. I fristelsen bliver vi grebet af en frygt for nuet – og vi konstruerer pludselig fortiden som noget, der var bedre end nutiden. At blive fristet er at vige tilbage fra nuet i frygt og angst for noget, som vi føler, at vi ikke kan kontrollere. Fristelsen er en vilje til at vende tilbage til fortidens løsninger. Uanset hvor dårlige de var. På den måde er fristelsen oftest en vilje til at vende tilbage til lidelsen, egoet og verdens helvede. Når vi ser himmeriget, kan vi blive bange og ønske at vende tilbage til vores personlige helvede. Når vi bliver fristet, bliver vi forvirrede og omtågede. Vi glemmer i øjeblikket,

hvad fortidens helvede egentlig var. Vi konstruerer det på en falsk måde, og derfor bliver vi fristet. Fristelsen er *daemonisk*, for i fristelsen bliver vi fristet til at søge tilbage til det onde.

Når vi falder for fristelsen, falder vi tilbage i verdens tankegang: - Vi er svage og afmægtige ofre. Vi bliver aldrig helbredt. Det bliver aldrig godt igen. Kærligheden er ikke mulig. Det gode er en illusion. Vi kan ikke gøre os fri af verdens hårde lov og nødvendighed. Vi er prisgivet og forladt. Vi har ingen frihed til at vælge. Det gode liv eller tilliden til livet er en naiv og barnlig drøm. Vi har bilddt os noget ind. Der findes ingen vej ud af lidelsen. Der er intet nyt under solen, og alt det gamle vil bare fortsætte til evig tid. Gud eksisterer ikke, og vi vil aldrig finde nogen fred eller glæde.

Når vi bliver fristet glemmer vi, at vi *har* set lyset. Vi glemmer, at vi *allerede* har givet slip på lidelsen. Vi underkaster os igen de gamle magter og guder. Vi bilder os ind, at vi er svage og afmægtige og er *nødt* til at adlyde verdens og syndens lov. Vi underkaster os igen menneskers påbud og lære, siger Paulus. Kol 2, 20.

Vi er ikke under loven, men under *nåden*! Rom 6, 14 og 7, 1. At være under loven er at være undergivet verdens, egoets og syndens lov – at være et offer, at være tvunget og ufri, fanget og hæmmet. At være under nåden er at være fri for egoets lov og tvang. Egoet siger altid: - Det er ikke muligt! Når vi er under nåden, ved vi, at *alting* er muligt, og kun ét er fornødent. Vi ved, at vi er frie til at leve et *værdigt* liv i fred og glæde. At vi ikke skylder verden noget. At vi ikke behøver at leve et liv som værgeløse ofre for verdens regler, normer, krav eller moral. At vi er taget ud af nøden, synden og loven. At vi ikke er syndens trælle, men frie mænd og kvinder - lysets og livets børn. At vi kan gøre det, som vi dybest set vil, og at vi vil *lykkes* med vores liv og vej. De, som er under nåden, har Guds lykke, styrke og held.

Der er kun ét lille skridt fra himmeriget til lidelsen, fra troen til tvivlen og mistilliden. I hvert eneste øjeblik *vælger* vi, hvad vi vil se. Vi skal ikke gøre så meget. Alting er allerede blevet gjort og skabt for os. Men vi *vælger*, hvordan vi vil se - på os selv, det andet menneske eller livet. Vi vælger i hvert eneste nu, om vi vil være *villige*. - Det afhænger ikke af vores vilje eller anstrengelse, som Paulus siger, men vi vælger, om vi ønsker at se det på den ene eller på den anden måde. Livet beder os kun om en lille bitte tro. Vi skal ikke befri os selv fra verdens eller egoets

skemaer. Det kan vi ikke. De skemaer er *vore* skemaer. Men vi *vælger*, om vi vil være *villige*. Vi vælger om, vi vil give slip på eller klynge os til vore gamle tanker og følelser. Hvis vi vælger at give slip på tvivlen og fristelsen, når den kommer, vil Gud gøre resten. *Gud gør det for os, som vi ikke kan gøre for os selv*. Lad Gud være i fred!

Vi skal tilgive hinanden, livet og os selv.

Det han gjorde imod mig kan jeg nok aldrig nogensinde tilgive. Jeg har prøvet at tilgive ham men jeg kan ikke. Jeg har talt med ham og forsøgt at forstå ham og hvorfor han gjorde det, men jeg forstår det ikke. Jeg forstår ikke hvordan han kunne gøre det. Jeg kan ikke acceptere det. Hvis han bare havde været ærlig dengang og sagt sandheden, som det var. Men han sagde ikke noget. Han løj bare. Han lod som om at han elskede mig men det gjorde han slet ikke. Han fortalte bare historier. Han var ikke ærlig. Til sidst gik han bare fra mig. Der var slet ikke nogen grund til det. Han gik bare. Han var iskold og ligeglad. Jeg fik det meget dårligt og ville ikke leve mere. Jeg savnede ham. Jeg gav ham alt hvad jeg havde men han var åbenbart ligeglad. Jeg tilgiver ham aldrig.

I min vantro vidste jeg ikke hvad jeg gjorde.

I Tim 1, 13.

Det hjælper ikke noget, hvad præsten siger. Hvis vi ikke *kan* tilgive, kan vi ikke tilgive. Følelsen eller tanken er for stærk. Den overvælder os. Vi kan ikke tilgive og vi *vil* heller ikke tilgive. Vi er blevet såret for meget. Der er sket for meget. Et andet menneske har gjort noget, som har ødelagt vores liv. *Det bliver aldrig godt igen*. Det, som ikke måtte ske, skete alligevel. Vi er blevet ofre for det, som en anden har gjort. Den anden har handlet uden nogen følelse. Vi er blevet svigtet. Vi er blevet forladt. Det, som er sket, er gået langt ind over vore grænser. Vi er blevet udnyttet, snydt og misbrugt. Vores kærlighed og tillid er blevet svigtet og misbrugt. Vi gjorde det bedste, vi kunne – og blev straffet.

Den følelse, vi har i kroppen, er stærk og giver farve til hele vores liv. Vi bliver vrede, depressive eller mistroiske. Det at vi ikke kan tilgive,

får en vedvarende virkning på *hele* vores efterfølgende liv. Vi får et dårligt liv, fordi vi i vores vrede kommer til at lukke af for livet. I den forstand skal vi tilgive for vores egen skyld – for at gøre noget godt for os selv. Vi får et bedre liv, hvis vi kan tilgive hinanden, livet – og os selv. Det er en *psykologisk* lov, og den kan få os til at prøve at tilgive. Måske ikke for det andet menneskes skyld, men for vores egen.

Men det hjælper måske ikke så meget alligevel. Måske *kan* vi bare ikke tilgive. Så det er lige meget, hvad præsten eller psykologen siger. Vi *kan* ikke. Vi er besat i en vis forstand. Vi er besat af fortiden.

Den dybe og stærke følelse kommer af en grundlæggende *tanke*. Vore følelser kommer fra vore tanker. Vores grundtanke er, at vi er blevet ofret. En anden har skadet og ødelagt os mod vores ønske og vilje og trods vores kærlighed og tillid. Vi tænker, at det, som den anden gjorde, gjorde han imod mig – det gjorde han i den *hensigt* at ødelægge mig. I vore tanker gør vi den anden til en bøddel, dommer eller fjende. Vi kan ikke tænke andet end, at han ønskede at skade mig. Vore tanker om det andet menneske er en projektion. Det, som vi tror, er ikke sandt. Det er en illusion, at han kun gjorde det *for at* skade os. I vores vrede digter vi en falsk historie om fortiden. Det, som vi tænker, er ikke virkeligt, men en drøm – om den andens forfærdelige skyld.

Når vi ikke kan tilgive, lever vi ikke længere i nutiden, men i fortiden. Det, som vi ikke kan tilgive, er noget, som skete og var engang – ikke noget, som er lige nu. Hvis vi kun kan leve i fortiden, kan vi aldrig tilgive. Med vores vrede tror vi, at vi kan ændre fortiden og det, som skete. Vore øjne er hele tiden rettet bagud mod fortiden. At tilgive er at give slip på fortiden, at slette fortiden og starte forfra. Fortiden er død og borte. – *Lad de døde begrave deres døde. Se det gamle er forbi og noget nyt er blevet til!* Gud ser ikke på fortiden. Gud er blind for det, som skete engang. Gud kender og har ingen fortid. Kun det, som findes lige nu, er virkeligt, og Gud ser kun det, som er lige nu (Ezekiel). Han har slettet vores gældsbevis og fortid – og naglet det til korset, som Paulus siger!

Når vi ser sandheden og den virkelige verden, *kan* vi tilgive hinanden, os selv og livet. Når jeg ser, at mine *tanke*r om hans skyld og ondskab, ikke er sande, men *kun* er mine tanker, kan jeg tilgive ham. Jeg behøver ikke engang at tilgive ham længere. Min følelse kommer af tanken. Tanken kommer af den måde, jeg *ser* det hele på. Hvis jeg kan se det,

som det er og var, forsvinder min misfornøjelse og vrede følelse, og jeg tilgiver livet – og ham. Han *er* uden nogen skyld. - Livets ånds lov *har* befriet alle mennesker fra syndens og dødens lov, som Paulus siger. Romer-brevet 8, 2. Hvis jeg lever i en illusion eller i en slags drøm om det, som han gjorde, *kan* jeg ikke tilgive. Hvis jeg drømmer, tror jeg, at det, som jeg oplever, er sandheden og hele sandheden. Det er umuligt for mig at tro noget andet! Jeg har intet valg og ingen frihed. Følelsen er for stærk. Men i det øjeblik, hvor illusionen eller sløret falder, kan jeg tilgive. Jeg kan ikke andet. Nu ser jeg, *at der slet ikke er noget at tilgive*. Han har ikke gjort noget forkert, ondt eller dårligt. Han gjorde det, som han kunne. Han gjorde det bedste, som han kunne. Han har ikke ødelagt mit liv, for *kun* jeg kan ødelægge livet for mig selv.

Tilgivelsen skaber et nyt åbent og kærligt rum, hvor vi kan leve med os selv og andre mennesker i Guds fred og glæde. Tilgivelsen åbner for en anden verden. Den er den nøgle, som åbner porten til en anden verden. I det rum er fortidens gamle mure revet ned. Vore vrede følelser fra fortiden var den mur (Paulus), som holdt os adskilt fra andre mennesker – og dybest set fra os selv. I tilgivelsens åbne rum er der ikke længere nogen mure. Vi er blevet forenet og forsonet med hinanden og os selv.

Intet menneske er kun et offer. Vi er dybest set alle frie og stærke mennesker. Der er ingen, som kan tage noget værdifuldt fra os. Det kan vi kun selv. Efter vores skabelse *kan* vi ikke være ofre. Vi er skabt i Guds billede. Hvis vi tror, at vi er ofre, har vi glemt vores *natur* og hvem vi dybest set er. Når vi ikke vil tilgive, gør vi os selv meget mindre, end vi er. Vores sande natur er at velsigne livet og tilgive og give kærlighed af et frit hjerte. Som et træ i skoven. I overskud og glæde – i *taknemmelighed* over, at vi har modtaget så rige gaver af livet. Det er derfor, at Jesus kan sige, at vi skal elske og tilgive vore fjender og dem, som forfølger os. Når vi har set og indset, at andre mennesker slet ikke er vore fjender, tilgiver vi dem. Vores tilgivelse kommer af sig selv. Vi ser, at der egentlig ikke er noget at tilgive. De kunne ikke gøre andet, end det de gjorde. – *Tilgiv dem, for de ved ikke hvad de gør!* Den sætning har en positiv mening. Den betyder også, at vi ikke ved, hvad de gør, og ikke skal eller *kan* dømme dem! De har ikke nogen skyld. – *Tilgiv dem, for I ved ikke hvad de gør!* For Jesus betød det også, at han fastholdt, at han selv ikke var noget offer. Han valgte selv sin vej og skæbne. Han valgte det, som var hans *vilje*.

Ingen er et offer.

For du vil ikke have slagtoffer,
og bringer jeg brændoffer, tager du ikke imod det;

(Salme 51, 17)

Slagtoffer og afgrødeoffer vil du ikke have
– du har åbnet mine ører –
brændoffer og syndoffer ønsker du ikke.

(Salmerne 40,7).

Vogt din fod, når du går til Guds hus. Det er bedre at gå derhen for at høre end for at bringe offer, som tåberne gør, for de forstår ikke andet end at volde ondt.

Prædikerens 4, 17.

v22 Da sagde Samuel:

»Vil Herren hellere have brændofre og slagtofre end lydighed mod Herren?
Nej, at adlyde er bedre end offer,
at lytte er bedre end vædderes fedt.

1 Samuel 15, 22.

Ifølge egoet og verdens visdom er vi *alle* hjælpeløse ofre, og derfor er vores vrede og frygt *velbegrundet*. Vi er magtesløse og underkastet sygdom, ulykker, ensomhed og død. Adam blev et offer for kvinden og kvinden for slangen. Gud blev et offer for de første menneskers utroskab. Når han bliver skilt, bliver manden et offer for hustruens modvilje og kulde. Når hun mister den mand, som hun elsker, bliver hun et offer for døden. Vore børn er ofre for deres forældres dårlige opdragelse. De hjemløse er ofre for regeringens politik. USA er et offer for den muslimske terrorisme. De sorte er ofre for de hvide. De homoseksuelle er ofre for samfundets intolerance. Alle er vi ofre for

vore medfødte biologiske behov.

Vi er alle hjælpeløse ofre. Der er ikke noget at gøre. Vi kan ikke stille noget op. Der er ingen nåde. Ingen spørger os om, hvad vi vil. Alting sker bare – enten fordi verden er ond, eller fordi de andre er onde imod os. Vi tænker, at de gør det, som de gør, *for at* skade os. Vores jeg er lille og afmægtigt over for det, som sker. Egoet tænker, at det, som sker, er ikke det, som jeg vil. Livet er kort og grusomt og ender med en meningsløs død. Alle er vi ofre for døden.

Af Gud og livet har vi gjort os et udskåret *billede*. Egoet tænker, at vi kan ofre os til livet eller til Gud for at få andel i livets gaver. Hvis jeg giver noget til Gud, vil han blive mere venlig og forsonlig og måske give mig det, som jeg har brug for. Hvis jeg ofrer mig, vil Gud ikke være så vred. Hvis jeg ofrer mig for andre mennesker, vil de være mere kærlige. I et parforhold må man ofre sig og gå på kompromis. Man må give køb og være rede til at indgå en handel. Ellers går det ikke. Ellers får man ikke noget ud af det. Livet giver os ikke frivilligt det, som vi vil have. Et forhold mellem to mennesker består i den grundlæggende lov, at hvis du gør noget for mig, vil jeg gøre noget for dig! Hvis du ikke giver mig det, som jeg vil have, vil jeg forlade dig! Måske vil vi godt ofre noget af vores eget til Gud, men hvis Gud ikke vil give os det, som vi beder om, vil vi opgive og forlade ham.

- Livet og jeg vil ikke det samme, tænker egoet. Vi kan ikke stole på verden, livet eller hinanden. Det andet menneske vil ikke det, som jeg vil. Derfor må jeg nødvendigvis ofre mig. Ellers får jeg slet ingenting ud af livet. Ellers er jeg fortabt. Alle vore ofre kommer af vores frygt og mistillid til livet og hinanden.

Vi *gør* os selv til ofre. Vi *er* ikke ofre, men vi skaber og *oplever* en fremmed verden, som *gør* os til ofre. Vi *ser* os selv som ofre. Den fremmede verden kommer fra vore egne tanker. Men det ser vi ikke.

Vi tror, at vore egne tanker og forestillinger har revet sig løs af vort eget sind og er blevet selvstændige og fremmede. Vi tror, at vore egne tanker har vendt sig imod os og forfølger os. Vi tror, at vi er ofre for vore egne tanker og følelser.

Der findes ikke noget uden for vore tanker, som kan skade os. Der findes ikke noget farligt eller fjendtligt derude. Vi lever i en *illusion*. Når vi føler os som hjælpeløse og uskyldige ofre, lever vi i fortiden, i

det, som er sket, i det, som andre mennesker engang gjorde imod os. Vi føler utilfredshed, vrede, frygt og mistro. Vreden kommer af vores samtidige følelse af naiv uskyld og magtesløshed. Vi gør os selv meget mindre, end vi er. Vi lever efter et selvskema, et udskåret billede, som er i strid med vores skabelse. Vi har erstattet Guds skabelse med vores egen illusion. Vi glemmer, hvem vi egentlig er. I virkeligheden er vi konger og herrer i riget. Når vi giver slip og plads til Gud, sætter han os på tronen. Det er os, der bærer de gyldne kæder. Vi glemmer vores egen natur, bestemmelse og værdighed. - *Vær stærke*, siger Paulus! (Efeser-brevet 6, 10).

Gud vil ikke have nogen ofre. Han vil ikke have, at vi ofrer os. Når vi ofrer os, gør vi ikke andet end *at volde ondt*. Når vi ofrer os, gør vi også Gud til en del af offeret. Vi lægger hele offeretanken over på ham. Vi gør os et udskåret *billede* af Gud. Vi gør livet til noget, som det ikke er. Vi gør livet til en *kamp*. At ofre sig eller at gøre sig selv til et offer er imod livets lov. Livets lov er, at vi skal lytte og høre efter den stemme, som taler *for* livet - inden i os selv. Den stemme fortæller os, at vi ikke behøver at frygte, og at vi får alt det, som vi har brug for. Inderst inde ved vi godt, at vi ikke er ofre. Inderst inde kender vi godt sandheden. Gud vil, at vi skal give slip på besættelsen og benægtelsen. Gud vil, at vi skal være sunde, stærke og frie. Når vi gør os selv til ofre, behandler vi ikke os selv værdigt. Gud vil, at vi skal leve et *værdigt* liv.

Hvad Gud har sammenføjet.

Paulus

For ligesom **legemet er en enhed, selv om det har mange lemmer, og alle legemets lemmer, så mange som de er, dog danner ét legeme, sådan er det også med Kristus.** **v13** For vi er alle blevet døbt med én ånd til at være ét legeme, hvad enten vi er jøder eller grækere, trælle eller frie, og vi har alle fået én ånd at drikke.

v14 Et legeme består heller ikke kun af én del, men af mange.

v15 Siger foden: »Jeg er ikke hånd, altså hører jeg ikke til legemet,« er den dog alligevel en del af legemet, **v16** og siger øret: »Jeg er ikke øje, altså hører jeg ikke til legemet,« er det dog ligefuldt en del af legemet.

v17 Var hele legemet øje, hvad blev der så af hørelsen? Og var det hele hørelse, hvad blev der så af lugtesansen? **v18** Gud har nu engang givet hver enkelt del dens plads på legemet, som han ville det. **v19** Hvis det hele kun var én legemsdel, hvad blev der så af legemet? **v20** Men nu er der mange lemmer, men ét legeme. **v21** Øjet kan ikke sige til hånden: »Jeg har ikke brug for dig,« eller hovedet til fødderne: »Jeg har ikke brug for jer.«

v26 Lider én legemsdel, så lider også alle de andre. Bliver én legemsdel hædret, så glæder også alle de andre sig.

1 Korinther-brev 12.

Vi er hinandens lemmer, og vi er lemmer på det samme legeme. Legemet er en enhed, selv om det består af mange lemmer. Egoet ser det andet menneske som fremmed og uden for sig selv. Det andet menneske er en forhindring eller en fjende. Egoets forestilling kommer af dets frygt for livet.

Alle de forskellige lemmer bidrager med hvert sit til helheden, legemet. Det, som den ene gør, er ikke det samme, som den anden gør. Hun gør ikke det samme som mig, og hun gør det også på en anden måde. Men det, som hun gør, og det, som jeg gør, bidrager til helheden og det fælles liv. Når jeg ser det, som han gør, skal jeg ikke hæfte mig ved det, som han gør anderledes, men ved at det, som han gør, gør han for alle. Uden ham ville det hele ikke være til. Alt det, som mennesker gør, bidrager til helheden. Intet er unødvendigt eller overflødigt. Intet er forkert. Mennesker gør det, som de må gøre, det, som de ikke kan lade være med at gøre. De gør det, som de er nødt til at gøre. De gør det bedste, de kan. Det, som de gør, gør de ikke imod mig, men fordi det er nødvendigt for dem selv. Det, som er nødvendigt for dem, er nødvendigt for helheden – og derfor også nødvendigt for mig. Vi er dele af det samme legeme.

Vi er hinandens lemmer. Hans øjne og hendes hænder er mine øjne og hænder. Det andet menneske bruger mine øjne og ører. Vi låner hinandens vilje, liv og lemmer. - Det Gud har sammenføjet kan intet menneske adskille. Det, som vi ikke kan gøre selv, gør andre for os. Der er ikke nogen adskillelse mellem hans eller hendes arme og ben og mine egne. Vore lemmer, sanser og sind har vi fået for, at vi kan dele

dem med andre. Kun det, som vi deler med andre, har værdi. Vi deler de samme følelser, det samme sind, den samme natur og de samme lemmer. Det, som jeg ikke kan, gør hun for mig. Det, som hun ikke vil, gør jeg for hendes skyld. Det, som jeg ikke tør, bliver gjort for mig. Det, som vore forældre ikke nåede, gør vi for dem. Alle levende væsner er delagtige i det samme liv og i den samme proces, og de virker sammen efter livets love og efter livets plan. Alt det, som sker, er et skridt imod livets mål og fuldendelse. Alt det, som sker i mit liv, sker for at jeg kan blive hel og fuld. Der sker ingenting, som er meningsløst eller løsrevet. Alle er vi organiske dele af det samme livslegeme. Hvis et af lemmerne manglede, ville legemet ikke være fuldt og helt. Hvis et af lemmerne ikke udfyldte sin funktion, ville det hele legeme komme til at lide.

Når vi ser verden fra egoets synspunkt ser vi en verden af fremmede. De mennesker, som vi kender, forstår vi ikke. Egoet er bestemt af frygt og mistro til det andet menneske som er en fremmed. Hun eller han vil ikke det samme, som jeg vil. Når vi tænker med vores ego, ser vi en verden, som er farlig og upålidelig. Kun ved at prøve at styre og kontrollere andre mennesker kan vi skaffe os en lille smule tryghed. Ifølge egoet er det ene lem en trussel for det andet. Den enes død er den andens brød. Det, som hun får, bliver taget fra mig. Egoet har vendt sandheden på hovedet. Den enes død er også den andens død. Den enes brød er også den andens brød. Hvis det ene lem forgår, bliver hele legemet ramt.

Vi har alle vores særlige vej, og vi har alle vores særlige mission og funktion i livet. Hvis vi et øjeblik giver slip på egoets frygt, kan vi se andre mennesker, som de er, og vi kan anerkende, at de har deres egen vej. Der er en mening med det, som de gør. De lever ikke deres liv for min skyld. Men de er ikke imod mig eller mine fjender. De er heller ikke en forhindring for mig. Lige så lidt som øret er en forhindring for øjet eller foden for hovedet. Hvert enkelt menneske er bestemt til at stråle med sit lys på sin specielle måde og på den måde sprede lyset til hele legemet. – Her kommer det ikke an på at være græker og jøde, omskåret og uomskåret, barbar, skyte, træl eller fri. Alle er vi ét og dele af det hele. Kol 3, 11. Hvert enkelt lem giver liv til legemet på sin måde. At give er at modtage. Det, som det ene lem giver til de andre, giver det til alle - og sig selv. Når hun kommer ud i lyset, tager hun alle andre med. *Bliver én legemsdel hædret, så glæder også alle de andre*

sig.

Hver dag spørger Gud mig, om han må bruge mine øjne.

Gud er gennem alle og i alle. Efeser-brevet 1, 6.

I skal ligne Gud. Efeser-brevet 5, 1.

Faderen er ikke fader uden sønnen - lige så lidt som sønnen er søn, hvis han ikke har en fader eller ikke kender faderen. Sønnen er faderens store lykke og glæde. Sønnen er faderens formål. Faderen elsker sønnen over alt andet. Faderen ser ingen skyld og intet forkert i sønnen. Når sønnen kommer hjem, springer han højt af glæde og glemmer alt det, som skete engang. Faderen tilgiver sønnen - uden nogen tanke. Uden nogen menneskelig fornuft. Han ser ingen fortid, når han ser sønnen. Sønnen er faderens *mål*. Vi er Guds *mål*. Vi realiserer os selv i vore relationer. Hvis vi ikke realiserede os selv, ville vi slet ikke være til. Uden hustruen ville der ikke være nogen ægtemand. Uden den mand, som hun elsker, ville hun ikke være den elskede. Faderen eksisterer i kraft af sønnen. Uden sønnen ville faderen ikke være fader. Han ville slet ikke være til. Uden os ville Gud ikke være sig selv. Vi er Guds *mening*.

Når sønnen kommer hjem, springer Gud højt af glæde. Når jeg ser verden med Guds øjne ser jeg den *virkelige* verden, verden, som den virkelig er, som den er lige nu – og ikke som den var engang. Levende, fuldkommen, uden nogen fejl og evig. Når jeg ser med Guds øjne bliver jeg hel og fuld. Jeg bliver fuldkommen og helbredt. Gud er faderen og hans eneste mål er sønnen. Derfor gør jeg Gud hel og fuld, når jeg ser med hans øjne. Derfor gør jeg Gud glad, når jeg kommer hjem. Det er det, som jeg er bestemt til. Det er det, som er meningen. Når jeg ser med hans øjne, spreder jeg hans lys, lyset og livet, i verden. Det, som jeg ser på, kommer ud i lyset og ud af mørket. Alt, som kommer ud i lyset, er godt. Det, som vi frygter, er det, som vi holder skjult i mørket. Det, som vi ikke vil dele. Vi skjuler os i mørket, fordi vi er bange for hinanden – og for os selv. Det, som jeg ser på, bliver levende, fyldt af glæde og helbredt. Når jeg ser ham, som han er, bliver

han lettet og glad. Når jeg ser hende med Guds øjne, ser jeg, at hun er fri og stærk. Når jeg ser Gud, som han er, bliver han glad. Vi skal ikke gøre os noget udskåret billede af Gud. Vi skal lade ham virke og være i fred – som han er. Når jeg ser Gud med Guds øjne, ser jeg ham, som han er i virkeligheden. Når jeg ser verden med Guds øjne, ser jeg den *virkelige* verden.

Alt, som kommer frem i lyset, er godt. Lyset kommer ud af øjnene. Uden mig ville Gud ikke være faderen. Uden mig ville Gud ikke være hel og fuld. Hver dag spørger Gud mig, om han må bruge mine øjne! Gud har skabt sønnen i kærlighed, og han ønsker ikke at være alene. Alt det, som sønnen har, har han ikke fra sig selv, men fra faderen. Sønnen er faderens lys, fordi sønnen har sit lys fra faderen. Det, som sønnen siger, siger han ikke af sig selv, men faderen taler igennem ham. Faderen ser sig selv i sønnen - og bliver glad og stolt. Faderen genkender sig selv i sønnen. Faderen gør sin vilje igennem sønnen, og sønnen gør sin vilje igennem faderen. Sønnen har al sin magt fra faderen, og faderen kan intet gøre uden sønnen. Gud kan ikke skabe nogen fred i denne verden uden vore hænder og øjne. Vi gør Guds tegn i Egypten og hans underer i Kams land. Salmerne 105, 27. Faderen og sønnen vil det samme. Faderen og sønnen har det samme navn. De er af samme art og af det samme væsen. Sønnen er et spejl for faderen. Faderen finder sig selv i sønnen. Uden sønnen ville der ikke være noget lys i verden. Uden sønnen ville verden være øde og tom. Vi er lysets børn og verdens lys, og alle mennesker er som lysende stjerner på den store himmel eller som levende himmellys, der står tændt i himlen. Uden os ville verden ligge hen i mørke. Sønnen spejler lyset fra faderen. Vi spejler lyset fra Gud. Faderen er et spejl for sønnen og sønnen et spejl for faderen. Gud ser sig selv i os mennesker. Når sønnen ser faderen, genkender han sig selv. Når vi ser lyset, ved vi, at det er vores. Når vi ser Gud, genkender vi ham.

Kærligheden bruger kroppen, men den tror ikke på kroppen.

Alt er rent. Alt er tilladt. 1 Korinterbrev Paulus.

Kroppen og alt det ydre er det, vi kan se og føle. Kroppen kan måles og

vejes, og den har en udstrækning i tid og rum. Men kroppen – og alle ydre ting – er egentlig ikke noget i sig selv. De har ingen bestemt betydning i sig selv. De er, hvad vi *bruger* dem til. Kroppen er det middel, som livet bruger for at lære os det, som vi skal lære. Hvis vi lader livet være og virke i fred, vil kroppen og den ydre verden lære os sandheden om alting. Den sandhed vil gøre os fri og give os fred.

Kroppen har ingen magt, nødvendighed eller lov, som tvinger os. Kroppen gør os ikke ufri. Kroppen er ikke vores herre. Vi er herre over kroppen. Den er ikke vores natur. Den gør og er, som vi vil. Kroppen kan ikke forlade os, men vi kan forlade kroppen. Jesus valgte til sidst at nedlægge sit legeme. Kroppen er ikke en fjende, men den kan blive vores ven.

Kroppen er ikke ond. Den er ikke skyldig eller syndig. Kroppen kan ikke synde. Alt er rent og tilladt, og intet er syndigt. *Intet* af det, som vi gør med kroppen, er i sig selv syndigt. I historien er legemet blevet gjort til en synder. Det, som legemet vil, dets drifter, dets lyster er det syndige. Sex er en synd. Al nydelse er en synd. Det, som legemet vil, er imod Guds lov. Men det er *ikke* sandt. Intet af det, som vi kan gøre med kroppen, kan være syndigt eller forkert i sig selv. Det er alt sammen en naturlig del af livet. Kroppen er, hvad vi gør den til. Det er ikke kroppen, men vore tanker, som er egoistiske, begærlige eller hadefulde. Kroppen er kun et spejl eller en *skygge* af vore tanker. Det er os, der bruger kroppen og ikke kroppen, som bruger os. Kroppen er ikke vores herre. Det er ikke os, der lever i kroppen, men kroppen der lever i vore tanker. Vi er ikke hjælpeløse ofre for vores eget legeme. Dybest set har kroppen ingen magt over os – undtaget den magt, som vi tillægger den. Vi er fri af kroppen.

Helligånden bruger kroppen og alt det ydre i verden, men han *tror* ikke på kroppen. Han tror ikke, at kroppen har nogen magt eller nødvendighed. Helligånden ved, at alt er muligt, og at *intet* er nødvendigt! For Helligånden, kærligheden eller livet er kroppen et middel. Livet kan ikke lære os det, som vi skal lære, uden at bruge midler som kroppen.

Vi skal ikke gøre så meget. *Livet afhænger ikke af menneskers vilje eller stræben!* Som Paulus siger i Romerbrevet. Det eneste, som Helligånden beder os om, er at *modtage* livet og kærligheden. Sønnen skal ikke gøre så meget. Han skal bare være åben for faderens

kærlighed. Faderen elsker ham – fordi de er fader og søn. Hvis vi har åbnet en lille sprække til denne kærlighed, kan kærligheden bruge kroppen. Kærligheden behøver kun en lille bitte tro. Når jeg tager ham i hånden, kan han mærke, at det også er Helligånden eller Gud, som tager ham i hånden. - *Vi lever i ånden, og Guds ånd bor inden i os, og det som ånden vil er liv og fred*, siger Paulus i Det nye Testamente. – Vi drives af livets og kærlighedens ånd og behøver ikke længere at leve i frygt for verden. Når jeg rører ved hende, giver jeg det videre, som jeg har modtaget. Når han giver mig en omfavelse, kan jeg mærke, at det ikke kun er ham, som omfavner mig. Kærligheden og Helligånden virker igennem hans krop og igennem mig og min krop. Alle levende kroppe *drives af Guds ånd*. Hun mærker på sin krop, at hun bliver berørt af noget andet og større. Noget, som hun ikke kan se med øjnene. Hun bliver berørt af noget *usynligt*. Maria mærker, at hun bliver berørt af Helligånden. Hvis vi ikke havde kroppen, ville vi ikke kunne erfare og opleve kærlighedens former. På den måde kan kroppen være Guds levende bygning og tempel og vores *velsignelse*. Kroppen giver os de største og mest grænseoverskridende oplevelser, som vi kender. Kroppen giver os oplevelser, som næsten fører os ud af kroppen og op i himlen. – *Legemet er til for Gud, og Gud er til for legemet!*

Når vi rører ved hinanden, kan vi *altid* mærke forskel. Hvis det ikke er kærligheden, som virker inden i berøringen, kan vi mærke det. Vi *genkender* kærligheden, når vi ser den. Vi *genkender* Helligånden, når vi hører ham. Dybest set kan vi slet ikke tvivle på Helligånden, når vi har mærket den forskel. – Hvordan kan I tvivle på Gud, når I har set ham? spørger Jesus. At røre ved hinanden er ikke bare at røre ved hinanden. Formen eller den ydre virkelighed er *ikke* den sande virkelighed. Det, som er indeni – det åndelige - er den sande virkelighed. Det, som er virkeligt og har betydning, er ikke legemet, men den ånd og det liv og sind, som virker *igennem* legemet. Berøringen kan være ukærlig og uvenlig – eller den kan være fuld af ånd. Vi mærker det øjeblikkeligt. Vi tager *aldrig* fejl - for sådan er vi skabt. Livet og kærligheden er vores natur. Vi tager aldrig fejl, fordi Guds ånd er inden i os - fordi bevidstheden er inden i os. Naturligt nok viger vi nogle gange tilbage - i frygt og rædsel, når vi bliver berørt. Vi kan tydeligt mærke forskel og *altid* mærke, om det er kærligheden eller ukærligheden, som bruger kroppen.

Det, som vi frygter, er det, som vi vil have.

Vi frygter lidelsen, smerten og døden. Vi frygter modgang, tab og ensomhed. Vi frygter at blive forladt. Vi frygter at vore nærmeste skal lide skade. Vi frygter trafikulykker, naturkatastrofer og krig.

En kvinde frygter, at hun skal miste den mand, som hun elsker. En mand frygter, at han skal dø af sin sygdom. De, som bor i landet, frygter dem, som er indvandrere. De hvide frygter de sorte. De indfødte frygter, at deres gamle kultur skal gå til grunde.

En mand frygter at blive stødt ud af arbejdsmarkedet. En kvinde frygter at blive gammel og grim.

Det er en udbredt erfaring, at det, som vi frygter, er det som vi vil have. Ikke det vi dybest vil have, men det, som vores ego vil have. Uden at vi er helt bevidst er det hvad vores ego ønsker og efterstræber. Vores frygt er ofte selvmodsigende. Vores frygt er også irrationel.

Det, som vi frygter, er det, som vi tænker på, fokuserer på og er helt optaget af. Vi sidder fast i vore frygtsomme tanker. Vi vil ikke give slip på dem. De er vores fængsel. Når vi er besat af vore frygtsomme tanker, er vi tilbøjelige til at skabe en verden, som passer til dem. Vores frygt bliver selvopfyldende.

Vi oplever, at vi står over for en fjende, noget truende. Vi oplever, at det andet er noget, som vi er bange for, og vi føler, at det vil vi gerne være fri for. Men den egentlige sandhed er måske, at det, som vi frygter, er noget, som vi vælger at holde fast ved. Det, som vi frygter, vil vi ikke slippe. Vi tør ikke.

Vi føler, at vi ikke kan slippe det, som vi frygter. Men det er ikke sandt. Når vi holder fast i frygten er det dybest set et *valg*. Vi kan blive fri for at leve i frygten, hvis vi vælger anderledes. Det er hvad livet hver dag spørger os om: - Hvad er det, som du vil? Hvad er det, som du ønsker? Det, som livet hver dag spørger os om, er uhyre simpelt.

Den kvinde, som elsker sin mand, er bange for, at hun skal miste ham. Når hun frygter, at hun skal miste ham, bliver det mere og mere sandsynligt, at det vil gå i opfyldelse. Men hendes frygt er ikke en nødvendighed eller naturlov. Hun kan vælge at slippe frygten og stole på livet – og manden. Livet vil ikke tage noget fra os, som vi har brug

for. Livet giver os alt, hvad vi har brug for. Livet ønsker at give os stadigt mere – uden ende. Det, som vi behøver, får vi og ejer vi for evigt. Kvinden kan vælge at stole på processen. Hun kan vælge at *tro*.

Der, hvor der er frygt, kan der ikke være tro, tillid eller kærlighed. Kærligheden kender *ingen* frygt. Hvis der findes *nogen* frygt i kærligheden – er kærligheden blevet til frygt og usikkerhed. Der findes ingen mellemvej. Frygten kommer af, at vore tanker og overbevisninger har fået for stor magt over os. Frygten kommer af, at vi har glemt, hvem vi dybest set er. At vi er stærke, rige, velsignede, udvalgte, kongens sønner og arvinger til riget. Hvis vi holder fast i frygten, gør vi os mindre, end vi faktisk er. Det er det, som vores lille jeg vil.

Egoet vil *ikke* af med frygten. Egoet *vil*, at vi skal lide. Egoet vil, at vi skal se verden som en lidelse uden ende, døden som den eneste fremtid og andre mennesker som forhindringer. Egoet vil have, at vi skal leve i kamp, ensomhed og frygt.

Vi kan vælge anderledes. Vi kan vende blikket indad og være samlet og udelt. Vi kan tømme vores sind, være stille og modtage det liv og den kærlighed, som hele tiden strømmer ind i os. Vi kan vælge at opgive vores eget, vores egen viden, vore tanker og gamle følelser og vore kloge erfaringer. Vi kan vælge at holde op med at dømmes. Vi kan vælge at bede om hjælp og vejledning. Vi kan vælge at lytte til den indre stemme, der taler for det levende, virkelige liv. Vi kan vælge at sidde stille med tomme hænder og et åbent sind. Hvis vi gør det, lader vi livet være og virke i fred, og vi kommer ud af frygten.

Vi skal ikke give os god tid.

I kender timen og ved at det er på tide at stå op af søvne. For nu er frelsen os nærmere. Natten er fremrykket, dagen er nær.

Romer-brevet 13, 11.

Denne dag har Herren skabt. Lad os juble og glæde os ved den.

Salmerne 118, 24.

Se, nu er det den nåderige tid, se, nu er det frelsens dag!

2 Korinther-brev 6, 2.

Brug det gunstige øjeblik.

Kol 4, 5.

Vi tænker i tiden, og vi forestiller os, at tiden er en lang, næsten uendelig linje. Vi forestiller os, at vi lige nu er et sted på den linje. Bag os har vi fortiden og foran fremtiden. Egoet tillægger ikke nuet nogen vigtig betydning, men mener, at fortiden og fremtiden er det eneste, som betyder noget. Egoet tror på tiden og mener, at *time is money!* På den måde tror vi, at vi har god tid. Ubevidst tror vi, at vi har uendelig lang tid foran os. Ubevidst tror vi at vi er udødelige. I morgen er der atter en dag! Vi behøver ikke at vælge eller gøre det lige nu. Lige nu er der så meget, som vi skal gøre. Måske i morgen eller en anden dag. – *I'll quit to-morrow*, tænker vi. Det tager lang tid, og det er umuligt lige nu. Der er så meget, som vi er nødt til at gøre lige nu. Lige nu er vi nødt til at begrave de døde og afslutte vores regnskaber. Lige nu har vi ikke tid. Det tager lang tid at blive helbredt eller at vælge det rigtige eller at komme til at tro eller at få tilliden tilbage. Det er besværligt, indviklet og det tager lang tid at løse ens problemer.

Vi skal ikke give os god tid. Hvis vi giver os god tid, tænker vi i egoets skema, og vi gør nuet til en uvæsentlig eller ligegyldig ting. Sandheden er, at kun dette øjeblik lige nu eksisterer. Vi har kun lige nu. Hvis vi skal gøre noget, må vi gøre det lige nu. – Herrens dag kommer som en tyv om natten. 1 Thess 5, 2. Hvis vi skal fortælle vore børn, at vi elsker dem, skal vi gøre det lige nu. Hvis vi skal gøre op med fortiden, må vi gøre det lige nu. Fremtiden kommer aldrig, og den er kun en forestilling. Vi kan kun finde vejen lige nu. Vi kan kun være os selv lige nu. Vi kan kun finde fred og glæde lige nu i dette øjeblik.

Vi vælger i hvert eneste øjeblik mellem *livets og dødens vej*. Det valg kan vi ikke udsætte til i morgen. Det gælder kun lige nu. Den kærlighed, som vi ikke giver lige nu – vil aldrig nogen sinde blive givet eller modtaget. Det, som vi ikke får sagt lige nu, vil aldrig nogen sinde blive hørt eller sagt. Det øjeblik, som vi oplever lige nu, er *hele* livet, og det øjeblik vil aldrig nogen sinde komme tilbage til os. Vi taber ikke nuet, fordi tiden går. Vi taber ikke nuet, fordi nuet bliver fortid. Det er en illusion. Tiden er en illusion. Tiden findes ikke ude i verden, men er kun en forestilling i vore tanker. I evigheden og for Gud er alle ting allerede sket. Der er kun én tid og ét sted – her og nu. Nuet er *uden for*

tiden, for i nuet rører evigheden ved tiden. I nuet rører Gud ved os. Nuet bliver ikke brugt op. Det kan ikke mistes eller fortabes. Men vi taber chancen for at give og modtage lige nu – og det er vores *eneste* chance. Livet giver os kun én eneste chance. Den chance kommer ikke igen. Nuet gælder for evigt og kan ikke forandres med tiden. Vi kan ikke reparere på nuet i morgen. - *Dette er dagen, som Herren har skabt*. Der er kun én dag – i dag. Det, som vi ikke får gjort i dag, vil *aldrig* blive gjort. Nuet kommer ikke tilbage. Men nuet forsvinder heller ikke. Nuet forlader os aldrig.

I ét eneste glimt kan vi se, at hele livet og alt det, som findes, *er* dette øjeblik. Når vi går tavse og stille langs stranden, ved vi pludselig, at dette er *alt*, som nogen sinde har været, og at der *aldrig* vil komme noget andet. Den grå kyst i disen på den anden side af vandet. Sporene i sandet. Drengene, der vil sælge bakker med bær for at tjene lommepege. De små både, der er trukket op på stranden. Lugten fra havvandet. Blæsten. Vi er midt i verden. Vi ved, at dette *er* livet og *hele* livet. Vi ved, at hvert ord, som vi siger eller tænker, gælder for evigt. Jeg ved, at når hun ikke siger noget, fortæller hun mig sandheden. Vi ved, at døden aldrig nogen sinde vil ramme os, fordi *dette* er *hele* livet. I det glimt kan vi se lyset og glæden. I det glimt har vi fred. I det glimt ser jeg hende, som hun er, og ikke, som jeg tror.

Egoet siger, at alting tager lang tid, men vi bestemmer, om det skal tage lang tid. Hvis vi vil have, at det skal tage lang tid at blive helbredt, vil det komme til at tage lang tid. Hvis vi vil have, at det skal tage lang tid at få fred, vil det tage lang tid. Men vi behøver ikke at udsætte helbredelsen, freden eller glæden. Ingen har bedt os om at døje og lide. Vi behøver ikke at forlænge læretiden. Vi behøver ikke at udsætte livet. Vi kan vælge at leve lige nu. *Se, nu er det den nåderige tid, se, nu er det frelsens dag!* Det tager ikke lang tid at lukke døren op. Det sker på ét øjeblik. Det tager ikke lang tid at se lyset. Vi skal bare vende os om. Det tager ikke lang tid at gribe det virkelige liv. Det tager ikke lang tid at tilgive det andet menneske eller os selv. Vi behøver ikke at udsætte livet eller vente på noget. Der er ikke noget at vente på. Egoets spørgsmål: - Hvor længe skal vi vente endnu? er et falsk spørgsmål. Det, som vi tror, at vi skal vente på, findes allerede. Det er allerede blevet gjort for os. Det har altid været der - siden tidens begyndelse. Der er kun ét skridt fra verden til himlen. Det tager kun ét øjeblik at komme i himmeriget. Det tager ingen tid at blive gode venner igen. Det

tager ikke lang tid at få troen og tilliden tilbage. Det tager ikke lang tid at se, at livet er godt og smukt. Det sker i ét eneste glimt – uden for tiden. Det tager ikke lang tid at slå ind på vejen, for vejen er lige her. Det, som vi søger efter, er *det, som ligger ligefor*, som Paulus siger! Vi behøver ikke at vente på tidens fylde – på at tiden skal blive hel og fuld. Det *er* allerede sket. I den forstand *er* vores time faktisk allerede kommet. Lige nu.

Den meningsløse smerte og lidelse er en illusion.

Den smerte og lidelse, som vi oplever, er ikke en indbildning. Den er virkelig nok, for vi føler og mærker den. Men den meningsløse smerte og lidelse er en illusion. Den er skabt af vores måde at tænke på. Den er en konstruktion. Den er et valg. Vi kan vælge anderledes.

Livet vil, at vi skal lære af vore fejl. Smerten og lidelsen er tegn, der kan eller skal lære os noget nyt. Smerten er ikke en meningsløs ulykke. Den peger på, at der er noget, vi ikke har lært - eller noget vi *kan* lære. Meningen med lidelsen er at komme ud af lidelsen. Nogle gange kan vi måske se, at vi selv har skabt lidelsen. På den måde er livet en læreproces, en læring. Alle levende væsner lærer, så længe de lever. I dag ved vi, at selv encellede organismer kan lære. Vi lærer noget nyt og bedre af vore fejltagelser og af det, som vi oplever som modgang. Det er som at passere gennem en *labyrinth*. Vi lærer en ny og bedre vej igennem labyrinten. Der sker intet, som er absolut ondt eller meningsløst i den levende verden. Alt det, som sker, er godt eller nødvendigt i en dybere forstand. Intet er forkert. Der sker ingen meningsløse katastrofer. Alt det, som sker, tjener et formål eller kan *bruges* til noget godt. Vi vælger selv, om vi vil bruge lidelsen eller smerten til noget godt. Der findes ikke nogen lov om, at smerten er ond og kun ond. Vi vælger, hvad vi vil gøre. Egoet siger, at smerten er meningsløs, grusom og ond. Men vi kan vælge anderledes. Jeget i verden siger altid, at det er for sent. Men det er ikke sandt. Det er aldrig for sent!

Over for den fysiske smerte og lidelse føler vi os magtesløse. Vi føler, at vi bliver ramt udefra. Der er ikke noget at gøre. I den forstand føler vi os som ofre. Det, som smerten kan lære os, er, at vi *ikke* er

magtesløse og *ikke* er ofre. Vi er ikke identiske med vores krop, følelse eller smerte. Vi er noget meget større og stærkere end smerten og lidelsen. Smerten rører os kun på overfladen. Dybest set er vi hævet over og uden for smerten – i vores inderste. Den måde, vi oplever smerten på, kommer fra os selv. Vi ved, at vi kan udholde og acceptere smerte for en kortere tid, hvis der er en mening med det. Vi kan acceptere smerten, hvis den kan føre til, at vi bliver helbredt. Vores oplevelse af smerten kommer fra vore tanker og fra vore overbevisninger og opfattelser af verden. Smerte er ikke bare smerte. Vi kan gøre smerten endnu mere uudholdelig med vore tanker. Hvis vi kæmper imod smerten og lidelsen, bliver den værre. Det, som vi bekriger og bekæmper, gør vi stærkere. I sådan en krig er der kun tabere og ingen vindere. Hvis vi accepterer smerten og *tilgiver* lidelsen, kan vi måske bedre leve med den. Hvis vi gør smerten til en fremmed og en fjende, bliver vi overvældede og nedtrykt af smerten. Vi kommer til at leve i en stadig frygt for smerten.

Livet er en omfattende, levende proces, der indeholder mange facetter og aspekter. Hvis vi adskiller eller isolerer nogle af disse og kalder dem onde eller meningsløse, respekterer vi ikke livet, som det er. Livet er det hele. Livet er hele processen. Livet er hele livet – eller også er der slet ikke noget liv, og så lever vi slet ikke. Livet er også at miste og at blive ældre. Det at blive gammel er en læringsproces. Det er ikke en ulykke, men livets mulighed for, at vi kan lære noget nyt - og vigtigt. Det, som livet vil lære os, er, at vi skal leve livet, hele livet – i fred og glæde. Livet vil, at vi skal lære at stole på processen. Det har planten og dyret lært, men vi har lært noget andet. Vore tanker har bragt os på kant med livsprocessen og ud i en kamp med livet. Livet vil, at vi skal lære at give slip og *tilgive*. Tilgive livet, hinanden og os selv, og se, at det alt sammen har et formål, er en del af en helhed og er en del af en proces. Processen skal føre os frem til en fuldendelse, en lykke, en hvile, en indbyrdes kærlighed, en herliggørelse. At vi har fået livet er den største nåde, som findes. Det er en ufattelig gave.

Se dig ikke tilbage!

Mens de var undervejs var der en der sagde til ham: Jeg vil følge dig hvor du end går hen. Jesus sagde til ham: Ræve har huler, og himlens

fugle har reder, men Menneskesønnen har ikke et sted at hvile sit hoved. Og Jesus sagde til en anden: Følg mig! Men han svarede: Herre, giv mig lov til først at gå hen og begrave min far. Men Jesus sagde til ham: Lad de døde begrave deres døde men gå du ud og forkynd Guds rige! Og en anden sagde: Jeg vil følge dig, Herre, men giv mig lov til først at tage afsked med dem derhjemme. Jesus sagde til ham: Ingen der lægger sin hånd på ploven og ser sig tilbage, er egnet for Guds rige.

(Lukas 9,57).

Jeg glemmer hvad der ligger bagude.

Filipper 3, 13.

Vågn op du som sover. Brug det gunstige øjeblik.

Efesus-brevet 5, 14.

Det menneske, som ser sig tilbage, vender ryggen imod nutiden. Han ser kun fortiden. Det, der var engang, findes ikke mere. Fortiden er død og borte, og den har ingen magt. Fortiden er ikke virkelig eller levende. Fortiden kan ikke bestemme over nuet eller øjeblikket.

Det menneske, som ser sig tilbage, ser kun fortiden og lægger derfor fortiden over i nutiden. Han ser kun fortiden i andre mennesker. Han ser kun det, som de har gjort, og som skete engang. Han gør fortiden til deres identitet, og dermed ophæver han dem som levende mennesker i nutiden. Når jeg ser det andet menneske, som han er, ser jeg ikke det, som var engang. Jeg ser det, som er *virkeligt*, det, som er lige *nu*.

Mennesket er et kar eller et bæger. Hvis bægeret er fyldt, kan det ikke modtage noget. Kun hvis det er tomt, kan det modtage noget nyt og levende. Hvis vi er fyldt op af fortiden, kan vi ikke modtage eller fyldes af nutiden. Alle vore tanker og følelser er gamle tanker og følelser fra fortiden. Den relation, som jeg har til hende eller ham, er bestemt af gamle tanker og følelser, som kommer fra et helt andet sted. Mine følelser for hende er måske bestemt af gamle følelser, som jeg engang havde over for en anden. Jeg ser ikke hende. Jeg ser kun mine egne gamle følelser, som slet ikke hænger sammen med hende eller nuet.

Hver dag skal vi bede om, at vi må blive fri for og glemme fortiden. Når vi glemmer fortiden, bliver vi frelst! Es 65, 17. Vi er sat fri af tidens lov, og vi *behøver* ikke give fortiden nogen magt. – Vort

gældsbevis med alle dets bestemmelser imod os er blevet *slettet*! Kol 2, 14. Fortiden er kun gamle tanker, og tanken om fortiden holder os ufri og bundet til synden. Fortiden er vores fængsel, og vi er både fanger og fangevogter. Når vi lever i fortiden, har vi ingen opmærksomhed, nærvær, kærlighed eller rummelighed. Fortiden har kun den magt, som vi giver den. Hver morgen begynder livet på en ny dag. Lad de døde begrave deres døde. *Se, det gamle er forbi og noget nyt er blevet til! Dette er dagen, som Herren har skabt!* Som det siges i Salmerne.

Sandheden eller virkeligheden er *ikke* det, som var *engang*. Vores sande identitet er *ikke* det, som vi var *engang*. Vores virkelige identitet er det, som er lige nu, og som varer ved, og som altid har været. Der findes ikke nogen anden tid eller anden virkelighed end den, som er der lige nu. Disciplen Simons sande identitet er ikke fiskeren Simon, men *Kefas*. Johannes-evangeliet 1, 42. Jesu virkelige identitet er ikke håndværker-sønnen fra Galilæa, men *Menneskesønnen*. Hvis vi kun ser Jesus på korset, ser vi ham som i et slør – gennem verdens slør. Vi ser ikke hans sande identitet. Inden i den *lidende* Jesus på korset, som verden kan se, er den *sejrende* Kristus. Vores sande identitet er ikke vore synder, fejltagelser eller mangler, men vore *muligheder* og den frihed og *styrke*, som vi har fået ved skabelsen. Den *virkelige* verden består ikke af vore følelser, projektioner eller tanker, men af Guds skabelse!

Kun det, som er lige nu, er sandt eller virkeligt. Det, som er lige nu, er det, som *altid* findes. Det forsvinder ikke, og det har aldrig været anderledes. Det nu, som er *lige nu* - er *hele* livet. Der er ikke mere, og der er ikke noget andet. Vi kan føle, at vi *mister* noget, hvis vi skal glemme eller opgive fortiden. Vi kan måske føle at, vi skal *ofre* noget. Men det er ikke sandt. Det er en forestilling eller en illusion. Fortiden er det rene *ingenting*. Når vi lader den være i fred, giver vi ikke afkald på noget – vi mister ikke noget. Troen på fortiden og fortidens magt er egoets og verdens livsanskuelse. Gud er uden for tiden, og han ser ikke på fortiden. Verden tillægger kun det værdi, som var *engang*. Men den livsanskuelse kommer af *frygten* for at leve livet - her og nu. Vores ego føler aldrig, at nuet er godt nok. - Lige nu kan jeg ikke være glad, tænker jeget. *Der mangler noget. Nuet er min fjende*. Nuet er en forhindring. Nuet er noget, som skal overstås! Men det, som jeget tror på, er en illusion eller en indbildning. Alt er givet os, alt står til vores rådighed i øjeblikket - *lige nu*. Kun i nuet kan vi være tilfredse eller

lykkelige. Kun i nuet kan vi være *til stede*. Vi kan ikke være til stede engang i fremtiden! Vi kan ikke blive lykkelige eller frelst engang. Kun i øjeblikket kan vi høre livet kalde på os, kan vi høre den stemme, som taler *for* og *til* os. Kun i nuet kan vi have fred og være samlet og udelt. I nuet er vi midt i verden og midt i livet. - Sid stille i nuet og bliv frelst, hedder det hos Esajas. Es 30, 15.

I nuet er der ingen synd eller skyld. I nuet er der intet at frygte. Alt er godt. Al vores skyld og tanker om synden drejer sig om fortiden. Livet er forkert eller forfærdeligt, fordi der *engang* skete det eller det. Verden er ond, fordi nogen engang gjorde sådan eller sådan. Lige nu er der ikke noget galt med livet. Lige nu har vi intet at frygte. Vores frygt og angst kan skyldes tanker om fremtiden, men hvis vi er *til stede* her og nu, føler vi ikke længere nogen frygt. Vi lever som vi er *bestemt* til – som markens liljer og himlens fugle. Vores frygt er et kunstprodukt, som kun stammer fra vore afmægtige tanker. Når vi kun lever i fremtiden eller i fortiden, bliver vi blinde for al den kærlighed og godhed, som findes lige nu.

I nuet findes der ingen tid mere, kun det levende møde. Nuet er tidens fylde. I nuet er vores time kommet. Nuet er uden ende. Kun i nuet er der nogen *evighed*. I nuet holder tiden op, og verden står stille. Det evige liv er det liv, som vi oplever i nuet. I det øjeblik er vi taget *ud* af verden - og ud af tiden. Vi er i himlen.

At bruge verden.

Tiden er knap. Herefter skal de gifte være, som om de ikke var gift, de grædende, som om de ikke græd, de, der glæder sig, som om de ikke glædede sig, de, der køber, som om de ingenting fik, og de, der gør brug af verden, som om de ikke udnyttede den.

(1.Korinther-brev 7, 29).

Syndefaldet er, at vi kun *gør* noget *for* at få noget *ud* af det. Vi spørger konsekvent og altid: *Og hvad får jeg så ud af det?* Hvornår får jeg det, som jeg vil have?

Vi går på arbejde for at få noget ud af det. For at tjene til huslejen. Hvis vi fik beviser for, at vi ikke fik noget *ud* af det, ville vi holde op med at

gøre det. Vi tænker altid i mål og midler. Vi tænker, at kun *målet* er vigtigt, kun endemålet har nogen værdi. Selve handlingen eller aktiviteten er bare *noget som skal overstås*. Mandag, tirsdag, onsdag, torsdag skal bare *overstås* – under megen møje og besvær – for at komme frem til fredagen og weekenden.

Vi opfører os måske pænt, og vi er søde mod andre mennesker – for at få noget *ud* af det. Ganske vist er vi ikke altid lige klar over, at vi tænker på den måde, men rent faktisk tænker vi som regel på den måde. Det, som vi vil have *ud* af det, kan være materielle eller immaterielle goder, i princippet alt muligt. Det kan også være, at vi giver penge til Røde Kors indsamlingen bare for at komme til at *føle* os som et bedre menneske. Men det er så det, som vi vil have *ud* af det.

Hvis man prøver at leve et åndeligt liv, kan man også blive fanget af denne tankegang. Mennesker kan underkaste sig mange lidelser og afsavn - for at de til *sidst* kan blive åndelige, frelste eller oplyste. Selve vejen eller processen er uden værdi og måske fuld af modgang, lidelse og besvær – men kun resultatet tæller. Akkurat som hvis vi tilbringer en time hver dag på træningsbanen – med mange lidelser – for at opnå det gode ude i fremtiden, at vi får en bedre kondition. *Målet* er alt. *Målet* helliger alle midler. Og nogle gange skaber vi et *helvede* her og nu for at opnå et såkaldt *himmerige* engang i fremtiden - i en meget uvis fremtid.

Det kristne evangelium peger på en hel anden *livsform*. Maria sidder stille og lytter – men *ikke* for at få noget *ud* af det. Himlens fugle flyver rundt hele dagen under Guds himmel – sikkert af lyst, og fordi de ikke kan andet - men *ikke* for at få noget bestemt ud af det. Paulus giver udtryk for den samme tankegang. At gøre brug af verden uden at bruge verden er at leve i verden, men uden at være afhængig af verden - uden at være afhængig af at *opnå* og *vinde* bestemte resultater. Vi skal ikke have noget bestemt ud af verden. Paulus beskriver i citatet det *frie*, naturlige, åndelige liv. I det liv lever og handler vi, og vi gør tingene, fordi de *ligger ligefor*, og fordi vi *vil* dem og holder af dem. Vi gør dem med glæde, fred og lethed. Vore handlinger, vores *gøren* kommer af en grundlæggende *væren* - og ikke omvendt. Et godt træ bærer gode frugter og kan ikke andet. Det er simpelt hen dets vilje, ønske og natur. Den højre hånd ved ikke, hvad den venstre gør. Vi kan leve uden frygt for, at resultaterne eller udbyttet skal udeblive. Vi gifter os – men vi gør os ikke afhængige af at *opnå* bestemte goder eller resultater ved

ægteskabet. Vores ægtefælle skal ikke gøre noget bestemt. Han eller hun *skal* ikke gøre os perfekt lykkelige eller give mening til hele vores liv. Vi behøver ikke længere at gøre noget for vores ægtefælle - for at få noget *igen*. Jeg elsker hende - *ikke* for at hun skal elske mig.

Derfor har vi heller *ingen frygt og angst*. Vi er til stede i øjeblikket. Vi er kommet hjem. Med en stille glæde over livet og med en umiddelbar spontanitet. Vi lever - med Prædikerens ord - som *enfoldige* mennesker – sådan som Gud har skabt os. Vore tanker er ikke langt ude i fremtiden. Vi lever uden den fundamentale bekymring for, at resultaterne eller forsyningerne udebliver. Vi gør os ikke mange tanker, og *vi tænker ikke før vi handler*. Vi er blevet *revet* ud af verden – som Paulus siger. Vi har *overvundet* verden. I en vis forstand er verden slet ikke så vigtig mere. Vi er ikke længere *afhængige*. Vi er ikke længere misbrugere af verden. Verden skal ikke længere give os et stof eller en identitet. Vi er taget ud af verden og sat over i en anden verden, den virkelige verden, *som ikke er af denne verden*. Derfor behøver vi ikke længere kaste vore perler på svin. Vi kan leve i en grundlæggende tillid, og derfor er vi ikke længere *nødt* til at bekymre os om frelsen, vores egen sikkerhed og forsyningerne.

Tiden er knap. Vi har nemlig kun *dette nu, som vi står i lige nu*. Fremtiden kommer *aldrig*. Fremtiden eksisterer ikke. Den er ikke virkelig, men kun en forestilling. *Nuet* er *virkeligt*. Når kun nuet er virkeligt, er alle mulige følger eller konsekvenser ligegyldige eller uvirkelige. Når vi lever i nuet, er vi kommet ud af tiden, ud af fortiden og fremtiden. Der *er* ikke længere nogen tid. At leve i verden og bruge verden uden at være *afhængig* af verden er at leve uden for tiden, i evigheden.

Vi er alle undervisere.

At undervise andre mennesker er at lære selv, og at lære er at undervise. Først når vi viser noget, demonstrerer vi, at vi har *lært* det. At undervise i fred og sindsro er at lære fred og sindsro. Det er læreren eller underviseren, der lærer mest af undervisningen. Eleven viser, at han har lært noget, ved, at han selv kan undervise eller vise det, som

han har lært.

At give er det samme som at modtage. At jeg kan give det bort, viser at jeg har modtaget det, og at det er mit. Vi viser, at vi har modtaget og lært livets kærlighed, ved at vi giver den videre. Hvis vi ikke giver den videre, har vi slet ikke modtaget eller accepteret den. At vi kan give kærligheden videre er beviset for, at den er *vores*. Når vi lever i en sand relation, underviser vi i kærlighed. Vi ser og forstår, hvad kærlighed er, når vi underviser andre i kærligheden.

Vi bliver tilgivet ved, at vi tilgiver og forsoner os med andre eller livet. Jeg kan ikke give noget bort, som jeg ikke har. Jeg kan ikke give andre mennesker nogen tilgivelse, hvis jeg ikke har lært tilgivelsen at kende hos mig selv. Fordi jeg selv er blevet tilgivet, kan jeg tilgive ham eller hende. Når jeg selv er blevet tilgivet, eller når jeg har tilgivet mig selv – er det nemt at tilgive andre! Når jeg først har lært det, er det nemt.

Vi bliver selv helbredt, når vi elsker, helbreder og tilgiver andre. Fordi jeg selv er blevet helbredt, kan jeg helbrede andre mennesker. Det, som jeg har lært, kan jeg vise andre mennesker. Jeg kan vise dem min egen helbredelse, som jeg har lært og modtaget og lært at modtage. Når jeg viser mig selv, som jeg er, underviser jeg i, hvad hele livet og mennesket dybest set er. Det, som andre mennesker kan lære af mig, er *ikke* altid det, som jeg siger, og de ord, som jeg bruger, men det menneske, som jeg er og viser frem! Det vigtigste er ikke de ord og sætninger, som Jesus siger til jøderne, men at han *viser* dem, *hvem* han er – Menneskesønnen og Messias! Vore ord kan modsige det menneske, som vi faktisk er. *Andre* mennesker kan se, hvem jeg er. Ordene er ikke vigtige i sig selv. Hvis jeg viser mig frem som et offer, hjælper det ikke noget, at jeg siger, at jeg er fri! Hvis den person, som jeg viser frem, er et offer, så er det den sandhed, som jeg har lært, og det, som andre mennesker kan lære af mig.

Vi *underviser* hinanden i *lyset*. Vi er hinandens lys, og vi *viser* lyset for hinanden. Vi giver, som vi har modtaget. Vi modtager, som vi har givet. - Den, der graver en faldgrube for andre, lærer dem, hvordan de skal grave en grube for ham selv. Den grube, som han graver for andre, falder han selv i! Salmerne 7, 1.

Når jeg elsker andre, elsker jeg mig selv. Når jeg elsker mig selv, elsker jeg også det andet menneske. Hvis jeg ikke havde modtaget kærligheden til mig selv, hvis jeg ikke havde nogen kærlighed til mig

selv, ville jeg være et godt og ufrugtbart træ, som ikke kunne eller ville give nogen frugt. Men *fordi* kærligheden er inden i mig og alle mennesker, springer den op som en *kilde* og vælder ud i det ydre menneske. Alt det, som vi giver, er lys og levende vand, som vi har modtaget. Når jeg viser agtelse og respekt for hende eller ham, er det fordi jeg agter og respekterer mig selv.

Kroppen er et tyndt slør.

Engang var vi adskilte, udelukkede og fremmede, uden håb i verden, siger Paulus (Efeser-brevet 2, 12). Men nu er vi blevet ét. Han nedrev den mur af fjendskab som skilte os.

Vi er hinandens lemmer.

Efeser-brevet 4, 25.

Mændene bør elske deres hustruer som deres eget legeme. Den der elsker sin hustru elsker sig selv. Vi er lemmer på hans Kristi legeme. Derfor skal en mand og en hustru blive ét kød.

Efeser-brevet 5, 28.

Vi ser kroppen som det, der *adskiller* det ene menneske fra det andet. Vi ser os selv som det, der er *inden* for vores hud. Kun det, som hører til min krop, og som er inden for kroppens ydre grænser, er *mig*. Denne opfattelse ligger dybt i os alle. Hun eller han er *ikke* mig, ikke en del af mig - fordi de befinder sig *uden for* min grænse, kroppen. Vi ser os selv ligesom jordstykker, som er adskilt fra hinanden ved et hegn. Den ene matrikel er klart adskilt fra den anden. Hver har vi vores *eget* liv – inden i kroppen – og hver vores *adskilte* bevidsthed, sind og tanker. Vi mener, at vores bevidsthed er skjult inden i kroppen. Vi siger, at tanker er toldfri, fordi vi ser dem som private og skjulte – og andre uvedkommende. Vi lever bag en *mur*, som Paulus siger – fordi det er det, som vi vil.

Den centrale opfattelse er, at vores *identitet* er vores krop og det, der findes inden i kroppen. Det er vores mest grundlæggende forestilling. Den bestemmer alt, hvad vi tænker og føler og gør. Denne opfattelse er

vores centrale og mest fundamentale *illusion*. Den er egoets eller jegets mest grundlæggende antagelse. Den er egoets og verdens lov. Egoets opfattelse er en forestilling, en konstruktion og en tanke. Den er ikke mere virkelig end en drøm. Drømmen findes ikke nogen steder. Den er ikke virkelig. En drøm er kun virkelig for ham, som sover og drømmer. Når han vågner, ser han med det samme, at det var en drøm! Vores *forestillinger* om kroppen er en drøm. Vores forestilling er et produkt af vore tanker og skemaer.

Egoets fundamentale opfattelse af kroppen medfører, at vi ser det andet menneske som *fremmed*, anderledes og adskilt. Ud af denne tanke kommer vore følelser af frygt, mistro, uro, vrede, fjendtlighed. Der er en adskillelse mellem mig og hende, og den grænse kan *aldrig* nogensinde overskrides. Vi vil vedblive med at være *fremmede* for hinanden. Hun vil blive ved med at være uforståelig og anderledes på et dybere plan. Broen kan ikke passeres. Hun er ikke mig, og jeg er ikke hende. Egoet og verden holder liv i denne forestilling – denne *illusion* – fordi den understøtter egoets sag. Hvis han og jeg evigt er adskilte og forskellige, vil utilfredsheden, frygten og uroen altid have et sted at være.

Den dybtliggende forestilling om kroppen er ikke sand. Den er en *illusion*. Den er en *indbildning* - som tjener et formål. Vi tror på denne tanke, fordi vi – eller jeget i os - *vil* tro. Men tanken er ikke sand. Den er ikke virkelig. Den er lige så uvirkelig, som den knækkede åre i vandet.

Kroppen er kun et tyndt slør. Kroppen er som en dis eller en tåge, der ligger hen over landskabet om morgenen – men som forsvinder, når solen kommer. Tanken om kroppen er ligesom skyerne på himlen. Vi ser kun skyerne. Skyerne ser ud til at være alt. Skyerne ser ud til at have slukket for solen. Men når skyerne er drevet bort fra himlen – er himlen altid blå! Himlen har været blå hele tiden. Skyerne gør ingen forskel. Det er ikke skyerne, som skaber solen. Skyerne er ingenting. De har ingen betydning eller kraft. End ikke en lille fjer kan de holde borte. Skyerne er ingenting, og alle ting kan passere lige igennem dem - uden nogen modstand. Kroppen er ikke mere end et tyndt slør - som kun for en tid kan sløre vores opfattelse af den virkelige verden. Vi er ikke adskilte, men lemmer på det samme legeme.

Selv om jeg ikke er personligt til stede, så er jeg dog i ånden hos jer, og

jeg glæder mig over den orden, jeg ser hos jer.

Kol 2, 5.

Det, som kan holde mennesker adskilt og gøre dem fremmede for hinanden, er *ikke* kroppen, men deres sind og tanker. Kroppen kan aldrig nogensinde adskille mig fra hende. Det er vores tanker, følelser og overbevisninger, som kan gøre os til fremmede eller til fjender. Kroppen er kun en *skygge*, og en skygge er ikke virkelig – for den er kun en skygge af virkeligheden. Den har ikke sit eget liv. Den er kun et ekko.

Vi er ikke adskilt i den virkelige verden. Vores sind og bevidsthed er heller ikke adskilt. Vi har det *samme sind*, den samme *glæde*, den *samme kærlighed* – *én sjæl og ét sind*, som Paulus siger (Filipper 2, 2). Vores bevidsthed er som lyset. Man kan ikke isolere en lille del af lyset, en enkelt stråle, og tro at den har sit eget selvstændige liv. Strålen er kun en del af lyset, kun et aspekt af lyset. Strålen er kun en tanke, en forestilling. Egentlig er strålen hele lyset – og lyset er hele strålen. Hele lyset findes overalt og kan ikke deles i adskilte dele. Når dit lys og mit lys føres sammen, kan man ikke adskille, hvad der er dit lys og mit lys! I Kina kaldes brylluppet for at føre lyset sammen.

Alle ydre former er skabt, forgængelige, som støv og jord, som et vindpust eller som markens blomster, der vokser og visner. Salmerne 103, 14. Der findes ikke nogen permanens eller virkelighed i de ydre former. Alle ydre former varer kun ét lille øjeblik – som græsset på taget. Der findes ingen sikkerhed eller tryghed i verdens ting, fænomener eller former. Alle ting får en ende. Alle vore tanker, følelser og al vores tro varer kun ét lille øjeblik. Vores sande identitet er ikke i de ydre former, ting eller i kroppen. Fødslen er ikke begyndelsen og døden ikke enden.

Vi er som bølger på et stort ocean. Oceanet er det hele, alt, som findes. Den enkelte bølge har ikke nogen adskilt identitet. Den er ikke noget i sig selv. Den kan ikke leve sit eget liv. Vi har ikke vores eget liv. Vi har livet, og vi *er* hele livet. Den lille bølge kan tænke, at det store ocean er farligt og truende. Men det er ikke sandt. Det er en *illusion*. Bølgen er blot en del af oceanet. Bølgens identitet og væsen er dybest set det samme som hele oceanets. Bølgen er oceanet, strålen er lyset og hun er mig. Hun er mig selv. Vi er hinandens lemmer og lemmer på det samme legeme. Hun eller han er mine fødder og hænder, og jeg er

deres øjne og ører.

Det er bedst ikke at tro på noget.

- Det er bedst ikke at tro på noget, for så bliver man ikke skuffet, siger vores ego eller forstand. Jeget i os kender godt til bristede forhåbninger og illusioner, som bliver afsløret. Men hos jeget og for forstanden i os bliver denne tanke negativ. Det modsatte af illusionen er for egoet desillusionen eller at være desillusioneret. Når vi er desillusionerede, er vi skuffede og vrede. Vi bliver kyniske og ligeglade. Vi prøvede at tro på det gode i alle mennesker, men hvordan gik det? Vi blev snydt og svigtet. Andre mennesker udnyttede vores godtroenhed. De udnyttede og misbrugte vores tillid. Når vi forsøgte at tro på dem, opførte de sig egoistisk over for os til gengæld. Vi blev straffet, fordi vi var så naive. Troen er kun en naiv drøm, siger egoet. Det lyder måske meget godt, men det er en illusion. Det er bedst ikke at tro for meget på andre mennesker, for så bliver man ikke skuffet. Det er også bedst ikke at tro for meget på sig selv – for hvor ofte har jeg ikke svigtet mig selv?

Der er kun én relation. Hvis jeg vælger ikke at tro så meget på livet eller kærligheden, kan jeg heller ikke tro på mig selv. Hvis jeg ikke kan tro på andre mennesker, kan jeg ikke tro på mig selv, min ægtefælle, mine børn, livet eller Gud. Troen er en enhed. Den hænger sammen og omfatter *alle* mine relationer. Enten er den til stede - eller også er den der slet ikke. Troen er ikke større eller mindre. Troen findes ikke i grader. Troen er ikke svær eller noget, som det tager lang tid at erhverve. Troen er et grundlæggende syn eller et valg eller en fundamental holdning til det som er og sker.

Vore grundlæggende tanker og skemaer farver hele den måde, som vi ser verden på. Vores tro bestemmer den verden, som vi ser. Troen er et lys, vi kaster ud på verden. Troen opfylder sig selv, fordi troen er en beslutning om at se på en bestemt måde. Troen skaber en anden og mere virkelig verden. Troen er et andet perspektiv på verden, som giver et mere sandt billede af verden. Vreden eller utilfredsheden er et andet perspektiv, som også skaber en verden. Utilfredsheden ser kun det, som den vil se og kun det, som beviser, at utilfredsheden er velbegrundet. Vi ser det, som vi vil se. Troen kan flytte bjerge. Alle mennesker tror på noget i sidste instans. Men hvis vi tror på vreden og utilfredsheden,

får vi en verden, som passer til utilfredsheden og vreden! For troen flytter stadig væk bjerge! Hver dag står vi over for et valg, som bliver afgørende vigtigt for os selv – og for de mennesker, som vi lever med.

Egoet har ikke ret. Det er altid bedre at tro. Når vi tror, bliver vi ikke skuffet – ikke hvis vi har en sand tro uden vrede og uden al mulig frygt. Hvis vi tror på livet og gør livet til en ven, vil livet være en ven for os. Hvis vi tror på godheden og kærligheden, giver vi noget godt og værdifuldt videre til andre mennesker – og vi vil modtage godhed og kærlighed. Når vi viser andre tillid, vil tilliden blive belønnet og gengældt. Det, som vi giver ud, får vi tilbage. Det er simpelt hen livets lov. Troen opfylder sig selv. Vi får den verden, som vi har bedt om. Det, som vi får, er det, som vi har bedt om.

Der er ingenting at se. Billedet og rammen.

Vi ser rammen. Rammen er vigtig. En god ramme kan næsten gøre det ud for et godt billede. Hvis billedet ikke er så godt, hjælper det altid med en god ramme.

Rammen er *det, som vi kan se*. Eller det, som vi *vil* se. Når jeg ser på det andet menneske, ser jeg *rammen*. Jeg ser, hvem han er. Jeg ser hans udseende, hans navn, hans alder, hans beskæftigelse, hans personlighed. Det, som jeg kan se hos ham med øjnene, er rammen. Indeni er der et billede, men det kan jeg ikke se - med øjet.

Jeg tror, at det, som jeg kan se, er det andet menneske. Jeg *ved*, hvem hun er. Jeg kender hendes historie. Jeg kender hendes børn og hendes forældre. Jeg kender hendes følelser og tanker. Jeg ved, hvem hun er. Jeg tror, at jeg ved det. Men det, som jeg ser med øjet, er kun rammen. Hun er noget andet. Hun er billedet inden i rammen. Det kan jeg måske se med *hjertets øje*, som det hedder i Det nye Testamente.

Rammen kan være en kostbar, prægtig gulddramme. Eller den kan være en kedelig, billig ramme. Den kan være imponerende eller ydmyg eller selvudslættende eller dominerende. Rammen er det, som jeget og verden ser og sætter pris på. Det, som jeget tillægger *betydning*. Det eneste, som er *virkeligt*. Ifølge jeget og verden er det ingenting at se – kun rammen!

Men rammen er ikke det væsentlige. Det, som er tingenes *væsen*, det, som er *hans* og *hendes* væsen, er det, som rammen peger på! Rammen er kun et ydre tegn. Rammen er mandens skæbne og vilkår. Vi vokser og lever under forskellige vilkår. Men rammen er ikke virkeligheden eller sandheden. Kun overfladen.

Sandheden eller virkeligheden er ikke de ydre former, som vi kan se. Alle ydre former, alle ting i verden, alle relationer, følelser, tanker, dyr, planter og mennesker forgår. De er som græsset på taget. De varer kun et lille øjeblik. Der findes ingen evighed, tryghed, sikkerhed eller permanens i nogen ydre form eller ting. De er som et vindpust. Salmerne 103, 14. De er som klæder, der slides op. Salmerne 102, 27. Men det, som er tingenes liv og væsen, ham og hende som de i virkeligheden er, forgår ikke. Det, som de ydre former og fænomener *peger* på, bliver ikke slidt op. Gud er inden i alle ting. Gud er *indholdet* i enhver ydre form. Helligånden er billedet inden i rammen. Gud er ånd og liv og vores sande identitet. Gud bliver ikke slidt op.

Ikonet har ingen ramme, kun billede. Ikonet søger ikke at fremstille virkeligheden fotografisk. Dets mening er at *være* virkelighed. På ikonet sidder Maria helt stille, og der er et stærkt lys omkring hende. Hun spreder lyset. Maria er midt i verden. Sidder hun stille på grund af lyset - eller lyser hun, fordi hun sidder stille? Maria er ikke i tiden. Hun er hverken her eller der i tiden eller i rummet. Hun er lige her - lige nu. Hun er i himlen. Hendes rige er ikke af denne verden. Himmeriget er inden i hende. Der er ikke nogen ydre ramme, kun billede.

Alt liv stammer fra det samme liv.

I Eden udsprang en flod, som vandede haven. Udenfor delte den sig og blev til fire strømme.

I Mosebog 2,10.

Alt vand kommer af det samme vand. Alle floder og have kommer af den samme kilde. Alt det vand vi ser og bruger kommer fra den samme oprindelse. Alt liv forudsætter vand. Uden vand intet liv. Vandet får jorden til at spire og menneskene til at leve og vokse. Alt vand er identisk med sig selv og identisk med kilden. Det vand som kommer ud

af hanen er det vand som udspringer i Paradiset. Alt det vand som findes i verden kommer fra Paradisets fire floder. Der er kun ét vand. Dybest set kan vi ikke adskille noget vand og give det et særskilt navn eller en særskilt identitet. Vand er vand. Det ene vand er ikke forskelligt fra det andet vand.

Alt liv kommer af den første gnist af liv, det første oprindelige liv. Alt liv er det samme. Alle levende væsner har del i det *samme* liv. Vi har ikke vores eget liv som er adskilt. Vi har del i livet som helhed. Lige som vi ikke har vores eget lys eller vores egen sol. Lyset og solen er noget vi deler. Det tilhører ikke nogen særskilt. Det tilhører egentlig slet ikke os, men det er der *for* os og for vores skyld og til vores glæde. - Gud giver os lykken, som jorden giver afgrøden! Salmerne 85, 13. Vi kan ikke miste livet, fordi livet er der *for* os, og fordi livet er det, som vi *er*. Vi kan ikke miste livet, fordi vi slet ikke *ejer* livet. Livet er ikke en ting, som vi kan besidde. Ingen kan gøre livet til sin ejendom. Livet er det, som vi *er*. Livet er meget større end os og meget større, end vi aner. Livet er et mirakel, som vi har del i. Vi har del i det mirakel lige nu – som er den *eneste* tid, som eksisterer. Når vi ser det, føler vi os ydmyge og taknemmelige. Vi kan *se*, at livet er en nåde og en gave.

Vi lever i et dybt fællesskab med *alle* levende væsner og med alle mennesker. Vi er ikke adskilte eller ensomme, og de andre levende væsner er ikke anderledes eller fremmede. Vi kan genkende os selv i *alle* levende organismer. Alle er vi en *del* af den samme livsproces. Alle har vi den *samme* slags bevidsthed og vilje. Hos planten eller dyret er denne bevidsthed ikke udviklet i samme grad som hos mennesket. Hos barnet er den heller ikke udviklet i samme grad som hos den voksne. Men den er af *samme væsen* og af samme *art*. Dyr og planter er levende på *samme* måde, som vi er levende. – Hele skabelsen og hele naturen sukker efter at blive befriet, som Paulus siger i Det nye Testamente. Alle mennesker, alle dyr og planter er vore slægtninge, brødre og søstre. – *Herren frelser mennesker og dyr! Hos dig er livets kilde, i dit lys ser vi lyset!* Salmerne 36, 7. Alle levende skabninger er vore venner, og vi er alle grene og kviste på det samme træ. Vi er af samme stof. Det er den samme saft, der løber igennem alle grenene. Vi er Herrens mark og Herrens bygning, og det er ikke os, som bygger huset eller passer marken. Gud giver væksten. 1 Kor 3, 9. Det er det samme liv, som giver liv til alle. *Vi er lysets børn*. Neden under de forskellige ydre former deler vi alle den samme drøm og den samme

længsel. Hele skabelsen har det samme mål og den samme vilje – at blive forløst og at blive *fuld* og *hel*. Vi vil det samme. Vi kommer fra det samme. Vi har den samme natur. Vi kommer alle fra den samme ene *kilde*. I alle levende væsner findes denne oprindelige kilde, og alle skabninger er dybest set *ét* med denne kilde.

Ånden I flasken.

En mand havde held til at fange en stor ånd i en flaske. Han fik lov til at få tre ønsker opfyldt mod at han slap ånden ud af flasken.

Manden grundede dybt og længe over hvad han skulle ønske sig. Først ønskede han sig alle ting i hele verden. Hvis han fik alle ting ville han blive lykkelig.

Dernæst ønskede han sig sundhed, evigt liv, glæde og lykke sammen med alle de mennesker som han holdt af.

Da han kom til det tredje ønske gik han i stå. Han vidste ikke længere hvad han skulle ønske sig. Han vidste at han kun havde det ene ønske tilbage, og det gjorde valget svært.

Til sidst måtte han spørge ånden i flasken: - Hvad synes du at jeg skal ønske mig?

Ånden svarede ham: - Jeg vil godt hjælpe dig hvis du vil nøjes med eet eneste ønske. De to første ønsker må du give afkald på.

I sin nød vidste manden ikke hvad han skulle gøre men til sidst valgte han at stole på ånden, og ånden sagde til ham: - Det som du skal ønske dig er det bedste jeg kan give dig. Du skal ikke ønske dig alle ting på jorden og du skal ikke ønske dig evig lykke. Det som du skal ønske dig er at du vil være glad og tilfreds med alle de ting som kommer til at ske for dig! Det er det bedste ønske!

(Arabisk fortælling).

Nuet er min fjende.

Der findes et gammelt ordsprog i Kina om den anden bred: - Selv om lidelsernes hav er udtømmeligt, så skal du bare dreje hovedet en kvart omgang for at se den anden bred! Det er jo ikke mig, der har skabt den anden bred. Den er der allerede og hele tiden. Vi skal bare se i en anden retning! Det, jeg desperat leder efter, findes lige neden under mine fodsåler! Eller med et andet kendt billede: Vi har – uden at komme nogen vegne – brugt hele vores liv på at hamre og hugge løs på den mur, som spærrer vejen ”frem”, indtil vi pludseligt en dag opdager, at vi blot kan vende os rundt 180 grader - og gå derfra som frie mennesker. Vi opdager, at vi levede i en illusion, i en drøm.

(Zen).

Der er kun to muligheder. Enten er man ven med livet - eller man er en fjende. Der findes ikke andre muligheder. Egoet tror, at der findes en mellemvej mellem disse to muligheder. Men det er ikke sandt. Der er kun to muligheder og ét valg. - En liden surdej ødelægger hele dejen! 1 Kor 5, 6. Livet er det samme, som det, der er lige nu. Er det, som er lige nu, min ven eller min fjende? Ingen kan tjene to herrer. Enten ser vi kun muren, eller vi vender os og ser en anden vej. Enten stoler vi på livet og vejen - eller vi lever i frygt. Enten sover og drømmer vi, eller vi er vågne, og vore drømme og illusioner er kun virkelige, hvis vi sover!

Egoets tro er *altid* den samme: - Det er ikke godt nok – lige nu! Der mangler noget. Der er noget, som skal gøres. Noget, som skal ske. Der er noget, som vi er nødt til at gøre. Lige nu er det i al fald ikke godt nok. Det er let at se. Måske kan det blive godt engang i *fremtiden* – men *ikke* lige nu! Egoet tænker derfor altid I mangel, skyld og offer. Lige nu mangler der noget, for at alting kan være godt. Lige nu er der nogen, som er skyldig, eller noget, som er forkert. Lige nu er vi magtesløse ofre. Lige nu må vi give afkald og opgive glæden ved livet – for at vi måske kan høste gevinsten engang – i *fremtiden*.

Nuet er ikke godt nok. Det kan jeg føle og se. Når vi tænker sådan, gør vi nuet til vores fjende. Vi gør nuet til en forhindring. Måske gør vi andre mennesker til en forhindring. Vores mål er at *sejre* og overvinde nuet eller øjeblikket. Livet er en kamp, en krig. En krig imod det, som er der udenfor, og imod det som er inden i os selv. Det drejer sig om at vinde og besejre det andet, de andre. Vi er utilfredse, utilpasse og vrede. Vi lever I en drøm – drømmen om fremtiden. Vi drømmer eller

forestiller os at fremtiden er lige nu. I den drøm kan vi ikke se at fremtiden er en drøm, en forestilling, en illusion. Fremtiden kommer ikke som andet end nuet og øjeblikket. Fremtiden kommer ikke. Fremtiden er *ikke* virkelig. Kun det, som er lige nu, er virkeligt, og det, som er lige nu, er *hele* livet. Hele virkeligheden! Nuet er uden ende. - *Brug det gunstige øjeblik*, som det hedder hos Paulus. Der er ikke mere. Der kommer *ikke* noget andet. Det er der alt sammen - *allerede* nu.

Gud taler til mennesker i det sprog, som de forstår.

En kvinde fortalte om en oplevelse hun havde for mange år siden. Hun havde påtaget sig at holde et foredrag for en stor forsamling. Hun havde glædet sig til at give hendes budskab videre til så mange mennesker. Men dagen før var hun blevet syg og dårlig med en frygtelig infektion. Hun var deprimeret og rådvild. På vejen gik hun ind på en café. Hun forsøgte at hjælpe på sin sygdom ved at drikke et glas men lige meget hjalp det. En mand i lokalet var nærgående over for hende og spurgte hende ud. Hun svarede afvisende. Men til sidst fortalte hun manden om sin situation og sin sygdom. Han så ud som om han forstod hende og følte med hende. Han fortalte hende at han var læge og han udskrev på stedet en recept til en medicin som han vidste ville hjælpe hende. Hun gik straks hen til apoteket og fik medicinen. Efter nogle timer var hun frisk og symptomerne var forsvundet. Siden fortalte hun at det hun oplevede var et mirakel. Hun havde ikke været klar til et regulært mirakel hvor hun var blevet helbredt ved en overnaturlig indgriben. Det som skete var det hun var klar til, det som hun kunne rumme med sine erfaringer og sin viden. Men det var et mirakel. Gud taler til mennesker i det sprog som de forstår.

Gud har ikke noget sprog. Gud bruger ikke ord eller begreber. Gud adskiller ikke. Han gør ikke nogen forskel. Hos ham er der ikke nogen personsanseelse. Hos ham er der ikke forskel på jøde og græker, mand eller kvinde, fri eller ufri. Alt er ét og det samme. Gud bruger alt og alle.

Når vi ser Gud, genkender vi ham. Gud viser sig forklædt i det, som vi kan og vil se. Gud taler for at blive hørt. Gud viser sig for at blive set,

og derfor viser han sig i en form, som vi kan rumme og acceptere. Ellers kunne vi ikke se ham. Det, som vi ikke kan tro er virkeligt, kan vi ikke se. Vi ser kun det, som vi kan tro på. Vi ser kun det, som vi opfatter som troværdigt. Når vi beder Gud om noget, får vi måske svaret af andre mennesker. Alt det, som sker, er tegn. Gud bruger alle midler, men påtvinger ingen sin vilje. Guds ord lyder i de ord, som vi selv og andre mennesker taler. Det, som hun siger til mig, kan være Guds ord til mig lige nu. Guds tanker viser sig i mine egne tanker. Guds tanker viser sig i tidens tanker. Guds ord og kærlighed kan vise sig i verdenshistoriens eller min histories begivenheder. Når vi sidder sammen i fred og glæde, er det måske et tegn på Guds nærvær.

Når vi meddeler os til et andet menneske, taler vi for at blive hørt og forstået. Vi bruger ord og sprog, som vi tror, at det andet menneske kan begribe. Vi ønsker at blive hørt og forstået. Helligånden taler i det sprog, som vi kan forstå. Helligånden ønsker at blive hørt, forstået og modtaget. Gud ønsker, at hele skabelsen skal frelses og herliggøres ved at se lyset. Lyset viser sig på en sådan måde, at vi kan se det med vore øjne. Alle mirakler sker på en sådan måde og i en sådan form, at vi kan opleve og forstå dem. Derfor er det, som vi oplever i hverdagen, ofte små mirakler. Vi kan ikke se Helligånden, men i de mirakler, som sker i livet, kan vi se hans *virksomheder* og det, som han bevirker. Vi kan pludseligt se, at kærligheden og det gode er *muligt!*

Vi skal ikke med vilje eller anstrengelse prøve at *finde* Gud eller finde vej til Gud. Sønnen behøver ikke at lede eller søge. Faderen kender sønnen og ved, hvor han er. Gud skal nok finde vej til os. Men vi skal ikke fortælle Gud, hvordan han skal vise sig, eller på hvilken måde han skal finde vej til mennesker. Vi skal ikke gøre os noget udskåret billede. Vi skal ikke låse Gud inde i noget skema. Vi skal ikke gøre Gud afhængig af vore tanker eller dogmer. Vi skal ikke fortælle Gud, hvad han skal gøre, eller på hvilken måde, han skal hjælpe os. Det skal han nok selv finde ud af. Gud er, som han er, og gør, hvad han vil. Gud gør det, som han gør, for sin egen skyld og ud fra hans egen indre nødvendighed. Gud er fri. Es 46, 10 og 48, 11. Vi skal lade Gud være i fred.

Vi ser i et glimt Gud inden i de ting, som vi er vant til at se, og som vi tror er virkeligheden. I et glimt kan vi se, at der er en anden virkelighed bagved. I ét øjeblik kan vi se lyset og livets mirakel. *For* vi har set det, tror vi på det. Vi tror på det, som vi har set med vore egne øjne.

Gud er inden i alle ting – også inden i medicinen. Gud bruger alt det, som sker, til at vække os af vores drøm om skylden og synden. *Hedningerne har loven skrevet i deres hjerte.* Gud bruger *alle* mennesker, deres evner, deres drømme og længsler og deres styrke til at fremme kærlighedens og livets sag. Alt det, som Gud ser, er helligt. Gud taler med min stemme. Gud handler med mine hænder, fordi mine hænder er Guds hænder. Gud ser med mine øjne. Gud ser, at alt er såre godt.

Naturen er Guds budbringer.

Dag forkynder det til dag,

Nat kundgør det til nat.

Der lyder ingen ord, ingen tale,

Uden at deres [livets og Guds] røst høres;

Deres røst når ud over hele jorden

Deres ord til verdens ende.

Salme 19, 3.

Alle mennesker oplever i glimt naturens storhed og skønhed. Vi ser pludselig naturen bag ved vore tanker om naturen. Naturen kan være så overvældende, at vi næsten mister vejret. Oplevelsen af naturen kan være et syn, en vision. I alle kulturer og til alle tider har mennesker oplevet sådanne *visioner*. Mennesker har set livets væsen og ånden i naturen. Vi ser ånden, fordi den virkelig findes i naturen. Ånden er livets væsen. I ét enkelt øjeblik kan vi se, at livet og den skabte natur er meget større, end vi anede. Det er, som om nogen eller noget *kald*er på os. Vi hører en stemme, som vi plejer at overdøve med vore følelser og tanker, frygt og forventninger.

Vi oplever også naturen som vores egen natur, kroppen. Kroppen er større end mig. Kroppen fungerer efter love, som jeg ikke har noget herredømme over eller viden om. Det menneskelige legeme er et vidne om livets storhed og skønhed. Legemets organer arbejder uden vores kontrol eller medvirken. De styres af ånden eller af det ufødte sind, som man siger i østen. De har en viden, som vi ikke forstår. Alle kroppens

organer virker sammen til bedste for helheden. Alle kroppens celler har deres mål og identitet i samhörigheden og helheden. Alle hudens celler går frivilligt i døden og uden nogen frygt og afløses af andre celler – for at vores hud kan forblive blød og smidig. Cellerne i maven går i døden for, at fordøjelsen kan fortsætte. Foden, hånden eller vore sansorganer gør deres arbejde – uden tanke på sig selv og kun for, at det hele legeme kan trives. Kroppens celler og organer ved, at de ikke lever for sig selv eller i sig selv. De ved, at de ikke er adskilt eller fremmede for hinanden. De ved, at den ene ikke er den andens fjende eller forhindring. De ved, at det, som den ene får, bliver også givet til alle de øvrige. De ved, at det, som er godt og gavnligt for den ene, også er godt for den anden. Spørger foden måske, hvorfor den skal være fod og ikke hånd? Siger hånden måske, at den ikke vil høre til legemet, fordi den ikke er legemets hoved? 1 Kor. Vores krop rummer en dyb visdom om livet. Kroppen taler til os uden ord, men vi kan høre budskabet, hvis vi mærker efter og lytter til kroppen. Kroppen er livets spejl. Kroppen er åndens spejl. Når vi ser og oplever kroppen, som den er, kan vi se lyset. Kroppen er et spejl for lyset.

Kroppen og naturen vidner om en dybere sandhed i livet. De er vidner, beviser og budbringere. De viser, at vi ikke lever i syndens hus, men i livets og glædens hus. Hver gang mit hjerte slår, og hver gang jeg trækker vejret, bliver jeg mindet om, at livet lever igennem mig, og at livet er større end mig. Når vi sover, går kroppens liv videre uden os. Vi trækker vejret og kroppens organer arbejder uden vores bevidsthed eller kontrol. Vores dybeste identitet er *ikke* vore tanker, erindringer eller følelser. Vores krop viser hen til vores egentlige identitet.

Naturen viser os, at livet er noget, som vi *modtager*. Vi kan ikke skabe noget liv. Vi kan ikke få de små spirer til at vokse. Vi kan ikke få træet til at vokse hurtigere. Hvis vi prøver, gør vi kun skade på naturen og væksten. – Jeg såede og vandede og plejede, men Gud gav væksten, som Paulus siger. Vi er alle grene på det samme træ og saften og kraften kommer fra træet - og ikke fra os. Et godt træ bærer gode frugter. Vi lever i en have midt i verden, men vi har ikke skabt haven, og vi kan ikke gøre det ufrugtbar frugtbar. Vi kan ikke få ørkenen til at blomstre eller solen til at skinne. Vore børn får vi som en kostelig gave, og vi ved ikke, hvor de kommer fra. De kommer ikke fra os selv. Vi har fået livet og alle ting som en gave.

Naturen vidner om Gud. Naturen taler med Guds stemme, som det

hedder i en af salmerne i Det gamle Testamente. Når vi ser naturen, som den er, kan vi *se* Gud. Naturen taler uden sprog og uden ord. Naturen taler uden at tale, men *alle* mennesker kan høre vidnesbyrdet. Jorden og himlen vidner om livets storhed, skønhed og mening. Naturens stemme når ud over hele jorden, og alle mennesker hører dens ordløse forkyndelse. Når vi er mest stille, taler naturen mest tydeligt. I ét øjeblik kan alle mennesker opleve, at der er nogen, som kalder på dem. – *Havet med alt, hvad det rummer, skal larme, marken med alt, hvad den bærer, skal juble, alle skovens træer skal råbe af fryd!* Salmerne 9, 11.

Når vi lukker naturen og den skabte verden inde i vore ord og begreber, kan vi ikke høre naturen kalde på os. Hvis vi møder naturen og skabelsen uden ord og uden vore gamle følelser og tanker, og hvis vi er opmærksomme og stille, kan vi høre, at den skabte natur taler til *os*. Vi kan høre, at dens rige ikke er af denne verden. Vi kan indse, at vores rige ikke er af denne verden.

De små børn vidner om Gud. De små børn beviser, at Gud er til. Deres lemmer er bløde og smidige og deres bevægelser er naturlige, graciøse og harmoniske. Deres krop og natur er endnu ikke blevet ødelagt af verdens tankegang og vores opdragelse. De føler ingen skyld og skam. De kender ingen synd. De giver og modtager uden så mange tanker. De giver meget mere, end de selv aner, og de har ingen frygt for at tage imod alt. De bærer ikke nag. De bærer ikke på gamle følelser eller tanker. De er til stede i nuet og tænker ikke på fortiden eller fremtiden. De er ét med livet og situationen. De er til stede. De møder verden med tro og tillid. De ved, at livet er godt. De små børn viser hen til livets dybere væsen. De viser os betydningen af ordet *helbredelse*. De viser os livets herlighed. De er vidner om, at verdens og egoets visdom er en illusion og et forræderi imod naturen. Det lille barn er det stærkeste og mest tydelige modbillede til egoet og verdens skema. Luk 18, 15. De små børn lever i Guds rige. De er himmelske væsner. At leve midt i himmeriget er de små børns vilje og natur. De er stjernen over Betlehem, som viser hen til frelsen. Hvis vi ikke bliver som dem, kommer vi slet ikke ind i Guds rige. I de små børn ser vi en spejling af livets lys. De er verdens lys og små himmellys. I de små børn ser vi sandheden, vejen og livet.

Solen, månen og stjernerne vidner om, at verden og livet er fuldkomment og lever efter fuldkomne love. I naturen og skabelsen kan

vi ane den ånd og den tanke, som ligger bag ved alting. - Skabelsen og naturen giver den uerfarne visdom, hedder det i salmen i Det gamle Testamente. Naturen og livet styrker sjælen og glæder hjertet. De giver øjnene *lys* og *glans*. Naturen viser os, hvem vi er - hinsides alle ord og begreber. Naturens visdom overgår al forstand og kan ikke begribes med fornuften. Naturen beviser, at Gud findes, og at kærligheden er virkelig. Naturen er *Guds drøm*. Naturens godhed beviser Guds skabelse og sejr over alle de onde magter i *Urdybet*. 1 Mos 1, 1 og Salmerne 104, 10. Skabelsen er Guds opgør med alle de onde kræfter, som var til i verden før skabelsen. I skabelsen skilte Gud lyset fra mørket og livet fra uhyret. Skabelsen er et tegn for lysets sejr over egoets og verdens tanker.

Alle levende væsner er vore brødre og søstre i livet. I naturen kan vi se os selv og finde os selv. Naturen viser os, at vi ikke er adskilte, alene eller overladt til os selv og vore egne tanker. I naturen kan vi se, at vi er *del* af noget større. Vi bliver aldrig forladt, for naturen og skabelsen vil aldrig forlade os. Naturen, kroppen, planten og dyret er vores spejl. Der er kun én relation. Sådant som vi forholder os til naturen, forholder vi os til alle ting. Hvis vi misbruger naturen, misbruger vi Gud. Hvis vi opfatter naturen som grusom, gør vi også det andet menneske til noget ondt og grusomt. Hvis vi gør naturen til noget fremmed, upålideligt og farligt, kommer vi også til at frygte det andet menneske - og os selv.

Naturen taler til os - for vores skyld og til vores *frelse*. Naturen vil ikke opnå noget for sig selv. Naturen tilgiver alt, rummer alt og velsigner alle levende væsner. Naturen giver sig selv bort uden noget ønske eller begær. – Græsset giver sig hen til koen, når den er sulten - uden nogen frygt eller tanke! Gud giver kragerne, hvad de skriger efter, og løverne deres bytte. Salmerne 104, 21. Naturen kender ikke til nogen skyld, skam eller synd. I verdens skema er alting forkert, og ingen mennesker er gode nok. I egoets verden kan vi *aldrig* ranke ryggen. I naturen og i den skabte verden er *alting* godt og ingenting forkert. I skabelsen er alle mennesker gode, smukke, fuldkomne og uden nogen skyld. I Guds natur og skabelse kan vi ranke os, ånde lettet op og rette ryggen. Gud skabte manden og så, at det var godt! Når vi føler glæde og stolthed ved os selv, viser vi *respekt* for og kærlighed til skabelsen og livet. Livet er smukt og godt. Vi skal lade naturen være i fred.

Maria og barnet.

Englen Gabriel blev sendt til Maria. Og englen kom ind til hende og hilste hende: - Herren er med dig, du benådede! Frygt ikke! Se, du skal blive med barn og føde en søn. Han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og der skal ikke være ende på hans rige! Helligånden skal komme over dig og den Højstes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn også kaldes helligt, Guds søn.

(Lukas 1, 26).

Da sagde Maria:

- Min sjæl ophøjer Herren og min ånd fryder sig over Gud, min frelser! For herefter skal alle slægter prise mig salig, thi den Mægtige har gjort store ting mod mig. Han har øvet vældige gerninger med sin arm, han har styrket de mægtige fra tronen, han har ophøjet de ringe. Sultende har han mættet med gode gaver.

(Lukas 1, 46).

Millioner af mennesker har igennem historien spejlet sig i den unge kvinde Maria. Hun er blevet et symbol eller et tegn. I det som sker med hende har mennesker set det som sker med dem i deres eget liv. Maria gør ikke så meget. Det vigtige er ikke det vi gør, men det som bliver gjort for os. Den Mægtige har gjort store ting mod og med os. Han har ført os ud af trællehuset og gjort os frie og stærke. Der findes ikke længere nogen skyld eller synd. Aldrig kommer vi til at mangle noget, vi har brug for. Vi er blevet konger over Jakobs hus, og der skal ikke være nogen ende på vores rige! Vi skal ikke gøre så meget. Det vigtige er allerede blevet gjort for os. *Livet afhænger ikke af menneskers vilje eller stræben*, som det hedder i Det nye Testamente.

Maria ser, at der sker et *mirakel*. Maria har øjne at se med. Hun ser miraklet - neden under de ting som sker. Neden under de ting, man kan se. Hun ser, at det, som er sket for hende – barnet – er et *mirakel*. Hun ved ikke, hvor det kommer fra. Vi ved ikke hvor vores børn kommer fra. De kommer som en gave, udefra. De kommer ikke fra os, fra vores ego eller gerninger. De tilhører ikke os. Vi får dem til låns for en tid. Som en overnaturlig gave. Som en nåde. De kommer ud af det tomme

rum. Miraklet kommer ud af det rene ingenting. Det kommer ud af det åbne rum. Miraklet er et tegn. Miraklet sker *for* hende. Det er *hendes* barn. Det er hende som oplever miraklet på sin egen krop. Men miraklet sker ikke kun for hende. Ikke kun for hendes skyld. Det sker for alle. Alle kan finde deres lys og glæde i hendes mirakel. Alle kan finde lys og liv i Marias barn. Maria *deler* sin glæde med hele verden. Når hun deler sin glæde med andre, bliver den større. Det vi deler med andre er det eneste, som har virkelig betydning, og det eneste, som bliver større og større, når det bliver delt! Der er ikke noget, som mangler. Der er nok til alle.

I et glimt, i et syn ser Maria en anden verden, den virkelige verden. Kraften eller ånden kommer over hende. I det glimt er hun uden frygt. Hun ser, at livet er meget større, end hun havde troet. Hun ser at det, som hun troede var stort og stærkt, ikke er stort eller mægtigt. Hun ser at der ikke er noget at være bange for. Hun ser, at den virkelige verden er et omvendt billede af den verden, som hun havde troet på. Hun ser, at det hun troede var vigtigt slet ikke er så vigtigt, at de første skal blive de sidste og de sidste de første. Maria bliver fyldt af glæde, lykke og taknemmelighed, da hun møder den virkelige verden. Hun bliver fyldt af Helligånden. Helligånden kalder hendes egentlige natur frem i hende, glæden og kærligheden. Maria er i paradiset. Midt i verden. Når vi ser verden, som den er, kommer glæden, lettelsen, forundringen og taknemmeligheden over os. Vi gør det ikke. Det kommer af sig selv. Glæden er ikke vores egen, men vi får del i den. Den er ikke vores skabelse, og derfor er der ingen ende på den. Den holder ikke op.

Kærlighed er kærlighed.

Kærlighed viser sig i mange ydre *former* som er forskellige, men den har altid det samme *indhold*. Den kærlighed, som vi føler eller kan føle for vore børn, er den samme kærlighed, som vi kan føle for vore ægtefæller eller kæresten. Der findes ikke flere slags kærlighed. Der er kun én kærlighed. Der er kun én relation. Den kærlighed, vi måske kan føle for hele livet, er den samme kærlighed, som vi kan føle for vore venner eller veninder, kolleger eller forældre. Den ydre ramme er en anden, men det er det samme billede, som er inden i rammen. Når jeg elsker min næste eller nabo, er det den *samme* kærlighed, jeg føler, som

hvis jeg elsker min kæreste. Papiret er forskelligt, men gaven indeni er den samme. Al kærlighed er af samme *art* og af samme *væsen*. Kærlighed er kærlighed og findes *ikke* mere eller mindre. Den findes *ikke* i grader. Egoet tror, at kærligheden kan være mere eller mindre, men det er ikke sandt. Kærligheden er et enten – eller. Enten er den til stede helt og fuldt, eller også er den slet ikke til stede. Kærligheden kan ikke lukkes inde eller indsnævres. Egoet tror, at kærligheden kan begrænses til få mennesker eller til specielle forhold. Egoet tror, at kærligheden kan gøres forstandig og rimelig – og mindre godtroende! Vi tror, at kærligheden kan gøres mindre. Sand kærlighed virker truende og overvældende på egoet, som opfatter verden som farlig og egoistisk. Men kærligheden kender *ingen* grænser. Kærligheden rummer og accepterer *alt* og alle, som de er. Når jeg ser hende, som hun er, så elsker jeg hende. Hvis jeg elsker hende, ser jeg hende, som hun er. Jeg accepterer og rummer hende uden nogen begrænsninger eller forbehold. Uden nogen forstand, tanke, krav eller forventning. Hvor kærligheden kommer ind, går forstanden ud. Forstanden fortæller os evindeligt de samme historier om, at verden er upålidelig og farlig. Forstanden indeholder alle vore kloge og forsigtige tanker om, at andre mennesker er forkerte og skyldige. Kærligheden kender *ingen* skyld og *ingen* synd. Ifølge kærligheden er der ingenting, som er forkert. Kærligheden er et nyt *sprog*, som kan befri os fra verdens læring og tankegang og føre os ud af mørket.

Lysets natur er at trænge ind overalt og udfylde alle huler og fordybninger. Lyset ønsker at ekspandere og trænge mørket tilbage overalt. Bevidsthedens væsen og vilje er at omfatte alt og gøre alt bevidst. Guds væsen er, at han vil, at lyset skal udbredes til alle mennesker. Kærlighedens væsen og natur er at brede sig ud over alle ting, som findes. Kærlighedens væsen og vilje kender ingen begrænsninger eller forhindringer. Kærligheden har ingen grænser eller fjender – set fra dens eget synspunkt. Dens natur er – som et opdæmmet hav - at oversvømme alt. Hvis vi lader kærligheden være i fred, vil den brede sig ud over hele verden af sig selv. Den kan kun lukkes inde med kunstige og besværlige indgreb og dæmninger.

Kærligheden er et varmt, åbent rum, hvor det andet menneske har lov til at være sig selv, og hvor hun eller han føler sig modtaget, set og mødt. Når vi oplever kærligheden, føler vi os *lettede*. Vi ånder *lettet* op. Kærlighed er at lade hende være i *fred*, at give hende en ubegrænset

godkendelse og kærlig tilladelse til at være sig selv. I kærligheden føler den anden sig godkendt. Kærligheden gør den anden *stærkere*. Den gør det andet menneske *mere* fri og ikke mindre fri! Kærligheden har ikke noget krav eller nogen bestemt forventning at gøre gældende. Der følger ikke nogen regning med den gave, som hedder sand kærlighed. Kærlighed kommer ikke af en nød eller en mangel. Den kommer af en *overflod*. Et godt træ bærer gode frugter. Når vi er helt fyldt, løber kærligheden ud i det ydre menneske. Bægeret flyder over. Vi giver kærligheden videre, fordi vi allerede selv har fået den - i overflod, og fordi vi ikke kan andet. Vi giver kærligheden videre til børn, ægtefæller og venner – fordi vi ikke kan holde den tilbage længere! Kærligheden er vores *natur* og væsen. Den er det vand, som kommer fra Paradisets floder. Kærligheden er det ene liv, som vi alle har del i. Vi er døde for synden og levende for Gud. Rom 3, 29. Kærligheden er det, som vi har lyst til, det, som er vores egentlige *vilje*. Kærligheden er vores natur:

Om kærligheden har I ikke brug for at der skrives til jer, for I er selv oplært af Gud til at elske hinanden!

I Thess 4, 9.

Når vi ser andre mennesker, som de er i den *virkelige* verden – og ikke i egoets verden, kan vi se, at de efterlader sig en strøm af kærlighed. Alle har de elsket livet igennem. Vi elsker faktisk alle brødrene i Makedonien!

Kærligheden udspringer af to grundlæggende følelser, *tilgivelsen* (accepten) og *taknemmeligheden*. Den ægte kærlighed udspringer af et andet syn på verden, en anden tro om verden. Kærligheden kommer af den glæde og fred, som består i, at troen på skylden og synden er opgivet. Hvis vi tror på synden og skylden og altid føler os skyldige, kan vi ikke se Gud – og vi kan ikke se, rumme eller elske hinanden! Tanken om skylden får os til at *lukke* os helt for Guds kærlighed og tilgivelse og livets godhed. Følelsen af skyld gør os hårde og forbitrede. Kærligheden kommer – af sig selv! - når vi har *givet op!* Den kommer, når vi har *opgivet* vore gamle tanker og følelser. Kærligheden gør sig ikke så mange tanker som frygten. Kærligheden er det, som vi giver os selv *lov* til, når vi har opgivet vores frygt. Kærligheden kommer som en *naturlig* reaktion på, at vi har *opgivet* vores dom over verden, vores utilfredshed med verden, vores vrede over, at vi er små og svage og ofre. Når vi ser verden med helt andre og nye øjne, kommer

kærligheden af egen kraft. Den verden, vi ser, er smuk og dejlig og uden nogen skyld. Der er ingen mennesker, der er forkerte, eller som gør noget forkert. Der er ingen, som vil eller kan skade eller forfølge os. Kærligheden kommer som en naturlig og nødvendig reaktion på, at vi ser, at vi lever i en *overflod*, og at vi ikke mangler noget, men har fået *alt*. Kærligheden kommer af livets overskud og overflod. Når vi ser vores overflod, frygter vi ikke længere noget eller nogen. Vores taknemmelighed skaber kærligheden, som moderen føder barnet – af sig selv. – *Jeg takker altid Gud, når jeg beder for jer!* som Paulus siger. Kærligheden er ikke nogen tvang eller lov, men vi skal give os selv *lov* til at se og opleve kærligheden. Kærligheden kommer kun, hvis den er indbudt – og det er vores valg og afgørelse, om vi vil indbyde kærligheden! Kærligheden er tro og tillid uden *nogen* grænse. Kærligheden flyder ud over alle ting som det opdæmmede vand bag ved en dæmning. Kærlighed gør ingen forskel og ser ingen forskelle. Kærligheden har *ingen* forbehold. Den holder ikke noget tilbage. Den giver alt, deler alt og tåler alt. I kærligheden giver vi os *hen* uden nogen frygt. I kærligheden *stoler* vi på livet og hinanden. Denne tilgivelse, glæde, accept og taknemmelighed er kærlighedens væsen og indhold – *uanset* alle ydre former. Der er kun én kærlighed bag ved alle ydre former og relationer, fordi al sand kærlighed dybest set er Guds kærlighed. Kærligheden er det stærkeste modbillede til egoets og verdens skema. Kærligheden er vores *eneste* alternativ.

Vær altid glade. Sig tak under alle forhold, for dette er Guds vilje med jer!

1 Thess 5, 18.

'Kærlighed' er ikke altid kærlighed.

Kærligheden udspringer af to grundlæggende følelser, *tilgivelsen* og *taknemmeligheden*. Den ægte kærlighed er et helt nyt sprog. Kærligheden udspringer af et andet syn på verden og en helt anden tro om verden. Kærligheden kommer af den *glæde* og fred, som består i, at troen på skylden og synden er *opgivet*. Kærligheden kommer – af sig selv - når vi har givet op! Kærlighed er kærlighed. Den kan antage mange forskellige ydre former, men dens *indhold* er altid det samme.

Der er kun én slags kærlighed. Den kærlighed, som jeg føler for mine børn eller for min ægtefælle, er den *samme* kærlighed, som jeg har til mine venner, til livet, til Gud eller til mig selv.

Der findes billedligt talt to slags kærlighed – den jordiske og den himmelske. Den sande kærlighed er den *himmelske* kærlighed. Det, som vi plejer at kalde kærlighed, er den jordiske. Den jordiske kærlighed er verdens og egoets kærlighed.

Den jordiske kærlighed tror på, at vi dybest set er forskellige, adskilte og *alene*. Kærligheden mellem en mand og en kvinde er en paradoksalliance mellem to mennesker, der vil forenes, men som *ved*, at de er evigt forskellige og adskilte. Den jordiske kærlighed bygger på vore egne tanker og erfaringer – det vil sige: på sand! Jeg *ved*, at det, som hun vil, ikke er det samme, som jeg vil. Jeg *ved*, at hvis han skal have sin vilje, må jeg ofre mig. Jeg *ved*, at han er en *fremmed*. Han er *tilfældig*. Han er den, som jeg af *tilfældige* årsager har et forhold til – lige nu. Han er kun én af mange. Han kunne have været en anden. Der vil altid være en adskillelse og en afstand imellem ham og mig. Han er ikke mig, og jeg er ikke ham. Vores møde er blot tilfældigt, og det varer kun så længe, som det giver os begge fordele – og så få ulemper som muligt.

Verdens kærlighed ser på det ydre - som er det eneste, som eksisterer ifølge verden. Vi ser en verden af kroppe og legemer, som er adskilt fra hinanden. Vi ved, at vi selv er lukket inde i en krop. Vores eneste sikkerhed er – føler vi – at vi er lukket inde bag denne beskyttelse og mur, som kroppen er. Kroppen er vores identitet og eneste tryghed. Vi ser det andet menneske som en ydre ting, som vi kan erobre, tjene, kontrollere, købe eller elske. Egoet ser på det *ydre*, og vi forelsker os i mennesker, som har et tiltalende ydre. Mennesker, som er smukke og attraktive i verdens øjne, bliver belønnet og begunstiget. Vi elsker dem. De får meget mere omsorg og 'kærlighed'. Når jeg elsker hende på den måde, ser jeg hendes slet ikke som hun er. I den forstand bygger kærligheden i verden på en løgn. Sådan tænker vi måske også om forelskelsen: Den er en *besættelse* eller en illusion! Den varer kun en kort tid! Men sandheden er muligvis den modsatte: Kun i *forelskelsen* kan jeg se et glimt af den, som hun er i virkelighedens verden. Kun i det øjeblik holder jeg op med at dømmes.

Vi *ved*, at vi ikke altid kan stole på eller regne med hinanden. Heller

ikke i kærligheden. Vi ved, at den kærlige relation bygger på en overvejelse af fordele og ulemper, gevinst og tab. Når hun vinder, så taber jeg, men så længe vi er sammen, har jeg chancen for at få og tage noget fra hende! Det andet menneske, som jeg elsker, har noget, som jeg gerne vil have og som jeg ikke kan undvære, men for at få det, må jeg gå på kompromis. Egoet ved, at ethvert venskab, forhold eller ægteskab kræver ofre, aftaler, handler og kompromisser. Egoet holder i kærlighedens navn hele tiden øje med, om den anden får *for meget*, eller jeg får *for lidt*. Egoet føler sig svigtet og skuffet i kærligheden. Egoet fremholder, hvad der er *forkert* hos den anden, og hvor hun eller han har *svigtet*. Egoet vil forbedre og 'redde' den anden.

Han eller hun vil ikke den samme vej, som jeg vil. Man kan ikke gøre, som man vil. Livet er ikke en dans på roser, og ingen roser uden torne. Man må yde, før man kan nyde. Noget for noget, tænker egoet. *Do ut des.* - Jeg giver dig noget, som jeg holder af, for at du skal give mig noget af dit eget, som jeg ikke kan undvære, siger egoet. Men vi og egoet ved, at forholdet er en ustabil balance, som før eller siden vil stå i fare for at bryde sammen. Dybest set er hun en *forhindring* for mig. Dybest set er jeg utilfreds med, at jeg er *afhængig* af hende. Det gør mig vred. Hun sidder inde med det, som jeg mener er *mit*, og som jeg føler, at jeg har *ret* til! Den jordiske kærlighed bygger på, at jeg er i en tilstand af nød, mangel og sult. Hun eller han er min modstander og min fjende. I vores almindelige tanke om kærligheden handler det mere om at *tage* – end om at *give*! Det menneske, som jeg elsker, repræsenterer på en måde hele min verden og virkelighed. Verden er fuld af ting og goder, som jeg gerne vil eje, men jeg får dem ikke gratis. Intet er gratis eller uden ofre her i livet, og alting koster penge. Vi må aflevere af vores eget for at få andel i verdens goder. Vi må ofre os og ydmyge os. Verden stiller os i en situation af tvang og utilfredsstillelse. Vi har intet valg og ingen frihed. Vi er *nødt* til at ofre os og give indrømmelser. Vi kan ikke undvære verden, for kun verden kan tilfredsstille vore behov – men vi må betale dyrt for verdens goder med krop og sjæl. I verden og i den jordiske kærlighed kan vi næsten kun tabe!

Vi tror, at vi *ved*, at vi er *nødt* til at indgå kompromisser og mellemløsninger i vore relationer. Vi ved, at vi må give *afkald*. Jeg ved, at jeg ikke bare kan få min vilje. Alle vore relationer bygger på tanken og skemaet om, at andre mennesker er fremmede, og at vi må lave

aftaler - og fordele ulemper, skade og tab! Vi kan ikke bare få det, som vi gerne vil have. Så vil vore relationer bryde sammen, tænker vi. Når vi tænker sådan, *gør* vi os selv meget *mindre*, end vi er. Når jeg tænker på den måde, *gør* jeg hende meget mindre, end hun er. For det, som hun dybest set vil, er at give mig alt. Det er ikke hendes vilje, at alle vore gaver til hinanden på den måde skal begrænses eller bestemmes af kompromisser, fornuftige mellemløsninger eller aftaler. Det, som hun – og jeg – vil, er at give *alt* uden noget forbehold. Kærligheden har ikke nogen omkostning eller pris. Kærligheden kan ikke købes. At give alt til hinanden er vores sande væsen, fordi vi er skabt *af* kærlighed og *til* kærlighed. Alle vore forstandige kompromisser kommer kun at egoets og verdens skema – af mistroen og *frygten*.

Når vi har opnået verdens goder, ved vi, at vi kan *miste* dem i næste øjeblik. Hvis jeg har fundet hende, som jeg elsker, kan hun forlade mig til hver en tid. Aldrig kan vi være sikre – selv om det gælder vores frelse og lykke. Verden er *kold* og *lige glad*. Livet tager ikke hensyn til vores kærlighed, vore behov, følelser eller længsler. Livet er kortvarigt, hårdt og uden nåde, og vi er små og afmægtige. Der findes *ingen* tryghed eller sikkerhed. Vi får ikke det, som vi behøver og har brug for, og de mennesker, som vi ikke kan undvære, bliver taget fra os uden nogen barmhjertighed. Vi er dømt og *fordømt*. Verdens eller egoets forestilling om kærligheden, som vi har *lært* af mennesker, samfund og medier, foregår på en evig baggrund af *vrede*, *afmagt* og *frygt*.

Kroppen er et tyndt slør.

Vi ser kroppen som det, der adskiller det ene menneske fra det andet. Vi ser os selv som det, der er inden for vores hud. Kun det, som hører til min krop, og som er inden for kroppens ydre grænser, er *mig*. Denne opfattelse ligger dybt i os alle. Hun eller han er *ikke* mig, ikke en del af mig - fordi de befinder sig *uden for* min grænse, kroppen. Vi ser os selv ligesom jordstykker, som er *adskilt* fra hinanden ved et hegn. Den ene matrikel er klart skilt fra den anden. Hver har vi vores *eget* liv – inden i kroppen – og hver vores *adskilte* bevidsthed, sind og tanker. Vi mener, at vores bevidsthed er *skjult* inden i kroppen. Vi siger, at tanker er todfri, fordi vi ser dem som private og skjulte – og egentlig andre uvedkommende. Vi lever bag en *mur*, som Paulus siger – fordi det er det, som vi vil!

Den centrale opfattelse er, at vores identitet er vores krop og det, der findes inden i kroppen. Dette er vores mest grundlæggende forestilling. Den bestemmer alt, hvad vi tænker, føler og gør. Denne opfattelse er vores centrale og mest fundamentale *illusion*. Den er egoets eller jegets mest grundlæggende antagelse. Den er egoets og verdens lov.

Denne fundamentale opfattelse medfører, at vi ser det andet menneske som fremmed, anderledes og adskilt. Ud af denne tanke kommer vore følelser af frygt, mistro, uro, vrede og fjendtlighed. Der er en adskillelse mellem mig og hende, og den grænse kan *aldrig* nogensinde overskrides. Vi vil vedblive med at være *fremmede* for hinanden. Hun vil blive ved med at være uforståelig og *anderledes* på et dybere plan. Broen kan ikke passeres. Hun er ikke mig, og jeg er ikke hende. Egoet og verden holder liv i denne forestilling – denne *illusion* – fordi den understøtter egoets sag. Hvis han og jeg evigt er adskilte og forskellige, vil utilfredsheden, frygten og uroen altid have et sted at være.

Den dybtliggende forestilling om kroppen er ikke sand. Den er en *illusion*. Den er en *indbildning* - som tjener et formål. Vi tror på denne tanke, fordi vi – eller jeget i os - *vil* tro. Men tanken er ikke sand. Den er ikke virkelig. Den er lige så uvirkelig, som den knækkede åre i vandet. Da Maria kommer ud til den tomme grav, ser hun havemanden, og hun taler med ham. Men pludselig ser hun, at det er Jesus. I det øjeblik *ser* hun, at Jesus ikke er identisk med hans krop. Hun indser i et glimt, at Jesus kan være til stede, selv om hans gamle legeme ikke er til stede. Hun ser hans *væsen*, og hun ser, at det fysiske legeme kun er et slør.

Kroppen er kun et tyndt slør. Kroppen er som en dis eller en tåge, der ligger over landskabet om morgenen – men som forsvinder, når solen kommer. Tanken om kroppen er ligesom skyerne på himlen. Vi ser kun skyerne. Skyerne ser ud til at være alt. Skyerne ser ud til at have slukket for solen. Men når skyerne er drevet bort fra himlen – er himlen altid blå! Himlen har været blå hele tiden. Skyerne gør ingen forskel. Det er ikke skyerne, som skaber solen. Skyerne er ikke noget. De har ingen betydning eller kraft. End ikke den mindste fjer kan de holde borte. Skyerne er ingenting, og alle ting kan passere lige *igennem* dem uden nogen modstand. Kroppen er kun et tyndt slør - som kun for en tid kan sløre vores opfattelse af den virkelige verden. Kroppen er kun en sky.

Det, som kan holde mennesker adskilt og gøre dem fremmede for hinanden, er *ikke* kroppen, men deres sind, følelser og tanker. Kroppen kan aldrig nogensinde adskille mig fra hende eller ham. Det er vores tanker, følelser og overbevisninger, som kan gøre os til fremmede eller til fjender. Kroppen er kun en skygge, og en skygge er ikke virkelig – for den er kun en skygge. Den har ikke sit eget liv. Illusionen eller fejltagelsen er kun en skygge af sandheden og virkeligheden. Døden er kun en skygge af livet.

Vi er ikke adskilt i den virkelige verden. Vores sind og bevidsthed er heller ikke adskilt. Vores bevidsthed er som lyset. Man kan ikke isolere en lille del af lyset, en enkelt stråle, og tro, at den har sit selvstændige liv. Strålen er kun en del af lyset, kun et *aspekt* af lyset. Strålen er kun en tanke, en forestilling. Egentlig er strålen hele lyset – og lyset er hele strålen. Hele lyset findes overalt og kan ikke deles i adskilte dele. Når dit lys og mit lys føres sammen, kan man ikke adskille, hvad der er dit lys og mit lys! I Kina kaldes brylluppet for at føre lyset sammen.

Vi er som bølger på et stort ocean. Oceanet er det hele, alt, som findes. Den enkelte bølge har ikke nogen adskilt identitet. Den er ikke noget i sig selv. Den kan ikke leve sit eget liv. Vi har ikke vores eget liv. Vi *har* livet, og vi *er* hele livet. Den lille bølge kan tænke, at det store ocean er farligt og truende. Men det er ikke sandt. Det er en *illusion*. Bølgen er blot en del af oceanet. Bølgens identitet og væsen er dybest set det samme som hele oceanets. Bølgen er oceanet, strålen er lyset og hun er mig. Hun er mig selv.

Prisen for at vælge lyset.

Da Jesus hørte det, sagde han til ham: »En ting mangler du endnu: Sælg alt, hvad du har, og del det ud til de fattige, så vil du have en skat i himlene. Og kom så og følg mig!« Da manden hørte det, blev han fortvivlet, for han var meget rig.

(Lukas 18, 22)

Følg mig! Alle verdens store profeter er blevet mødt med *afvisning*. Måske er de blevet forstået eller accepteret på et vist plan, men alligevel er de blevet angrebet, latterliggjort eller afvist af verden.

Prisen har været for høj. At følge efter har i verdens øjne været det samme som at *ofre* sig og opgive alle goder og al lykke.

- Hvis jeres øjne forarger jer, så riv dem ud! Hvis din højre hånd bringer dig til fald, så hug den af! Hvis I vil følge mig, skal I miste jeres liv! Al jeres ejendom skal I give til de fattige, ellers kan I ikke komme ind i himmeriget! I skal ydmyge jer og opgive troen på jer selv! I skal hade verden! Elsk jeres fjender! Det er bedst for en mand ikke at røre nogen kvinde! Hvis nogen slår jer på den ene kind, skal I vende den anden til! Lån ud uden at håbe på at få noget igen! I må ikke spise kød og drikke vin! I skal leve i ånden og korsfæste kødet, lidenskaberne og begæret! De syndige lidenskaber er virksomme i vore lemmer! Hvis I er tro imod sandheden, vil verden forfølge jer og korsfæste jer!

At vælge lyset frem for mørket har *ingen* pris. Der er *ingen* omkostning og *intet* tab. Vi drager ud af Egyptens trællehus uden nogen sorg, kun med glæde, fryd og lettelse. Vi yder ikke noget offer eller afkald, men får landet som vores arvelod til evig tid! Udgangen fra Egypten eller verden er vores befrielse og frelse. Salmerne 105, 42.

At vælge lyset er at indse, at vore *illusioner* ikke var virkelige. At vælge lyset er at vælge kærligheden, og kærlighed medfører *ikke* noget tab. Kærligheden har *ingen* pris. Kærligheden går ikke ud over nogen og tager ikke noget fra nogen. Den får livet til at vokse. Vore illusioner om magt, penge, status, ting og ego gav os ikke det, vi håbede på. Illusionerne *skuffede* os - fordi de var illusioner. Når vi vælger lyset eller tilliden eller livets gode kræfter, vælger vi alle *gode* ting frem for det rene *ingenting*. Uanset hvor meget vi troede, så gav vores tro på penge, ting eller magt os *aldrig* noget, der var værdifuldt. Når vi giver slip på illusionen eller mørket, så giver vi slip på alt det, som vi dybest set slet ikke ønsker. Vi giver afkald på lidelsen, smerten, døden, sorgen, ensomheden, frygten og håbløsheden. Det er, hvad vi mister eller må ofre, hvis vi vælger at følge vejen. Er det et stort offer eller tab? Hvem vil vælge helvede, når han kan nå himlen? Hvem vælger at forblive svag, hvis han kan være stærk? Hvem ønsker at være syg, hvis han kan blive helbredt? Hvem ønsker at leve i frygt, hvis han kan leve i trykthed og sikkerhed? Hvem ønsker at lyve eller bedrage, hvis han kan fortælle sandheden? Er det et offer eller et afkald, hvis vi skal give slip på frygten, sygdommen, løggen, lidelsen eller hjælpeløsheden?

At forblive i mørket har derimod en *høj* pris. Egoet får os til at ofre alt

det, som vi dybest set *ønsker*. Egoet får os til at bekæmpe og straffe os selv. Egoet er den onde stemme inden i os, som vil os det *dårligt*. Egoet afskærer os fra livet, glæden og lykken. Egoet fortæller os, at vi må ofre os - ellers vil verden hævne sig, fratage os alle ting og tilintetgøre os. Egoet fortæller os, at det eneste, som er virkeligt er trællehuset, og at det forjættede land er en naiv drøm. Troen på verdens visdom tvinger os til at give afkald på freden, livsglæden, fællesskabet og nærheden med hinanden. At vælge lyset koster *ingenting* og kræver *intet* afkald. Lyset er der allerede for os. Livet har *ingen* pris. Glæden har *ingen* pris. Livet og lyset er vores arv og gave. Vi er lysets børn. Livet ønsker ikke at tage noget godt fra os. Gud vil ikke have vore menneskeofre og offergaver. Han ønsker ikke, at vi skal opgive livets store og rige gaver, som vi kan glæde os over hver dag. Gud beder os ikke om at opgive glæden ved hinandens kroppe eller lykken ved de små børns smil. Tværtimod. Gud beder os ikke om at forlade den virkelige verden, men om at opgive den *fordrejede* verden, som vi *selv* har skabt - i vores frygt for livet. Livet ønsker, at vi skal *modtage* endnu mere, end vi allerede har. Meningen er ikke, at vi skal have mindre, men *mere*. At forblive i mørket er at knuge hånden i frygt og holde fast. Det kræver megen energi og arbejde at vedblive med at knuge hånden. Det kræver *intet* arbejde og *ingen* anstrengelse at give slip og åbne hånden. At åbne hånden er det, som er *naturligt* for hånden. Hvis vi åbner hånden, bliver den fyldt.

Alle illusioner er som åren i vandet.

Ingen må bedrage sig selv. Hvis nogen af jer mener at være vis i denne verdens forstand, må han blive en dåre for at blive vis. For denne verdens visdom er dårskab for Gud. Der står jo skrevet: Han fanger de vise i deres snedighed, og igen: Herren kender de vises tanker, han ved, at de er tomme.

(1. Korinterbrev 3, 18).

Lad os ikke bilde os noget ind!

Gal 5, 26.

En illusion er noget, som *ikke* er sandt eller virkeligt. Men illusioner er

noget, som vi kan *tro* på. Når vi tror på en illusion, tror vi altså på noget, som ikke er virkeligt eller sandt.

Når vi pludselig indser, at det, som vi troede på, er en illusion – er vi *ikke* i tvivl! En illusion *er* virkelig en illusion. Først kan vi ikke se det, men bagefter kan vi se det! Vi er *ikke* i tvivl! Når først illusionen er gennemskuet, vender vi *aldrig* tilbage til illusionen. Aldrig. Vi kommer ikke i tvivl, når vi først én gang har *set* illusionen. Det er, som om lyset pludselig bliver tændt. I ét eneste glimt kan vi *se* alting klart. Vi kan se det, som det er. Og vi er ikke i tvivl længere: Det, som vi troede på, var en illusion - en indbildning. Når vi først har fået øje på livets store gaver, vender vi *ikke* tilbage til egoets små og usikre gaver! Når vi først har set helbredelsen, holder vi op med at tro på nødvendigheden af lidelsen og sygdommen. Hvem vælger at blive i helvede, hvis han har fået et glimt af himlen? Når vi først *er* vågnet, kan vi se, at det hele var en drøm! Vore meninger, teorier eller overbevisninger var kun en indbildning. Det, som vi så med vore egne øjne, var noget, vi bildte os ind.

En illusion er ikke en bevidst tanke. Vi tror på illusionen uden at tænke over det. Vi opfatter den som *selvfølgelig*. Vi er netop ikke vågne, opmærksomme eller bevidste. Når vi tror på illusionen, bliver vi på en måde bestemt af noget ubevidst eller overbevidst, af tidens tanker eller egoets og verdens tanker. Illusionen er de herskende tanker, denne verdens herskeres visdom. Vi kan sammenligne en illusion med at se verden gennem farvede brilleglas. Vi har altid brillerne på, og vi antager som en selvfølge, at sådan *er* virkeligheden. Vi er ikke bevidst om, at vi ser verden gennem briller eller gennem et skema. Et skema er et mønster, som former alle vore sansninger og oplevelser. En illusion er et skema eller en form eller en fordom. Vore negative og menneskefjendske fordomme er vore værste illusioner.

Illusionen er som en drøm. Drømmen er ikke virkelig, men den er virkelig nok for ham, som sover og drømmer. Når han vågner, ved han straks, at det var en drøm. Illusionen og vores anskuelse af verden er som at være beruset og fuld. Verden er en drøm og et mareridt! Es 28, 7 og 29, 8.

Alle illusioner er som åren i vandet. Når vi ser åren, som stikker ned i vandet, ser vi, at åren knækker, når den rammer vandoverfladen! Det er, hvad vi ser. Vi ser en optisk illusion - med vore egne øjne. Åren er

ikke knækket. Vi kan antage, at små børn uden erfaringer kan tro, at åren *virkelig* er knækket. Men det er den ikke. Når vi trækker åren op af vandet, kan vi se, at den er hel og uskadt! Illusionen ophæves i samme øjeblik, vi undersøger, om illusionen er sand. Illusionen *forsvinder af sig selv* – uden kamp – når den kommer ud i lyset. Når alt kommer for en dag. Det nytter imidlertid ikke noget at betvivle, angribe eller bekæmpe illusionen. Det kan ikke lade sig gøre. Hvis vi ser verden gennem en fordom, vil alt det, som vi ser, *bevise* illusionen! Illusionen eller fordommen beviser sig selv cirkulært. Vi kan ikke komme ud af illusionen ved forstandens tanke eller brug. Han, som tror, at livet er uden nogen kærlighed, lever i en illusion – men han kan *ikke* overbevises af andre med forstandens midler. *Alt*, hvad han ser, bekræfter blot det, som han tror på! Illusionen er *selvopfyldende*. Det, som andre vil sige til ham, kan han let modbevise. Diskussionen er uden ende og filosofiske, politiske eller moralske diskussioner er i den forstand formålsløse. Men i det øjeblik han *ser* og oplever kærligheden på sin egen krop - i et glimt – er han omvendt og overbevist. Og han vil *aldrig* nogensinde vende tilbage til sin gamle illusion. Et lille glimt er nok - uanset hvor kortvarigt det er. Den, der har set igennem hullet i maleriet, og set, at der er noget andet bagved – han glemmer det aldrig.

Alle illusioner kommer af frygt.

Vær ikke forfærdede og rædselsslagne! Alle der former gudebilleder er tomme, og deres elskede guder gavner intet. Deres vidner ser intet, de forstår intet, så de bliver til skamme. Den der former en gud og støber et gudebillede, har ingen gavn af det. Alle tilhængerne bliver til skamme, håndværkerne er kun mennesker.

(Esajas 44, 8).

Alle vigtige og betydningsfulde illusioner kommer af vores *frygt*. En betydningsfuld illusion er ikke åren i vandet, for den illusion vil aldrig få nogen vigtig rolle i vores liv. En afgørende illusion er for eksempel denne tro: *Der findes ingen kærlighed i verden!* Denne illusion eller overbevisning kommer af *frygten* for kærligheden. Kærligheden er uoverskuelig, uhåndterlig og ukontrollabel! Kærligheden kan vi ikke få styr på. Den kender ingen grænser. Vi kan frygte kærligheden, fordi vi

frygter at blive oversvømmet. Vi er bange for at miste os selv og kontrollen over vores lille jeg. På den måde kan kærligheden blive en trussel. Egoet skaber illusionen som et forsvar imod det, som det frygter. Når vi prøver at holde fast i vore illusioner, bygger vi en mur eller en dæmning mellem vores ego og virkeligheden. Egoets metode er selvmodsigende og selvdestruktiv. Egoet prøver at beskytte sig imod noget, som det dybest set *ønsker*, og virkningen af dette forsvar er, at det ikke får megen kærlighed! Den, som ikke *tror* på kærligheden, får ikke megen kærlighed af livet – for han vil ikke tage imod den.

Da vi var umyndige, trælledede vi under verdens magter.

(Gal 4, 3).

Dengang trælledede I for guder, som i virkeligheden ikke er guder.

Gal 4, 8.

Det, som vi tror på og stræber efter, er vore guder og idoler. Vi jager hele livet efter goder, som skal gøre os tilfredse og give os fred. Jagten på goderne er jagten på guderne. Vi ønsker, at komme i himmeriget. Vi tror, at guderne kan give os himlen. Det, som vi tror kan gøre os lykkelige eller udødelige, er vore guder. Ting og genstande kan give os frelse og lykke, tror vi. Ejendom, penge, job, status, magt, sex, krop og nydelse er verdens *guder*. Vi frygter guderne, fordi vi har lagt vores medfødte naturlige frihed og *magt* over på guderne. Vi har *gjort* os selv små, ulykkelige og magtesløse. Vi har gjort os selv truede, adskilte og ensomme. Vores magt, myndighed og værdighed har vi *projiceret* over på verdens guder. Vi tilbeder guderne, og vi ærer dem og frygter dem. Vores indbildning er så stærk, at vi ikke kan se dem, som de virkelig er. I virkeligheden er de kun døde figurer, som intet kan give eller modtage. De er stumme, uden liv, uden nogen magt. Vi har skabt guderne i vores eget billede, og vores religion er i sandhed opium for folket. Guderne har vi skabt i frygt og mistro til livet og vores egen lykke. Vi er *bange* for livet og for døden. Frygten, mistroen, dyrkelsen af kroppen og alverdens ting og goder er blevet vores tempel og *kirke*. Egoet er troende, næsten religiøst! Problemet er, at det, som egoet tror på, er en illusion. Vi frygter skæbnen og ulykken. Vi har indbildt os, at vi er *ofre* for lidelsen, sorgen, ensomheden, sulten, afmagten. Guderne er vores vigtigste illusion. Og vi lever i en illusion om os selv som små og svage – fordi vi frygter vores egen frihed og styrke! Jeget tror, at det er mere *sikkert* og trygt, at vi tror dårligt om os selv. Jeget fortæller os,

at vi er trælle, og at en træl er nødt til at finde en herre! Alle valg er valg mellem pest og kolera!

Vi er kongens sønner og arvinger til riget.

Gud sagde: Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os! Som mand og kvinde skabte han dem. Og Gud velsignede dem. Gud så alt hvad han havde skabt, og han så hvor godt det var.

1 Mos 1, 2.

Da vi var umyndige, trælledede vi under verdens magter. Dengang trælledede I for guder, som i virkeligheden ikke er guder. Men nu er du ikke længere nogen træl. Gud har sendt sin ånd ind i vore hjerter. Gud har gjort dig til arving.

Paulus, Galaterbrevet 4.

Gud græder, når vi gør os mindre, end vi er. Når vi gør os svage, elendige og dårlige. Vi er ikke små, svage eller hjælpeløse. Vi er myndige og frie. Vi er ikke trælle. Vi er ikke prisgivet noget, og vi er *ikke ofre* for nogen eller noget. Vi er frie og stærke. Gud vil ikke have vore ofre. Han vil, at vi skal være frie og stærke. Es 58, 5 og 58, 10. Vi er kongens sønner og døtre. Det er vores gave, vores opgave og vores ansvar. Det er vores natur og bestemmelse. Det er os, der har magten. Det er os, som bestemmer. Vi er de sande vindere. Vi er ikke længere under nogen opdrager, som Paulus siger. Vi har ikke længere nogen undskyldninger. Kongens søn kommer ikke med undskyldninger! Vi er ikke længere underkastet verdens lov om nødvendighed, tvang, skyld og skam. Vi er blevet udvalgt til frihed. Vi skal og kan leve i ånden og ikke være bundet af verdens love, moral, regler eller grænser. - *Vort borgerskab er i himlen*, siger Paulus i Filipperbrevet. Moralen er et spil, som skjuler Gud. Moralen er det slør, som verden og egoet lægger over livet, skabelsen og kærligheden. Når vi drives af ånden, er vi ikke længere underkastet loven. *Når vi drives af ånden kan vi gøre det som vi vil!* (Gal 5, 13). Ånden blæser, hvorhen den vil! Jesus var en frådser og en vindranker. Luk 7, 34.

Vi kan godt rette ryggen og være ranke og stolte. Vi kan godt se verden lige i øjnene. Vi er ikke syndere. Vi er ikke skyldige. Vi er ikke længere nødt til. Vi er udvalgte og velsignede, uanset hvor vi bor, og uanset hvad vi tænker og tror. Vi er ikke under nogen guder, men selv de sande guder! Salmerne 82, 6. Johs 10, 34. Vi er kun skyldige og syndere ifølge egoets eller verdens moral, men verdens lov og moral er en illusion, som skjuler kærligheden og tilgivelsen. Vi har ikke noget at skjule. Vi er ikke ofre for en egoistisk eller dårlig natur. Vi er sand styrke og kærlighed. Fordi vi er stærke, giver vi kærlighed. Og vi er bestemt til at modtage kærlighed. Vi er herrer i riget og har ingen herre over os. Vi er hellige, lydefri og uangribelige, som Paulus siger (Kol 1, 22). Før verden blev grundlagt er vi blevet udvalgt til at stå hellige og uden fejl. (Efeser-brevet 1, 4). Vi er som vores *natur* og skabelse er - uanset vore tanker, drømme eller forestillinger. Faderen kender sønnen og ved, hvem han er - også selv om sønnen har fortabt sig i illusioner om sig selv.

Sønnen har fået al magt. *Vi har fået al magt.* Vi har fået *del* i al magten. Den magt kan vi bruge hvor som helst og til hvad som helst, men den kan *ikke* bruges imod noget eller imod nogen. Den magt er det modsatte af verdens og egoets magt. Egoet vil have magt og ret, så det kan bruge sin magt *imod* andre mennesker til at opnå sin vilje. Egoets magt udspringer af en følelse af *svaghed* og afmægtighed og mangel. Den magt, som vi - alle mennesker - har del i, er en anden slags magt. Vores magt kommer af et overskud og en overflod og ikke af en trang eller nød. Vi behøver ikke bruge vores magt til at tilfredsstille udækkede behov - for vore behov er allerede blevet opfyldt. Den, der ikke længere lever *i kødet*, men *i Kristus*, har al frihed og magt, som Paulus siger. Når vi glemmer tanken om *verdens* magt, får vi *al* magt.

Guds rige er dybest set ikke noget, som kommer engang i fremtiden, men det sted, hvor Gud er og råder. Guds rige findes allerede, fordi Gud findes. Det venter ikke på, at tiden eller historien skal fuldbyrdes. Gud behøver ikke at vente på, at tiden på jorden skal gå. Gud lever ikke i tiden, men i *evigheden*. Guds rige findes allerede - lige *her* og *nu*. Når vi lever i Guds rige, har vi *al magt*, glæde og frihed. Vi har *del* i Guds magt, almagten, og hans magt udøves igennem os. Magten er ikke vores egen private, men en magt, som vi deler med alle. Guds magt *kan* ikke misbruges. Hun bliver ikke mindre, fordi jeg får magt over mig selv. Min magt bliver ikke indskrænket, fordi han får al magt. Vores

magt er ikke vendt *imod* noget eller nogen, men udøves til gavn for alle og hver enkelt - til gavn for livet. Egoet gør i sin afmægtighed og utilfredshed *offeret* til vores identitet og skæbne, men magten og friheden er vores *sande* væsen og identitet.

Trællen lever en skyggetilværelse. Han er ikke sig selv. Han må tjene verdens magter og sin herre. Han må leve i frygt og vrede imod sin herre. Trællen føler sig magtesløs. Han har mange undskyldninger og gode grunde! Hans frihed og ansvar er blevet taget fra ham. Vi *kan* vælge at leve som trælle under verdens magter - men det er ikke vores natur eller sande identitet. Når vi er trælle og svage og føler os fortabte og afmægtige - er vi ikke os selv.

Kongens søn lever i stolthed, frihed og værdighed. Han lever et liv som forpligter. Hvis vi lever et uværdigt liv er det ikke vores natur eller bestemmelse. Vi er verdens lys og lysets børn. Et lys gemmer man ikke bort. Man sætter det frem i en stage, så det kan lyse for alle, der kommer ind i rummet. Vi skal ikke tilsløre vores lys - som Moses gjorde. 2 Kor 3, 12. Vi behøver ikke at skjule vores lys for verden. Vi er bestemt til et liv i *glæde*, fred, frimodighed og værdighed. Vi behøver ikke svigte os selv. Vi er det virkelige aristokrati. *Vi bærer de gyldne kæder.* Vi har fået hele den vide jord som arvelod. Vi er bestemt til at blive elsket, respekteret og anerkendt. Vi behøver ikke at acceptere et uværdigt liv. Ingen har bedt os om at lide. - Vi behøver ikke og vi skylder ikke kødet at leve i lydighed mod det! Romer-brevet 8, 12. Et uværdigt liv er et liv, som ikke er værdigt for kongens søn eller for rigets arving. - Er mit liv lige nu et *værdigt* liv for kongens søn - og for Guds søn?

Kongens søn forsvare ikke sig selv. Han er ikke tvunget til at forsvare sig selv. Hans magt og styrke er netop, at han ikke behøver at forsvare sig selv. Hans forsvarsløshed er hans *styrke*. Han behøver ikke at reagere. Han behøver ikke at være vred. Han er ét med sig selv og handler ud fra sig selv. Det er hans myndighed og ret. Hans funktion og kald er ikke at reagere på andre eller være styret af andre. Hans natur er at handle i *frihed* ud fra sig selv. At leve op til sin status og sit kald. At udfolde og give af sig selv - ikke i frygt, ikke med et ønske om at få noget opfyldt, men i frihed. Kongens søn behøver ikke gøre noget for at opnå noget eller for at få behov opfyldt. *Han har allerede fået alt.* Hele riget er hans. Han spiser englenes brød. Salmerne 78, 25. Han mangler ikke noget. - *Han vandrer for Guds ansigt i livets lys!* Salmerne 56, 14.

Verden kender os ikke, som vi er. Verden kender ikke vores selv eller vores egentlige natur. Vi skal ikke spørge verden om, *hvem* vi er. Man spørger ikke en blind mand om farverne eller en døv om musikken. Verdens magter er egoets magter. Verdens magter er alle de falske guder, som verden tror på. Verdens magter er normer, regler, idealer, krav, som verden forventer, at vi lever op til. Verdens magter er de herskende tanker og fordomme, ideologier, religioner, systemer, som behersker og gennemsyrrer verden. Verdens magter er vrede, frygt, misundelse og nag. Verdens magter er undskyldninger, forklaringer og gode grunde. Verdens magter er den magt, som andre mennesker og samfundet måske udøver over os. Vi er ikke undergivet nogen af disse falske ånder og magter. Verden har *kun* den magt over os, som vi tillader den at have. Mennesker har kun den magt over mig, som jeg tillader dem at have. Vi er frie og myndige. Alt er tilladt! Alt er blevet givet os - til vores brug og glæde! Alt er frit. Alt er fred og glæde. Vi har fået hele riget som vores arvelod. Vi har fået alle ting på jorden og i himlen. Vi er rigets herrer og arvinger. Vi har fået al stolthed og styrke. Vi er Guds engle og krigere. Salmerne 103, 20. Hele verden og alle muligheder ligger åbne for kongens sønner. Intet er forbudt, og intet er farligt. Der findes ikke nogen synd eller skyld, der lever videre fra fortiden. Vi behøver ikke at frygte nogen magt eller gud i himlen eller på jorden. Vores natur og bestemmelse er at handle i stolt frihed. Vores pligt er at handle i frihed. Vi er taget ud af verdens lov, ud af alt det, som verden siger er nødvendigt. *Vi er taget ud af verden*. Intet er nødvendigt, tvunget eller uundgåeligt for kongens sønner og døtre. Intet er de nødt til. Vi har fået Guds ånd, og *vi er blevet Gud lig*. Guds søn er ukrænkelig og ét med faderen. Ingen har nogen ret til at krænke eller antaste denne frihed, værdighed og hellighed. Vi har vores retmæssige plads på sæderne omkring tronen. Når vi lader Gud være i fred på hans trone, sætter han os på vores. Vi skal dømmе alle magter og engle. *Ingen* har lov til at krænke rigets arving - heller ikke vi selv.

Der er ikke noget at gøre!

En gang imellem tænker vi: - *Der er ikke noget at gøre!* Når en mand mister alle sine penge, kæmper han måske længe for at redde det, som reddes kan. Men til sidst må han give op og tænke, at der ikke er noget

at gøre. Når en kvinde mister den mand, som hun har elsket, kæmper hun måske også længe, og hun kan prøve at benægte tabet. Men til sidst må hun give op. Der er ikke noget at gøre.

Vi kan give op på to forskellige måder. Vi kan give op i vrede, og vi kan give op i tillid og accept. Hvis vi giver op i vrede, kommer vi aldrig til at acceptere tabet. Vi vil være vrede og forbitrede til evig tid. Vi kommer til at lide. Vi vil aldrig tilgive livet – det, som skete. Hvis vi giver op i vrede, *vil vi ikke* tilgive, *vil vi ikke* acceptere! Det er vores vilje, der får os til at lide og være vrede. Vi *vil* være vrede - på Gud, hele livet og hver mand! Og vi føler, at vores vrede er *begrundet* og retfærdig!

Hvis vi giver op i tillid, får vi fred med det, som er sket. Vi ser livet, som det er. Vi *gør* ikke livet skyldigt. Vi *gør* ikke livet forkert.

Vi tænker, at der ikke *er* noget at gøre, fordi vi forgæves har søgt at *løse* problemet. Når vi prøver at løse problemer, bruger vi vores evner, ressourcer og forstand. Når vi giver op, må vi indrømme, at vi ikke kan løse problemet med vores forstand, med vores lille jeg. 'Der er ikke noget at gøre' betyder altså, at der ikke er noget, som *jeg* kan gøre. Der er ikke noget, jeg *kan* gøre - med mit ego, med min vilje. Jeg støder ind i en mur.

Men sætningen 'Der er ikke noget at gøre' kan også betyde noget andet. Den kan betyde, at *der ikke er noget, jeg skal gøre eller behøver at gøre*. Hvis jeg forstår sætningen på den måde, har jeg *valgt* at leve i tillid - i stedet for i frygt og vrede. Der er slet ikke noget mere, som jeg *skal* gøre. På den måde får jeg fred - jeg vælger at have fred med det. Jeg slutter fred med det, som findes. Det, som skal ske, vil måske *blive gjort af en anden eller af noget andet*. Der er ikke noget at frygte. Det, som jeg ikke kan gøre selv, vil blive *gjort* for mig! Løsningen vil komme fra et andet sted - end mit lille jeg. Jeg behøver ikke at arbejde, søge eller kæmpe. Svaret vil komme fra nogle ressourcer eller fra en kraft eller energi, som ikke er 'min'. – Hedningerne, som slet ikke stræbte efter retfærdigheden, de opnåede faktisk retfærdigheden! Som Paulus siger. Romer-brevet 9, 30. Vi behøver ikke at søge eller lede. Vi kan godt give slip. Vi kan godt tage det let! Vi skal ikke læsse byrder på os selv eller hinanden! Luk 11, 46. Løsningen *er* der allerede. Løsningen kommer ikke fra mit eget. Den viser sig. Den kommer af sig selv. Og når jeg ser den, så genkender jeg den. Jeg kan *se*, at den er

løsningen. Måske vil løsningen komme fra andre mennesker. Måske vil den komme fra ressourcer inden i mig, som jeg ikke kender til. – Ordet er dig nær i din mund og i dit hjerte! Romer-brevet 10, 8. Måske vil den komme fra selve livet. Det ved jeg ikke - før det sker! Men hvis jeg vælger at have tillid til det, som sker, har jeg ingen frygt, og jeg kan få *fred* med mig selv - og med andre mennesker.

Jeg behøver ikke at blive ved med at lide. Der er ingen, som har bedt mig om at lide!

Når jeg beder Gud om noget, får jeg måske svaret af andre mennesker.

Der var en from præst som troede på Gud og altid satte sin lid til Gud. Så kom der en stor oversvømmelse i det område hvor han boede, og alle mennesker søgte væk fra landet. Men den fromme præst forlod ikke sin plads! Han satte sin lid til Herren. – Jeg har fuld tillid til dig, Gud! tænkte han. Og det havde han det godt med.

Men vandet steg og steg. Så kom en båd forbi og ville have præsten med, så han ikke druknede. Men han sagde: Nej tak, jeg tror på Gud. Han vil redde mig.

Og vandet steg endnu mere og præstens hus lå næsten under vand. Så kom endnu en båd som ville redde ham. Men han sagde stadigvæk nej tak. Og da der kom endnu en båd forbi sagde han også pænt nej tak.

Til sidst sendte de en helikopter for at tage ham op, men den fromme præst sagde fortsat nej tak. Jeg sætter min lid til Gud, sagde han. Gud er stor. Gud er almægtig. Han kan frelse mig.

Til sidst stod han oppe på taget af sit hus i vand til halsen. Så druknede han og kom op til Gud.

Hvorfor hjalp du mig ikke? sagde han til Gud. Jeg troede jo på dig. Jeg var fuld af tillid! Du har al magt. Du kan gøre alt. Det ved jeg.

Min kære præst, sagde Gud. Først sendte jeg en båd for at redde dig. Og så en anden. Og så en tredje. Og til sidst sendte jeg en helikopter. Tre bådførere og en helikopterpilot har jeg sendt. Men du sagde jo nej

hver eneste gang!

Egoets stemme og verdens visdom.

Egoet taler til os hele tiden, og det har talt til os siden vores tidlige barndom. I samfundet lyder dets stemme til os fra alle sider. Egoets stemme giver os en stadig følelse af magtesløshed, utilfredshed, tristhed og vrede. Ifølge egoet findes alle gode ting *uden* for det selv. I os selv er vi *magtesløse* og helt uden det, som vi *behøver* og har brug for. Det, som vi vil have, findes *ude* i verden og hos andre mennesker. Egoet kan kun *skaffe* sig disse goder ved at *tage* dem fra andre. Andre menneskers interesse er også at *tage* det fra mig, som jeg holder af! Egoets strategi er derfor altid at redde stumperne og formindske tabene! Egoets skema er uden håb og uden nogen nåde. Egoets stemme er verdens visdom og de herskende tanker i verden og i os selv:

Det bliver aldrig godt igen. Det var bedre i gamle dage. Det som er lige nu er ikke godt nok.

Det er ikke muligt for mig at have det godt lige nu, men måske engang i fremtiden, hvis det og det sker.

De vil forlade mig når de finder ud af hvem jeg er.

Jeg har mistet og mistet og får det aldrig tilbage.

Den enes død er den andens brød.

Jeg er nødt til at gøre det jeg ikke vil. Livet er et valg mellem pest og kolera.

Jeg har ikke fortjent at have det godt. Jeg har ikke fortjent at have det som jeg har det.

Livet er uretfærdigt. Det som sker, er meningsløst. Jeg får ikke det jeg har brug for.

Jeg skal ikke tro at jeg er noget. Jeg vil bare blive ved med at gentage mine fejl.

Det er håbløst. Man kan ikke starte forfra. Fortiden bestemmer fremtiden. Alting går ned ad bakke.

Jeg kan ikke gøre noget. Jeg kan ikke holde det ud. Jeg er et hjælpeløst offer.

Jeg har spildt mit liv. Jeg er selv skyld i alle ulykkerne. Jeg ved ikke hvad jeg skal med mit liv.

Jeg bliver ikke anerkendt som jeg har fortjent.

Lykken og kærligheden er en sød drøm men den er naiv og urealistisk. Gud er en naiv drøm.

Det er bedst ikke at tro på noget for så bliver man ikke skuffet.

Jeg kan kun få kærlighed hvis jeg køber den ved at ofre mit eget. Alt skal jeg selv gøre. Intet får jeg givet. Intet bliver gjort for mig. Man får ikke noget foræret.

Hvis jeg ikke bruger min vilje og karakterstyrke opnår jeg intet. Hvis man er tосsegod, bliver man misbrugt.

Jeg skal huske at sige fra over for andre, ellers udnytter de mig. Det, som andre gør, gør de imod mig, for at genere mig. Det som de gør er personligt ment. De ting som jeg har skaffet mig skal jeg holde for mig selv. Hvis jeg deler dem med andre, mister jeg dem.

Alle tænker bare på sig selv. Livet er hårdt og alles kamp mod alle.

Hvis jeg opnår noget, er der en anden som ikke får det. Hvis hun opnår noget, går det ud over mig. De penge som jeg tjener får de andre ikke. De penge som de andre tjener bliver taget fra mig.

Der er ikke nok til alle. Nogle er vindere og nogle tabere.

Egoet kommer af vores frygt for livet, og det skaber yderligere frygt. Egoet er vores forsvar imod livet. Egoet fortæller os, at vi ikke kan stole på livet, fordi verden er ond og ligeglad. Egoet frygter ikke så meget døden som livet. På et ubevidst plan søger og ønsker egoet døden, og hvis det ikke kan opnå døden lige nu, kan det ødelægge glæden ved livet. Egoet ser livet, kærligheden og nuet som en fjende. Egoet tror på dødens og fortidens magt og på synden. Egoets argumenter er cirkulære og beviser sig selv. Det ser kun det, som det vil og kan. Egoets forventninger er selvopfyldende. De udgør en nedadgående spiral!

Da jeg var barn.

Da jeg var barn, talte jeg som et barn, forstod jeg som et barn, tænkte jeg som et barn. Men da jeg blev voksen, aflagde jeg det barnlige.

Paulus 1 kor 13, 11.

Barnets virkelighed er anderledes end den voksnes virkelighed. På nogle områder lever barnet i en fremmed verden, som giver barnet frygt.

Når lille Cecilie lå og skulle falde i søvn, var der noget lys i værelset, men også meget mørke. Når Cecilie så på gardinet i vinduet, så hun, at det bevægede sig. Hun så, at der stod en fremmed mand inde i gardinet. En fremmed mand, som hun ikke kendte. En mand, som ikke ville hende det godt. Cecilie blev bange på grund af det, som hun så. Med sine egne øjne. Det var ikke mærkeligt, at Cecilie blev bange. Men når hun kaldte på mor eller far, og de kom og tændte lyset i værelset, forsvandt frygten og angsten.

Lille Frederik fik op til jul en julemandsfigur af plastik. Lille Frederik accepterede figuren og kom til at holde af den. Men pludselig - da han kom til at trykke julemanden på foden - begyndte han at dreje rundt og rundt, som om han var besat. Og der kom en frygtelig støj ud af julemanden. En skrattende og meget høj amerikansk julesang. Figuren gik amok og forandrede sig. Julemanden blev pludselig en helt anden, en fremmed. Julemanden viste pludseligt sit onde ansigt frem, som han havde holdt skjult. Uden at Frederik kunne gøre noget. Helt uventet. Og lille Frederik blev bange. Figuren opførte sig slet ikke, som den burde gøre efter lille Frederiks teorier og viden om figurer og dukker. Vi kan sige, at han blev *svigtet* af dukken. Dukken brød med alle hans skemaer for, hvordan virkeligheden er. Pludselig blev julemanden en *ffjende*, som truede ham. Frederik blev angrebet af julemanden. Ikke mærkeligt, at han blev bange.

Børn der mister deres legetøj, eller hvis legetøj går i stykker, reagerer med stor frygt og meget stærke følelser. Vi kan sige, at barnet har lagt noget over i legetøjet, som slet ikke findes i legetøjet. De voksne kan trøste barnet og sige til barnet, at legetøjet bare kan erstattes med et andet.

Det, som de voksne siger, er: - Du skal ikke tage det så tungt. Du skal ikke være bange. Det betyder ikke så meget. Sådan går det med legetøj. Det er der ikke noget at gøre ved!

I en vis forstand lever voksne mennesker stadig i den samme illusion, som vi kender fra barnets verden. Vi knytter os til vores legetøj. Vi kommer til at holde af det. Vi *tror* på det. Men pludseligt forvandler det sig og svigter os. Vi har den samme frygt og skuffelse som barnet. Vores illusioner og legetøj er anderledes, men strukturen er den samme.

Vores frygt skyldes, at vi har gjort virkeligheden til noget andet, end den er. Vores legetøj er måske ting, penge, magt, succes, skønhed, ungdom, arbejde, kærlighed. Vores frygt og vrede kommer af, at vi føler os *svigtet* af legetøjet. Vi er blevet *forladt*. Vi har lagt vores egne forventninger og tro *over* i legetøjet, men det kan legetøjet aldrig opfylde. Legetøjet er, som det er. Det har ikke noget at gøre med vores forestillinger eller forventninger. Vi ser noget i legetøjet, som ikke findes! Legetøjet lever sit eget liv. Legetøjet er der ikke for at tilfredsstille mig! Vi kan ikke se virkeligheden som den rent faktisk er. Vi *vil* ikke.

Hvis jeg finder en ægtefælle, skal hun eller han gøre mig lykkelig og hel og fuld. Hvis forholdet ender med, at vi går fra hinanden, har hun *svigtet* mig, og *hele* forholdet har været meningsløst! Mens forholdet varer, lever jeg i en stadig frygt for, at hun eller han skal gå fra mig! Hvis hun gør noget, som jeg ikke kan lide, er hele forholdet en misforståelse. Jeg har gjort forholdet til noget, som det slet ikke er. Hun gør ikke det, som hun skal! Hun gør ikke det, som er 'meningen'! Er det mærkeligt, at jeg kommer til at sidde fast i frygt, vrede og afmægtighed ligesom barnet? Jeg vil ikke se virkeligheden, som den er. Der er ingenting at frygte. Livet er, som det er. Livet er *godt* nok. Livet følger sine egne love. Hun og han følger sine egne love. Heldigvis følger livet ikke mine forestillinger og tanker!

Frygt ikke! Frygten kommer *kun* af vores illusion. Illusionen er en fejlagtig opfattelse af verden og dermed fejlagtige forventninger til verden. Illusionen er det samme, som ikke at se virkeligheden, som den er. Vores frygt kommer af, at vi ikke ser virkeligheden, som den er - men i stedet ser noget, som ikke findes.

Der er ikke noget at være bange for. Der er intet at frygte. Vi føler os truede. Vi føler, at livet eller andre mennesker går til angreb på os -

ligesom lille Frederik. De vil os noget ondt! De er fremmede, og vi forstår dem ikke! Men der er ingen grund til at frygte virkeligheden. Der er ingen grund til at være bange for livet. Der sker ikke noget forkert. Ikke i virkeligheden - kun i vore tanker!

Din vilje ske! Min vilje ske!

Jeg gør det som jeg ikke vil. Paulus.

De to ligger i strid med hinanden, så I ikke kan gøre hvad I vil. Men drives I af ånden, er I ikke under loven.

Gal 5, 17.

Da han blev voksen, gjorde han det han ville. Da han var barn, måtte han gøre det, som hans mor ville. Men da han blev voksen, blev han en fri mand og han gjorde det han ville. Han begyndte at drikke.

Når hans kone blev ked af det sagde han bare: - Det skal du ikke blande dig i! Jeg gør det jeg vil!

Når hans barn blev ked af det, drak han bare videre.

- Det er mig som bestemmer, tænkte han. Jeg er en fri mand. Jeg gør det jeg vil.

Til sidst blev han fyret fra sit arbejde, hans kone forlod ham, alle hans venner gik deres vej og hans barn vendte ham ryggen. Og han mistede alle sine penge.

Han var helt alene i verden. Verden var fuld af lidelse og han var fuld af sorg.

Det var jo ikke det han ville.

Lykken er at gøre det, som man vil. Når man gør det, man vil, bliver man lykkelig. Den eneste frihed, som findes, er at gøre det, som man vil. Hvis jeg ikke gør det, jeg vil, kan jeg ikke være fri eller føle mig fri. Når jeg gør, hvad jeg vil, er jeg en fri mand.

Der findes ikke to viljer. Man kan ikke være splittet mellem to viljer. Hvis jeg er syg, har jeg kun én vilje: At blive rask. Men jeg kan tage fejl. Jeg kan have forskellige ønsker og tro, at det ene ønske er min vilje. Jeg kan tage fejl, når jeg gør noget, som ikke er min vilje.

Hvis jeg lever i frygt og i vrede imod andre mennesker - gør jeg ikke det, som jeg vil. Hvis jeg hader hende, vil jeg måske gøre noget imod hende, prøve at skade hende. Men jeg gør ikke det, som jeg vil. Ikke det, som jeg dybest set vil. Jeg føler mig *tvunget!* I virkeligheden er jeg ikke tvunget, men jeg *føler* mig tvunget. Og derfor føler jeg mig ikke fri. Bagefter kan jeg se, at jeg ikke gjorde det, som jeg ville.

Det, som dybest set er min vilje, er ikke noget, jeg udtænker eller finder på. Min vilje kommer ikke fra min forstand. Mine illusioner kommer fra min forstand, men ikke min vilje. Livet er som en labyrint og vores vilje er at finde vej igennem labyrinten. På vejen kan vi tage fejl. Vi kan vælge en forkert vej. En blindgyde. Men det er ikke nogen synd. Vi tog fejl, fordi vi ikke havde den viden, som var nødvendig. Hvis vi fik vores vilje, var vi gået den *lige* vej igennem labyrinten.

Et pendul kan svinge frem og tilbage. Pendulet svinger kun, hvis det bliver forstyrret. Dets *naturlige* tilstand er at hænge stille ned. I fuldkommen ro og balance. Midt i verden. Vores naturlige tilstand er at være i fred, at være glade. Vores *vilje* er at være lykkelige. Alle mennesker har den *samme* vilje - at leve i fred og glæde! Men vores pendul kan svinge meget frem og tilbage på grund af *forstyrrelser*. Vore tanker og illusioner om virkeligheden er forstyrrelser. Men vores natur er at stræbe imod det *samme* mål. Det ligger i vores væsen, i vores natur, i vores skabelse eller i vore gener. Vores vilje er at leve i Paradiset. Livet stræber imod et mål, en *fuldendelse*, lige som den lille spire stræber imod at blive et træ. Barnet stræber imod at blive voksen. Det er barnets vilje - en impuls, der ligger i barnet. *Ikke* en subjektiv tanke eller et forfængeligt ønske hos barnet! *Ethvert* levende væsen stræber imod et mål eller en fuldendelse - at blive hel og fuld. Livet på jorden har stræbt efter at udvikle mennesket. Mennesket er livets vilje - dets mål, retningspunkt eller *telos*. Sommerfuglelaryens vilje er at blive en sommerfugl. Flodens vilje er at løbe ud i havet. Den gravide kvindes vilje er at føde barnet. Den syge mands vilje er at blive rask. Menneskets vilje er at blive frelst og befriet - og finde sig selv. Ingen mennesker, som kan *se*, hvad der er godt, *vil* det onde. Vi kan tage fejl, men det, som vi vil, er det *gode*. Vores vilje er *glæden og kærligheden*.

Og skabelsen er ikke et afsluttet kapitel. Livet er ikke holdt op med at vokse og skabe. Skabelsen fortsætter videre og videre gennem alle levende væsner.

Guds vilje ske! Min vilje ske! Guds vilje er livets vilje. Gud er ikke vores fjende, men vores ven. - Gud er helten, som knuser dragen! Salmerne 74, 13. Guds vilje er min vilje, og min vilje er Guds vilje. Det, som han vil, er, at jeg skal gøre min vilje. Himmeriget er min vilje. *Jeres Fader ved hvad I trænger til endnu før end I beder ham om det.* Hvis jeg går imod Guds vilje, går jeg imod min egen natur, imod livets lov. Hvis jeg benægter Gud, fornægter jeg mig selv, min egen frihed og glæde. Det kan jeg kun gøre, hvis jeg ikke kan *se* virkeligheden, som den er. Hvis jeg lever i en illusion, har jeg en syg vilje, som vil noget, der er til *skade* for mig selv. Når jeg ser Gud, så *genkender* jeg ham! Jeg genkender ham fra mig selv. Gud har ingen hemmeligheder og ingen hemmelig vilje. Vi *kender* Guds hemmelighed i vores inderste, som Paulus siger, og vi har *adgang* til ham. (Efeser-brevet 1, 8). *Alt* er lagt åbent frem. Ingen går imod sandheden, når han kan se, at det *er* sandheden! Ingen behøver at forsvare sandheden. Den er *indlysende*.

Livets vilje eksisterer *for* mig, for min skyld. Livets vilje er en lille stemme - midt i verdens larm - inden i mig. Når jeg er stille, kan jeg høre den stemme. Den vil mig det godt. Den vil, at jeg skal opleve fred og glæde. Det er min natur og naturens vilje. Når vi følger vore egne tanker og følelser, bliver vi afmægtige og depressive. Når vi lytter efter den *åndens* stemme, som er inden i os, bliver vi frie, stærke og myndige. Vi er ikke længere underkastet verdens regel og lov, der handler om skyld, skam, offer og bebrejdelser. *Når vi følger åndens stemme, kan vi gøre det, som vi vil*, som Paulus siger (Gal 5, 17)! Vi kan vælge mellem lyset eller mørket, glæden eller depressionen.

Livet vil ikke, at jeg skal ofre noget, miste noget eller give afkald på noget! Livet vil, at jeg skal have noget *mere*. Gud vil ikke, at vi skal miste, lide eller ofre os. *Han vil at vores liv skal lykkes*. At Gud vil det - er det samme som at sige, at livet og naturen vil det. Og vores vilje er dybest set det samme som livets og naturens vilje.

Korsfæst ham! Korsfæst ham!

Livet og kærligheden kræver kun en lille bitte *tro* af os. Vi skal blot være *villige* til at række en *lille* smule ud, åbne hånden en *lille* smule. Det er tilstrækkeligt. Resten går af sig selv! Livet har så stærke kræfter i sig, at resten går af sig selv. Vi skal ikke gøre så meget. Vi skal næsten ikke gøre noget. Kun en *lille* bitte smule, så tager livet over og gør arbejdet! *Jeg såede, og Apollos såede*, siger Paulus i Det nye Testamente, *men Gud gav væksten. Livet afhænger ikke af menneskers vilje eller stræben!* Det liv, som vi har fået, er en kostelig gave. Livet beder os så mindeligt om, at vi bare rækker hånden ud - en *lille* smule!

Hvis vi har en *lille* tro, kan vi modtage livet, som det er. En *lille* mistanke til vore hidtidige erfaringer er tilstrækkelig. Vores problem er så at sige, at vi ikke har *nogen* som helst mistanke til vores gamle, sikre viden om, hvordan virkeligheden ser ud! Den lille tro, som kræves for at modtage, er, at vi er villige til at se bort fra vore gamle tanker og følelser og stille spørgsmålet:

Findes der en anden måde at se dette på? Er jeg villig til - bare for en kort stund - at se på om der findes en anden opfattelse af dette? Er jeg villig til at glemme mine forestillinger, min viden, mine erfaringer og gamle tanker - bare lige nu?

Da Jesus var blevet arresteret, stod de foran borgen i Jerusalem og råbte: - Korsfæst ham! Korsfæst ham! De, som råbte, var ikke 'dem' eller 'de andre'. De, som råbte, var os selv eller egoet i os! Fortællingen om Jesus, Pilatus og jøderne er en fortælling om egoet, om os selv. Fortællingen er et symbol eller et tegn, som viser hen til noget andet. Den er en fortælling om, at vi føler os truede, når vi møder noget, som vi ikke kender og ikke forstår. Egoet vil ikke tolerere det, som er imod egoet. Egoet i mig vil udlette og dræbe det, som jeg ikke vil have. Det er forkert og farligt. Det truer mig. Det er 'imod Guds lov'. De, som stod og råbte foran borgen, 'vidste', hvad der var sandt. De handlede ud fra deres tro, *deres sikre viden og erfaringer*. De var ikke i tvivl. De handlede ud fra deres overbevisning. De handlede ud fra beviser og kendsgerninger! De var 'realistiske'. Hvis de havde haft en lille bitte tro, var de kommet i tvivl. Men de kom ikke i tvivl. *De vidste besked*. Den som ved besked, lærer aldrig noget og bliver aldrig klogere - trods al skade, sagde filosofen Hegel. Han tænkte over ordsproget: - Af skade bliver man klog!

Hvis vi råber meget højt, kan vi ikke høre noget!

At have en sådan 'realistisk' opfattelse, at bygge på sine sikre *erfaringer* og sin såkaldte *viden*, at bygge på sådanne *beviser* og *kendsgerninger* - er at leve uden håb og uden nogen Gud i verden! Det er stemmen fra vores lille jeg: Det er umuligt. Det bliver aldrig anderledes. Det bliver aldrig godt. Vores lille realisme er i virkeligheden frygt, håbløshed og sortsyn. Når vi er 'realistiske' på den måde, gør vi livet til en kronisk lidelse og os selv meget mindre, end vi er.

Er jeg villig til - bare for en kort stund - at se på om der findes en anden opfattelse af dette? Er jeg villig til lige nu at lade være med at dømme, bedømme eller fordømme? Er jeg villig til lige nu - bare et øjeblik - at undlade at dømme, som jeg plejer? Er jeg villig til at gøre *plads* for noget andet, skabe et lille *mellemrum*? Når vi spørger sådan, føler vi faktisk frygt, og egoet i os vil ikke se på frygten. Egoet ved ikke, at frygten forsvinder, når man ser på den. Egoet ved ikke, at frygten kun skyldes mørket, og at frygten forsvinder, når alting kommer ud i lyset. - *Alt det som kommer ud i lyset er godt!* Der er ingenting at være bange for. Når alt kommer for en dag, er der intet at frygte mere. Det, som er skjult, er det, som vi frygter. Det, som vi frygter, skjuler vi, fordi vi tror, at vi kan skjule os i mørket!

Vi skal blot være villig til en lille tro, en lille tvivl på vore egne såkaldte erfaringer. Vi skal blot give livet en lille bitte chance. *Så går resten af sig selv*. For livet er meget større og stærkere, end vi er. Men livet kan ikke komme ind til os, hvis vi altid holder døren lukket. Vi skal kun give hinanden en lille bitte tro, en lille tillid. Så vil kærligheden vokse af sig selv. Kærligheden er ikke vores. Vi kan ikke udtænke eller skabe kærligheden. Den *er* der allerede. Den *er* allerede kommet. Den har altid været der. Vi behøver *ikke* vente på kærligheden. Det er omvendt: Det er kærligheden, der venter på os. Vi skal bare slippe grebet en lille smule.

Vil du være rask?

Vil du være rask? Ønsker du at føle accept eller tilfredshed? Vil du have glæde? Vil du have fred med dig selv, med andre mennesker, med livet? Er det det, som du *vil*? Er det virkeligt det, som du *vil*? Er det det *eneste*, som du *vil*?

I Jerusalem var der et bassin og en bygning, som hed *Betesda*. Bygningen havde fem søjlegange og i hver søjlegang lå der syge, blinde, lamme og krøblinger, som håbede på at blive helbredt. En gang imellem kom der bevægelse i vandet i bassinet. En engel for ned i vandet og bragte det i oprør. På den måde kom en helbredende kraft ned i vandet. Den første, som derefter kom ud i vandet, blev helbredt uanset hvilken sygdom, han led af. Men kun den første blev helbredt. Sådan troede de i al fald. På den måde blev de andre syge mennesker, der lå i søjlegangen, en *ffjende*. Hvis en af de andre blev helbredt, betød det, at jeg ikke blev helbredt!

I en af søjlegangene lå der en mand, som havde været syg i 38 år. Da Jesus så ham, spurgte han manden: - *Vil du være rask?*

Den syge mand forklarede, at han var helt hjælpeløs. Der var ingen, som ville hjælpe ham med at komme ned i vandet, når det var bragt i oprør. – Mens jeg er på vej ned i vandet, kommer en anden før mig, sagde han. Det er håbløst. Det er umuligt!

Den syge mand kan kun se verden og virkeligheden, som han ser den. Han kan kun se det, som ikke er muligt. Han kan kun se det, som han vil. Han kan kun se forhindringerne. Det er umuligt. Det er umuligt at få fred eller føle glæde eller tilfredshed. For ham er helbredelsen en naiv drøm. Han ser verden, sådan som egoet ser verden. Han kan kun se fortiden, og han kan ikke se, at nuet eller fremtiden kan blive anderledes end fortiden. Han er vred på livet og verden. Han er et offer. Han kan ikke gøre noget. Der er ikke noget håb. Den syge mand ved Betesda tænker sådan, som verden og vi tænker. Det lyder meget godt – det I siger. Men det er ikke muligt, siger han.

Da Jesus har hørt på mandens grunde og forklaringer, siger Jesus til ham: - Rejs dig! Tag din seng og gå!

Straks blev manden rask. Han tog sin seng og gik sin vej! Når helbredelsen er mulig, vil den altid finde sted!

Vil du være rask? Vil du have fred og glæde? Vil du have fred med dig selv, med andre mennesker, med livet? Vil du opleve kærligheden? Livet? Forsoningen? Er det det, som du vil?

Vi forstår godt, hvad den syge mand mener. Den syge mand taler med egoets og vores stemme, og for os lyder det sandt og rimeligt – det, han siger. Han *er* et offer, tænker vi. Han er ramt af en uretfærdig skæbne.

Først er han blevet ramt af sygdommen, og siden er han blevet ramt af det problem, at han ikke kan komme først ud i bassinet. Ifølge vores almindelige tankegang er det synd for manden. Vi føler måske medlidenhed. Han er svag og hjælpeløs. Han kan ikke gøre noget. Når vi tænker på ham på den måde, *gør* vi ham også til et offer. Og den, som er et offer, har vel *ret* til at være vred på livet og på andre mennesker? Vi forstår manden. Han er os selv, et spejl af vore tanker, vores eget jeg, vores eget ego.

Jesus accepterer ikke denne tankegang. Han spørger i stedet manden: - Hvad er det, som du vil? Vil du være rask? Vi kan oversætte det på den måde, at Jesus spørger manden: - Vil du virkeligt være rask, eller vil du blive siddende i den offertankegang og den offerrolle, som du har valgt? *Vil* du være fri og stærk og tilfreds og glad? Vil du forsone dig med livet og acceptere livet, som det er? Eller vil du hellere blive i din svaghed, lidelse, sygdom og ufrihed – fordi det er mere trygt for dig? Fordi du faktisk foretrækker at være syg eller være utilfreds? Fordi du i virkeligheden er bange for at blive helt fri, helt rask eller glad? Vil du hellere være vred end rask? Spørger Jesus manden. - Hvis du bliver ved med at gøre modstand, bliver du ikke rask. Hvis du bliver ved med at gøre modstand imod livet, kan det ikke komme til dig. Hvis du bliver ved med at gøre modstand imod lidelsen, kan accepten og forsoningen ikke komme til dig. Opgiv din modstand imod helbredelsen, imod den sande glæde og livet! Opgiv din modstand imod nuet og det, som er lige nu!

Jesus konfronterer manden med *virkeligheden*. Virkeligheden er, at det, som gør det ekstra svært for manden, er noget, som kommer inde fra ham selv. Det er hans meninger, tro eller overbevisninger, som fortæller ham, at han ikke *kan* føle fred, glæde eller accept. - Lige nu er det umuligt, tænker han. Men helbredelsen, freden eller glæden *er* der allerede. Den står *allerede* og venter på manden. Helbredelsen er ikke hans skabelse eller anstrengelse, men den er blevet til *for* ham. Den venter på, at han *opgiver* sine egne tanker og rækker ud efter livet eller helbredelsen. Manden skal ikke gøre sig selv rask. Han skal ikke gøre sig selv glad. Det kan han ikke. Men han skal bare tro *en lille smule* – så vil helbredelsen, accepten eller livsglæden komme til ham. Den kommer, når han retter lyset mod sine egne tanker. Den kommer, når han *tilgiver* livet og sig selv. Den kommer, når han indser, at det måske er ham selv, som forværrer eller forstærker følelsen, utilfredsheden

eller lidelsen. I samme øjeblik, han ser det, er han frelst eller helbredt, og han kan rejse sig og tage sin seng og gå! Han mangler egentlig ikke noget. I livet er der ikke noget, der dybest set mangler. I livet er der ikke noget, som er helt meningsløst eller forkert. Der sker ikke noget, som ikke burde ske. Der er ikke noget, som vi behøver at frygte eller være vrede over.

Den finger, der peger på månen, er ikke månen.

Den finger der peger på månen er ikke månen. Det som sker og de ord der siges er ikke sandheden, men de peger på sandheden. Det som sker, er tegn og symboler der viser hen til en mening og betydning. Et tegn betyder noget. Meningen med et tegn er at vi skal se meningen med tegnet. Ordene er sådanne tegn. Sandheden kan ikke udtrykkes i ordene eller i sproget. Men ordene kan - hvis de bliver forstået på den rigtige måde - pege på sandheden.

(Zen).

Meningen med *tegnet* er ikke, at vi skal se os blinde på tegnet! Meningen er ikke, at vi skal studere eller undersøge tegnet. Tegnet er hverken sandt eller falsk i sig selv. Det er bare. Det har *ikke* nogen mening i sig selv. Det er *ikke* vigtigt i sig selv. Meningen med tegnet er, at vi skal følge tegnet. Johs. Meningen med fingeren er ikke, at vi skal stirre på fingeren, men i den retning, som fingeren peger! Hos små børn kan vi se, at barnet netop ser på fingeren, hvis en voksen peger på noget. Det er faktisk en revolution, når barnet pludselig forstår, at det ikke skal se på fingeren, men på det, som fingeren peger på!

Tegn er symboler. Korset er et symbol på den kristne kirke. Duen er et symbol på Helligånden. Guden Shiva er et symbol på livet og frugtbarheden. Den tomme cirkel er et symbol på kærligheden, som rummer alt uden forskel.

Ordene er ikke vigtige i sig selv. Man bliver ikke mæt af at læse menukortet, men af at spise middagen. Menukortet har kun betydning, fordi det peger på middagen. Vi kan bruge ordet 'Gud' i hver anden sætning - uden at sige noget som helst. Ordet 'Gud' er uden nogen mening i sig selv. Om man bruger det eller ikke bruger det er uden

betydning. Nogle bruger ordet 'Væren' eller 'Livet' i stedet for 'Gud'. Alle ord er kun ord. Det afgørende er, hvad ordene peger på. Da Pilatus forhører Jesus, spørger han retorisk ud i luften: - Hvad er sandhed? Men Pilatus ser kun på ordene og den ydre form. Han forstår ikke, at sandheden er *skjult* inden i ordene. Han forstår ikke, at ordene kan skjule sandheden, og at sande ord kan misbruges. Selv om jeg siger sandheden, kan mit hjerte være fuldt af svig og had alligevel! Ord, som i den ydre form var sandheden, er blevet brugt imod mennesker - og derved forvandlet til en løgn!

Jesus gør syv *tegn* i Johannesevangeliet i Det nye Testamente. Hans første tegn sker i byen *Kana* under et bryllup, hvor han forvandler vand til vin. Begivenheden er et *tegn*. Senere kalder han sin ven Lazarus ud af graven, hvor Lazarus har ligget i flere dage. Vi behøver ikke at spørge, om Lazarus i virkeligheden blev opvækket fra de døde, eller om han slet ikke var død, eller om nogen kan forvandle vand til vin! Hvis vi spørger sådan, forstår vi ikke, at der er tale om *tegn*. Vi skal i stedet spørge om, hvad disse tegn *betyder*. Vi skal ikke se os blinde på fingeren, men se efter månen. *Meningen* med fingeren er, at den *peger* på månen. Vi bliver ikke klogere på verden ved at studere ordet 'verden'. Vi bliver kun klogere ved at *se* os om i verden. Vi forstår ikke kærlighedens væsen ved at studere bogstaverne i ordet 'kærlighed'!

De forskellige traditioner, religioner og livsopfattelser, som menneskeheden har skabt igennem historien, er *tegn*. De er *symboler*. De er menneskeheden dybe erfaringer om livet og døden - i billedlig form. De ydre *former* er forskellige, men de ydre former er ikke i sig selv vigtige. Det vigtige er de erfaringer, som disse former peger på. Formerne er kun *ydre*, men deres *indhold* er det, som de peger på. Gud er ikke kun Gud for nogle og ikke for andre. Hvis Gud eksisterer, må han være Gud for alle. Alle folkeslag til alle tider og alle steder er blevet velsignet. (Gal 3, 8). Hvis *sandheden* findes, er den sand for alle. Hvis sandheden findes, kan den *ikke* være afhængig af ord, sprog eller ydre former. Den *samme* sandhed må kunne udtrykkes på mange forskellige måder. Hvis kærligheden eksisterer, er det den samme ene kærlighed, som vi alle sammen kender, bare i forskellige ydre *former*. Kristendommen og buddhismen udtrykker sandheden på hver sin måde. Vi skal ikke tage fejl. Vi skal ikke se os blinde på den ydre *form*. Vi skal ikke stirre os blinde på ordene. Det er ikke vore ord og former, som har betydning. Det, som vi tror er en visdom, er i virkeligheden en

dårskab. Vi skal ikke gøre vore egne tanker og former til guder. Vi finder aldrig Gud med vores egen klogskab, forstand, tanker eller følelser. 1 Kor 1, 12. Alle mennesker har *sandheden skrevet i deres hjerte*, som Paulus siger i Romerbrevet i Det nye Testamente. Guds rige er for alle mennesker – uanset tid, kultur, meninger eller tanker. Luk 13, 29. Han er Gud for alle. Rom 3, 19. Mennesker har gennem tiden udtrykt sig forskelligt og brugt forskellige ord, men de har forsøgt at udtrykke den *samme* dybe sandhed - alt efter deres tid og sted. Dybest set er vi alle ét og ens og dele af det *samme* legeme. – Gud giver ikke Helligånden efter mål, hedder det i Johannes-evangeliet! Johannes-evangeliet 3, 34. Gud er ikke identisk med nogen ydre, sociale eller historiske former. Gud er *ånd*. Johannes-evangeliet 4, 21. - Alt er tilladt, og vi er fri af alle ydre former. Vi er gjort fri af vores trældom, og hvis vi igen gør os selv til slaver af ord, ritualer og former, gør vi også Gud bundet og ufri. 1 Kor 3, 21 og 6, 12. Vi har alle del i det *samme* sind. Sandheden er ikke adskilt fra os selv. Gud bor i alle mennesker som i et tempel. 1 Kor 3, 16. - *Hedningerne, som slet ikke søgte eller stræbte efter retfærdigheden – de fandt den!* Hedder det hos Paulus! – Lad derfor ikke nogen dømme jer på grund af mad eller drikke eller på grund af fester eller nymåne eller sabbatter! Det er kun en *skygge* af det, som skal komme. Kol 2, 16. Sandheden ligger ikke i ordene, traditionerne eller de ydre former.

Guds ånd bor inden i *alle* mennesker. De, som 'tror' på Gud, er ikke tættere på ham end alle andre. De, som ikke søger eller leder efter Gud, kan finde og opleve ham alligevel - som alle andre:

Jeg var at finde for dem, som ikke søgte mig. Jeg viste mig for dem, som ikke spurgte efter mig.

Esajas 65, 1.

Der findes mange forskellige *sprog* med mange forskellige ord. Kristendommen er et *sprog*, som indeholder ordet Gud. Buddhismen og Tao er sprog, som ikke indeholder ordet Gud. Vi må tro, at den samme sandhed kan udtrykkes i *forskellige* sprog. Sandheden er *ikke* sproget, men budskabet inden i ordene. Gud har ikke noget sprog. Han dømmer ikke. Han adskiller ikke. Hos Gud er der ingen persons anseelse. Alt det, som Gud ser, er ét og det samme. Gud gør ikke forskel. I Guds øjne er der ingen forskel på græker eller jøde, fri eller træl, mand eller kvinde.

Jeg har også andre får, som ikke hører til denne fold. Også dem skal jeg lede, og de skal høre min røst, og der skal blive én hjord, én hyrde!

Johannes-evangeliet 10, 16.

Gud ser ingen modsætninger eller forskelle. Gud ser virkeligheden, som den er. At der ikke *er* nogen mure eller adskillelse mellem mennesker. At vi vil det samme. Alt det, som Gud ser, er godt. Gud skabte mennesket i sit billede og *så*, at det var *godt!* Han taler til mennesker i det sprog, som de forstår. Han taler til os med de ord, som vi kender og gennem den virkelighed, som vi kan rumme og acceptere. - *Eller er Gud måske kun jødernes gud og ikke også hedningernes?* Gud taler til mennesker *for* at blive forstået. Derfor genkender vi ham, når vi hører ham. Vores natur og vilje fører os til Gud. Alle mennesker er *oplært* af Gud, og alle mennesker skal nå Gud ad den vej, som er deres sandhed. Johannes-evangeliet 6, 44.

Livet er ikke det, som sker. Det, som sker, er ikke sandheden, men det peger på sandheden. Det, som sker, er tegn og symboler, der viser hen til en mening og betydning. Jesus endte sine dage på et kors. Før det skete, gik han megen lidelse og ydmygelse igennem. Før hans død blev han nedværdiget, latterliggjort og ydmyget af magthaverne. Dommen over ham var næppe rimelig eller retfærdig. Han blev uretfærdigt behandlet. Han blev et offer. Sådan kan vi fortælle historien, hvis vi kun ser på det, som skete i verdens forstand. Hvis vi kun ser på den *ydre* form. I så fald må vi sige, at hans liv var en ynkelig fiasko og et kæmpe nederlag. Han skuffede alle dem, som var trofaste og fulgte ham. Jesus mistede og tabte alt det, som et menneske *kan* tabe.

Johannes-evangeliet i Det nye Testamente fortæller en *helt* anden historie. Jesu liv er et *tegn*. Jesus er ikke noget offer, for han vælger sit liv. Alting sker efter hans vilje. Gennem hele sit offentlige liv taler Jesus om, at han skal ophøjes, oprejses og herliggøres. Korsfæstelsen er *ikke* nogen ydmygelse eller nedværdigelse - men en oprejsning og ophøjelse. Jesus bliver ophøjet og opløftet. Han bliver hævet op til tronen. Korsfæstelsen er en *sejr* over denne verdens fyrste. - Mit rige er ikke af denne verden, siger han. Det, som sker, er ikke sandheden. Det, som sker, er tegn, som *peger* på den egentlige mening og sandhed. Denne mening så hans tilhængere, da han var død. *De så og forstod*, som det siges. Denne mening var ikke en sandhed, som de tænkte sig frem til. Den var ikke en teoretisk fortolkning. Efter hans død kunne de

se meningen! Hans disciple så sandheden og meningen i et *glimt*. Spontant. Intuitivt. Sandheden ser vi i ét nu - og når vi *har* set den, *genkender* vi den. Som en gammel sang, som vi pludselig genkender. Sandheden behøver ikke nogen beviser eller noget forsvar. Den er selvindlysende.

Det, som sker, er ikke sandheden, men det peger på sandheden. Det gælder i ethvert menneskes liv med de kriser og begivenheder, som rammer det menneske. Alt det, som sker, er tegn. Luk 21, 11. I livet kan vi opleve meget forskelligt - som store tab, skilsmisser, dødsfald og sygdom. Men meningen ligger *ikke* i disse ydre begivenheder, men i det, som fingeren peger på! Det, som vi kan se med øjet, er tegn og symboler. Når vi er stille og lytter eller beder, kan vi lære at se og *forstå* tegnene. Når vi er taknemmelige, kan vi forstå *meningen*. Hvis vi klager og beklager os, kan vi ikke modtage eller høre noget.

Syndefaldet og troen på synden (A).

Da vi var umyndige, trælledede vi under verdens magter.

(Gal 4, 3).

Dengang trælledede I for guder, som i virkeligheden ikke er guder.

Gal 4, 8.

Troen kan flytte bjerge, og det, man tror på, bliver til virkeligheden eller det, man ser. - Vi skal ikke tage fejl! Verden tror også. Den tror på synden, og verden bliver derfor *syndens* verden. Set fra verdens synspunkt hersker synden og skylden. Ifølge verden er der ikke nogen udvej eller håb. Vi er ladt tilbage *alene* – med vore egne tanker! *Alle* er syndige. *Alle* er skyldige. *Alle* skal vi rammes af den retfærdige vrede. *Alle* er magtesløse. *Alle* er ofre. *Alle* er forkerte, og ingen er, som de burde være. *Ingenting* er, som det burde være. *Alting* er forkert. Jeg er forkert, og verden er forkert. Vi lever i *syndens* og *skyldens* verden - uden for Paradiset. Verden er *syndens* hus. Vi må *betale* og lide for vore synder. Verden har *dømt* os alle. *Alle* skal vi lide. Livet er hårdt og ubarmhjertigt. Livet kender ingen nåde. Livet er *imod* os, og vi bliver retfærdigt straffet for vore overtrædelser. *Syndens* love rammer alle. Der findes ingen udveje. Der findes ingen frelse. Vi er fortabt i

mørket. Vi er dømt til at lide og dø en ynkelig død. Vi er dømt til at blive forladt til sidst. Svigtet af alle. Vi er dømt til at miste alt det, som vi holder af. Vi er dømt til at leve i evig frygt for andre mennesker. Hun og han er en forhindring for mig og min fjende. Der findes kun én lille kærlighed og én stakket glæde - nemlig den, som vi kan *købe* os til. Livet er meningsløst. *Life is a theatre*. Livet er et skuespil - fyldt med bulder og brag, men uden nogen betydning!

Det bliver aldrig godt.

Verdens tro er *troen* på synden og skylden. Vi *tror* alle på synden og skylden - uanset om vi har den ene eller anden religiøse eller ikke-religiøse opfattelse! Jeg er skyldig. Hun er skyldig, og det er hendes skyld! Verden bygger sin tro på sætninger som: - Det er umuligt. Det vil altid være sådan til evig tid. Det bliver aldrig anderledes! Verden bygger på ord som altid, aldrig, nødt til og burde! Vi er alle syndere, og derfor vil vi *aldrig* få det godt. Lidelsen vil *aldrig* høre op. Højest kan den enkelte skubbe lidelsen over på de andre! Verden vil blive ved med at være, som den er. Der sker *ingen* mirakler. Fremtiden vil blive lige så dårlig som fortiden. *Intet* menneske kan forandre sig. *Alting* vil fortsætte i den gamle skure! Alle har vi syndet, og derfor bliver vi straffet. Vi har ikke blot fejlet. Vi har syndet, og den eneste retfærdige reaktion på synden er *straffen*. Hun eller han er skyldig, og derfor kan de ikke tilgives. De skal *bøde* for deres synd. På samme måde har vi selv syndet, og derfor straffes vi også. Vor egen synd kan heller ikke tilgives. Skylden kan kun soves i *døden*.

Det var bedre i gamle dage. Det som er lige nu er ikke godt nok.

Nuet er min fjende! Nuet er værdiløst. Det, som er lige nu, er aldrig godt nok. Der *mangler* noget. Der mangler noget, for at nuet kan være godt nok. I følge verdens tro er nuet uden betydning, uden værdi. Kun *fortiden* eller *fremtiden* betyder noget. Nuet betyder intet, men *tiden* betyder alt. Egoet ser med frygt på, hvordan tiden går. Lige nu er det aldrig godt. Verden forstår ikke, at det eneste, som nogensinde vil eksistere, er nuet. Når egoet siger, at det var bedre i gamle dage, mener det: Det er ikke godt lige nu. Det vil *heller* ikke blive godt i fremtiden. De gamle dage findes ikke mere, så derfor er det faktisk *aldrig* nogen sinde godt. Livet er uden håb om nogen bedring.

De vil forlade mig når de finder ud af hvem jeg er.

Ifølge troen på synden er ingen god nok. Alle er vi syndere, og alle er vi fulde af dårlige tanker, følelser og egenskaber. Alle er vi forkerte. Vi kan prøve at holde disse egenskaber skjult for de andre og på den måde få en stakket frist. Men før eller siden vil de opdage, hvem jeg er – og de vil forlade mig. Enhver relation bygger derfor ifølge verdens tro på et *bedrag*. Enhver relation indebærer en dyb *frygt*. Når jeg er sammen med andre, er jeg nødt til at føre dem bag lyset! Når jeg er sammen med andre, kan jeg ikke være mig selv. Når jeg er sammen med andre, kan jeg ikke gøre, som jeg vil. Enhver relation er derfor et valg mellem pest og kolera. Det er svært med, men uden går det ikke.

Den enes død er den andens brød.

Syndens verden er uden nåde. Det, som jeg vil, er ikke det, som de andre vil. I dyrenes verden kan vi se et billede på den virkelige verden: Det ene dyr æder det andet. For at overleve. Således også i den menneskelige verden. Det andet menneske er et middel, en forhindring eller en fjende - aldrig en ven. Kun i vore nære relationer til vores børn og biologiske familie kan dette mønster brydes.

Jeg er nødt til at gøre det som jeg ikke vil. Livet er et valg mellem pest og kolera.

Mennesket er en synder, det vil sige: mennesket er svagt og magtesløst. Livet stiller os hele tiden over for et *umuligt* valg. *Enten* gør jeg det, som jeg vil, og bliver straffet for det. *Eller* jeg gør det, som jeg bliver *nødt* til, og kommer til at føle mig ulykkelig, ufri og magtesløs. Moralens tvinger os til at gøre det, som vi ikke vil, men vi er *nødt* til at have moralen for at kunne kontrollere andre mennesker, som ellers vil skade mig. Uanset om jeg vælger det ene eller det andet, vil resultatet være utilfredsstillende. Livet er et dilemma, som ikke har nogen løsning. Det bliver aldrig godt.

Livet er uretfærdigt. Det, som sker, er meningsløst. Jeg får ikke det jeg har brug for.

Vi lever i verden med vore naturlige medfødte *behov*, men vore behov bliver aldrig opfyldt. Kun kortvarigt kan vi få andre mennesker til at opfylde vore behov. I følge troen på synden kan vi ikke selv opfylde vore behov. Vi er prissgivet, magtesløse og svage. Vi er henvist til at få andre mennesker til at tilfredsstille os. På den måde bliver livet en endeløs kamp om at opnå *tilfredsstillelsen*. En kamp, som vi før eller

siden er dømt til at tabe. Ingen vil give mig det, som jeg har brug for. Jeg kan kun få det, som jeg har brug for, ved at *tage* det fra andre. Jeg kan kun få hendes kærlighed ved at tage magten over hende. Mennesket er et ulykkeligt dyr.

Syndefaldet er troen på synden (B).

- De glemte de undere, han havde vist dem. Salmerne 78, 11.

Troen kan flytte bjerge, og det, som man tror på, bliver til virkelighed. Verden tror også. Den tror på synden, og verden bliver derfor syndens verden. Vi lever i syndens hus. Set fra verdens synspunkt hersker synden og skylden. Alle er syndige. Alle er skyldige og forkerte. Alle skal vi rammes af den retfærdige vrede. Alle skal vi dø. Alle er vi magtesløse. Alle er vi ofre.

Vi må betale og lide for vore synder. Verden har *dømt* os alle. Alle skal vi lide. Livet er hårdt og ubarmhjertigt. Livet kender ingen nåde. Livet er imod os, og vi bliver retfærdigt straffet for vore overtrædelser. Der findes ingen frelse. Vi er *fortabt*. Vi er dømt til at lide og dø en ynkelig død. Vi er dømt til at blive forladt til sidst. Vi er dømt til at miste alt det, som vi holder af. Vi er dømt til at leve i evig frygt. Livet er et skuespil - fyldt med bulder og brag, men uden nogen betydning!

Verdens visdom har lagt al sin skyld og skam og synd over på livet. Verdens tanker har gjort livet frygteligt, lidelsesfuldt og meningsløst. Verdens tanker kommer *ikke* fra livet, men fra verden selv. Verden ser med rædsel på den virkelighed, som den selv har skabt! Verden er som maleren, der får onde drømme af sine egne malerier. De billeder, som vi ser, kommer fra vores eget sind.

Det er håbløst. Man kan ikke starte forfra. Fortiden bestemmer fremtiden. Jeg kan ikke gøre noget. Jeg er et hjælpeløst offer.

Vi er værgeløse produkter af arv og miljø. Vi rammes af ulykker og sygdomme i flæng og uden nogen mening. Børn vokser op i en verden af meningsløs krig og underernæring. Unge piger rammes af vilkårlige seksuelle overgreb og skades for livet. Vi er værgeløse og magtesløse over for kræfter, der er langt stærkere end vi. Vi er magtesløse over for vore egne følelser og drifter. Der sker ingen mirakler. Der sker ingen

mirakuløse helbredelser. Fysikkens og dødens *love* hersker over os. Vi er *produkter* af vores fortid. Vi kan ikke frigøre os af den magt,, som fortiden har over os. Vi har intet valg og ingen frihed.

Lykken og kærligheden er en sød drøm men den er naiv og urealistisk. Gud er en naiv drøm.

Kun et barn eller en tåbe kan tro på det gode i livet eller det gode i mennesket. Mennesket er et dyr. Alle vore erfaringer beviser, at mennesket er et egoistisk og begærligt væsen. Paradiset er tabt for evigt. Himmeriget kommer aldrig ned på jorden. Lidelsen vil fortsætte til evig tid. Der findes ingen vej ud. Verdens fanger vil aldrig blive sat fri. Der findes ikke nogen helbredelse.

Alt skal jeg selv gøre. Intet får jeg givet. Intet bliver gjort for mig. Man får ikke noget foræret.

Mennesket er adskilt, ensomt og overladt til sig selv. Enhver er sin egen lykkes smed. Syndens lov er jungleloven. Ingen gør frivilligt noget for andre. Det, som jeg har, er noget, som jeg har *taget*. Det, som jeg *er*, er det, som jeg *har*. Livet er en hård kamp, hvor de svage bukkes under for de stærke. Verden er ikke venlig. Jeg har kun min egen viljesstyrke at bygge på. Hvis jeg er svag over for andre, vil de misbruge mig. Hvis jeg ikke kan slå fra mig, vil jeg blive slået omkuld. Hvis jeg viser tillid til andre, vil det blive misbrugt. Over for andre mennesker skal jeg altid være vågen og på vagt. Jeg skal ikke lægge mine våben fra mig, for jeg ved aldrig, hvornår jeg får brug for dem. Jeg skal sige fra over for andre og beskytte mig imod dem. Man kan kun stole på sig selv! Sammen med andre er jeg intet. Kun *alene* findes der nogen frelse eller lykke.

Det, som andre gør, gør de imod mig og for at genere mig. Det, som de gør, er personligt ment.

Troen på synden indebærer altid troen på *fjenden*, troen på, at de andre dybest set er mine fjender. Det, som de gør, vælger de ikke for deres egen skyld, men kun for at *skade* mig. Troen på synden indebærer, at jeg er et offer for deres angreb. Jeg er verdens centrum - for alle menneskers handlinger er rettet imod mig. Min mors opdragelse af mig var personligt ment. Den var vendt *imod* mig. Det var dens *formål*! Troen på synden betyder, at jeg aldrig kan tilgive andre mennesker det, som de har gjort imod lille mig. De har en skyld, som ikke kan slettes.

De har syndet - og ikke blot fejlet. Mellem mig og det andet menneske er der en evig adskillelse og *mur*. Vi vil aldrig nogensinde komme på den samme side af muren. Han vil til evig tid være en *fremmed*. Jeg vil til evig tid se på ham som en, jeg dybest set ikke kan stole på. Han *vil* noget andet, end jeg vil. Jeg kan ikke *forstå* ham. Han kommer fra en anden verden. Han taler et andet sprog.

De ting som jeg har skaffet mig skal jeg holde for mig selv. Hvis jeg deler dem med andre, mister jeg dem. Hvis jeg opnår noget, er der en anden som ikke får det. Hvis hun opnår noget, går det ud over mig. De penge som jeg tjener får de andre ikke. De penge som de andre tjener bliver taget fra mig. Der er ikke nok til alle. Der vil altid være vindere og tabere.

Det eneste, som jeg kan regne med og stole på i verden, er de ting, som jeg *ejer*. Mennesker kommer og går, og dem kan jeg ikke stole på. Kun ting, penge, ejendom kan jeg regne med. Ting kan jeg holde for mig selv. Ting kan ikke deles, for hvis jeg gør det, *mister* jeg dem. De ting, som jeg ejer, viser, *hvem* jeg er. De er min *identitet*. Uden dem ville jeg ikke være noget. Livet drejer sig om at vise, at man *er* noget - at vise, at man ikke er en *taber*. Egoet tror på kampen og krigen. Egoet tror på, at det er nødvendigt at kæmpe imod sig *selv* og imod de *andre*. Egoet tror på, at det er muligt at *besejre* andre. Alle kan ikke vinde i syndens verden. Nogle vil tabe. Med min viljesstyrke kan jeg måske *vinde* over andre mennesker og få dem til at gøre min vilje. Enhver sejr er et overgreb på deres vilje, men krigen er uundgåelig og evig. Der vil altid være ufrihed, undertvingelse, udbytning, mishandling og magtanvendelse i syndens verden. Der vil altid være krig i syndens verden. Der er ingen ende på vreden og skuffelsen.

De kødelige vil det kødelige og de åndelige vil det åndelige. Det kødet vil er død og det ånden vil er liv og fred. For det kødet vil er fjendskab med Gud. Det underordner sig ikke under Guds lov og kan det heller ikke.

Romer-brevet 8, 8.

Et godt træ bærer gode frugter.

Der er intet godt træ, som bærer dårlig frugt, heller ikke noget dårligt træ, som bærer god frugt. For ethvert træ kendes på sin frugt. Man plukker jo ikke figner af tjørn, høster heller ikke druer af en tornebusk. Lukas 6, 43.

Det skyldes ikke jer selv, gaven er Guds. Det skyldes ikke gerninger. For hans værk er vi, skabt til gode gerninger, som Gud forud har lagt til rette for os.

Efesoer-brevet 2, 8.

Et godt træ bærer god frugt – for det *kan* ikke andet! Det er træets *natur* at bære gode frugter. Det er ikke træets vilje at bære god frugt – ikke dets vilje i den betydning, som vi normalt bruger ordet. Træet ønsker ikke at bære gode frugter. Træet gør sig ingen tanker. Det træffer ingen beslutninger. Træet er ikke bestemt ved sine hensigter eller følelser. Træet husker ikke fortiden, og det bekymrer sig ikke om fremtiden. Det sætter sin gode frugt - *uden* nogen bestræbelse, uden nogen tanke, *uden nogen indsats eller anstrengelse*. - Det er ikke os, der bærer de gode frugter, siger Paulus. - Det er det liv og den glæde, som vi har modtaget, som har båret frugt og vokset, siden den dag vi hørte om nåden. Kol 1, 6. - Det er ikke grenene som skaber frugten, men roden. Vi sætter kun frugten, fordi vi er blevet rodfæstede. Kol 2, 6. Det er ikke vores viljestyrke, moral eller anstrengelse, der får os til at bære frugt:

Det, som loven og moralen ikke kunne, fordi den kom til kort, det gjorde Gud! Romer-brevet 8, 3.

Jesus gør ikke sine *egne* gerninger, men *faderens*. Miraklet kommer ikke fra sønnen eller hans evner eller tanker, men fra *faderen*. Johannes-evangeliet 10, 32. Det er ikke grenene, som bærer roden, men roden, der giver liv og kraft til grenene. – Når roden er god, er grenene det også! Romer-brevet 11, 16. De gode gerninger kommer af *saften* fra træets rod. Det gode træ følger sin medfødte natur, og på den måde giver det store gaver til verden. Det gør det, som det er bestemt til. - Vi er Herrens vingård, hedder det i Salmerne. Vi er alle planter og vækster på Herrens mark. Vi sætter frugt og vokser på grund af den gode jord og på grund af den kærlige omsorg og pleje, som vi bliver tildelt. Gud har plantet alle træerne, og vore sønner og døtre er stolte og frugtbare oliventrær! Alle vore egne anstrengelser er kun spildt arbejde. Es 49, 4.

Han er som et træ, der er plantet ved bækken. Det bærer frugt til rette tid, og dets blade visner ikke. Alt, hvad han gør, lykkes for ham.

Salmerne 1, 3.

H. C. Andersen fortæller eventyret om Sneglen og Rosenbusken. Rosenbusken kan ikke meget! Den kan kun sætte et flor af roser, som står en tid og siden visner. Sneglen er taktsom og filosofisk og går i dybden – som den siger! Sneglen tænker meget og stiller mange spørgsmål og prøver med sin forstand at forstå livet og gennemskue det. Sneglen går frem efter erfaringen, klogskaben og videnskaben! Egentlig kan den slet ikke se nytten af det, som rosenbusken laver! Den ser mange problemer og vanskeligheder. Det kan rosenbusken slet ikke. Den kan kun blomstre – og så engang visne helt hen - uden at vide hvorfor. Men den glæder sig hver gang nogen kommer og ser på roserne! - Det er rigeligt til mig, siger den.

Det gode træ lever livet i *frihed, tro og tillid*. For det gode træ er livet ikke en kamp. For det gode træ findes der ingen tabere og vindere, for der *er* kun vindere, hvis vi lever livet efter vores medfødte, frie natur. Det gode træ kæmper ikke imod. Det lever med det, som er, virkeligheden, skabelsen. Det er ét med sin egen bestemmelse og natur. I det gode træ får livet *lov* til at leve og virke frit. Det gode træ skaber ikke forhindringer for livet. Det har ingen frygt for det, som skal ske. Det lever i nuet og glæder sig over det som er. Hele jorden er fuld af Guds kærlighed, og den golde ørken er blevet en Edens have!

Vi kan forhindre livet i at udfolde sig igennem os. Det *gør* vi med vore tanker, erindringer, forventninger og gamle følelser. Med vores viden, klogskab, frygt og vrede, som stammer fra *fortiden*. Når vi frygter Gud og livet, går vi fortabt i vore egne tanker om livet – lige som sneglen. Vi kan sætte os op imod livet. Når vi *gør* modstand imod livet, giver vi ikke os selv *lov* til at leve efter naturen og vores egen medfødte natur. Vi giver ikke os selv *lov* til at være frie, stærke og glade. Hvis vi tænker, at livet eller nuet er forkert, adskiller vi os fra skabelsen og livet, og vi bliver ensomme og frygtsomme. Den ensomme *gør* sig selv *adskilt* og lever altid i *frygt*.

Alle mennesker og alle levende væsner efterlader sig en strøm af gode gerninger, kærlighed og mirakler. - Vi *gør* Guds tegn i Egypten og hans undere i Kams land, som det hedder i Salmerne! Det er vores frie natur. Det er sådan, som vi er *skabt*. Vi er skabt til kærlighed og gode

gerninger. Alle elsker brødrene i Makedonien, og I har ikke brug for at blive oplært i kærligheden, siger Paulus. Kærligheden *viser* vi, modtager vi, og *giver* vi – uden at tænke over det og uden at ane, hvad vi gør. Vi gør det bare. Ligesom det gode træ og rosenbusken. Den ene hånd ved ikke, hvad den anden gør, siger Jesus. Vi giver det videre, som vi selv har fået! Vi har modtaget stor kærlighed, og vi giver kærligheden videre. Det er det *levende vand*. Det er vores sande *natur*. Den, som har øjne at se med, han ser det!

Vi har lært noget andet af verden. Vi har lært at forhindre og adskille os fra det gode, kærligheden og livet. Vi har lært at fornægte vores egen natur og skabelse. Verden tror ikke på tillid eller kærlighed! Verden siger, at vi ikke skal give så meget, men holde det for os selv. Verdens tankegang er den modsatte af naturens tankegang. Naturen giver *alle* ting bort – uden en tanke. Græsset giver sig hen til koen, når den er sulten. Hudens gamle celler på vores legeme kaster sig i døden for, at vores hud stadig kan være blød og elastisk! Mavens celler giver sig selv bort og dør for, at vores fordøjelse kan fortsætte – og vi kan overleve. Vores bestemmelse og natur er anderledes, end verden tror. Vi er *skabt* til at modtage og give de gode ting. Og virkeligheden viser heldigvis, at naturen går over opdragelsen.

Sandheden skal gøre jer fri!

Sandheden, kundskaben eller den åndelige kundskab bygger på fire grundlæggende principper. Kundskabens formål og funktion er *at gøre plads for* kærligheden, så vi kan lære at rumme og se os selv, som vi er - og andre mennesker, som de er.

Det første princip er at sandheden er sand for alle - til alle tider. Der findes kun én sandhed, som vi alle har del i. Vi har alle del i den samme bevidsthed.

Det første princip er i overensstemmelse med, hvad fornuftens stemme fortæller os. Hvis der er noget som er sandt, må det nødvendigvis være sandt for alle og til alle tider. Hvis det ikke er det, er det ikke sandt. Det er ikke sådan, at det som er sandt for den ene er usandt for den anden. Sandheden handler ikke om, hvem der får ret i en diskussion. Sandheden behøver ikke noget forsvar. Den er selvindlysende. Alle har

vi adgang til sandheden i vores eget inderste. Vi kan høre sandheden hvis vi er stille og lytter. *Vi har ikke modtaget eller lært sandheden af et menneske, men ved en åbenbaring.* (Gal 1,12). Men vores overfladiske jeg fortæller os ikke altid sandheden. På overfladen er vi forskellige men dybest set er vi ens og lige med hinanden. Vi er lemmer på det samme legeme eller grene på det samme træ. Det er den samme saft der lever i hele træet. Vi er hinandens spejl. Vores bevidsthed er dybest set fælles. Vi deler livets bevidsthed med hinanden.

Det andet princip er at ingen er skyldig og ingen har syndet. Ingen fortjener angreb eller straf.

Vi genkender hinandens tanker, drømme og følelser. Det andet menneske er ikke en fremmed eller en fjende. Vores naturlige tilstand og tilbøjelighed er en forståelse af, tillid til og accept af medmennesket. Det første princip kan illustreres ved tanken om at vi alle er skabt i Guds billede og at vi har fået er en labyrint hvor vi alle prøver at komme igennem så godt vi kan. Vi gør vores bedste ud fra de forudsætninger vi har. Af og til har vi taget fejl. Vi er gået en forkert vej. Forskellen på at fejle og at synde er afgørende. Fejl kan korrigeres og fejl kan bruges positivt til at lære noget af. Vi tænker ikke at fejl skal straffes eller at fejl gør mennesker skyldige. Men synden gør os skyldige. Hvis vi har syndet har vi gjort noget bevidst og ondsindet som skal straffes - hvis retfærdigheden skal respekteres! De to begreber at fejle og at synde viser derfor to forskellige verdener. Kundskaben er at ingen nogensinde har syndet og ingen er derfor skyldig. Ingen skal straffes. Der findes ingen retfærdig harme eller retfærdig straf. Vi kan aldrig nogensinde angribe et andet menneske med retfærdige grunde. Vi kan ikke være vred på et andet menneske med god grund! Der findes ingen gode grunde til at angribe andre mennesker. Hun eller han er aldrig skyldig eller skyld i at jeg har det dårligt. Hvis vi tænker i skyld projicerer vi vores egne tanker og vores egen vrede over på medmennesket. Det er aldrig hendes skyld! Synden og skylden findes ikke. Vi skal tilgive os selv og vi skal tilgive hinanden. Der er egentlig slet ingenting at tilgive! At tilgive livet er at acceptere og rumme livet som det er. Det andet princip er i den kristne tradition symboliseret ved Jesu opstandelse fra de døde og hans sejr over synden og døden.

Det tredje princip er at alt er muligt. Himmeriget er muligt. Kærligheden er mulig. Det er muligt at komme til at leve livet i fred og

i fred med sig selv. Frelsen, lykken og livsglæden er mulig. Livet er med os og ikke imod os. Vi er frie, mægtige og elskede - og ikke fordømte.

Det tredje princip udtrykker at fortiden ikke er herre over nutiden eller fremtiden. I nuet er det muligt for os at vælge en anden vej. Vi er ikke ofre og vi er ikke determinerede af evige love. Den som vil have fred får fred. Mennesket er et frit væsen og livet er uendeligt i sine muligheder. Alt kan lade sig gøre hvis vi tror på det. Vi skal ikke gøre os mindre end vi er - for sådan er vi ikke skabt. Verden siger: Det er umuligt. Det bliver aldrig godt! Heroverfor siger kundskaben: Det er muligt! Det er allerede godt! Det vil blive godt! Vi kan godt fordi vi har del i livet og livets kræfter er med os! Vi er ikke fordømte til en evig strid og kamp. Verden er venlig og ikke grusom. Livet er ikke forbandet. Vi kan opleve himmeriget lige nu. Lyset er midt i verden. I den kristne tradition udtrykkes dette ved at Helligånden er til stede i verden og i hvert eneste menneske som en guddommelig kraft og energi.

Det fjerde og sidste princip er at kun de ting som vi deler og kan dele med hinanden er værdifulde. Vi er det som vi har modtaget. Det vi modtager får vi til deling. Det som den ene modtager har alle andre også fået.

Vi er alle grene på det samme træ eller lemmer på det samme legeme. Vi har alle del i det samme liv og vi er ikke hinandens fjender eller konkurrenter. Det som er godt for den ene gren er ikke til skade for den anden. Det som er godt for foden bliver ikke taget fra hånden! De ting som betyder noget for os har vi modtaget af livet. Det som vi har skaffet os med hånden – med vores vilje og begær - er ikke noget værd og tilfredsstillende os aldrig ret længe. Mennesket lever ikke af ting eller penge eller ejendom. Ting kan ikke for alvor deles med andre. Ting er noget jeg holder for mig selv - sikkert i frygt for at andre mennesker skal tage dem fra mig. Vores glæde og lykke har vi fået til deling og uden vores egen anstrengelse. Alle gode gaver kommer oven ned. Når vi deler glæden med andre, bliver den større. Når vi er opmærksomme på de store gaver, som vi har modtaget, får vi et godt liv. Når vi er taknemmelige, deler vi ud af vores glæde. Alle levende skabninger har dybest set den samme fælles, ene vilje.

Alene er der ingen lykke eller frelse.

Hvad Gud har sammenføjet kan intet menneske adskille.

1 Mosebog.

Vi finder os selv i vore relationer til hinanden. Vi realiserer os selv i vore relationer. Vi er hinandens børn, ære og glæde! Når jeg styrker hende, styrker jeg mig selv. 1 Thess 2, 20. Alene er der ingen lykke eller frelse. Alene og adskilt er der slet intet menneske. Når sønnen kommer hjem, springer faderen højt af glæde! Han elsker sønnen.

Enhver kærlig relation mellem to mennesker er et *mirakel*, som bryder med denne verdens love. I en kærlig relation bliver den anden set og rummet, som hun er. Kærligheden er et åbent rum, hvor han eller hun har lov til at være sig selv - i et rum af kærlig accept. Når vi oplever kærligheden, ånder vi lettet op. Når jeg elsker hende, lader jeg hende være i fred!

I en sådan relation får den ene mere, hvis den anden får meget, og den anden bliver ramt, hvis den ene lider nederlag. Når den ene falder, bliver han oprejst af den anden. Når den ene rejser sig, gør han det for at give kærligheden videre til den anden. Det, som de to parter vil, og det, som de søger, er det *samme*. Faderen og sønnen vil det samme. I en kærlig relation er den enes vilje også den andens. De behøver ikke at ofre deres eget i relationen, for den enes velfærd er den andens fordel. De har ét sind. I en kærlig relation er alle *vindere*.

Egoet siger, at den kærlige relation er umulig, men det, som Gud har sammenføjet, kan egoet ikke adskille.

Relationen er deres glæde og lykke, men den er også *alles* glæde og lykke. Den er et under, og et under er noget, som vi deler, og alle henter glæde i. Vi henter alle en glæde i barnet og moderen, og vi henter alle glæde i den kærlige relation. De, som er i relationen, deler deres glæde med verden, og deres glæde bliver kun større, når den bliver delt. Når vi ser den kærlige relation, oplever vi tro og håb. Vi ser lyset og får troen og tilliden tilbage. Den kærlige relation er et *vidne* – et vidne om og bevis på at livet er godt og smukt.

Den kærlige relation er livets vigtigste middel i virkeliggørelsen af livets mening og fuldendelse. Denne relation er Helligåndens redskab, kanal eller udtryk. Den er sammenføjet af kærligheden og af Helligånden - og *ikke* af de to parter. – Hvad Gud har sammenføjet, kan intet menneske adskille. Selv kan de ikke gøre det. Det bliver gjort *for*

dem. De er blevet *udvalgt*. Alt er blevet *givet*. Kærligheden er ikke noget, som vi tilkæmper os, men noget vi får *tildelt* og har til *deling*. Kærligheden i relationen er det levende vand, som flyder over af sig selv. Det levende vand, som strømmer fra Paradisets floder. Ikke vores eget, men noget, som vi har modtaget, noget, som *flyder* ind i os og vælder frem som en *kilde*.

Vi frelses fra lidelsen gennem vore relationer. Det andet menneske *formidler* glæden og frelsen til mig. Himmeriget er inden i hende. Han er en kanal for Helligånden. Vi er hinandens liv og lys på vejen. Relationen befrier os fra vore illusioner og fra vores frygt. Det, som vi siger til hinanden, er nogle gange profetier og Guds ord. Uden at vi aner det eller forstår det, vidner vi om lyset for hinanden! Johannes-evangeliet 11, 51. Faderen taler igennem sønnen, og Helligånden taler igennem os. Der er kun én relation. Johannes-evangeliet 11, 49. Der hvor frygten er, findes ingen kærlighed. Der hvor kærligheden findes, eksisterer ingen frygt. Kærligheden er frygtløs. Den, som elsker, frygter intet mere – ikke noget som findes i denne verden og ikke noget som sker. Relationen er vores *helbredelse*. Vi *helbreder* hinanden, men vi ved ikke altid, hvad vi gør, for den ene hånd ved ikke, hvad den anden gør. Vi giver det videre, som vi har modtaget. Fordi vi ikke kan andet. I den kærlige relation findes der ingen *skyld* eller synd mere. Intet er forkert. I relationen *viser* jeg ham eller hende, *at* de er uden skyld, *at* de ikke har gjort nogen synd, *at* de ikke har såret mig og ikke *kan* såre mig. Fordi jeg inderst inde ved at jeg er i *sikkerhed* og usårlig, kan jeg vise hende eller ham, at de er uden nogen skyld. Det er ikke længere hendes eller hans skyld. Det er ikke min skyld. Det er ikke nogens skyld. Der findes ikke længere nogen skyld. Der *er* ikke længere nogen skyld ved det, som er, og det, som sker.

I de nære relationer *underviser* vi hinanden – *enten* i kærligheden *eller* i skylden! Vi underviser ved det, som vi *viser* andre, den måde, som vi viser os for det andet menneske – ikke så meget i de ord, som vi bruger! Vi underviser ved at vise os, som vi er. Ved opstandelsen og sejren over denne verdens fyrste er vi blevet taget *ud* af skylden, og når vi *viser* det for hinanden, sætter vi det andet menneske *og* os selv *fri* af skylden. Vi lader hinanden være i fred. Når der ikke længere er nogen skyld, har vi fået *fred*.

Når vi *ser* hinanden, som vi er, forsvinder al frygt, bekymring og uro, og der bliver *plads* til kærligheden. Kærligheden kommer af sig selv,

når vi holder op med at forhindre den – når vi giver den lov og plads. Lad Gud og kærligheden være i fred! Relationen er Guds *gave* og Guds *rige*. Den er sammenføjet af Gud, og derfor er den kærlige relation *evig*. Den holder aldrig op. Den er ikke afhængig af tid og sted. Den er ikke afhængig af nogen ydre former. Den er indholdet inden i de ydre former – billedet inden i rammen. Den kærlige eller sande relation kan antage alle mulige forskellige former, men dens væsen og indhold er det samme. Den er ikke offer for verdens møl og rust. Den forgår ikke. Den er Guds rige midt iblandt os. Luk 17, 20. Den er et tegn og en stjerne. Hvad Gud har sammenføjet, kan intet menneske adskille.

At glide med strømmen.

Vi skal ikke kæmpe imod strømmen. Vi skal glide med strømmen!

(Anonymt citat, 1993).

Vi er en del af livet og af livets strøm. Vi har ikke skabt livet, men vi er skabt *af* livet. Livet er ikke mit liv. Jeg har ikke noget adskilt liv eller et liv, som er mit *eget*. Livet lever *gennem* mig. Lige som livet lever igennem alle mennesker og alle levende skabninger. Det er det *samme* ene liv, som lever i alle levende skabninger, i mig, i planten, i dyret. Det store træ i gården er min bror. Vi har alle del i det samme ene liv.

Livet bevæger sig imod sin naturlige fuldendelse i en proces. Det enkelte menneske er en del af den proces. Livet forvandler sig og udvikler sig - hen imod sit *mål*. Barnet udvikler sig *for at* blive en voksen. Larven forvandler sig *for at* blive en sommerfugl. Livet har været i gang med denne proces på jorden i millioner af år. Livet går og bevæger sig frem - efter sin egen vilje. Måske kan vi ikke altid se det mål, som er livets mål. Men nogle gange - når vi ser tilbage på vores liv - kan vi se, at tingene skete med et formål. Vi kan se *meningen*. De ting, som sker i livet, er *tegn*, som kan tydes. Når vi *ser* i en dybere forstand, ser vi skønheden i udyret. Vi ser, at det, som skete, *var* godt. Det vigtige indhold er ikke de ydre ting, som sker, men deres indre betydning eller mening. Engang skal vi alle se livets mål eller formål, meningen med det hele, siger Paulus i Det nye Testamente. Nu ser vi virkeligheden i et *slør* eller i et dårligt spejl. Vi ser det hele stykkevist og delt. Men engang skal vi se livet og lyset - ansigt til ansigt. Gamle mennesker kan blive gennemsigtige og lysende. De kan måske se

meningen med deres liv. De kan se lyset.

De tegn, som vi kan se, kan vi ikke altid tyde eller forstå. Men det er livets tegn, og de tegn peger hen på selve livet og dets proces. Vi kan vælge at stole på, at de tegn *er* blevet tydet, og at de *har* en mening. Når vi lever i den tillid, er vi blevet befriet for *frygten* - frygten for livet eller frygten for det, som sker.

Vi skal ikke kæmpe imod strømmen. Vi skal glide med strømmen. Vi kan godt leve i tro og tillid. Vi *behøver* ikke at leve i mistro, mistillid og frygt. Vi har lov til at stole på livet. Vi kan *vælge* at stole på processen. Vi *behøver* ikke at leve i en evig frygt og bekymring for det, som sker. Ingen har bedt os om at blive ved med at lide. Hvis vi har tillid til processen, tror vi, at det, som sker, er nødvendigt og godt – i en dybere betydning. Vi kan give os selv lov til at møde alle ting i en tillid til, at det, som kommer til at ske, vil blive en velsignelse eller et gode. Vi har lov til at tro, at der er en mening med alt det, som sker.

Der var en kvinde som forelskede sig i en alkoholiker. Han blev hendes kæreste, og hun elskede ham meget. Da hun opdagede, hvor meget han drak, blev hun forfærdet, deprimeret og vred. - Hvorfor har jeg gjort dette imod mig selv? spurgte hun.

Siden skete det, at han holdt op med at drikke, og hun fik hjælp til at arbejde med sig selv i en selvhjælpsgruppe. Hele hendes bevidsthed, følelser og tanker blev forandrede. Hendes forhold til arbejde, børn, familie og andre mennesker blev dybt forvandlet. Da en tid var gået, sagde hun til sin kæreste: - Jeg er lykkelig for det, som er sket. Det har givet mig så meget. Jeg er så glad for, at jeg blev forelsket i en alkoholiker!

Det rene ingenting.

Vi har cyklet hele dagen, og jeg er godt træt. Vi har cyklet op og ned ad uendelige bakker. Bagagen på cyklerne er u håndterlig, tung og trættende. Vi har passeret den ene lille mikroskopiske landsby efter den anden. Med eksotiske og uforståelige navne som Vejstrup, Skårup, Gudme og Albjerg!

Jeg er godt træt. Vi sætter os et sted ved vejen og får noget at spise. Vejen er lille og smal. Den er helt uden betydning. Der er ikke andre

mennesker end os. Ingen biler, ingen trafikanter. Ikke engang en hund.

Jeg ser ud over landskabet. *Der er ingenting at se.* Der er ikke et hus i miles omkreds. Ikke noget tegn på liv overhovedet. Ingen mennesker, ingen huse, ingen butikker, ingen kiosker, ingen *Seven Eleven*. Ingen seværdigheder. Ikke engang et ishus. Ingen cafeer. Ingen tegn på menneskelig aktivitet - undtagen marker og marker så langt øjet rækker. Verden er blevet øde og tom.

- *Vi er havnet i det rene ingenting*, siger jeg til min kæreste. - Vi ved ikke hvor vi er, og vi er havnet i det rene ingenting.

Min kæreste smiler:

- Vi er midt i det hele. Det hele er lige foran os! Der er et gammelt egetræ derhenne. Vi kan høre vinden ruske i bladene på træet. Ved siden af er der en brombær. Foran os kan du se den store gule mark. Bagved marken går landskabet videre i en eng med græs. Mange fugle kommer her. Hvis du hører efter, kan du høre sangfuglene langt borte. På himlen har skyerne samlet sig, men de bevæger sig mod syd og giver snart plads til solen. På asfalten foran kan du se hvordan lyset hele tiden tegner figurer som bevæger sig. Det dufter af vand og muld. I græsset hvor vi sidder, er der små sten som vi kan mærke gennem tøjet. Kære ven, vi er midt i det hele. Vi er midt i livet. Vi er midt i verden. Der er ikke mere at se.

At huske det, som det var.

Vær glade. I skal glæde jer! Se, det gamle er forbi og noget nyt er blevet til!

Paulus.

Lad de døde begrave deres døde. Jesus.

Vi lever med en *erindring* om fortiden, om det, som er sket. Når vi møder andre mennesker, fortæller vi vore historier om livet. Vi har alle vores historie om det, som skete, om det, som skete for os, om det, som

de andre gjorde imod os. Vi føler, at vores personlige historie er vores *identitet*. Vi tror, at vi fortæller os selv og andre mennesker sandheden, når vi fortæller vores historie. Vi lægger vægt på, at andre mennesker forstår vores skæbne og historie. Vi bliver glade, når andre udtrykker medfølelse, empati eller medlidenhed, når vi fortæller om vore sørgelige oplevelser. Når vi fortæller vore nære venner og ægtefæller om vores fjerne fortid og historie, forventer vi, at de giver os ret og bekræfter os. Nogle gange fortæller vi vores historie *for at* få ret. – Det er også for galt! Det er forfærdeligt! Er reaktioner om vi gerne ser fra vore tilhørere.

Fortiden har *ingen* magt. Fortiden er *død* og *borte*. Fortiden kan *ikke* bestemme over det, som er lige nu. Fortiden har ingen som helst magt eller betydning for os, der lever nu. Livet findes kun lige nu. Fortiden er ikke årsag til det, som findes lige nu, for den findes ikke mere og er dybest set det rene ingenting. Årsagen til det, som findes lige nu, er det, som findes lige nu. Men i vores *bevidsthed* har fortiden den magt, som vi *tillægger* den. Vi kan vælge at lægge hele vores magt og frihed *over* i fortiden. Vi kan vælge at projicere vores nutid over i fortiden. Vi kan vælge at gøre fortiden til nutid. Jeg kan vælge at se fortiden i hende i stedet for den, som hun er lige nu. *Så* får fortiden magt over nuet - og fremtiden. Så bliver alt ved at være det *samme*. - Der er intet nyt under solen, som Prædikeren siger. Så kommer vi til at opleve mere og mere af det samme. Så er der ingen mennesker, som nogen sinde vil forandre sig, men de vil være evige, automatiske maskiner, som er bestemt af deres fortid. Der vil ikke være nogen ende på lidelsen. Så er ethvert håb om frelse, forandring og fornyelse en umulighed. Så har vi givet vores magt, frihed og myndighed fra os og gjort os selv til *ofre* for det, som skete og var engang. Vi lever – som Paulus siger – i verden uden noget håb og uden nogen Gud. - Lad os æde og drikke, for i morgen skal vi alle dø! Men så lyver vi for os selv. For det gamle er *forbi*, og noget nyt er blevet til! Fortiden *findes* ikke mere, og den *kan* ikke være årsag til noget, som er eller sker lige nu! Fortiden er blevet *opfyldt*, og vi er *frie* af fortiden. Fortiden har fået det, som tilkommer fortiden, og den har ikke længere noget krav at gøre gældende. Vi er blevet sat fri af fortidens lov. Vi er ikke længere skyldnere eller skyldige over for fortiden. Vores *gældsbevis* til fortiden er blevet slettet! Vi er blevet taget ud af tidens lov og tvang.

Vi husker det, *som vi vil huske*, det, som vi vælger at huske. Vores erindring er ikke en uvildig, objektiv optagelse af det, som skete. Vores erindring er selektiv. Vi husker det, som vi husker, med et bestemt formål eller hensigt. Vi husker lidelsen eller sorgen, fordi vi *vil* huske lidelsen eller sorgen.

Vi husker for at skabe *mening* og sammenhæng i livet. Vi husker det, som bekræfter os i vore teorier om virkeligheden – det, som bekræfter os i vores tro. Vi husker det, som bekræfter vores ego, vore følelser, vore tanker. Vores erindring om fortiden er en ubevidst benægtelse, for vi husker kun det, som vi *vil* huske. Det andet vil vi ikke se på. Det *benægter* vi, og det fortrænger vi. Det findes ikke. Det er ikke sket.

Det, som jeg ikke husker eller vil huske, bliver alligevel gemt og *husket for mig* alligevel. *Livet* husker alle ting. *Livet* husker alle de *gode* ting, som jeg i min vrede eller i min sorg ikke vil huske. Intet bliver glemt. Hvis jeg vil og ønsker, kan jeg igen erindre det, som var. Hvis jeg vil det, kan jeg igen komme til at huske, at livet altid har været godt, og at alle mennesker er gode og smukke, som de er, og at vi ikke har nogen ret til at gøre dem skyldige. At vi er skabt af Gud, og at Gud så, at det var såre godt! At kærligheden *har* sejret over døden og lidelsen, og at der ikke er noget i livet, som vi *behøver* at frygte. I den forstand *vælger* vi – i ethvert øjeblik – hvad vi vil huske og hvad vi vil glemme. Vi vælger om vi vil huske sandheden om det, som var, eller holde fast ved vores illusion om fortiden og vores sørgelige historie. Vores valg kommer til at bestemme, om vores liv bliver et liv i Guds fred og glæde.

Denne *sande* erindring ligger allerede dybt i os alle, i alle mennesker og levende væsner, i hele skabelsen. Inderst inde har vi denne erindring om sandheden og glæden. Vi kan finde denne sande erindring - ikke ved vore egne tanker eller forstand - men ved, at vi er stille, opmærksomme og villige til at høre efter. Den sande erindring ligger og venter på, at jeg kommer, at jeg giver slip og åbner mig. Jeg skal ikke gøre noget andet end at *tillade* mig selv at huske det, som det var.

Når jeg ser hende, som hun er, elsker jeg hende.

Når jeg ser hende som hun er, ser jeg ikke fortiden i hende, ikke det som er sket, ikke det, som hun har gjort. Jeg ser hende, som hun er. Lige nu.

Når jeg ser det andet menneske, som han er, ser jeg ikke mine egne tanker om ham. Jeg lægger ikke mine tanker over på ham. *Jeg lader ham være i fred.* Jeg lader ham være den han er. Kærligheden er et åbent rum hvor han har lov til at være sig selv. Kærligheden er ikke gode gerninger. Kærligheden er ikke at jeg skal gøre ham tjenester. Kærligheden er at give ham lov til vokse og være. Kærligheden er en dyb respekt for at han har sin egen vej.

Kærligheden er at jeg kan være sammen med ham uden nogen frygt eller vrede. Uden gamle tanker eller følelser. Kærligheden er en glæde over at jeg kan se sandheden i ham eller hende - og ikke bilder mig noget ind, som Paulus siger i Det nye Testamente. Kærligheden er en åben tro og tillid til ham eller hende og deres vej. *At se* hende eller ham *er at tro* - og at tro på den anden. Kærligheden er ikke noget offer. Jeg skal ikke ofre mig for den andens skyld. Hvis jeg ofrer mig, gør jeg også den anden til et offer. Kærligheden er en glæde, der løber over, og som ikke er vores egen.

Når jeg ser hende, som hun er, ser jeg ikke hendes identitet i verden, hendes ydre, hendes egenskaber, hendes ting eller hendes fortid. Jeg ser hendes væsen. Jeg ser hendes mening. Jeg ser hende *selv* og hendes selv. Når jeg ser hende, ser jeg et tegn, som peger på noget, som ikke kan ses med øjet. Den, som hun i virkeligheden er, kan ikke ses med det ydre øje. Den er ikke nogen ting, som man kan pege på eller tale om. Den, som hun er, kan ikke beskrives eller udtrykkes i ordene. Hun er ikke hendes følelser eller tanker eller meninger. For tanker og meninger kommer og går - men hun bliver ved med at være den *samme*. Tiden går, men hun vedbliver med at være sig selv. For mig er hun evig. Hun er ikke hendes ydre fremtoning, for den ændrer sig, vokser, forandres og skifter. Hun er et *tegn*. Hendes liv og egentlige væsen er skjult. Hun er noget dybere end det, som kan ses. Hun er ligesom stjernen over Betlehem. Det var ikke stjernen som var vigtig, men det som stjernen pegede på!

Når jeg ser hende på denne måde, kender jeg hende ikke længere *rent menneskeligt*, som Paulus siger. 2 Kor 5, 16. Hun er ikke længere det ydre menneske, som egoet og verden ser. Hun er ikke længere rammen uden om billedet, men det indhold og billede, der er inden i rammen. Hun bliver *forklaret*, når jeg ser hende, som hun er.

Tænk på det som er i himlen og ikke på det jordiske. Jeres liv er skjult i Gud!

Kol 3, 3.

Når jeg ser ham, som han er, kan jeg *rumme* ham, som han virkelig er, og jeg bliver glad. Han gør mig tryk og rolig. For jeg kan se, at han er ligesom mig. Han er forskellig fra mig i alle ydre forhold, men han er ligesom mig inderst inde. Han er mit spejl og billede. Han viser mig, hvem jeg er. Når jeg ser ham, som han er, kan jeg ikke længere være vred på ham. Når jeg ser ham, som han er, og rummer ham, som han er, modtager jeg ham som en *gæst* i mit hus. Når jeg ser ham, har jeg ikke længere nogen frygt, for jeg ved, at han *vil det samme* som mig. Han vil det samme som hele livet og som alle levende væsner. Vi vil det samme. Han er mig. Han er ikke min fjende. Han er ikke en fremmed. Han er ikke adskilt fra mig eller anderledes. Det, som vi deler, er det, som vi er fælles om. Det, som vi deler, er det, som vi *er*. Kun det, som jeg kan dele med ham, er virkeligt og værdifuldt. Kun det, som vi deler, er dybest set virkeligt.

Når jeg ser hende som hun virkeligt er, behøver jeg ikke at dele hendes egen opfattelse af sig selv. Jeg behøver ikke længere at dele hendes illusion. Jeg kan se hende som hun er. Måske tror hun at hun er et svagt og dårligt menneske. Måske lider hun. Måske er hun vred på sig selv. Måske er hun vred på mig! Når jeg ser hende, behøver jeg ikke længere at dele hendes egen opfattelse, tanker eller følelser. Jeg ved, at hun har og er en sandhed, som er meget dybere end det, som kan ses. Hun er ikke lidelsen eller vreden. Hendes lidelse er et tegn, som peger på en dybere sandhed om hendes væsen. Og derfor også en sandhed om mig. I et glimt kan jeg se hende som hun er - uden alder, uden grænser og uden historie - og i det glimt elsker jeg hende – som mig selv. Også hun er et himmelsk væsen.

Når jeg ser verden, som den er, holder den op med at være ond og fjendtlig. Det, som sker, er ikke vendt imod mig. Når jeg ser mig selv, som jeg dybest set er, bliver jeg helbredt. At se er at helbrede og blive

helbredt. Fordi jeg selv er blevet *set*, kan jeg *se* hende. Fordi jeg selv har modtaget, kan jeg give videre. *Se på mig!*

Når jeg ser hende, som hun er, ser jeg det hele menneske, ikke brudstykker eller fragmenter. *Når det fuldkomne kommer, skal det stykkevisse forgå.* Jeg ser hende fuldt ud, jeg ser hende ansigt til ansigt. Jeg ser hende ikke længere som i et spejl eller i en gåde. Det eneste, som vi dybest set behøver at lære i livet, er at *se*.

Du skal elske din næste som dig selv! Når vi elsker hinanden, kan vi se Gud!

Der findes ingen død.

Paulus.

Johannes-evangeliet.

Døden er for egoet det eneste, som vi kan være *sikre* på. Det eneste, vi kan *stole* på. Egoet *tror* på døden. Alle skal vi dø. Det eneste, vi kan håbe på er, at det sker sent og så nemt som muligt. Livet er ikke muligt, og alt er håbløst. Alt skal vi miste til sidst. Døden er vores forfærdelige skæbne. Fordi vi lever, skal vi dø. Vi har en gæld til døden, som vi aldrig kommer ud af. De døde har betalt prisen. Livet har vi ikke fået gratis. Døden er grusom, barbarisk, uden nåde. Døden viser, at hele livet blot er noget, som skal overstås. Døden viser os livets sande ansigt. Således som døden er, sådan er også livet. Døden er vores fjende. Døden viser os med al tydelighed, at vi er afmægtige og hjælpeløse ofre. At vi ikke har nogen værdi eller værdighed. Døden vil til sidst udlette alt, gøre alting meningsløst og efterlade os som ligegyldige og værdiløse døde kroppe, som skal kastes bort og brændes. Til sidst vil vi alle blive svigtet og forladt. Døden rammer i flæng og uden nogen mening. Døden er absurd og kaotisk. Døden er en forfærdelig ulykke. Døden beviser, at Gud ikke kan være til. Døden beviser, at kærligheden er en naiv drøm. Døden beviser, at kun vreden, hadet og frygten giver mening. Døden ihjelslår vore nærmeste og dem, som vi elsker. Døden dræber vore børn uden at fortrække en mine. Døden beviser, at vi kun er jord og snavs. Døden beviser, at livet er en grusom spøg. Døden leger med os og rammer os til sidst med sin blodige kniv. Vi lever hele livet lammet af frygten for døden. Den frygt kan måske skubbes væk - for en kort tid, men den farver og præger

hele vores liv. Vi lever hele livet ansigt til ansigt med døden. Døden er en katastrofe. Når vi tænker på døden, mister vi al tro og tillid. Når vi tænker på døden, bliver vi bange og vrede.

Døden er egoets centrale forestilling. Verden frygter døden. Verden tilbeder døden som den eneste magt eller gud, som findes. Verden ved, at døden er stærkere end alt andet - stærkere end kærligheden, livet og Gud. Ondskaben er stærkere end det gode. Mørket er stærkere end lyset, og når vi dør, sejrer mørket over lyset. Døden er det evige mørke, og livet er kun et kort glimt. Lyset varer kun et øjeblik, som er latterligt kort, så må det bukke under for dødens og mørkets magt. Vi er dødens afmægtige trælle, og døden er vores ubarmhjertige herre og herre over alt liv.

Men døden er ikke bare døden – som egoet tror. Døden er vore *tanker* om døden. *I livet findes der ingen død.* Så længe vi lever, er vi ikke døde. Vores forestilling om og opfattelse af døden er en illusion, for den er et væv af alle vore gamle tanker og følelser. Døden er en projektion. Døden er ikke det, som den er, men det, som vi *gør* den til. Døden er det, som vore øjne ser og det som vi vil se. Døden ser vi som vi *gør*, fordi vi lige nu ikke *kan* andet. Vores frygt for døden skyldes illusionen, som har gjort døden til en fjende. Døden frygter vi, fordi vi *ser* døden på en bestemt måde. Andre mennesker kan vi frygte, fordi vi *ser* dem på en forvrænget måde. De *er* ikke farlige, og de er ikke fjender. Døden er heller ikke vores fjende.

Døden er et *tegn* eller et forhæng. Bagved ved forhænget er der noget andet, som er mere virkeligt. Når vi først har fået et lille glimt af det, som er bag forhænget, ved vi, at forhænget ikke er virkeligheden eller enden på virkeligheden. Der er noget bagved. Når vi først har set igennem hullet i maleriet, ved vi, at maleriet ikke er virkeligheden. Døden er et tegn, som viser hen til det, som tegnet betyder. Hans eller hendes legeme er et tegn, som viser hen til det, som er sandheden om ham eller hende. Det som hun eller han i virkeligheden er. Det, som ikke er illusion, men sandt og virkeligt. Alle ydre begivenheder og ting er tegn, som ikke er vigtige eller har betydning i sig selv. Ordene er ikke vigtige i sig selv. I sig selv har de ingen mening. Vi skal ikke se på fingeren, men på månen, som fingeren peger på.

Vi kan se forbi døden. Vi kan se, at der er noget bag ved døden. Vi kan acceptere og tilgive døden, fordi den ikke er vores fjende. Døden er

vores ven og hjælper. Lige som alle andre ting er den der *for* os, for at vi kan komme til at *se* virkeligheden – når vi ser *igennem* døden. Døden er ikke sandheden, lige så lidt som den knækkede åre i vandet eller manden i gardinet er sandheden. Bag ved døden er sandheden, virkeligheden og livet. Tiden, som vi lever i, er kun et tegn og et forhæng. Bag ved tiden kan vi se det som er virkeligt og varer ved.

Døden *findes* ikke nogen steder i livet. Vi har ikke længere del i verden, døden og fortiden. Vi er en del af livet og øjeblikket. - Gud vil og ønsker ikke, at nogen dør. Ez 18, 32. Når vi ser virkeligheden, som den er, ser vi, at døden ikke eksisterer nogen steder. Døden findes kun i form af vore tanker om døden og som vores frygt for døden. Livet er det eneste, som findes. Livet kan ikke udnyttes eller dø. De ydre former kan komme og gå, men livet kan ikke dø. Det er evigt. Vi er ikke de ydre former. Hun er ikke den ydre form, som er hendes legeme. Vi er det, som er indeni. Når vi overser døden, ser vi det, som er inden i døden. – Luk øjnene og se den virkelige verden, som Esajas siger! Es 33, 15. Det, som er inden i døden, varer for evigt, og det har altid været der.

I nuet er der ingen død. Lige nu er der ingen død. Det, som er lige nu, er kun det, som lever. De, som lever, er ikke døde. Alle er vi levende. Der findes ingen død i livet. Det liv, som er lige nu, er det eneste, som findes og det samme, som *hele* livet. Livet kommer ikke engang, og døden kommer heller ikke engang. Fremtiden er kun en tanke og forestilling. Fremtiden er *ikke* virkelig. Nuet er uden ende. Livet er ikke noget andet end det, som er lige nu, og det, som er lige nu, eksisterer for evigt.

Vi får det, som vi beder om.

Bed om hvad I vil, og I skal få det.

(Johannesevangeliet 15, 7).

Når du vil bede, skal du gå ind i dit kammer og lukke din dør. Din Fader er i det skjulte. Han ser i det skjulte. Når I beder, skal I ikke lade munden løbe, som hedningerne gør, fordi de tror, at de bønføres for deres mange ord. Jeres Fader ved, hvad I trænger til endnu før, end I beder ham om det.

Jesus i Mattæus 6.

Vi får det, som vi beder om. Hvis vi beder om et godt liv, får vi et godt liv. Det, som vi får, er det, som vi har bedt om. Den, som beder, kan kun vinde og intet tabe. Når vi beder om helvede, får vi helvede. Når vi beder om himlen, får vi himlen. Vi beder ikke om for meget, men om for lidt.

At bede er at *overgive* sig - at *opgive* sine egne tanker, ønsker og forestillinger. I bønnen overgiver jeg mig, fordi jeg har opgivet at komme videre med mine egne tanker og løsninger. *At bede er at give slip.* Når vi beder, holder vi op med at *gøre*. Vi vælger i stedet for at *være*. I bønnen opgiver vi vores ego eller jeget i verden. Jeget ved besked. Det kender svarene. Det ved, hvad der skal *gøres*. Men jeget kan i virkeligheden ikke løse et eneste af vore problemer. Jeget stiller kun spørgsmål, hvor svaret allerede er givet med spørgsmålet. Jeget stiller spørgsmål som: - *Hvem* skal det gå ud over? *Hvem* skal betale? *Hvem* skal lide? Men egoet kan ikke se, at der findes en helt *anden* mulighed: At *ingen* skal lide, at *ingen* skal tabe, men *alle* vinde! Egoet kan ikke se ud over sin egen horisont. Egoet er uden håb og uden tro på, at det gode kan virkeliggøres. Kun når vi beder, kan vi se, at der er et *alternativ* til egoets virkelighed. Når vi giver slip på vore rastløse gerninger og sidder stille, *sker* der noget. Vi giver tingene lov til at komme. Vi åbner døren. Vi tømmer sindet og åbner hånden. Vi giver slip på vores frygt for livet. Vi holder op med at lægge Helligånden hindringer i vejen. Vi lader Gud være i fred.

I bønnen giver vi slip på vores viden, vore gamle følelser og jeget. I bønnen falder vi til ro og opgiver vore kloge tanker. I bønnen vender vi os indad. I bønnen vender vi os imod noget dybere. Både dybere inden i os selv og uden for os selv.

Når vi beder, giver vi alle ting fra os og vi giver vores *tid* bort. Når vi giver al vores tid væk, bliver vi fri for alle tanker om at få noget ud af tiden. Når vi beder, holder tiden op med at være vores fjende og modstander. Den bliver vores ven. Vi giver slip på tiden og giver os hen til det, som er lige nu. Vi skal ikke passe på tiden, og vi skal ikke nå noget. Vi *har* allerede nået det, som vi skal nå. Det, som skal *gøres*, vil blive gjort. Når vi sidder stille, er vi ikke længere trælle og slaver under tiden.

I bønnen *lytter* vi. Vi sidder stille og venter. Når vi er stille, kan vi høre

efter og *modtage*. At bede er at tage imod det, som vi får – ikke at bede om ting, som vi vil have. I denne *stilhed* er det på en måde ikke os, der beder. Det er ikke os, der finder på ordene. Ordene kommer til os. De viser sig for os. Ordene kommer af sig selv. Eller måske kommer der slet ingen ord. Bønnen er ikke mine ord. I bønnen er vi *passive*. Vi sidder med *tomme* hænder og *åbne* sind. Når vi *tænker*, søger og leder vi i mørket. Når vi *beder*, stiller vi os ud i lyset.

Når vi beder *giver* vi ikke information. Vi *modtager* information. Vi skal ikke lade munden løbe, for det, som vi får, er meget større end det, som vi kan forestille os, og meget vigtigere end noget, som vi kan bede om. Når vi beder, bliver vi en kanal, som lyset og livet kan meddele sig igennem. Vi oplever i bønnen, at der er noget, *som går op for os*. Vi modtager en indsigt. Noget, som vi får *udefra*. Eller *indefra*. Noget, som vi får givet fra et sted, som er meget dybere end vore tanker og vores forstand. I bønnen hører vi en stemme, som ikke er vores egen, men som taler *om os, til os og for os*. Den stemme kommer fra et sted, som er skjult inden i mig, og som uden for bønnen er utilgængelig for mig. I bønnen er der noget, som handler i os og gennem os. I bønnen får vi del i en magt, styrke og kraft, som ikke er vores egen, men som arbejder *for os*. - *Bed om hvad I vil, og I skal få det*. I bønnen holder vi op med at være afmægtige ofre og bliver myndige og mægtige.

I bønnen bliver vi *nærværende* og opmærksomme. Bønnen er en tilstand af kommunikation og vågen opmærksomhed. En spændt men rolig lydhørhed og åbenhed. I bønnen *åbner* jeg mig for hele livet og accepterer og *rummer* hele livet. I bønnen er vi tilstede - og ikke fortabt i vore gamle tanker eller følelser. I bønnen har jeg lagt alle masker. Jeg har givet slip på ethvert forsvar og ethvert angreb. I bønnen er vi forsvarsløse - og derfor får vi alle ting. Når vi beder, bliver vi forenet med noget, som er større end vores jeg. Noget, som er større, end det, som vi kender og ved. I bønnen er vores ånd et *vidne* for en ånd, som er større end os. I bønnen kan vi ikke længere skelne mellem vores egen ånd og de tanker, som bliver givet os. I bønnen har vi adgang til livets dybeste hemmelighed og mening – vi lærer en visdom som er skjult. Salmerne 51, 8. Når jeg beder, er jeg samlet og udelt. I bønnen finder jeg mig selv. Når jeg beder, får jeg svar. Ingen kan bede uden at få et svar. I bønnen oplever jeg den, som jeg i virkeligheden er – neden under mit navn og min form og identitet i verden. I bønnen sidder jeg her – midt i verden. Som et lys - midt i lyset.

Sønnen er givet al magt.

Vores sande identitet er ikke den, som vi kan se med øjnene. Vores sande identitet er den identitet, som ligger skjult i det, som vi kan se og røre ved. Vi er ikke vores personlige historie, vores ydre legeme, personlighed, arbejde eller relationer. Vi er heller ikke identisk med vore gamle tanker og følelser – for de er i høj grad verdens eller egoets gamle tanker og følelser!

I Det gamle Testamente giver salmerne, som er omkring 2500 år gamle, et billede af vores sande væren og identitet – i tidens sprog og form. Kongeskikkelsen i salmerne viser et spejl af mennesket og af vores sande væren og væsen. I disse tekster finder vi et billede af det *sande menneske*, det *frie og nye menneske* eller *gudsmennesket*, som Paulus siger. Sønnen, David, Messias eller den salvede er vores spejl og et tegn og symbol på vores sande identitet. – Han er den førstefødte blandt mange brødre. Romer-brevet 8, 29. Han er den usynlige Guds billede og den første i hele skabelsen. Kol 1, 15. Vi er de førstefødte i hele skabelsen. Han er et urbillede. Vi er den usynlige Guds billede:

Jeg har indsat min konge på Zion, mit hellige bjerg. Du er min søn. Jeg har født dig i dag. På din bøn giver jeg dig folkene som ejendom og den vide jord som arvelod.

Salmerne 2, 6.

Sønnen er konge og faderens søn. Han er *født* af faderen og har faderens navn, væsen og natur. Han er et genskær og ekko af faderen. Han handler på faderens vegne. Faderen er i sønnen, og sønnen er i faderen. Sønnen er Gud lig. Sønnen er vores broder. Vi er i Gud. Vi handler på Guds vegne. Sønnen *gør* ikke sine egne gerninger, men faderens. Alt det, som sønnen har, har han modtaget fra faderen. Sønnen er taknemmelig for livets og faderens rige gaver. Det, som han siger, er ikke hans egne ord eller tanker. Vi er et spejl for Gud. Sønnen er udpeget og indsat af faderen. Han er ikke konge i kraft af sine egne egenskaber eller evner. Han er *udvalgt* og *indsat*. Hans udvælgelse er en del af Guds *plan*. Han skal frelse verden. Han er hellig og værdig. Vi har *fået* al magt på jorden. Vi er alle indviede, ordinerede og præster for Vor Herre. Vi er Guds forvaltere og ministre. Vi er frie og værdige. Vi er ikke bundet af nogen tvang eller nødvendighed. Vi er udvalgt til

at herske. Vi er udvalgt til noget stort. Vi kan godt ranke ryggen. Vi er ikke små eller svage eller hjælpeløse ofre. – Hele guddomsfylden har besluttet at tage bolig i os og gennem os at forsone alt med sig og stifte fred. Sønnen er et *middel* for faderen. Kol. 1, 20.

*Du lader min lampe lyse, Herre,
Min Gud spreder lys i mit mørke.
Ved din hjælp stormer jeg volde,
Ved min Guds hjælp springer jeg over mure.
Gud er den som væbner mig med styrke.
Han gør min fod let som hindens
Og giver mig fodfæste på højderne.
Din højre hånd støtter mig
Du skaffer plads for mine skridt
Og mine ankler giver ikke efter.
Du væbner mig med styrke til krig
Du tvinger mine modstandere i knæ
Du gør mig til folkeslagenes hersker.
Salmerne 18, 29.*

Sønnen har *lyset* og ordet fra faderen. Af faderen har han fået *ånden* og vejledningen og lært *livets veje*. ApG 2, 28. Uden faderens lys ville sønnen rave og famle rundt i mørket. Med faderens lys er sønnen et lys for verden. Vi er verdens lys. Vi spreder lyset til hinanden. Vi har fået en ånd, styrke og kraft til at overvinde al lidelse og alle forhindringer. Vi har fået faderens vilje. Vi behøver ikke at bekymre os. Gud giver os fodfæste på højderne, fordi vi er bestemt til højderne. Vores sti og vej bliver oplyst, ryddet og lagt åben for os. Det er let at gå vejen. Guds engle rydder alle stier og baner vejen foran os og gør vores fod så let som hindens. Vi skal ikke gøre det hele. Vi skal ikke gøre så meget. Det vigtigste er det, som bliver gjort for os. Når vejen er banet, er det ikke svært at gå vejen.

*Måtte han give dig hvad dit hjerte ønsker
Og lade alle dine planer lykkes!
Salmerne 20, 5.*

Sønnens ønsker bliver opfyldt, og hans planer vil blive ført igennem – fordi det er faderens vilje. Din vilje er min vilje, og min vilje er din vilje! Faderen og sønnen har den samme vilje. De er ét. Faderen er sønnens kilde. Sønnen er født af kærlighed og er selv kærligheden. Vi er kærlighed. Vi gør faderen hel og fuld. Sønnen gør ikke sine egne, men faderens gerninger. Sønnen er indsat og udsendt med et formål, og

derfor vil sønnen *lykkes* med sit forehavende – ikke ved hans egne kræfter, men på grund af hans *bestemmelse* og i kraft af den *plan*, som forud er lagt for sønnen. Sønnen skal forlige verden med faderen, og han hører ordet fra faderen. Uden sønnen ville verden være øde, tom og fortabt. Vi skal ikke frygte noget. Vi skal ikke frygte at lide nederlag. Der findes ikke nogen magt i verden, som kan true os. Sønnen lever i Guds rige, og vi er Guds engle. Der findes ingen magt eller kraft uden for os selv, som kan forhindre os i at gå vejen og gennemføre den opgave, som vi har fået.

*Du er den smukkeste blandt mennesker,
Ynde er udgydt på dine læber
Derfor velsigner Gud dig
Til evig tid.
Spænd dit sværd om lænden, du helt,
I højhed og pragt.
Drag ud med lykke
For sandheds og retfærdigheds sag.
Salmerne 45, 3.*

Sønnen er faderens lykke, og sønnens lykke kommer fra faderen. Sønnen har faderens evige og umistelige *velsignelse*. Sønnen er faderens *helt*, og han har heltens lykke og held. Han er ridderen på hesten. Han nedkæmper alle verdens drager og uhyrer. Han er blevet ophøjet. Han har fået Guds eget mærke og segl. Faderen vil ikke at sønnen skal lide. Sønnen har ikke egoets falske ydmyghed, og han glæder sig over sig selv som han er. Han har fået *Helligånden*. Han er mættet af *glæden* og styrken fra faderen. ApG 2, 28. Vi har Guds evige og umistelige kraft, energi og velsignelse. Vi har Guds *lykke* og *held*. Gud tager ikke sin kraft eller lykke tilbage. Vi har fået lykken og heldet som en evig velsignelse. Vores billede er skjult i Guds hånd. Gud ser på os og genkender sig selv i os. Vi har livet i ryggen og heldet med os. Vi behøver ikke at tøve eller vente. Vi behøver ikke at frygte eller vige tilbage. Vi skal ikke gøre os mindre end vi er. Vi er verdens herrer. Vi behøver ikke at blive vrede. Gud vil aldrig svigte én eneste af sine egne. Han har ført os ud af trællehuset. Vi er skabelsens smukkeste, mest velsignede, prægtigste, mest værdige og mest ophøjede repræsentanter.

*Jeg har givet magten til en helt
Jeg har ophøjet en udvalgt kriger af folket.
Jeg har fundet min tjener David*

*Jeg har salvet ham med min hellige olie.
Fjenden skal ikke ramme ham
Voldsmænd skal ikke mishandle ham.
Jeg knuser hans fjender foran ham.
Jeg gør ham til den førstefødte
Den øverste blandt jordens konger.
Jeg bevarer min troskab mod ham til evig tid.
Salmerne 89, 20.*

Vi er Guds helte og udvalgte krigere. Salmeteksterne i Det gamle Testamente er det stærkeste *modbillede*, som man kan tænke sig til egoets og verdens opfattelse af mennesket: Ifølge egoet er vi svage og altid på vagt for at blive misbrugt eller svigtet. Vi føler os altid forurettede og vrede på livet og skæbnen. Vi er bange for, at de andre skal tage noget fra os. Det, som vi har, holder vi for os selv. I salmen er vi *frie, stærke og tillidsfulde*. Kriegeren giver af sit hele og fulde hjerte. Han kæmper for fredens og sandhedens sag og glemmer aldrig sin værdighed, byrd og udvælgelse. Han er fri, glad og stolt. Han giver mere, end han tager. Han er ikke bange for at vise sig frem, som han er. Han ved, at han har livet i ryggen. Han ved, at han er *usårlig*, fordi han er et redskab for noget højere. Sønnen er verdens frelser og han skal fjerne lidelsen, smerten og sorgen fra verden. Han ved, at alle fjender og forhindringer til sidst vil blive overvundet. Sønnen gør alle mennesker lykkelige og giver dem fred. Han ved, at lyset altid vil sejre over mørket og døden. 1 Korinther-brev 15, 25. Han ved, at store kræfter virker i og gennem ham. Sønnen helbreder verden for lidelsen. Han gør det for verden, som den ikke kan gøre for sig selv. Han bringer lyset og frelsen videre. Han ved, at hans rige ikke afhænger af denne verden, men hører til i himlen. Han ved, at han er højt hævet over al myndighed, magt, kraft, herskermagt og hvert navn, som nævnes kan! Efeser-brevet 1, 20. Han ved, at det er Gud, der virker i ham - både at ville og at virke. Filipper 2, 13. I den ydmyghed finder han sin sande tro, frihed og styrke, og han overvinder alle forhindringer og besejrer alle ydre og indre fjender. På hans hoved stråler kronen:
*Sæt dig ved min højrehånd
Indtil jeg får lagt dine fjender
Som en skammel for dine fødder!
Hersk midt blandt dine fjender!
På hellige bjerge har jeg født dig
Som dug af morgenrødens moderskød.*

*Salmerne 110, 1.
For Herren har udvalgt Zion
Han har ønsket det som sin bolig
Der lader jeg et horn vokse frem for David
Og sørger for en lampe til min salvede.
Hans fjender klæder jeg i skam
Men på ham skal kronen stråle.
Salmerne 132, 13.*

Dømmer ikke!

Døm ikke for at I ikke selv skal dømmes. For den dom I dømmer med skal I selv dømmes med. Hvorfor ser du splinten i din broders øje men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje? Tag først bjælken ud af dit eget øje, så kan du se klart.

(Mattæus 7).

Døm ikke, så skal I ikke selv dømmes; fordøm ikke, så skal I ikke fordømmes. Tilgiv, så skal I få tilgivelse. For det mål, I måler med, skal I selv få tilmålt med.

(Lukas 6, 37).

Vi behøver ikke at dømme - hverken os selv, hinanden eller livet. Der er kun én relation. Hvis jeg dømmer mig selv, vil jeg ende med også at dømme andre. Hvis jeg fordømmer andre, vil jeg fordømme mig selv. Det er ikke vores sag at dømme. Dommen tilhører ikke os. Det er ikke vores dybeste natur at dømme. Det er vi ikke skabt til. Vores dybeste og egentlige natur er *at leve livet* – på samme måde som alle levende væsener og skabninger i naturen. Vores natur er *at lade livet være i fred*. Dyret eller planten dømmer og fordømmer ingen. Når vi dømmer, skyldes det, at vore *tanker og følelser* har taget magten over os. Vi dømmer på grund af vores frygt og skema, og fordi vi ser verden som farlig, truende og upålidelig. Vi har fået noget i øjet, og vi kan ikke se virkeligheden, som den er. Vi har fået illusionen i øjet. Vi er blevet blinde og forblændede. Vi er blevet forført, og dybest set ved vi ikke, hvad vi gør.

Vi dømmer med vore *ord* og med vores sprog. At dømme betyder at

adskille. Ordene er ikke sandheden, men vi kan tage fejl og tro, at ordene er *hele* sandheden. Så sætter vi bestemte ord på det, som vi oplever, og på den måde indsnævrer vi det. Vi adskiller det. Vi gør det mindre, end det er. De ord, som vi bruger, kan være et slags overgreb på det levende liv. Vi isolerer og adskiller noget, som egentligt er et hele, og som egentligt er meget større. Vi adskiller den enkelte bølge i oceanet og kalder den ved et specielt navn. Vi udtrykker, at denne bølge er adskilt, anderledes og isoleret. Men det er den ikke. Bølgen er en *del* af og et *aspekt* af oceanet. Den har ikke nogen særskilt eller adskilt identitet. Når vi dømmes, river vi tingene ud af deres rette, naturlige *sammenhæng*. Vi adskiller den enkelte gren eller kvist i skoven og dømmes den og hele skoven. Men grenen og kvisten er kun en integreret del af hele skoven. Træerne kan have mange eller få grene eller kviste, men de er dele af helheden, og hver spiller sin naturlige og nødvendige rolle i skoven. Hvert instrument bidrager med sine toner til den samlede musik. Ingen er bedre, ingen er anderledes, og ingen kan adskilles eller isoleres. Hvis vi adskiller et af instrumenterne, går vi glip af hele musikken.

Når vi siger, at et menneske kun er et begrænset ord eller begreb, *indsnævrer* vi det menneske. Vi dømmes. Ingen mennesker kan på den måde sættes i bås eller sættes lig med et begreb. Hvis vi gør det, ser vi verden gennem et skema, gennem en form. Vi ser slet ikke livet og virkeligheden. Vi skal ikke tro for meget på vore egne små ord, begreber og beskrivelser.

Når jeg siger, at hun er præst eller lærer eller sygeplejerske, har jeg gjort hende *mindre*, end hun er. Jeg har dømt hende på en vis måde. Når vi gør andre til begreber eller betegnelser, gør vi det ubevidst, men vi gør det for at skabe en orden i verden. Vi vil simplificere verden, som vi oplever. Men derved kommer vi til at begrænse og måske fordreje virkeligheden. Vi presser verden ind i vores lille skema.

Vi dømmes ved at *differentiere* og *diskriminere*. Når vi *diskriminerer*, dømmes vi os selv, andre mennesker eller livet i kategorierne godt og dårligt, moralsk og umoralsk, kærligt og ukærligt. Når vi dømmes på den måde, udtrykker vi vores *utilfredshed*, vores vrede, vores *frygt* og vores mistro til virkeligheden. Når vi dømmes, betyder det, at vi ikke kan eller vil leve med livet - som det er. Livet er uacceptabelt og ikke godt nok. Det andet menneske er alt for naivt eller alt for egoistisk. Andre mennesker har handlet koldt og selvisk. Han eller hun har

optrådt uansvarligt. Vore angreb, vores kritik og afstandtagen fra virkeligheden kommer af vore domme. Tanken om *skylden* og dommen om, at det, som eksisterer, er *forkert*, fører til utilfredsheden, vreden og angrebet på verden, andre mennesker og os selv. Når vi dømmes, ønsker vi, at det, som er dårligt, skal straffes eller tilintetgøres. Når jeg dømmes det andet menneske, ser jeg kun hans *'fejl'*. Men han er ikke identisk med disse såkaldte fejl. Jeg *ser* ham slet ikke. Jeg er så fokuseret og identificeret, at jeg ikke længere kan se virkeligheden. Den, som ser, dømmes ikke! Den, som tror, dømmes ingen og intet! Johannes-evangeliet 3, 18. Den, som dømmes, ser ingenting. Han er blind. Han ser kun sine egne tanker og følelser. Når vi dømmes verden, kan vi ikke se kærligheden – eller Gud. Vore evindelige klager og domme gør os syge i sindet. Gud dømmes ingen, men *vi* gør det hele tiden!

Vi *ved* ikke, hvad der er godt, eller hvad der er dårligt. Vi *ved* ikke, hvad der er godt for os selv, og slet ikke, hvad der er det gode for andre mennesker! Vi tager fejl, når vi peger på noget og siger: - Det er *godt*! Det er *dårligt*! Vi ved faktisk ikke noget om, hvad der er godt, eller hvad der er dårligt. Vi ved ikke, hvad der skader os eller helbreder os! Det, som vi troede var dårligt, viste sig senere at være en velsignelse.

I den almindelige menneskekundskab er formålet med vores opdragelse og socialisering, at vi som voksne kan erhverve os en *sund dømmekraft*, som det siges! Tanken er, at barnet ikke har nogen dømmekraft, for det kan ikke skelne væsentligt fra uvæsentligt, godt fra ondt! Den voksne kan derimod dømme og skelne – ved at bruge forstanden og fornuften! Hele denne forestilling om den sunde dømmekraft står i skarp modsætning til tankegangen i Det nye Testamente: Gud har åbenbaret sin visdom for de små børn og ikke for de forstandige voksne! Hvis I ikke bliver som et lille nyfødt barn kommer I ikke ind i Guds rige!

Vi *ved intet* om, hvad tingene kan føre til, eller hvad de dybest set er. Er denne ting virkeligt et *gode* - for os selv? Eller for andre? Er det et gode på længere sigt eller kun lige nu? Der findes så mange hensyn og forhold, at vores bevidsthed simpelt hen ikke kan rumme alle disse beregninger! Hvad vil denne ting eller beslutning medføre i fremtiden for alle mennesker, for alle ting og på enhver tænkelig måde? Hvordan kan vi være forvisset om, at vores opfattelse og anskuelse af situationen er sand eller virkelig? Hvordan kan vi være sikre på, at vores syn ikke kun kommer af vore små fordomme eller ønsker? Vi er blinde – vi

vandrer i *mørket*, når vi dømmes. Vi ved ikke hvad vi gør. Vi kan ikke dømme på nogen som helst *rimelig* måde. Vi har ikke den fornødne viden, evne eller indsigt. Vi ser kun den ydre overflade, en verden, som er farvet og bestemt af vore tanker, følelser og skema. Vi skal ikke dømme nogen eller noget. Vi *kan* ikke. Dommen tilhører ikke os! Hvem kan dømme dem, som Gud har *velsignet*? Vi skal ikke prøve på at træffe vore egne beslutninger – for vi kan ikke gøre det på nogen forsvarlig måde. Vi vil kun træffe egoets beslutninger. Vi skal være stille og *lytte* til det, som bliver sagt og vist os.

Vi dømmes os selv, fordi vi er svage, dårlige eller onde. Vi dømmes, når vi siger *Aldrig* og *Altid* og *Umuligt*! Når vi fordømmer os selv, går vi fortabt. Vi gør os selv fortabte. Vi gør os selv til dødsdømte. Vi giver os selv en tornekrone. Den, som er dømt, har fortjent straf. Men der er kun én relation, så derved fordømmer vi også det andet menneske, vore venner, vore børn, vores næste. Når vi dømmes, slukker vi lyset, og vi ødelægger livet. Egoet tror, at det kan få det godt ved at dømme og fordømme *andre* – og selv gå fri. Egoet tror, at det kan *sikre* sig selv ved at dømme andre. Egoet tror, at det kan dømme nogle mennesker som *gode* og nogle som *onde*. Egoet tror, at det kan *skelne* mellem, hvad der er godt og dårligt. Men Gud gør ingen forskel. Gud ser, at *alt* er *godt*. Helligånden arbejder inden i *alle* ting, som sker, så at de virker sammen til det gode! Når vi dømmes andre, dømmes vi os selv. Når vi fordømmer os selv og kun kan se vores egen synd, skyld og skam – dømmes vi Gud.

Now is for ever! Fremtiden er lige nu!

Vær ikke bekymrede for jeres liv. Se himlens fugle. De sår ikke og høster ikke og samler ikke i lade og jeres fader giver dem føden. Hvem af jer kan lægge en dag til sit liv ved at bekymre sig? Læg mærke til hvordan markens liljer gror. De arbejder ikke og spinder ikke. Vær ikke bekymrede for dagen i morgen. Dagen i morgen skal bekymre sig for det som hører den til. Hver dag har nok i sin plage.

Mattæus 6.

Vi er udsendte og budbringere.

*En profet? Ja, jeg siger jer, også mere end en profet. **v10** Det er om ham, der står skrevet:*

*Se, jeg sender min engel foran dig,
han skal bane din vej for dig.*

v11

Matt 11 10

Som der står skrevet hos profeten Esajas:

*Se, jeg sender min engel foran dig,
han skal bane din vej.*

v3 *Der er en, der råber i ørkenen:
Ban Herrens vej,
gør hans stier jævne!*

Mark 1

*I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. **v9** Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. **v10** Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: **v11** I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. **v12** Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« **v13** Og med*

Luk 2

*bad: **v42** »Fader, hvis du vil, så tag dette bæger fra mig. Dog, ske ikke min vilje, men din.« **v43** Da viste en engel fra himlen sig for ham og styrkede ham. **v44** I sin angst bad han endnu mere indtrængende, og hans sved blev som bloddråber, der faldt på jorden. **v45** Da han havde rejst sig*

luk 22

*Men om natten åbnede Herrens engel fængslets porte og førte dem ud og sagde: **v20** »Gå hen og trød frem på tempelpladsen, og forkynd for folket alle dette livs ord!« **v21** De adlød, og tidligt*

Acta 5

Vi lever ikke blot tilfældigt her i verden. Vi er *sendt* til verden. Vi er udsendte, udsendinge og budbringere. Vi er sendt til verden med en *mission* eller en *opgave*. Vi er her på jorden for at lære noget, for at undervise og blive undervist, for at modtage og give kærlighed. Vi er sendt ind i verden for at *tilgive* og velsigne verden – og for selv at blive *tilgivet*. Vi er ankommet her for at finde os selv og tjene verden – med *forligelsens* tjeneste. Igennem os *forliger* Gud sig med verden. Igennem os breder *taksigelsen* sig over hele jorden, og det er Guds *mål* – og vores.

Budskabet er ikke vores eget. Vi har ikke skrevet budskabet. Budskabet stammer ikke fra vore tanker eller fra vores forstand. Budskabet er dybest set ordløst. Ingen ord kan forklare det budskab, som vi hører, eller selv videregiver, men ordene kan vise *hen* til budskabet. Ordene er *tegn* og symboler. Budskabet har mange former, men altid det samme indhold. Budskabet bliver lige så meget udtrykt i vore handlinger, bevægelser og kroppens sprog som i de ord, som vi bruger og hører. Når vi rører ved hinanden, giver vi budskabet videre. Når vi ser på hinanden og accepterer hinanden, giver vi noget videre, som ikke er vores eget. Når vi lytter, finder det andet menneske sig selv. Når vi er stille sammen, giver vi kærligheden videre uden ord. Når vi følges ad, baner vi vejen for hinanden.

Vi bringer budskabet videre. Når bægeret er fyldt, løber det over i det ydre menneske. Det levende vand løber over af sig selv. Vi giver det videre, som vi har modtaget. Fordi vi selv har modtaget så megen kærlighed, kan vi give kærligheden videre. Vi giver det til andre, som vi selv har modtaget. Fordi vi selv er blevet tilgivet og velsignet, kan vi tilgive andre.

Ethvert møde mellem mennesker er et helligt møde. *Enhver* relation er et stykke helligt jord, en kirke eller et tempel for Gud. Når vi møder andre mennesker, giver vi noget videre, som vi ikke selv er klar over, og som ikke er vores. Vi giver ud af os selv til andre mennesker. Vi lærer andre mennesker noget, som vi selv har lært og modtaget. Måske ved den ene hånd ikke, hvad den anden gør – men i mødet eller relationen er det ikke længere os, der handler. Der er noget dybere inden i os, der har overtaget styringen, når vi giver os selv til hinanden og spreder lyset for hinanden.

Når vi besøger en kvinde på hospitalet, som har født et barn, giver hun os noget, som ikke kommer fra hendes ego, og som overgår vores og hendes forstand. Hun meddeler os en *viden* om livet og skabelsen, som ligger dybere end vore sædvanlige tanker. Med sin væren og med sit væsen underviser hun os i, hvad *livet* er. Hendes undervisning består ikke af de ord, som hun bruger, men i hendes udtryk, bevægelser, tilstedeværelse og ånd. Ubevidst og uden hendes beslutning giver hun noget videre, som hun selv har *modtaget* – uden at ville eller vide det, uden at vide, hvor det kommer fra. Hun er med til at bane vejen for os. Hun spreder lyset omkring sig og gør vore stier jævne. Hun forkynder en stor glæde. Hun er en engel. Hun er et *tegn*.

Når vi besøger syge eller gamle mennesker, som skal dø, giver de et budskab videre, som ikke er af denne verden. De spreder lyset - og lyser velsignelsen over alle andre. De giver mere, end vi forstår, og mere, end de selv aner. De fortæller os noget – måske uden at sige noget – som vi ikke kan høre noget andet sted. Når de er døde, taler de uden at sige noget, og de giver livet og kærligheden videre. Vi skal ikke hæfte os ved ordene, men ved det, som er *bag* ved ordene. Det vigtige er ikke fingeren, men månen, som fingeren peger på. De døde er livets budbringere og Guds engle.

Skabelsen og naturen er Guds budbringer. Naturen vidner om livets og Guds væsen og mening. Naturen taler til os som en engel fra himlen. Englene er Guds budbringere. *Engel* betyder udsendt eller budbringer. Englene bringer godt nyt. Lysets engle spreder lyset. De spejler lyset og er identisk med lyset. Lysets engle går med en glans af stråler igennem det mørke, som vi har skabt med vore gamle følelser og tanker. Englene kalder på os og beder os om, at forlade mørket og gå ind i lyset. Englene beder os om at *gribe* det gunstige øjeblik. Når de viser sig, står verden stille. Når vi ser lysets engle ved vi, at *livet findes lige nu i al sin fylde* – ikke engang i fremtiden og ikke engang i fortiden, men netop *lige nu og her*. Når lysets engle viser sig, holder vi vejret. Når vi ser lysets engle, ser vi Gud. De bringer glæde og fred, og de viser os, at den verden, som vi er så bange for, kun er en *selvskabt* forestilling, og at egoet kun kommer af vores frygt. Hver gang en engel viser sig, lyder de samme ord: - *Frygt ikke!* Det er vores frygt, der skaber utilfredsheden med det, som sker, vreden imod livet og mistilliden til vore medmennesker. Det er vores frygt, der gør verden til en lidelse, og livet til et helvede. Det er vores frygt, der fører os ud i

vold, krig og misbrug af mennesker. - *Frygt ikke!* siger englen. - Livet *er* godt og smukt. Lyset *er* kommet til verden. Himmeriget *er* lige nu. Himlen *er* kommet ned på jorden. Verdens lov og dom *er* blevet ophævet. Døren til himlen står på vid gab, og den findes lige her, hvor I står – lige nu. I står på hellig jord. Se, det gamle er forbi og noget nyt er blevet til. *Frygt ikke!* Hav tillid!

Det andet menneske som jeg møder, er *en engel fra Gud* - som Paulus siger. Han er en budbringer og engel fra Vor Herre. Han er et spejl for en anden verden. Hun er Guds egen engel. Hun er slet ikke det, som verden tror. Når jeg ser hende, som hun virkeligt er, kan jeg se lyset. Alle er vi Guds engle - og engle for hinanden. Vi er livets og lysets engle, og vi lyser og spreder lyset for hinanden.

Hvad er medfølelse og kærlighed?

Kun hvis man har et godt forhold til sig selv, kan man få et godt forhold til andre. Kun hvis jeg har respekt for mig selv, og først når jeg elsker mig selv, kan jeg respektere og elske andre.

Kun det menneske, som er herre i eget hus og klar over sin styrke og værdighed, kan være noget for andre.

Kun hvis jeg føler mig stærk og fri, kan jeg give til andre - uden at føle, at der går noget fra mig selv.

Man kan være 'sød' mod andre. Når jeg er sød mod andre, vil de måske misbruge det. Jeg vil til sidst føle mig misbrugt, og jeg vil få en stigende vrede mod det andet menneske, som ikke giver mig det, som jeg vil have. At være sød og kærlig er noget, som man er med en underforstået dagsorden. Jeg er sød og kærlig og fuld af medfølelse – *for at få noget ud af det. Jeg tænker, at jeg mangler noget. Jeg gør mig selv lille og svag. Jeg gør mig selv til et offer.*

Sand kærlighed og medfølelse bygger på den vished, *at jeg ikke mangler noget.* Andre mennesker kan ikke skade eller sår mig. Og de har ikke noget, som jeg skal have. Jeg er sandt medfølelse eller kærlig, *fordi jeg selv allerede har alle ting.*

Det, som jeg giver til andre, er ikke mit eget. Uanset hvor meget jeg giver, bliver jeg aldrig drænet, udtømt eller træt. Tværtom får jeg mere

og mere energi, når jeg giver den bort. Det, som jeg giver andre, får jeg selv. Det, jeg giver andre, er ikke mit, men vores fælles energi. Vi giver ud af et reservoir eller lager af goder, som er uudtømmeligt!

Sand medfølelse eller kærlighed tager ikke lidelsen fra den anden. Den lidelse eller den smerte, som et andet menneske oplever, er en følge af de valg, som hun eller han har truffet. Hvis jeg er kærlig, viser jeg respekt for den anden og de valg, som han har truffet. Jeg gavner ikke den anden ved at tage lidelsen fra ham. Jeg skal ikke dele eller bekræfte hans onde drøm. Jeg skal ikke give ham ret i hans opfattelse af smerten, uretfærdigheden og lidelsen.

Kærligheden er stærk nok til at være vidne til, at den anden lider. Det, som gavner den anden, er, at han selv lærer at komme videre og selv lærer at få et bedre liv. Hvis jeg gør det for hende, som hun selv kan gøre, viser jeg ikke nogen respekt eller kærlighed! Sand kærlighed kræver, at vi har is i maven, når vi ser mennesker lide. Hvis vi synes, at vi skal fixe deres problemer, må vi huske, at det er en fristelse, som vi ikke skal give efter for!

Det andet menneske er ikke noget offer, og vi har ingen ret til at gøre ham eller hende til et offer. Vi har ikke lov til at gøre det andet menneske svagt, lille eller magtesløst. At gøre andre til ofre er en nedværdigende og ydmygende handling. Vi skal vise hinanden respekt for det, som vi dybest set er - frie og stærke mennesker. Vi skal se lyset og ikke mørket i hinanden.

Den anden har ikke eller sjældent brug for at blive reddet. Den anden har måske brug for at forstå og høre sandheden. Den anden har ikke brug for at blive støttet eller bekræftet i meninger eller følelser, som holder hende fast i lidelsen. At støtte andre betyder ikke at give dem ret. Hun har ikke brug for at få at vide, at det også er modbydeligt det, som hendes mand har gjort!

Hvert menneske er i verden for at finde sin egen vej. Jeg kan aldrig vide, hvad der er godt for den anden. Sand kærlighed og medfølelse indebærer, at jeg ikke afsiger nogen dom, ikke dømmes om, hvad der er rigtigt eller forkert for den anden. Jeg kan aldrig sige, at den anden bør mene eller gøre sådan eller sådan. Jeg kan aldrig sige, hvad der er godt for hende eller ham. Jeg kan tale om mig selv, hvis vedkommende spørger efter det. På den måde kan jeg give hende eller ham min egen sandhed.

Den anden har kun brug for én ting – at finde sin *egen* styrke, frihed og værdighed. Mit ansvar er at gøre, hvad jeg kan, men ikke at sørge for, at den anden har det behageligt. Man kan ikke vokse eller heles uden, at det gør ondt. Et kærligt menneske formår at se på, at andre lider, når det er nødvendigt. Enhver lidelse er på en eller anden måde nødvendig, fordi den er en *følge* af valg i fortiden. Sand medfølelse og kærlighed prøver ikke at beskytte den anden mod disse konsekvenser. Det er ikke respekt eller kærlighed til et andet menneske.

Hvis jeg ikke har kærlighed til mig selv og respekt for mig selv, har jeg ikke noget at give til andre - og jeg skal lade dem være i fred og holde fingrene væk! Det, som jeg ville give dem, ville kun være bjørne-tjenester.

Sand kærlighed eller medfølelse består i, at bægeret flyder over med levende vand. Jeg ved ikke, hvad jeg selv gør, og jeg gør det uden nogen tanke, hensigt eller anstrengelse. Et godt træ bærer gode frugter. Det kan ikke andet.

Hvis jeg hele tiden føler en stærk trang til at hjælpe og redde andre, skal jeg se på mig selv og finde ud af, hvorfor jeg har det sådan. Min trang bygger måske på mit dårlige selvværd, mine følelser af frygt og min manglende selvtillid og kærlighed til mig selv.

KONKLUSION: Lad Gud være i fred.